

ကမ္မဇရာဂါယ ဂုဏ်လင်္ကာသုံးချမ်းရာ ပန်းတိုင်
(ဓမ္မဝိစာရီဆရာတော် အရှင်ဥပသုတ္တံ)

(၁၃၇၉) ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော်(၁၂)ရက်နေ့
(၂၀၁၇) ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ (၁၅)ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

အရိယဓမ္မသမဂ္ဂဝင်များ ဖတ်ရှုလေ့လာ သိမ်းဆည်းရန်
အတွက်သာ ပုံနှိပ်ပါသည်။

ဤစာမူသည် 'အရိယဓမ္မသမဂ္ဂ' ပိုင် စာမူဖြစ်ပါသည်။
ဤစာမူကို မည်သူမဆို ကူးယူဖတ်ရှု လေ့လာနိုင်ပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်။	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	မိတ်ဆက်နိဒါန်း	၄
၂။	ကမ္မဇရောဂါမှ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင် နိဒါန်း	၉
၃။	ကမ္မဇရောဂါမှ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပြချက်	၁၆
၄။	လူမှာဖြစ်နေတဲ့ ကမ္မဇရောဂါ	၃၅
၅။	ကမ္မဇရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရ ပြချက်	၅၈
၆။	ကမ္မဇရောဂါမှ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ရောက်ဖို့အလုပ်	၉၃
၇။	ကံသင်္ခါရ မလုပ်မိအောင် ဘယ်လိုနေမလဲ	၉၄
၈။	ကံသင်္ခါရ အမျိုးအစား ပြဆိုချက်အကျဉ်း	၉၅
၉။	နိဂုံးစကား	၁၂၂

မိတ်ဆက်နိဒါန်း

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပရိသတ်ကို ရှေးဦးစွာ မိတ်ဆက်ပေးချင်ပါတယ်။ ပရိသတ်များအနေနဲ့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မမှန်ကန်တဲ့ အသိပေးချက်ရထားလို့ ခေါင်းထဲမှာ သိချင်နေတာတွေ သိစရာတွေလည်း ရှိကောင်း ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏနဲ့ စပ်လို့ သိချင်စရာတွေက ‘ဓမ္မဝိဟာရီ’ဆိုတာ ဘာလဲ၊ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ၊ ဘယ်တုန်းက တရားသိမြင်တယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုတာလဲ၊ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေလုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ ဆိုတာတွေကို မေးချင် မြန်းချင် သိချင်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေကိုပဲ ပရိသတ်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ပါတယ်။

‘ဓမ္မဝိဟာရီ’ ဆိုတာ အရိုးရှင်းဆုံးပြောရင် ‘တရားနဲ့ပဲနေသူ’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိပါတယ်။ ‘တရား’ဆိုတာတွေက မတရားတာ မမျှတတာတွေရဲ့ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဘက်တွေမှန်သမျှဟာ တရားတာ မျှတတာတွေပါပဲ။ အဲဒီ‘တရား’ဆိုတာ ရှောင်ကြဉ်စရာ ဒုစရိုက်=မကောင်းမွန်တဲ့အကျင့်ဆိုးတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး ဆောင်စရာ သုစရိုက်= ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်တွေကို ဆောင်နေတာပါပဲ။

ရှောင်ကြဉ်စရာ မကောင်းမွန်တဲ့အကျင့်ဆိုးတွေဆိုတာက ကံသင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဆောင်စရာ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်တွေဆိုတာက အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို ရှောင်ကြဉ်လို့ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေပဲ။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရတရားတွေဟာ မတရားတာ မမျှတတာတွေဘဲ။ မတရားတာ မမျှတတာတွေဖြစ်လို့ အဲဒီ ကံသင်္ခါရတရားတွေကို လူရှောင်ကြဉ်ရတာပဲ။ လူရှောင်ကြဉ်ရမှာတွေကို မရှောင်ကြဉ်ရင် လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး တစ်ခုလုံး ဘယ်တော့မှ ငြိမ်းချမ်း သာယာမှု

မဖြစ်ဘူး။

ရှောင်ကြဉ်စရာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ရုံလေးမျှနဲ့ မပြီးသေးဘူး၊ လူဆောင်စရာ ကောင်းမွန်တဲ့အကျင့် မျှတတဲ့အကျင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရတရားတွေကိုလည်း ဆောင်ပါမှ လူ့အသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီးဟာ ငြိမ်းချမ်းသာယာ ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ အဲဒီလိုဖြစ်လာဖို့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏက ရှေ့သွားခေါင်းဆောင် စံပြပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်နဲ့ မတရားတာ မမျှတတာတွေကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး တရားတာ မျှတတာတွေကို ဆောင်ပြီး နေပြသူဖြစ်လို့ **‘မေ့မိဟာရီ’** လို့ခေါ်ပါတယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ကို ကောဇာနှစ် (၁၃၀၀) ပြည့်နှစ်၊ နယုန်လဆန်း (၃) ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၃၈) ခုနှစ်၊ မေလ (၃၁) ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ အရှေ့တောင်အာရှ၊ အာစီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာနေ ဦးမြဒင်+ဒေါ်လှဒွန်းတို့မှ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၄၃) ခုနှစ်မှ (၁၉၅၂)ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် အသက်(၅)နှစ်သား အရွယ်မှ (၁၄)နှစ်သားအရွယ်ထိ ကျောင်းသားဘဝဖြင့် နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာထံမှာ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာကို သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

ကောဇာနှစ် (၁၃၁၄)ခုနှစ် နယုန်လကွယ်နေ့၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၂) ခုနှစ် ဇွန်လမှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုပြီး ရှင်သာမဏေ ဘဝအဖြစ်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မှာပဲ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မန္တလေးခရိုင်၊ မန္တလေးမြို့ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်သို့ စာပေပရိယတ္တိ သင်ကြားဆည်းပူးရန် ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ကောဇာနှစ် (၁၃၂၀) ခုနှစ် နယုန်လဆန်း (၃)ရက်၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ(၂၀)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့မှာ နန္ဒာရာမရွာဦးကျောင်း ဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းဘဝအဖြစ် ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၅၂)ခုနှစ်မှ (၁၉၆၂)ခုနှစ်ထိ မန္တလေးမြို့၊ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်၌ နေထိုင် သီတင်းသုံးကာ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ်ထိ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်စာချနာယက ဆရာတော်များ၊ မိုးကောင်းကျောင်းတိုက် ဒေဝန်းဆရာတော်ဦးဇောတိကာဘိဝံသ၊

ဝေယံဘုံသာကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးကလျာဏာဘိဝံသ၊ တောင်သမန်ကျောင်း တိုက်ဆရာတော် ဦးကေသဝါဘိဝံသတို့ထံ ငယ်လတ်ကြီး၊ စာချတန်း စာပေပရိယတ္တိများကိုသင်ကြားဆည်းပူးခဲ့ပါတယ်။

(၁၉၆၂) ခုနှစ်မှ (၁၉၆၇) ခုနှစ်ထိ ဆရာတော် သက်တော်(၂၅)နှစ် ရဟန်း (၅)ဝါရပြီးမှာ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ ရေစကြိုမြို့နယ်၊ ရှင်မတောင်အရပ် တောရကျောင်းသို့ တောထွက်ခဲ့ပါတယ်။ နောက် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာအနီး အရွက်မကြွေတောရကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပါတယ်။ နောက် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ မင်းကွန်းတောင်ရိုး စံတော်မူတောင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ တောရကျောင်းမှာပဲ သီတင်းသုံး နေထိုင်ကာ ပဋိပတ္တိအလုပ်ကို အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနေရင်း တစ်နေ့မှာ ကိုယ့်မှာ ငြိမ်းချမ်းနေလို့ ကိုယ်ရထားတဲ့တရားကို ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးကြည့်မိပြီး ကိုယ်ရတဲ့ကိုယ်တွေ့တရားဟာ တကယ်တရားဟုတ် မဟုတ်၊ သူများတွေ တရားပြရိပ်သာကြီးငယ် တည်ထောင်ပြီး တရားပြနေကြသူတွေ ရထားတဲ့တရားနှင့် တူမတူ နှိုင်းယှဉ်ပြီး တိုက်စစ်ကြည့်ချင်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာလို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာတရား ရတယ်လို့ ထင်ရှားကျော်ကြားကြတဲ့ ဆရာတော်တွေထံချဉ်းကပ်ပြီး တရားတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာလည်း လုပ်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလို တိုက်စစ်ဆေးကြည့်ရာမှာလည်း ရည်ရွယ်ချက်(၃)ချက် ထားပြီး မေးမြန်း လျှောက်ထားခဲ့တယ်။

(၁) အချက်က - ‘တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် ဘာဖြစ်တယ်’ ဆိုတာ သိရတဲ့အထိ ပေါ်ဖို့ မေးမြန်းစစ်ဆေးလျှောက်ထားမယ်။

(၂) အချက်က - ‘အဲဒီဆရာတော်တွေရဲ့ဟောပြောချက်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ကွာဟနေလျှင် ဘာကြောင့် ကွာဟနေသလဲ’သိအောင် မေးမြန်းစစ်ဆေး လျှောက်ထားမယ်။

(၃) အချက်က - ‘ရလဒ်တွေဟာ လောကလူသား လူ့အဖွဲ့အစည်း အနေနဲ့ ဘယ်လို အသုံးကျသလဲ’ဆိုတာ သိအောင် မေးမြန်း

စစ်ဆေး လျှောက်ထားမယ်လို့ ရည်ရွယ်ချက်ထားပြီး ‘တရားရနေကြတယ် လို့ထင်ရှား ကျော်ကြားကြတဲ့ ဆရာတော်’ တွေထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့တယ်။

အဲဒီအချက်(၃)ချက်မှာ တစ်ချက်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ချက်ဖြစ်စေ ချွတ်ယွင်းနေတာတွေ့ရင် အဲဒီတရားကို ဆက်မလုပ်ဘူးလို့လည်း ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ တရားလုပ်ငန်းရဲ့ ပန်းတိုင် မဖော်နိုင်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီပန်းတိုင်ဟာ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်ဒေသနာအစဉ်နဲ့ ဆန့်ကျင်နေရင် ဖြစ်ဖြစ်၊ လက်တွေ့မျက်မှောက်ဘဝမှာ ဘာမှ အသုံးချမရဘူးဆိုရင်ဖြစ်ဖြစ် မလိုလားလို့ အဲဒီလို ဆုံးဖြတ်ရခြင်းဖြစ်တယ်။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ချဉ်းကပ်ပြီးမေးမြန်းခံရတဲ့ ဆရာတော်တွေကတော့ စစ်ကိုင်း ပရက္ကမဆရာတော်၊ ဉာဏစာဂီဆရာတော်၊ မိုးကုတ်ဆရာတော်၊ ကျောက်သင်္ဘော ဆရာတော်၊ ဝေဘူဆရာတော်၊ သဲအင်းဂူဆရာတော်၊ သန်လျင်တောရဆရာတော်၊ တောင်တွင်းကြီးဆရာတော်ရှင်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကြောင်ပန်းတောရဆရာတော် တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဆရာတော်တွေရထားလို့ ဟောပြောတဲ့တရားတွေကို တိုက်စစ် ဆေးကြည့်ခဲ့တယ်။

အဲဒီလိုတိုက်စစ်ဆေးကြည့်တာလုပ်တော့ ‘သူတို့တွေရနေကြတာဟာလည်း တရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေတာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး’ဆိုတာ သိခွင့်ရခဲ့တယ်။ ဆရာတော်ဟာ ‘သူများတွေရနေကြတာဟာလည်း တရားမဟုတ်သလို ကိုယ်ရနေ တာဟာလည်း တရားမဟုတ်ဘူး’ဆိုတာ သိခွင့်ရသွားတော့ ‘တရားဆိုတာ ဘာလဲ’ သိဖို့ သံဃာတော်တွေထံ ချဉ်းကပ်မေးမြန်းခဲ့ပြီးပြီ။

နောက်ဆုံးမေးစရာတစ်ခုပဲ ကျန်တော့တယ်။ အဲဒါကတော့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဟောပြော ချက်တွေဆီ ပြန်ချဉ်းကပ်ပြီး ဗုဒ္ဓဟောပြောချက်တွေကို ဆက်စပ်ကြည့်ဖို့ပဲလို့ စိတ်ကူး ရခဲ့တယ်။ ဒီလောက်ဆိုရင် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်လို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးလဲ မေးတာအတွက် အဖြေသိနိုင်လောက်ပြီ ထင်ပါတယ်။

(၁၉၆၇)ခုနှစ် မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပခုက္ကူခရိုင်၊ မြိုင်မြို့နယ်၊ ခေါင်းကွဲကျေးရွာ အနီး၊ အရွက်မကြွေတောရကျောင်းမှာ အရိယသစ္စာတရားကို ဖော်ထုတ်သိမြင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာကြောင့် ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ ဘယ်တုန်းက တရားသိမြင် ခဲ့ပါတယ်လို့ ဝန်ခံပြောဆိုခဲ့တာလဲ မေးတာအတွက်လည်း အဖြေသိနိုင် လောက်ပါပြီ။

(၁၉၅၈)ခုနှစ် မေလ (၂၀)ရက်မှ (၁၉၈၃) ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၉)ရက်နေ့ထိ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ အဝါရောင်ဝတ် ထေရဝါဒထဲမှာ ရဟန်းဝါ(၂၅)ဝါထိ နေထိုင်ခဲ့ပြီး မိုးပြာရောင်ဝတ်ကာ ဓမ္မဝိဟာရီအဖြစ်ဖြင့် ယနေ့အချိန်အထိ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့ စပ်တဲ့အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ သူ့ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ဟောပြော ရေးသားတာတွေကိုသာ တစိုက်မတ်မတ် မလျှော့သောဖွဲ့နဲ့ အားထုတ်နေခဲ့ပါတယ်။ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏရဲ့ ဟောပြောချက် အသံဖိုင် တရားပုဒ်ပေါင်း(၁၀၀၀)ကျော်ထိ ရှိပါတယ်။ ကိုယ်တိုင်သိမြင်တဲ့ဒဿနဖြင့် ရေးသားပြီး စာအုပ်ပေါင်း(၆၀)ကျော် စာမျက်နှာပေါင်း (၁၁၅၀၀)ကျော်ထိ ရှိနေပါပြီ။

နောက် ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ **‘လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း လူ့အဖွဲ့အစည်း လူသားလောကကြီး အကျိုးစီးပွားဖြစ်ကာ ငြိမ်းချမ်းသာယာဖြစ်ဖို့ ဗုဒ္ဓဟောပြောချက် အရိယသစ္စာတရားတွေနဲ့စပ်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကိုပဲ ဟောပြောရေးသားတာကြောင့်’** ယခင် စစ်အစိုးရလက်ထက်က ပုဒ်မတွေအမျိုးမျိုးတပ်ပြီး (၁၉၈၃)ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ်(၅)နှစ်၊ (၁၉၉၁) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၁၀)နှစ်၊ (၂၀၁၀) ခုနှစ်မှာ ထောင်ဒဏ် (၂၀)နှစ် မတရားအချခံရတာအပြင် ဆရာတော်ရဲ့ ဒကာ ဒကာမ ဂေါပက တွေထံမှအလှူငွေ သိန်း(၂၀၀)ကျော်၊ ရန်ကုန်မြောက်ဥက္ကလာပ မိုးပြာခြံ၊ ပဲခူး(၁၀)မိုင်ကုန်း အရိယဥယျာဉ်ခြံ၊ မန္တလေးရန်ကင်းတောင်ခြေ မိုးပြာခြံတို့ကိုပါ သိမ်းဆည်း ချိတ်ပိတ်ထားတာ ခံနေရပါတယ်။

ဒါတွေကတော့ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် ဦးဉာဏဟာ သူ့ဘဝ တစ်လျှောက်လုံး ဘာတွေလုပ်လို့ ဘာတွေဖြစ်နေတာလဲ မေးတာအတွက် အဖြေကိုအကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောပြလိုက်ပါတယ်။ အကျယ်သိလိုပါက ဓမ္မဝိဟာရီဆရာတော်ရဲ့ ဟောပြောရေး သားချက်တွေကို [www. ariya thitsa.org](http://www.ariya thitsa.org) /www. ariyathit sa.eu.pn မှာ လေ့လာဆည်းပူး မှတ်သားနိုင်ကြစေရန် ပရိသတ်ကို မိတ်ဆက်ပေးတဲ့အနေနဲ့ အသိပေးလိုက်ပါတယ်။

အရိယသစ္စာ သာသနာ ရောင်ဝါနေသို့ထွန်းပါစေ။

ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်ဦးဥဏ၏ ‘ကမ္မဇရောဂါမှ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင်’ ကို နောင်လာနောက်သား လူသားမျိုးဆက်သစ်တွေ လူ့အမှန်တရားဖြစ်တဲ့ အရိယသစ္စာကို အမှန်အတိုင်း ဖတ်ရှုလေ့လာကြပြီး သိရှိနိုင်ကြဖို့ရန်အတွက် ပစ္စုပ္ပန်ကမ္မဝါဒီ ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော်၏တပည့် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ (ငါးဘွဲ့ရဓမ္မာစရိယ၊ ဝိသိဋ္ဌပါကဋ)က တည်းဖြတ်ပြီး မှတ်တမ်းတင်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ လူ့အမှန်တရားဖြစ်တဲ့အရိယသစ္စာကို သိရှိနား လည်ကြပြီး လူ့အမှန်တရားမှ သွေဖည်နေကြတဲ့ လူသားလောကကြီးကို အစဉ်စောင့်ရှောက် တည့်မတ်ပေးနိုင်ကြဖို့ပါပဲ။

(မှတ်တမ်းတင်သူ)

ဘဒ္ဒန္တ ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ
ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ(သကျသီဟ) ဓမ္မာစရိယ
စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ၊ ဂဏဝါစက
ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မပါလ ဓမ္မာစရိယ
သုဓမ္မာပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ၊ ဝိသိဋ္ဌပါကဋ
အစိုးရသာသနဇေ ဓမ္မာစရိယ
မဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတ
ကျောင်းအုပ်ဆရာတော်(ဟောင်း)
ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး သင်တန်းကျောင်း

မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်။

နိဒါန်း

ဒီညွန့်ပြချက် စကားတွေပြောဖို့တောင်းဆိုသူက ရှမ်း+တရုတ် မိဘနှစ်ပါးက ပေါက်ဖွားတဲ့ “ကိုအိုက်တပ်”ပဲ။ သူ့အသက် လေးဆယ်ကျော်ရှိပြီ။ အိမ်ထောင်မရှိဘူး။ အိမ် ထောင်မကျဘူးဘဲ။ ကချင်ပြည်နယ်၊ မိုးကောင်းမြို့မှာနေတယ်။ သူငယ်စဉ်က မေမြို့၊ ခရစ်ယာန် သာသနာပြုကျောင်းမှာ ကျောင်းထားခံရသူပဲ။ တော်လှန်ရေးကောင်စီလက်ထက် ကျောင်းတွေပြည်သူပိုင်သိမ်းပြီးမှ အစိုးရကျောင်းနေခဲ့ရတယ်။

မန္တလေးတက္ကသိုလ်မှာ ပညာသင်တယ်။ ရှစ်လေးလုံးအရေးတော်ပုံမှာ မိုးကောင်းက ကျောင်းနေဖက်တွေနဲ့အတူ တရုတ်နယ်စပ်နားကို တောခိုထွက်ပြေးခဲ့တယ်။ အနေအစား ဆင်းရဲဒဏ်ခံလိုတာနဲ့ အစိုးရကခေါ်တော့ ပြန်လာခဲ့တယ်။ နောက်တော့ ယိုးဒယား ချင်းမိုင်မှာ လည်း တက္ကသိုလ်ပညာသင်ခဲ့တယ်။ ထိုင်ဝမ်နိုင်ငံလည်း သွားနေဖူးတယ်။ အစိုးရ ဝန်ကြီးချုပ် အိမ်မှာ ဒရိုင်ဘာအဖြစ် သူ့ဖခင်က အပ်နှံထားခံရဖူးတယ်။ အခုတော့မိုးကောင်းမြို့မှာနေပြီး ဖားကန့်မှာကျောက်စိမ်းလုပ်နေတယ်။ သူ့အမေက မေမြို့မှာခြံကျယ်ကြီးနဲ့နေပြီး သူ့အဖေ ကတော့ နောက်အိမ်ထောင်နဲ့ ရန်ကုန်မှာပဲ နေတယ်။

သူ့ဘဝဟာ မအောင်မြင်ဘူး။ ထောင်အကြိမ်ကြိမ်ကျတယ်။ အခုတော့ တို့ရဲ့ “ဝေယျာဝေစ္စကရ” ဖြစ်နေတယ်။ တစ်နေ့မှာတော့ သူက “နိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ရှိသလားလို့” မေးလာတယ်။ **“နိဗ္ဗာန်ရှိကြောင်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတာဗုဒ္ဓဘာသာတွေရဲ့ တစ်ခုတည်းဖြစ်တဲ့ ပန်းတိုင်ပဲ”**လို့ သူ့ကိုပြောပေးလိုက်တော့ နိဗ္ဗာန်ကို သူလိုချင်တယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒီနိဗ္ဗာန် ကိုပြပေးဖို့ သူကပူဆာတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြပေးဖို့စိတ်မပါဘူး။ စပ်မိစပ်ရာပြောတာဖြစ်ချင်ဖြစ် မှာလို့ ထင်တာလည်း တစ်ကြောင်းကြောင့်ပဲ။ ပြီးတော့လည်း

နိဗ္ဗာန်ကို မြင်အောင်ပြဖို့ဟာ မလွယ်ဘူးလို့တွေးမိတာလည်း တစ်ကြောင်းပဲ။

နောက် တွေးမိတာတစ်ခု ဝင်လာတယ်။ ငါကဘာလဲလို့ပဲ။ ငါ့အလုပ်က လူတွေ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာကို ညွှန်ပြဖို့နဲ့ ဒါကို လိုချင်ရကောင်းမှန်း မသိသူကို လိုချင်ရကောင်းမှန်း သိလာအောင် လုပ်ဖို့မဟုတ်လား။ ဒီတော့ သူပူဆာတာကို မသိနိုးနား နေတာဟာ ဟုတ်ပါ့မလား။ တာဝန်ကျေပါ့မလားလို့ပဲ။ ပူဆာသူကိုတွေးကြည့်တော့ သူက မူးယစ်သောက် စားသမား မဟုတ်ပေမယ့် မူးယစ်သောက်စားတာလည်း လုပ်တတ်သူဖြစ်တာ တွေ့ရတယ်။ ဒီလို သူတွေဟာ မြင်ရကြားရတာထက် လွန်တာတွေကို တွေးချင်တဲ့စိတ် မရှိတတ်ကြဘူး။ ဒီတော့ သူပူဆာတဲ့အရာကို တွေ့ရလည်း စိတ်ဝင်နိုင်ဖို့ လွယ်ပါ့မလားလို့ပဲ။

လူ့သဘာဝရဲ့ ပကတိဘာဝအသိဟာ ပတ်ဝန်းကျင်က မြင်ရကြားရ တွေ့သိရတာ တွေ့နဲ့ ဒါရဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေပဲသိတယ်။ အထူးအားဖြင့် ဒါတွေကို ဘယ်လိုလုပ်ရင်ဘာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာတွေလောက်ထက် မပိုကြဘူး။ လူက သက်ဝင်ရှင်သန်ဖို့ ဝန်းကျင်ကို အသုံးပြုရတာဆိုတော့ အဲဒီအသိဟာ လူ့ပကတိဘာဝဖြစ်တာပဲ။

လူ့လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟာ အဲဒီအသိရဲ့ အလှမ်းမမှီရာမှာရှိတယ်။ မြင်ရကြားရစရာတွေကို မြင်တတ်ကြားတတ်တဲ့မျက်စိ၊ နားမရှိဘဲ မြင်လို့ကြားလို့မရဘဲ အလှမ်းဝေးသလိုပဲ။ လူ့သဘာဝဟာ ဝန်းကျင်က မြင်ရကြားရတွေ့ရတာတွေကို လက်ခံသိမ်း ပိုက်တာဖြစ်ဖြစ် ဆန့်ကျင်ငြင်းဆန်တာဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခုတုံ့ပြန်တယ်။ အဲဒီလိုလုပ်ပြီးနောက် ကျန်ခဲ့တဲ့အသိဟာ လူ့သဘာဝရဲ့ ပကတိဘာဝအသိပဲ။

အဲဒီအသိကို လူ့မနောလို့လည်းခေါ်တယ်။ မနောဒွါရလို့လည်းခေါ်တယ်။ စိတ်တံခါး ပေါက်ပေါ့။ သိစရာတွေကို သိဖို့တွေးတဲ့အခါ အဲဒီစိတ်တံခါးပေါက်နဲ့တွေးတာပဲ။ အဲဒီတံခါး ပေါက်က မြင်ရတာတွေကိုပဲ တွေးနိုင်သိနိုင်တယ်။ လူ့လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်က အဲဒီစိတ်တံခါးပေါက်ဖြစ်တဲ့ မနောဒွါရနဲ့ သိလို့မရဘူး။ ဒါကြောင့် နိဗ္ဗာန်ဟာ လူ့သဘာဝရဲ့ ပကတိဘာဝအသိနဲ့ မသိနိုင်တာဘဲ။ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုမပြောဘဲနေလို့လည်းမဖြစ်ဘူး။ မသိနိုင်လို့မပြောရင် မပြောလို့မကြားဘူးတာဖြစ်ပြီး ပိုမသိ မှာဘဲ။ မသိရင် လိုလားတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ။ မလိုလားတော့

လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာရန်ရောက်ကြောင်းမလုပ်တာ ဖြစ်တာပဲ။ မလုပ်တော့ မရောက်ဘူးပေါ့။

ဒီလို မဖြစ်အောင် လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာ ရန်နိဗ္ဗာန်ကို သိအောင်ပြောပြရမှာပဲ။ ပြောပြလို့ရတာ မဟုတ်တာကို ပြောပြတော့လည်း လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာရန်နိဗ္ဗာန်ကို မသိကြဘဲ တလွဲသိကြတာ တွေ့ရတယ်။ သိကြပုံတွေဟာ အမျိုးမျိုးဖြစ်ပေမယ့် တစ်ခုတည်း ခြုံငုံပြောရင် ခံစားချက်ခပ်သိမ်းငြိမ်းတော့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာ ရန်နိဗ္ဗာန်လို့ သိကြတာပဲ။ ခံစားချက်ဆိုးတဲ့ဒဏ် ခံနေကြဖြစ်လို့ပဲ။ အကောင်ဘလောင် တစ်ခုခုအဖြစ်ရှိရင် ခံစားချက် ရှိမှာပဲ။

အဲဒီခံစားချက်နဲ့အတူ သိတာ၊မှတ်တာ၊တုံ့ပြန်တာ၊ရှင်သန်တာတွေလည်းရှိမှာပဲ။ ဒါတွေရှိတာကို အကောင်ဘလောင်ခေါ်တယ်ဆိုတာပဲ။ ဒီတော့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာ ရန်နိဗ္ဗာန်ဟာ အကောင်ဘလောင်မရှိတာရဲ့ နာမည်ဖြစ်တော့တာပဲ။ ဒါဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးသိနေတဲ့ နိဗ္ဗာန်ပဲ။ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာရန်နိဗ္ဗာန်ဟာ ပြောတော့လည်း အသိလွဲတယ်။ မပြောတော့လည်း အဲဒီနိဗ္ဗာန်ဆိုတာ ဘယ်လိုဟာလဲ မသိဖြစ်တဲ့အတွက် အသိမဲ့တယ်။

လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာရန်နိဗ္ဗာန်နဲ့စပ်ပြီး အသိလွဲသူရော၊အသိမဲ့သူပါ နှစ်ဦးလုံးပဲ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာ ရန်နိဗ္ဗာန်မရနိုင်သူတွေဘဲ။ ဒီအသိလွဲကြသူနဲ့ အသိမဲ့ကြသူ နှစ်ဦးဟာ ဒီလွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာ ရန်နိဗ္ဗာန်တစ်ခုတည်းမှာသာ အသိလွဲ၊အသိမဲ့ ဖြစ်ကြတာမဟုတ်သေးဘဲ တခြားတွေမှာလည်း အသိလွဲကြ အသိမဲ့ကြလို့ပဲ။

လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသာ ရန်နိဗ္ဗာန်ရောက်သူက ပယ်ရမယ့် အမြင်၊အတွေး အပြော၊ အလုပ်၊အနေ၊ ကြိုးစား၊နိုးကြား၊စိတ်ထားတွေလည်း အသိလွဲကြ၊အသိမဲ့ကြတယ်။ ရှုကြည့် စရာတွေခေါ်စရာ မဟုတ်တာတွေကို ရှုကြည့်တွေးခေါ်ကြတယ်။ ပြောစရာ ပြုစရာ နေစရာ မဟုတ်တာတွေနဲ့ ပြောပြနေတွေလုပ်ကြတယ်။ ကြိုးစားစရာ သတိထားစရာ ဝင်စားစရာ မဟုတ်တာတွေလည်း အားထုတ်အောက်မေ့ ဝင်စားတာတွေ လုပ်ကြတယ်။

ဒီလို လုပ်စရာမဟုတ်တာတွေ လုပ်လို့ဖြစ်တာတွေအပေါ် အမြင်တွေလည်း

လွဲကြ မွဲကြတယ်။ မဟုတ်တာတွေလုပ်တာဟာ အပြစ်ရှိတယ်လို့ သိကြပေမယ့် အဲဒီအပြစ် ဆိုတာကို အမှန်မသိကြဘဲ အသိလွဲကြ အသိမွဲကြတယ်။ အပြစ်ဆိုတာ ကိုယ်ကပြုလို့ခံရသူမှာဖြစ်တဲ့အဖြစ်မျိုးတွေ ကိုယ့်မှာလာဖြစ်တာလို့ အသိလွဲကြ အသိမွဲကြတာပဲ။

ဒီအပြစ်ဆိုတာတွေဟာ တခြားတွေမဟုတ်ဘဲ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ် တာတွေကိုခေါ်တဲ့ နာမည်ပဲ။ အပြစ်ဆိုတာ မလွတ်လပ်မငြိမ်းချမ်းရာ အဖြစ်အပျက် တွေပဲပေါ့။ ဒါမှာ အသိလွဲ အသိမွဲခံရတော့ ကိုယ်မလွတ်လပ်မငြိမ်းချမ်းရာ အဖြစ်အပျက်ကို မသိတော့တာဘဲ။

လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို အသိလွဲကြအသိမွဲကြတော့ နောက်ထပ် အသိလွဲ အသိမွဲတာ တစ်ခုလည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒါက လူ့ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာဖြစ်တဲ့ အမြင်၊အတွေး အပြော၊ အပြု၊ အနေ၊ ကြိုးစား၊ နိုးကြား၊ စိတ်ထားမှုတွေမှာ အမြင်လွဲကြ အမြင်မွဲကြတာပဲ။

ဒီတော့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို မသိဘဲ အမြင်လွဲ အမြင်မွဲတာဟာ နောက် ထပ်မသိဘဲ အမြင်လွဲ အမြင်မွဲ သုံးခုကိုထပ်ဖြစ်စေပြီး စုစုပေါင်းအမြင်လွဲအမြင်မွဲ လေးခုဖြစ်တယ်။ ဒီလေးခုထဲက တစ်ခုခုမသိတာဟာ လေးခုလုံးမသိတာဘဲ။ တစ်ခုခုသိတာဟာ လေးခုလုံးသိတာပဲ။

ဒီလေးခုထဲက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာမသိတာ ကျန်တဲ့သုံးခုကိုတော့ သိတယ်လို့ထင်တတ်ကြတယ်။ အပြစ်တွေ၊ အပြစ်ဖြစ်ကြောင်းတွေ၊ အပြစ်ငြိမ်းကြောင်းတွေကို သိနေကြတယ်လို့ပဲ။ မသိဘဲသိတယ်လို့ ထင်တာဟာ လွဲတယ်။ ဒါဟာ မသိတာထက် ပိုမိုဆိုးဝါးတာပဲ။ လောကမှာ စကားပုံရှိတယ်။ **“မရှိတာထက် မသိတာခက်တယ်။ မသိ တာထက် သိတယ်လို့ထင်တာက ပိုခက်တယ်”**လို့ပဲ။ မသိတာဟာ မသိမှန်းသိရင်သိလာ ဖို့ဖြစ်လာနိုင်ပေမယ့် မသိတာကို သိတယ်လို့ ထင်နေရင် သိလာဖို့အကြောင်း မရှိတော့လို့ဘဲ။

မလွတ်လပ်မငြိမ်းချမ်းတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေဟာ ဘာတွေလို့မသိကြဘူး။ ဒါပေမယ့် သိတယ်လို့ထင်ကြတယ်။ မလွတ်လပ်မငြိမ်းချမ်းတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေရဲ့ အကြောင်းတွေကို

လည်း ဘာတွေလို့မသိကြဘူး၊ ဒါကိုလည်း သိတယ်လို့ထင်ကြတယ်၊ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အဖြစ်အပျက်မရှိရာရဲ့ အကြောင်းကိုလည်း မသိကြဘူး၊ အဲဒါကိုလည်း သိကြတယ်လို့ ထင်ကြတာပဲပေါ့။

ဒါတွေကို သိတာဟုတ်ရင် ဒါတွေရဲ့လုပ်စရာ“ကိစ္စ”တွေကိုမလုပ်ဘဲ ဘယ်သူမှ မနေနိုင်ကြမှာ မေ့တာပဲ၊ လုပ်စရာတွေလုပ်ရင်လည်း လုပ်စရာ“ကိစ္စ”မှန်သမျှရဲ့မေ့တာအတိုင်း လုပ်ပြီးတဲ့ “ကတ”အဖြစ်တွေ မဖြစ်ဘူးလို့ မရှိရမှာဘဲ၊ သိတာဟာ လုပ်စရာလုပ်ဖို့ပဲ၊ လုပ်စရာလုပ်တာဟာ လုပ်စရာမရှိဘဲ ပြီးမြောက်ဖို့ပဲမဟုတ်လား၊ ဒီတော့ အသိလွဲ အသိမဲ့နေတဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ဟာ ရောက်စရာကို ရောက်အောင်လုပ်လို့ ရောက်ပြီးနေတယ်လို့ ဆိုတာ တစ်ဦးမှ မရှိနိုင်တာဘဲ။

အဲဒီ အသိလွဲအသိမဲ့ခံရတဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ရဲ့အရဟာ ခံစားချက် မရှိရမှာဆိုတော့ ခံစားချက်ဟာ အကောင်ဘလောင်မရှိမှဘဲ မရှိမှာဖြစ်တယ်၊ အကောင် ဘလောင်ရှိနေရင် ခံစားချက်ရှိမှာပဲ၊ ခံစားချက်သာမက သိမြင်ချက်၊မှတ်သားချက်၊တုံ့ပြန်ချက်၊ ရှင်သန်ချက်တွေလည်း ရှိမှာပဲ၊ အဲဒါတွေမရှိတာဟာ အကောင်ဘလောင်မရှိတာဘဲ။

ဒီတော့ အကောင်ဘလောင်ဖြစ်နေသမျှ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဘယ်လို ရောက်မလဲ၊ အဲဒီအသိလွဲ အသိမဲ့ခံရတဲ့ ခံစားချက်ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်ဟာ ရောက်ဖူးတဲ့ အကောင် ဘလောင်ရယ်လို့ ရှိလို့မရနိုင်ဖြစ်ရတာဘဲ၊ဒီတော့ ကောက်ချက်ချရင် လွတ်လပ်ငြိမ်း ချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ဟာ သိသူမရှိတဲ့အရာဖြစ်တယ်လို့ ကောက်ချက်ချရမယ်၊ ဒီလိုပဲ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ရောက် ကြောင်းလည်း သိသူမရှိတဲ့အရာ ဖြစ်တယ်။

ဒီလိုပဲ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ရောက်ကြောင်းအလုပ်ရဲ့ အသိခံရတဲ့ ဆိုးဝါးတဲ့အဖြစ်အပျက်တွေလည်း သိသူမရှိတဲ့အရာ ဖြစ်တယ်၊ ဒီလိုပဲ အဲဒီဆိုးဝါးတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေရဲ့ ဖြစ်ဖို့အကြောင်းလည်း သိသူမရှိ ဖြစ်တဲ့အရာ ဖြစ်တယ်လို့ ကောက်ချက်ချရမှာပဲ၊ လူ့လောကရဲ့ အသိမခံရတဲ့အရာဟာ သေနေတဲ့အရာပဲ၊ ဒီတော့ ဒီအချက်လေးချက်ဟာ သေနေပြီဖြစ်တဲ့ အချက်လေးချက်ပဲ၊ ဒါကို တို့ရဲ့ဝေယျာဝေစ္စကရ လုပ်သူကသိချင်တယ် ပူဆာတော့ မပြောလို့လည်း တာဝန် မကျေဘူး၊ ပြောဖို့လည်း

မလွယ်ကူတာနဲ့ ရင်ဆိုင်ရတာပဲ။

တို့ရဲ့ အသက်ရှင်ရပ်တည်ချက်ဟာ ဒီအချက်လေးချက် အသက်သွင်းဖို့လို့ ရပ်တည်တာပဲ။ ဒီတော့ တို့အလုပ်ဟာ ဒီအချက်လေးချက်ကို လူတွေလက် ပေးဆက်ဖို့ပဲ။

“လူတွေ ကျန်းမာကြအောင် တို့လုပ်ပေးဖို့ မဟုတ်ဘူး။

လူတွေ စည်းစိမ် ဂုဏ်သိရုံတွေရှိအောင် တို့လုပ်ပေးဖို့ မဟုတ်ဘူး။

လူတွေ ပြင်ပဗဟုသုတပညာတွေတတ်အောင် တို့လုပ်ပေးဖို့ မဟုတ်ဘူး။

လူတွေ လူမျိုးဘာသာဝါဒ မြို့ပြနိုင်ငံတစ်ခုခု မပျက်ယွင်းအောင် တို့လုပ်ပေးဖို့မဟုတ်ဘူး။

တို့မှာ ဒါတွေလုပ်ဖို့ ဩဇာလည်းမရှိဘူး၊ စည်းစိမ် ဂုဏ်သိရုံလည်း မရှိဘူး၊ ပညာလည်းမရှိဘူး၊ နောက်လိုက်နောက်ပါလည်း မရှိဘူး၊ အာဏာ လည်းမရှိဘူး၊ ပြီးတော့လည်း ဒါတွေကို လုပ်နေကြသူတွေ ရှိကြပြီးသားပဲ။ ဒီအထဲ တို့ဝင်ပါလို့ မဖြစ်ဘူးပေါ့၊ တို့အလုပ် တို့လုပ်မယ်လို့ အလံထူတာအတိုင်း တို့လုပ်မယ်၊ တခြားအလုပ် တို့မလုပ်ဘူး။”

ဒီတော့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို ရောက်လိုပါတယ်လို့ ပြောလာသူကို ဒီလူကဘာသာရေးလိုက်စားတာ မဟုတ်ဘူး၊ လောကမှာ လေးလေးနက်နက် နေတတ်တဲ့ သူလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ပြောလည်း သိမယ့်လူ မဟုတ်ဘူးဆိုပြီး မပြောဘဲနေလို့ ဘယ်တော်မလဲ၊ လူတိုင်းဟာ ခေါင်းရှိကြသူတွေပဲ၊ ပြောရင်နားလည်ကြတာပဲ၊ တိုတိုပြောလို့ နားမလည်ရင် ရှည်ရှည်ပြောဖို့ လိုတာပဲ၊ ပြီးတော့လည်း လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟာ တကယ်ရှိတဲ့ အရာပဲ၊ တကယ်ရှိတာဟာ ပြောလို့မရတဲ့အရာ မဟုတ်တာဘဲ။

ပြောလို့ရတဲ့အရာဟာ ကြားရသူအနေနဲ့ ပြောသူရဲ့ပြောချက်ကို မလွဲအောင် နားထောင်ရင် ပြောတဲ့အတိုင်း သိမှာမလွဲဘဲ၊ သိရင်လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ရောက် အောင်လုပ်မှာပဲ၊ လုပ်ရင်တော့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟာ မရောက်လို့ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ဒါကြောင့် လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အသိကို သိအောင်ပြောရမှာပဲ၊ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟာ အသိဖြစ်ပေါ် မခံရသေးရင် တန်ဖိုးသင့်လို့ မရပေမယ့် သိသွားပြီဆိုရင်တော့

ဥစ္စာတွေ အာဏာတွေ ဂုဏ်သိရ်တွေနဲ့ မနှိုင်းသာအောင်တန်ဖိုးရှိတာ တွေ့ရမှာပဲ။ ဘယ်တန်ဖိုးရှိတာနဲ့ဖြစ်ဖြစ် မနှိုင်းသာဖြစ်မှာဘဲ။ ဒီတော့ ဒါကို ကြိုးစားပြောရမှာပဲ။ ဒါလေးကိုပဲ ဒီပြဆိုချက်ရဲ့ အကြောင်းပြန်ဒါန်းစကားအဖြစ် ထားလိုက်တယ်။

ကမ္မဇရာဂါမု လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာပြချက်

လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတဲ့အဖြစ်ဟာ လူအမက်မောဆုံးအရာဖြစ်တယ်။ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတဲ့အဖြစ် မသိသူကလည်း လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတဲ့အဖြစ်များဖြစ်ဖို့ လှုပ်ရှားနေကြလို့ပဲ။ ရန်သူကိုတိုက်ခိုက်တာတွေ ရန်သူကလွတ်အောင် တိမ်းရှောင်ပြေးလွှားတာတွေဟာ လွတ်လပ် ငြိမ်းချမ်းတာတွေ ဖြစ်ဖို့လုပ်တာပဲ။ စည်းစိမ်အာဏာဂုဏ်သိရ်တွေ ရထက်ရဖြစ်အောင် အလုပ်အမျိုးမျိုးတွေ လုပ်နေကြတာလည်း လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတာတွေ ဖြစ်ဖို့ပဲ။ အိမ်ထောင် သားမွေးလုပ်ကြတာနဲ့ အိမ်ထောင်သားမွေး ရှောင်ကြတာတွေလည်း လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတာတွေ ဖြစ်ဖို့ပဲ။

ဒီတော့လူတိုင်းဟာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမယ့်ပန်းတိုင်ကို သိပြီးပဲဖြစ်ဖြစ် မသိဘဲ ဖြစ်ဖြစ် သွားနေကြတာပဲ။ လူတိုင်းရဲ့ပန်းတိုင်ဟာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာပဲပေါ့။ လွတ်လပ် ငြိမ်းချမ်းရာပန်းတိုင်ကို ရောက်ချင်လည်းရောက်မယ်၊ မရောက်ချင်လည်း မရောက်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် သူတို့အားလုံးသွားနေကြတာက အဲဒီ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင်ဆီပဲ သွားနေကြတယ်။

တောင်းစားသူက ပေးကမ်းနိုင်သူထံ လက်ဖြန့်တောင်းနေကြတာလည်း စားစရာ မရှိတဲ့အဖြစ်က လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းချင်လို့ပဲ။ သူများခိုင်းတာ လုပ်နေသူတွေကလည်း ဒီလိုပဲ။ ကိုယ့်လုပ်ငန်းခွင် ကိုယ်လုပ်နေသူကလည်း အတူတူပဲ။ ကိုယ့်အလုပ်တွေကို သူများတွေကို ငှားရမ်းခိုင်းစေနေသူတွေကလည်း ကိုယ်လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတဲ့အဖြစ်ကြီး ခိုင်မာကြီးထွားတာထက် ခိုင်မာကြီးထွားဖို့ပဲ။

ဂုဏ်သိရ်တွေ အာဏာတွေရှိအောင်နဲ့ ရှိထက်ရှိဖြစ်အောင် လုပ်နေကြသူတွေလည်း လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတာတွေရှိဖို့နဲ့ ရှိထက်ရှိဖြစ်ဖို့ပဲ။ အားလုံးလူတွေရဲ့ တူညီတဲ့ ပန်းတိုင်က တော့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းဖို့ချည်းပဲ။ ဒါပေမယ့် လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အဖြစ်တွေတော့

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မတူကွဲပြား ခြားနားကောင်း ခြားနားကြမယ်၊ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် ဒီလိုခြားနားတဲ့ ပန်းတိုင်တွေဟာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းနာမည်ရတာတွေချည်း ဖြစ်ကြတာပဲ။

လူတွေဟာ ကမ္ဘာလောကမှာ ကုဋေကုဋာချီပြီး ရှိကြတယ်၊ အဲဒီလူတွေအားလုံးဟာ ရပ်နေသူတစ်ယောက်မှ မရှိကြဘူး၊ သွားနေသူတွေချည်းပဲ၊ ဘယ်သွားတာလဲဆိုရင် ပန်းတိုင်ကိုပဲလို့ ပြောရမယ်၊ သူတို့ကိုယ်စီရဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင်ဆီကို သွားနေကြသူချည်းပဲ၊ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာပန်းတိုင်ဆီကို မသွားဘဲရပ်နေသူလို့ တစ်ယောက်မှမရှိတာဘဲ။

လူမှာ မျက်စိတွေ နားတွေပါတယ်၊ အဲဒါတွေရဲ့ပန်းတိုင်ဖြစ်တဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာဆီ မျက်ခြည်မပြတ်အောင် အသုံးချကြတာပဲ၊ နှာခေါင်း လျှာ ကိုယ်ကာယတွေလည်း ဒီလိုပဲ၊ ပန်းတိုင်မျက်ခြည်မပြတ်ဖို့နဲ့ အဲဒီအရောက်လှမ်းဖို့ အသုံးချကြတာပဲ၊ ဦးနှောက်ဆိုတာလည်း လူတွေမှာရှိကြတယ်၊ အဲဒါနဲ့ တွေးခေါ်သုံးသပ်တာတွေလုပ်ပြီး သူတို့ရဲ့လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင်လှမ်းကိုင်ဖို့ အသုံးချကြတာပဲ။

ကုဋေကုဋာချီပြီးရှိတဲ့ လူတွေရဲ့ပန်းတိုင်တွေဟာလည်း ကုဋေကုဋာချီပြီး တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူကွဲပြား ခြားနားကြပေမယ့် တူတဲ့အချက်ရှိတယ်၊ အဲဒါကတော့ ခံစားချက်ပဲ၊ ပန်းတိုင်အားလုံးဟာ ခံစားချက်နဲ့တည်ဆောက်ခံထားရတာချည်း ဖြစ်တယ်၊ ဒါဟာ ပန်းတိုင်အားလုံးရဲ့ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ကွဲပြားတဲ့အထဲက တူညီချက်ပဲ။

လူဟာ ခံစားစရာတွေကို ခံစားတတ်သူပဲ၊ ခံစားစရာဟာ အကောင်းခံစားစရာ အဆိုးခံစားစရာလို့ အကြမ်းအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိတာပဲ၊ လူက အဆိုးကိုရှောင်ရှားပြီး အကောင်းခံစားချင်သူပဲ၊ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် တချို့သူတွေဟာ အကောင်းခံစားချက်ရှောင်ရှားပြီး အဆိုးခံစားချက်ကို ခံစားတာတွေ့နိုင်တယ်၊ အဲဒါ လူက အကောင်းကိုခံစားချင်တာ မဟုတ်သလို ဖြစ်တယ်၊ တကယ်ကလူဟာ အကောင်းကိုခံစားချင်တာပဲ၊ ဒီလိုဖြစ်လျှက် အဆိုးခံစားချက်ကို ရွေးချယ်တာဟာ ရှောင်ရှားလိုက်တဲ့အကောင်းထက် ကောင်းတာကိုရယူနိုင်ဖို့ပဲ။

ကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းတွေကို ဖြတ်တောက်စွန့်ပယ်ရတာဟာ မကောင်းတဲ့ ခံစားချက်ကိုဖြစ်စေတာပဲ၊ ကောင်းတဲ့ခံစားချက်အမြင်ရှိတဲ့အတွက် အဲဒီမကောင်းတဲ့ ခံစားချက်ကို လက်ခံရွေးချယ်ပြီး အဲဒီကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတွေကို ဖြတ်တောက်ပယ်ရှား

ခံကြတာ အထင်အရှားပဲ။

ကုဋေကုဋာချီပြီးများတဲ့ လူတွေရဲ့ပန်းတိုင်တွေဟာ ခံစားချက်နဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင်တွေချည်း ဖြစ်ကြတယ်။ ဒဏ္ဍာရီတွေ ပုံဝတ္ထုတွေ ဇာတ်နိပါတ်တွေက ပြောတဲ့ ပန်းတိုင်တွေလည်း ခံစားချက်ထဲက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင်တွေပဲ ဖြစ်ကြတယ်။

လူများစုအနေနဲ့ မတွေးဝံ့အောင်ဆိုးတဲ့ ခံစားချက်ဆိုးတွေကို စွန့်စားသူတွေဟာ အလွယ်တကူ လုပ်ပြသွားကြတယ်။ စွန့်စားသူမြင်ထားတဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာပန်းတိုင် ရောက်ဖို့အတွက် ဆိုးဝါးတဲ့ခံစားချက်ကို ပေးဆပ်ရမှာမြင်ထားလို့ပဲ။ ဗမာစကားပုံထဲက ထောင်မြင်လို့ရစွန့်တဲ့သဘောပဲ။ ကုဋေကုဋာချီတဲ့ ခံစားစရာစည်းစိမ်းဥစ္စာတွေကို မခံစားဘဲ ရက်ရက်ရောရော ပေးစွန့်တာဟာ အဲဒီဥစ္စာတွေ ခံစားရတာထက် အဆများစွာပိုလွန်တဲ့ခံစား ရမှာကို မြင်ထားလို့ပဲ။

အိမ်ထောင်သားမွေးထက်မြတ်တဲ့ ခံစားစရာတွေဖြစ်တဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင်ကိုမြင်သူက အိမ်ထောင်သားမွေးအဖြစ်ကို စွန့်တာပဲ။ ထီးနန်းစည်းစိမ်းခံစားစရာထက် သာလွန်တဲ့ခံစားစရာတွေဖြစ်တဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာပန်းတိုင်မြင်သူက ထီးနန်းစွန့်တာပဲ။ ကိုယ်ရရှိနေတဲ့ခံစားစရာဟာ ဘယ်လောက်ကောင်းမွန်နေပေမယ့် အဲဒီထက်ကောင်းမွန်တဲ့ ခံစားစရာကို မြင်သူဟာ အဲဒီခံစားစရာဆီရောက်ဖို့ ကိုယ်ခံစားနေတဲ့ကောင်းမွန်တဲ့ခံစား ချက်ကလွတ်မြောက်အောင် ရုန်းကန်ကြတာဟာ ဓမ္မတာပဲ။

ဒီတော့ ကိုယ်လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ပန်းတိုင်ဟာ ကိုယ်မပျော်မွေ့တဲ့ ခံစားချက်က ပွားစရာဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ပျော်မွေ့တဲ့ခံစားချက်ဖြစ်နေတာ တွေ့ရမှာပဲ။ အဲဒီမှာ တစ်ခုပြောစရာ ခြွင်းချက်ရှိတယ်။ အဲဒါက ဘာခံစားချက်မှ မရှိရာဟာ ကိုယ့်ရဲ့လွတ်လပ် ငြိမ်းချမ်းရာအဖြစ် ပန်းတိုင်ထားတယ်ဆိုတာ မရှိဘူးလားဆိုတာပဲ။

လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာအဖြစ် ဘာခံစားချက်မှမရှိရာကို ပန်းတိုင်ထားသူရှိတယ်လို့ ပြောရမယ်။ အဲဒီသူက ဘယ်လိုသူလဲဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ အဆက်ပြတ်နေလို့ ဒါမှမဟုတ် အဆက်ပြတ်အောင် ဖြတ်ပြီးနေနေလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုငြီးငွေ့နေသူပဲ။ အဲဒီသူဟာ

စိတ်အကျဉ်းကျခံနေရတဲ့ စိတ်အကျဉ်းသားပဲ။ စိတ်အကျဉ်းသားဟာ စိတ်ကူးစရာမရှိ ဖြစ်နေတယ်။

စိတ်ဆိုတာ အတိတ်ကအဖြစ်အပျက်တွေရှိနေမှ ပစ္စုပ္ပန်တွေ့နေရတဲ့အာရုံတွေကို အနက်ဖော်တတ်တာပဲ။ အဲဒီလို ဝန်းကျင်က တွေ့နေရတာတွေအပေါ် အနက်ဖော်တတ်မှ အနာဂတ်အတွက် စိတ်ကူးထုတ်တာ လုပ်နိုင်တာပဲ။ စိတ်အကျဉ်းသားဟာ အဲဒါတွေ မလုပ်နိုင်ကြဘူး။ ခေတ်စကားနဲ့ပြောရင် အနာဂတ်မရှိဘူး။ အနာဂတ်အပျောက်ဆုံး ခံနေရသူပဲ။ လူ့လောကမှာ ပျော်တယ်ဆိုတဲ့သူတွေဟာ အနာဂတ်တွေရှိတဲ့သူတွေပဲ။ အနာဂတ်မရှိရင် လူဟာ နေထိုင်ရတာ မပျော်သူဘဲ။

ပျော်တယ်ဆိုတာ သူ့မှာရှိတဲ့ မျက်စိ နားစတာတွေနဲ့ မြင်ရ ကြားရ တွေ့ရ သိရတာတွေကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်အောင် အဲဒီ မြင်ရကြားရတာတွေနဲ့စပ်ပြီး အဓိပ္ပာယ် ဖော်တတ်အောင် လေ့လာထားတဲ့ အတိတ်ရှိသူပဲ။ အင်္ဂလိပ်စာဖတ်တတ်ချင်ရင် အင်္ဂလိပ် စကားလုံးတွေကို ရှေးကသိထားရတာပဲ။ အဲဒီလို အင်္ဂလိပ်စာမဖတ်ခင်က စကားလုံးတွေ သိအောင် လုပ်ထားရင် အင်္ဂလိပ်စာဖတ်လို့ မရဘဲ အင်္ဂလိပ်စာဖတ်ရတာ မပျော်ဘဲ ပျင်းတော့တာပဲ။

ဒီတော့ ပျော်တယ်ဆိုတာ တွေ့နေရတဲ့ မြင်စရာ ကြားစရာတွေအတိုင်း မြင်သူ ကြားသူက သိသွားတဲ့ သိစရာနဲ့ တစ်ထပ်တည်းဖြစ်ပြီး ရောနှောပျော်ဝင်သွားတဲ့အဖြစ်ပဲ။ ဒီတော့ ဒီမြင်ရကြားရတာကို ဘာဖြစ်အောင်လုပ်မယ်လို့ အနာဂတ်ဖော်နိုင်တာဖြစ်ပြီး စိတ်ကူးတတ်တဲ့ အနာဂတ်ရှိတာပဲပေါ့။ ဒီသူဟာ တကယ်ပျော်သူပဲ။

ပျော်တယ်ဆိုတာ ကောင်းတယ်လို့ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ မကောင်းတာမှာလည်း ပျော်နိုင်တယ်။ ကောင်းတာမှာလည်း ပျော်နိုင်တယ်။ ကောင်းရာဖြစ်ဖြစ် မကောင်းရာဖြစ်ဖြစ် အဲဒီ ကောင်းမကောင်းအဖြစ်တွေနဲ့ အသိတွေ တသားတည်းဖြစ်နေတာဟာ ပျော်တာပဲ။ မကောင်းရာမှာလား ကောင်းရာမှာလား တစ်ခုခုနဲ့ ပျော်နေတာလို့ ပြောရမယ်။

မကောင်းတာ မဟုတ်တာနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ကောင်းတာ ဟုတ်တာနဲ့ဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခုနဲ့မှ မပျော်နိုင်ရင် လုံးလုံးလျားလျားကို မပျော်နိုင်တဲ့အဖြစ် ရောက်ကြသူတွေရှိတတ်ကြတယ်။ အဲဒီသူတွေဟာ ဘာလုပ်ကြသလဲဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်သွားတာ လုပ်ကြတာပဲ။

အဲဒီလို လုပ်တဲ့အဖြစ် မရောက်သေးဘူးဆိုလည်း ဒီသူက လူတွေကိုရှောင်ပြီး အတတ်နိုင်ဆုံး တစ်ယောက်တည်းနေတာပဲ။

ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့အဖြစ်အပျက်တွေဖြစ်တဲ့ ရေမြေတောတောင် ပိုးမွှားတိရစ္ဆာန် အစစ တွေလည်း မလေ့လာဘူး။ အဲဒီလိုလေ့လာတာက လူ့လောကကို လေ့လာသိရှိတာတွေနဲ့ အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ လေ့လာကြတာပဲ။ အဲဒီစိတ်လည်းမရှိတော့ ရေမြေတောတောင် ဝန်းကျင် ကိုလည်း မလေ့လာဘူး။ သူ့စိတ်ကို သိစရာတစ်ခုခုသိအောင် မကူးမိဘဲ သူ့စိတ်အတိုင်း ရှိနေအောင်နေတာပဲ။ အဲဒီလိုနေရတာကို အကောင်းဆုံးလို့လည်း သူကခံစားတယ်။ အဲဒါဟာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတဲ့ အဖြစ်လို့လည်းမြင်ပြီး သူသေပြီးရင် သူ့အဖြစ်လည်းမရှိ ဘာအဖြစ်မှလည်းမရှိရာရောက်မယ်လို့လည်း သူကမျှော်လင့်သိမြင်တာ ဖြစ်တယ်။

သူ့အမြင်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတဲ့လူလိုပဲ။ သူ့ကိုယ်သူ သတ်နေတာပဲ မဟုတ်လား။ သူ့ကိုယ်သူအဆုံးစီရင်တဲ့လုပ်ငန်း လုပ်နေသူပဲပေါ့။ အဲဒီလိုလုပ်လို့ ဆုံးသွား တာဟာ အေးရာရောက်သွားတာပဲ။ အဲဒါ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်အဖြစ်ပဲလို့ မှတ်ယူ တာပဲ။ သိရှိနေရတာတွေ ခံစားနေရတာတွေ မှတ်သား တုံ့ပြန် ရှင်သန်နေရတာတွေဟာ မကောင်းဆိုးဝါးအဖြစ်တွေလို့ သူကမြင်နေတော့ အဲဒါတွေက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာဟာ ပန်းတိုင်လို့ မြင်တော့တာပေါ့။

ဒီလိုမြင်တာဟာ စိတ်အကျဉ်းသားဖြစ်နေလို့ မြင်တာပဲ။ ဒီလိုမြင်အောင် လှုံ့ဆော် သူတွေကလည်း အပြင်းအထန်လှုံ့ဆော်နေကြတယ်။ အဲဒီလှုံ့ဆော်ချက်ကို ဖောက်ထွက်သိမြင် သူကို လူမိုက်စာရင်းသွင်းကြတယ်။ လူ့လောကအနေနဲ့ သူတို့သွားနေရတဲ့ လုပ်ငန်းက အဆုံးမရှိသွားနေရတာဆိုတော့ ဒီလိုအဆုံးစီရင်တဲ့လမ်းကို ဟုတ်နိုးနိုးထင်ကြတာပဲ။ မငြင်း ဆန်ကြဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ အဆုံးစီရင်တဲ့လုပ်ငန်းထဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုလည်း မနှစ်မြုပ် ရက်ကြဘူး။

သက်ရှိအဖြစ်ရသူဟာ ကိုယ်ရနေတဲ့သက်ရှိကို ဖျက်ဆီးဖို့အကြောင်း မရှိဘူး။ သက်ရှိကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင်လုပ်ဖို့ ဖြစ်လို့ပဲ။ ဒီတော့ ကိုယ့်သက်ရှိကို ဖျက်ဆီးဖို့အတွက် အားမရှိတာဘဲ။ လူဟာပြင်ပအရာတွေကိုမြှောက်ပင့်ချီမနိုင်ပေမယ့် ကိုယ့်ကိုယ်ကို မမြှောက်ပင့်

မချီမနိုင်ဘူး မဟုတ်လား၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်တဲ့အသိအမြင်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မြှောက်ပင့်ချီမရတာမျိုး ဖြစ်လို့ပဲ။

ဒီလို လူမလုပ်ရမယ့် အဆုံးစီရင်တာမျိုးလုပ်သူဟာ လူထဲမှာ အောက်တန်းအကျ ဆုံးလူပဲ။ ရပ်ရွာတွေမှာ ဓလေ့ထုံးစံတစ်ခု ရှေးအခါက ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒါက ကိုယ့်လည်ပင်း ကြိုးကွင်းစွပ်ပြီးသေသူရဲ့ မသာကိုချတဲ့အခါ စွပ်ဖားလိုအရာဝတ္ထုပေါ်တင်ပြီး နွားတွေနဲ့ ဆွဲစေပြီး သုဿာန်ပို့တယ်လို့ပဲ။ သူ့ဘာသာသူ ရောဂါနဲ့သေသူဆိုရင် ရပ်သူရွာသားတွေက ထမ်းပိုးပြီး သုဿာန်ပို့တာမျိုးလို မလုပ်ကြတာဟာ ယုတ်မာသူဖြစ်လို့ပဲ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်တဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာကို ရှေးအခါက ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အလေးအနက်ဖော်ခဲ့တယ်။ သူ့အမည်က “မဟာဝီရ”လို့ သိရတယ်။ သူက ဟိန္ဒူတွေရဲ့ နောင်ဘဝသံသရာဖော်ချက်ဟာ မလွတ်လပ် မငြိမ်းချမ်းဘူးဆိုပြီး အဲဒီသံသရာက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းဖို့ ဖော်ခဲ့တာပဲ။

ဟိန္ဒူတွေရဲ့ သံသရာဖော်ချက်ရော မဟာဝီရရဲ့အဲဒီသံသရာက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ဖော်ချက်ရော လူမသိနိုင်တဲ့ လူမရှိပြီးနောင် အနာဂတ်မှာ ဖြစ်ကြတော့ အခုခေတ်စကားနဲ့ပြောရင် ထင်သာမြင်သာ မရှိတဲ့ဖြစ်ရပ်တွေလို့ ပြောရမှာတွေပဲ။ ကြံကောင်းစီရတွေဖြစ်တဲ့ ပါဠိလို“တက္ကာဝစရ”ဆိုတာတွေပေါ့။ မဟာဝီရထောက်ရင် ဟိန္ဒူက အစွန်းရောက်တာပဲ။ ဟိန္ဒူထောက်ရင် မဟာဝီရက အစွန်းရောက်တာမျိုးပေါ့။ ဒါတွေ ထားကြပါစို့။

ခံစားချက်အကောင်းဟာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာလို့ ပြောရအောင်ကလည်း မလွယ်ဘူး၊ ခံစားချက်အကောင်းဆိုတာ ပြစ်ရာအတိအကျ မရှိဘူး၊ ခံစားချက်အဆိုးကို ထောက်ဆပြီး ခံစားချက်အကောင်းလို့ ပြောရတာဆိုတော့ အကောင်းတိုင်းပဲ သူ့ထက်ကောင်းတာပေါ်လာရင် အဆိုးအဖြစ်မရောက်အောင် မတတ်နိုင်တာဘဲ၊ ဒီတော့ ခံစားချက်ဆိုးတာက လွတ်လပ်မှပဲ တကယ်လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှာလို့ တွက်ကိန်းထွက်ပြီး ခံစားချက်မရှိတဲ့ နေရာရှာကြတာပဲ။ ဒီတော့ ခံစားချက်မရှိရာ ရှာတာဟာ ခံစားချက်ဆိုးတွေက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ရှာတာတစ်မျိုးပဲ။

ဒီတော့ တစ်လောကလုံး အသိခံရတဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ဟာ ခံစားချက် ဆိုးဆိုးဝါးဝါးတွေက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာပဲ ဖြစ်နေတယ်။ အခုတင်ပြမယ့် လူ့လောကရဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ဟာ အဲဒီလူ့လောကကသိပြီးနေကြတဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနဲ့ မဆက်စပ်တဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာပဲ။ ဒါကို လေးလေးစားစား ရှုစားနားထောင်ဖို့ သတိ ပေးရမှာပဲ။

လူ့လောကမှာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ဟာ တကယ်ရှိတဲ့အရာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒါကို သိသူမရှိလောက်အောင် ရှားတယ်။ သိသူက ပြောပေမယ့် အနည်းအပါးပဲ လိုက်သိသူ ရှိပြီး မသိသူတွေလက်ထဲ ပြန်ရောက်သွားခံရတာပဲ။ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ဟာ လက်ရှိလူ့လောကနဲ့ မတော်သေးသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် လူ့လောကအတွက် ဖော်ပြသူကဖော်ပြလည်း ဒါကို ကျပျောက်မသွားအောင် မတတ်နိုင်သလို ဖြစ်နေတယ်။

လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနိဗ္ဗာန်ကို လိုလားတောင့်တသူတွေ ဒုနဲ့ဒေးရှိပေမယ့် ရောက်အောင် မလုပ်နိုင်ကြဘူး။ ဒီလိုဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းဟာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်မဟုတ်တာကို လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်လို့ လွဲချော်ပြီးသိနေကြလို့ပဲ။ လွတ်လပ် ငြိမ်းချမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟာ အစွဲအဝင်ခံနေရသူအနေနဲ့ သိလို့မရတဲ့အရာဘဲ။

လူ့လောကကလည်းအစွဲအဝင်စရာတွေနဲ့ အပြည့်ရှိတယ်။ ဒီထက်ဆိုးတာ လည်းရှိသေးတယ်။ အဲဒါက အစွဲအဝင်ခံရသူဟာ အစွဲအဝင်ခံရတာကို သိနိုင်တဲ့အနေအထား မရှိတာဘဲ။ အရူးရောဂါ အကပ်ခံရသူအနေနဲ့ အရူးရောဂါကပ်နေတာကို မသိနိုင် တာနဲ့ထပ်တူပဲ။ ဒီထက်ဆိုးတာလည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒါက အစွဲအဝင်ခံရသူဟာ အစွဲအဝင်ခံနေရတာကို ကိုယ်တိုင်မသိနိုင်တာထက် အစွဲအဝင်နေတာကို သိတတ်သူက အစွဲအဝင်ခံနေရသူကို အစွဲအဝင်ခံနေရတာပဲလို့ အသိပေးပြောဆိုရင် သူ့ကိုဒီလိုပြောတာဟာ စွပ်စွဲတာပဲဆိုပြီး စိတ်ဆိုးဒေါသထွက်တာ ဖြစ်ကြတာပဲ။

အစွဲအဝင်ခံရသူဟာ အစွဲအဝင်ခံရတာက မပျောက်နိုင်သလောက် ဖြစ်တော့တာပဲ။ ကိုယ်အစွဲအဝင်ခံရတာဟာ မပျောက်တာလောက်မကဘဲ သူများတွေကိုလည်း အစွဲအဝင် ခံရမှုတွေ ဖြစ်စေတာကလည်း ပိုဆိုးဝါးတယ်လို့ ပြောရမှာပဲ။ အစွဲအဝင်ခံရတာဟာ

လူမှာ ရောဂါရတာပဲ။ အဲဒီရောဂါဟာ လူတိုင်းအလိုလိုအစွဲကပ်ခံနေရတာကြောင့် ရောဂါအဖြစ် မသိကြတဲ့အနေမှာရှိတယ်။ အစွဲအဝင်ခံရတာဟာ တခြားရောဂါတွေထက် ဆိုးတဲ့ရောဂါပဲ။

တခြားရောဂါတွေဟာ လူကို နာကျင်သေကြေအောင် နှိပ်စက်တတ်ပေမယ့် မျှတချက်တစ်ခုခုရပြီး ရောဂါပျောက်ကင်းနိုင်တဲ့ ရောဂါတွေဖြစ်ကြတယ်။ အာဟာရက ဖြစ်စေတဲ့ရောဂါဟာ အာဟာရသက်တမ်းကုန်ဆုံးတာနဲ့ ကြုံတဲ့အခါ အဲဒီရောဂါပျောက် ကင်းနိုင်တယ်။ စိတ်ဖိစီးမှုခံရတဲ့ ဒဏ်ရာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရောဂါလည်း စိတ်ဒဏ်ရာဖြေ ဖျောက်နိုင်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရရင် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရောဂါလည်း ပျောက်နိုင်တယ်။

အဲဒီရောဂါတွေဟာ ရောဂါဖြစ်မှန်းသိကြတဲ့အတွက် ကုသပေးသူတွေရဲ့ ကူညီမှုတွေကို ရယူနိုင်ကြတဲ့ရောဂါတွေဖြစ်လို့ ပျောက်ကင်းဖို့ အလားအလာရှိတဲ့ရောဂါတွေပဲ။ ဒီလို အကူအညီမရလည်း အချိန်အခါနဲ့ နေရာ ဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်ပယောဂတွေရဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ အလိုအလျောက်ရပြီး ပျောက်ကင်းနိုင်တဲ့ရောဂါတွေပဲ။

အစွဲရောဂါဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အစွဲရောဂါရနေတယ်လို့ လုံးလုံးသိခွင့် မရှိတဲ့ရောဂါဘဲ။ သူများကကုပေးလို့လည်း မရတဲ့ရောဂါဖြစ်တယ်။ အလိုအလျောက် အပြောင်းအလဲတွေရပြီး ပျောက်သွားတာလည်း မဖြစ်နိုင်တဲ့ရောဂါဘဲ။ ပြီးတော့ ဒီရောဂါဟာ ရောဂါရသူကို သူ့မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်တွေနဲ့ သိတာတိုင်းဟာ အလွဲတွေချည်း သိတာကို ဖြစ်စေတဲ့ရောဂါပဲ။ နောက်တစ်ချက်အနေနဲ့ ဒီရောဂါရဲ့ လူကို နှိပ်စက်တာပြောရင် ဒီရောဂါဟာ အမြဲရောဂါတိုးနေတဲ့ ရောဂါဖြစ်တယ်။

ဒီအနာရောဂါဟာ လူတွေလုံးလုံးမသိကြတဲ့ ဝဋ်နာကံနာရောဂါပဲ။ ဒီရောဂါဟာ လူတိုင်းဆီမှာ ကပ်ရောက်နေတဲ့ရောဂါပဲ။ ဒါကြောင့် လူတွေလုပ်သမျှတိုင်းဟာ မမှန်ကြဘူး၊ မရိုးဖြောင့်ကြဘူး၊ မကောင်းဘူးလို့ ပြောရတာတွေလုပ်တဲ့သူကလည်း သူ့အသိနဲ့ သူလုပ်တာပဲ။ ကောင်းတယ်လို့ပြောရပေမယ့် အလုပ်တွေလုပ်ကြသူတွေလည်း ဒီလိုပဲ။ လွဲချော်တဲ့အမြင်တွေနဲ့ လုပ်ကြသူတွေပဲ။

သူတို့ကောင်းဖို့အမြင်ကို မြင်ကြသူတွေပဲ။ သူတို့လုပ်လို့ ခံရသူတွေမှာ မကောင်းတာတွေ ကောင်းတာတွေ ဖြစ်ကြမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒါတွေ သူတို့ မကြည့်ဘူး၊ သူတို့သိလည်း မသိဘူး၊ သူတို့ကောင်းဖို့ပဲ သိတယ်။ လက်တွေ့ခြေတွေ အဖြတ်ခံရလည်း

သည်းခံတဲ့ ကောင်းတာလုပ်ပြီး အခုခံရပေမယ့် သည်းခံလိုရမယ့်သူတို့အဖြစ်က အခုပေးဆပ်ရတဲ့ ခံရတာထက် ရမှာမြင်ပြီး သည်းခံတာပဲ။ မြစ်တစ်ဖက်က ဝက်လက်မီးကင် ဥပမာ အတိုင်းပဲ။ အခုခံနေတာဟာ နောင်စံရဖို့အမြင်နဲ့ပဲ။

ထင်သာမြင်သာရှိတဲ့ သိရမှာကို မသိဘဲ ထင်သာမြင်သာလည်း မရှိတဲ့ မသိရမှာကို သိတာဟာ ဝဋ်နာကံနာရောဂါရဲ့ ဖြစ်စေချက်ပဲ။ ဒီလိုသူတွေဟာ ကိုယ်ကျိုးထိပါးလာပြီဆိုရင် ခြကောင်ပုရွက်ကောင် ပျားကောင်တွေလို အသက်ပေးပြီး တိုက်ခိုက်ကြတာပဲ။ အနိုင်တိုက်နိုင်ရင် ထိပါးလာသူအပေါ် သည်းခံခွင့်လွှတ်ဖို့အမြင်ဟာ ဘယ်အမြင်ဖြစ်မလဲ။ လုံးလုံးမမြင်တဲ့ အမြင်ပဲ။

ကိုယ်နစ်နာမှာမြင်လို့ သည်းခံတာဟာ ဆီဖိတ်လို့ ရွှေတိဂုံလှူပါတယ် စိတ်ထားတာမျိုးပဲ မဟုတ်လား။ သည်းခံလို့ ကိုယ်ကောင်းစားမှာမြင်ပြီး သည်းခံတာဟာ လူ့ လောကရဲ့ အမှန်အသိအမြင် ပြောရမှာလား။ ဒါတွေကို ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထုတွေ ပုံပြင်တွေ ဇာတ်တွေနဲ့ လောကကိုလမ်းညွှန်နေကြရတယ်။

လူ့လောကက ဒီလိုဖြစ်နေတော့ ချစ်ခင်ရင်းနှီးပေါင်းသင်းနေကြသူတွေဟာ ကိုယ်ကျိုးထိပါးနစ်နာအောင် မလုပ်ရုံမကဘဲ အကျိုးစီးပွားများစေသူကို ပေါင်းနေကြတာပဲ။ အဲဒီထဲက အကျိုးစီးပွားပျက်ပြားတာ ဖြစ်စေပြီဆိုရင်အဲဒီသူကို မိဘဖြစ်ချင်ဖြစ် သားသမီးမွေးချင်းအရင်းတွေဖြစ်ချင်ဖြစ် ကန်ထုတ်ကြတာပဲ။ ဒီအကြောင်းကို နိုင်ငံရေးမှာ ပြောကြတယ်။ အမြဲတမ်း မိတ်ဆွေဆိုတာနဲ့ အမြဲတမ်းရန်သူဆိုတာ မရှိဘူးလို့ဘဲ။

အကျိုးထိပါးအောင်လုပ်ရင် ရန်သူ။ အကျိုးဖြစ်ပွားအောင်လုပ်ရင် မိတ်ဆွေပေါ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ဟိုတစ်ဘက်စားတာ ပေါ်လွင်တဲ့စကားပဲ။ ဒါကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်မှန်သမျှတိုင်းမှာ လုပ်ကိုင်နေကြသူမှန်သမျှတိုင်းဟာ ကိုယ်ရဖို့အတွက် ရှေ့ရှုချက်နဲ့ လုပ်နေကြသူတွေချည်းပဲ။ အလုပ်အကိုင်ကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လုပ်သူတချို့တလေရှိနိုင်ပေမယ့် အဲဒီသူတွေကိုယ်တိုင်ကလည်း အလုပ်အကိုင်က ကောင်းမွန်စွာလုပ်သူလို့ အသိအမှတ်ပြုတာခံရလို့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့လုပ်ကြတာတွေ ရဖို့ရှိတာပဲ။

လူဟာ ကိုယ်အသက်ရှင်ဖို့လုံးပန်းတာ သဘာဝကျတာပဲ။ ချမ်းမြေ့စွာ

အသက်ရှင်ရဖို့ လုံးပန်းရမှာပဲ။ ချမ်းမြေ့ထက်ချမ်းမြေ့စွာ အသက်ရှင်ဖို့ လိုအပ်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအတွက် ကိုယ့်တစ်ကိုယ်ကောင်းကြည့်ဖို့တော့ မဟုတ်ရဘူးပေါ့။ ကိုယ်အလုပ်အကိုင် လုပ်ကိုင်တာဟာ အဲဒီအလုပ်အကိုင်က ထွက်လာတဲ့ လူအသုံးကျတာတွေကို လူတွေချမ်းမြေ့စွာ သုံးနိုင်ကြဖို့တွေပဲ။ လူတွေ ချမ်းမြေ့စွာသုံးရဖို့ လုပ်ကိုင်နေတယ်လို့ စိတ်ထည့်ပေးဖို့လိုတာပဲ။ ကိုယ့်စားဝတ်နေရေးအတွက် အလုပ်လုပ် တာလား၊ အလုပ်လုပ်နိုင်ဖို့ စားဝတ်နေရေးလုပ်တာလား စဉ်းစားရမှာပဲ။

ဘာမှမလုပ်ဘဲစားဝတ်နေသူကို လူတွေက ဘယ်လိုအသိအမှတ်ပြုကြ တန်ဖိုးထား ကြတာခံရမလဲ။ လူတွေက အချင်းချင်း အသိအမှတ်ပြုကြတာဟာ လူကိုအသိအမှတ်ပြုတာ မဟုတ်ကြဘူး။ လူရဲ့အလုပ်အကိုင်ကို လူတွေက အသိအမှတ်ပြုကြတာပဲ။ ဘာမှမလုပ်ဘဲ စားသုံးနေသူဟာ လူတွေရဲ့ အသိအမှတ်ပြု မခံရမယ့်သူဘဲ။

လူစားသုံးစရာတွေကို လုပ်ကိုင်နေရပေမယ့် လူတွေအတွက်လုပ်တာမဟုတ်ဘဲ သူ့အကျိုးတရားမျှော်ကိုးပြီး လုပ်တဲ့အလုပ်အကိုင်ဟာ လူတွေရဲ့အသိအမှတ်ပြုခံရဖို့ မလွယ်ဘူး ပြောရမယ်။ အလှူပွဲကကျွေးတဲ့ထမင်းစားရတာနဲ့ ကိုယ့်ကို စားစေချင်လို့ ဖိတ်ကျွေးတဲ့ ထမင်းစားရတာချင်းတူပေမယ့် အလှူပွဲထမင်းရှင်နဲ့ ဖိတ်ကျွေးတဲ့ထမင်းရှင်ကို အသိအမှတ်ပြုပေးတာချင်း ခြားနားတာသိနိုင်တယ်။ အလှူပွဲထမင်းရှင်က စားသူကို စားစေချင်တာထဲမှာ သူကောင်းမှုအဖြစ်ရချင်တာက ရှေ့ကရောက်နေလို့ပဲ။

ဒီလိုဖြစ်တာဟာ ကိုယ်ကျွေးမွေးရတာရဲ့ ပမာဏအမှန်နဲ့ ကိုယ့်အနေနဲ့ အလုပ် အကိုင်တွေကို လုပ်ကိုင်နေရတာတွေရဲ့ ပမာဏအမှန်တွေ မသိကြလို့ဘဲ။ တကယ်တော့ အလုပ်အကိုင်တွေ လုပ်ကိုင်ပေးနေတာတွေဟာ ကိုယ်အသုံးပြုဖို့ လုပ်ကိုင်နေတာမဟုတ်ဘဲ အများတွေအသုံးပြုနိုင်ကြဖို့ လုပ်ကိုင်ပေးနေတာပဲ။

ဒါဟာ အလုပ်အကိုင်တွေရဲ့ ပမာဏအမှန်ပဲ။ ကိုယ့်အလှူပွဲမှာ ကျွေးမွေးတာ တွေလည်း ဒီလိုပဲ။ စားသောက်ကြတဲ့သူတွေ မျှတကြဖို့ ဆာလောင်မယ့်ဝေဒနာတွေ ငြိမ်းကြဖို့ကျွေးတာပဲ။ အဲဒါကို ကပ်ကပ်သပ်သပ် ကိုယ့်အတွက် လုပ်တာပဲ။ အခုငါက သူတို့တစ်ခါကျွေးသလို ဒီကောင်းမှုဟာ ငါ့ကို အခါခါကျွေးလိမ့်မယ်လို့ပဲ။ အဲဒီလိုမြင်နေကြသူတွေက ဒဏ္ဍာရီတွေ ပုံဝတ္ထုတွေ ဇာတ်သဘင်တွေနဲ့ မြင်ပြပေး

ကြတာတွေနဲ့ ကိုယ့်ဘက်ယက်တဲ့ ပမာဏလွဲအမြင်ကို မြင်စေကြတာ ခံကြရလို့ပဲ။

လွဲတဲ့အလုပ်ဟာ အလွန်ပဲဆိုးဝါးတယ်။ တစ်ခါလုပ်ပြီးရင် ပြီးသွားဘူး၊ ကိုယ်လုပ်ပြီးတာကို ကိုယ်ကပြန်စွဲလန်းနေတယ်။ ဘယ်လိုစွဲလန်းတာလဲ၊ ခဏခဏ အမှတ်ရနေတာမျိုးလားဆိုရင် အဲဒီလို အမှတ်ရနေတာလောက်ဆိုရင် တော်သေးတာပဲ။ အမှတ်ရနေတာမဟုတ်ဘဲ စွဲလန်းတာဟာ ပိုမိုဆိုးဝါးတယ်။ အမှတ်ရတာမဟုတ်တော့ တော်သလား၊ မတော်သလား စဉ်းစားခွင့်မရဘူး၊ စဉ်းစားဝေဖန်မိရင် မတော်တာသိပြီး လွဲတာကိုပြင်မိဦးမယ် မဟုတ်လား၊ အမှတ်ရတာ မဟုတ်ဘဲစွဲလန်းတော့ အဲဒီစွဲလန်းတာဟာ တော်မတော် မစဉ်းစားနိုင်ဖြစ်ပြီး မတော်လည်း မတော်မှန်းမသိဖြစ်လို့ အမှန်ပြန်မရောက်နိုင်တော့လို့ဘဲ။

အလွဲစွဲလန်းတာက ဘယ်လိုစွဲလန်းတာလဲဆိုတော့ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ အလွဲကိုပဲ။ အဲဒါဟာ ငါ့အမှန်တရားပဲ၊ ငါပဲ၊ ငါ့ဟာပဲလို့ စွဲလန်းတာပဲ။ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တဲ့ အလွဲဟာ အလုပ်ရဲ့ သဘာဝအတိုင်း လုပ်ပြီးရင် ပြီးသွားတာမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်လုပ်တာကို ကိုယ်လုပ်တာအတိုင်း မထားနိုင်ဘဲ ကိုယ့်ကိုယ်အဖြစ်ရောက်တဲ့ စိတ်ဖောက်ပြန်စေတာ၊ ကိုယ့်ဟာအဖြစ်ရောက်တဲ့ အမှတ်ဖောက်ပြန်စေတာ၊ ကိုယ့်အမှန်သဘောအဖြစ်ရောက်တဲ့ အမြင်ဖောက်ပြန်စေတာတွေဖြစ်လို့ပဲ။ ကိုယ်လုပ်ခဲ့တာကို ကိုယ့်ကိုယ်အဖြစ်ပြောင်းလဲလိုက်တော့ အဲဒီ ကိုယ့်ကိုယ်နဲ့ နောင်လုပ်စရာတွေကိုလုပ်တော့ အမှန်ဖြစ်အောင် မလုပ်နိုင်တော့တာတွေ ဖြစ်စေဖို့ပဲ။

အမှတ်ဖောက်ပြန်တယ်ဆိုတာ အလွဲအချော်ကို အမှန်လို့မှတ်မိတာပဲ။ အသိဖောက်ပြန်တယ်ဆိုတာ အလွဲအချော်သိတဲ့စိတ်နဲ့သိတာပဲ။ အယူဖောက်ပြန်တယ်ဆိုတာ အလွဲအချော်အဖြစ်ကို အမှန်အဖြစ်လို့ လွဲမှားယူတာပဲ။ အယူဖောက်ပြန်တော့ “မှား”တယ်။ အမှတ်ဖောက်ပြန်တော့ “ငြိ”တယ်။ အသိဖောက်ပြန်တော့ “ထ”တယ်လို့ပြောရမယ်။ ဒါတွေဟာ အလွဲစက်ဝန်းကို ကျယ်စေတာတွေပဲ။

လူ့သဘာဝဟာ ပြောစရာ၊ ပြုစရာ၊ ကိုယ်လက်ဟန်ပန် အနေအထိုင်တွေကို လုပ်ကြရတယ်။ လုပ်ပြီးရင် လုပ်ခဲ့တာတွေနဲ့စပ်ပြီး မှတ်မိတာ၊ သိမြင်တာ၊ ခံယူတာတွေ ဆက်ဖြစ်ကြမြဲဖြစ်တယ်။ ပမာဏမှန်တာတွေကို ပြောဆို၊ ပြုမူ၊ နေထိုင်တွေကို လုပ်ဆောင်

ပြီးနောက် မှတ်မိတာ၊သိရှိတာ၊ခံယူတာတွေဟာ မဖောက်ပြန် မှန်ကန်တဲ့ အမှတ်တွေ၊ အသိတွေ၊ခံယူချက်တွေဖြစ်ပေမယ့် လွဲချော်တဲ့ ပြုမူပြောဆို၊နေထိုင်မှုတွေကို မှတ်မိ၊သိမြင်၊ခံယူတာတွေကိုတော့ ဖောက်ပြန်တဲ့ မှတ်မိ၊သိမြင်၊ခံယူတာလို့ ပြောရတာပဲ။

မှန်ကန်တဲ့ မှတ်မိ၊သိမြင်၊ခံယူတာတွေဟာ လူအတွက် အသုံးကျပေမယ့် မမှန်မကန် လွဲချော်တဲ့ မှတ်မိ၊သိမြင်၊ခံယူတာတွေကတော့ လူ့အတွက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကိုသာ ဖြစ်စေလို့ ဖောက်ပြန်တဲ့ အမှတ်၊အသိ၊ခံယူချက်လို့ ပြောရတာပဲ။

ပမာဏအမှန်ကလွဲချော်တဲ့ အသိအမြင် အတွေးအကြံတွေနဲ့ အပြောအဆိုတွေပြောဆိုပြီး အပြုအမူတွေပြုမူပြီး အနေအထိုင်တွေနေထိုင်ပြီး အဲဒါတွေဟာ အမှန်အတိုင်းပြုချက်တွေဖြစ်တယ်လို့ အမှတ်ဖောက်ပြန်တာ အသိစိတ်ဖောက်ပြန်တာ အယူအမြင်ဖောက်ပြန်တာတွေဖြစ်ပြီး အဲဒါတွေဟာ ငါ့ဟာတွေပဲ၊ ငါတွေပဲ၊ ငါ့အမှန် အမြင်တွေပဲလို့ ဖြစ်တာတွေက အမှန်မဟုတ်တာတွေဖြစ်တဲ့အတွက် အစွဲတွေလို့ပြောရတာပဲ။ အစွဲဆိုတာ ကိုယ်ပြုခဲ့ဖူးတဲ့ မှားယွင်းတာတွေကို အမှန်တွေအဖြစ် အမှတ်ဖောက်ပြန်တာ အသိစိတ်ဖောက်ပြန်တာ အယူဖောက်ပြန်တာရဲ့ နာမည်ပဲ။

အချို့အဆိမ့်ကြိုက်လို့ အချို့အဆိမ့်ဟာ ကောင်းတယ်လို့ အမှတ်သညာဖြစ်တာ အသိစိတ်ဓာတ်ဖြစ်တာ အယူအမြင်ဖြစ်တာဟာ အစွဲမဟုတ်ဘူး၊ အဆင်းအသံကောင်းကောင်းတွေ ကြိုက်တာတို့ အနေအထိုင်ကောင်းကောင်းတွေ ကြိုက်တာတို့ ကိုယ်နှစ်သက်သူနဲ့ အတူနေရတာကိုပျော်မွေ့တာ စတာတွေဟာ အစွဲတွေ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်ပြောပြနေတွေဟာ မဟုတ်ဘဲ လုပ်ခဲ့တာတွေဖြစ်လည်း အဲဒါတွေဟာ ဟုတ်တာတွေလို့အမှတ်ပြုတာ အသိဖြစ်တာ ယူငင်တာတွေကသာ အစွဲတွေဖြစ်ကြတယ်။

လူ့လောက စွဲတယ်လို့ ပြောရတာတွေများတယ်၊ တောမှာနေလေ့ရှိသူက မြို့မနေချင်တာဟာလည်း တောကိုစွဲနေလို့ ဆိုတာမျိုးတွေပဲ၊ ဒါက အထုံဝါသနာ ဖြစ်နေတာပဲ၊ ဒါကိုအစွဲလို့ မပြောရဘူး၊ အစွဲလို့ အသတ်မှတ်ခံရတာရဲ့ ဝိသေသဟာ ကိုယ့် ကိုယ်နှုတ်နှလုံး တစ်ခုခုနဲ့ ပြုလုပ်တာမှာ အမှန်အကန်မဟုတ်တာကို အဲဒီပြုလုပ်ချက်တွေဟာ အမှန်ပဲယူတာနဲ့ အဲဒါတွေဟာ ငါ့ဟာတွေဖြစ်တယ်၊ ငါဖြစ်တယ်လို့ အမှတ်မှားတာ အသိမှားတာ ခံယူချက်

မှားတာကိုသာ အစွဲလို့ပြောရတာ ဖြစ်တယ်။

ပမာဏမဟုတ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လွန်ကျူးချက်တွေကို အဲဒါတွေဟာ ငါ့ဟာတွေ ငါတွေ ငါ့အမှန်အယူတွေကိုလုပ်သူဟာ လုပ်တဲ့အတိုင်း ပမာဏမှန်လာမှာမဟုတ်တဲ့အတွက် စွဲနေတာတွေ အစွဲတွေပဲပေါ့။ ဒီအစွဲဟာ အစွဲခံရသူအနေနဲ့ အစွဲခံနေရတယ်လို့ မသိနိုင်တဲ့ အရာဘဲ။

ဒီအစွဲအဝင်ခံရသူဟာ သူ့မှာရှိတဲ့မျက်စိနဲ့ ကြည့်စရာတွေကိုကြည့်တဲ့အခါ သူမြင်တာဟာ မြင်စရာရဲ့ရှိတဲ့အတိုင်းမမြင်ဘဲ သူ့အစွဲက မြင်ချင်သလိုမြင်တာပဲ။ ဒီအဖြစ်ဟာ လူ့လောကမှာ တကယ်ဖြစ်နေတဲ့ အဖြစ်ပဲ။ မြင်ရတဲ့အရာကို မြင်ရတဲ့အရာရဲ့ အတိုင်းအထွာပမာဏအတိုင်း မမြင်နိုင်တာဟာ လူ့လောကမှာ အလွန်နာကျည်းစရာအဖြစ် မဟုတ်ဘူးလား။ ကြားစရာတွေ တွေ့စရာတွေနဲ့ သိစရာတွေမှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ အတိုင်းအထွာ ပမာဏရှိတဲ့အတိုင်း မကြားနိုင်တာ မတွေ့နိုင်တာတွေနဲ့ မသိနိုင်တာတွေဟာ လူ့လောကအတွက် အဆုံးရှုံးခြင်းကြီး ဆုံးရှုံးစေတဲ့ နာကျည်းစရာတွေပဲ။

ဒီလို အနာခံရတာတွေကို အနာခံရသူတွေက မသိကြဘူး။ အဲဒီလို ခံရသူ ကိုယ်တိုင် ခံရတယ်လို့ မသိတဲ့အနာဟာ အနာတွေထဲမှာ အနာဆိုးပဲ။ ရှေးကပြောခဲ့တဲ့ စကားရှိတယ်။ အနာဆိုရင် နာရတယ်။ မနာရင် အနာဆိုးပဲလို့ပေါ့။ ကင်ဆာဆိုရင် ဖြစ်နေပေမယ့် မနာဘူး။ သေတော့မယ်ဆိုမှ တအားနာတာပဲ။ ကင်ဆာဟာ အနာဆိုးပဲ။ အနာခံရတာကို အနာခံရသူ ကိုယ်တိုင်က မသိပေမယ့် အနာရဲ့နာမည်က ဝဋ်နာကံနာပဲ။

ဒီဝဋ်နာကံနာတွေဟာ ဝဋ်နာကံနာဆိုတဲ့ စကားလုံးပဲသိကြပြီး အဲဒီဝဋ်နာ ကံနာဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေရဲ့အရကို မကောက်နိုင်ကြဘူး။ ဝဋ်က ဘယ်လိုအနာဖြစ်တာ ကံကဘယ်လို အနာဖြစ်တာလို့ မသိကြဘူး။ အနာဆိုတာ လူကို နစ်နာစေတာရဲ့နာမည်ပဲ။ ဒီလိုနစ်နာစေတာ နာကျည်းစေတာကို နောက်အခေါ်တစ်မျိုးလိုဆိုရင် “ရောဂါ”ပဲ။ ဒီတော့ ဝဋ်နာကံနာဟာ လူမှာကျရောက်တဲ့ ရောဂါတွေထဲက အဆိုးဝါးဆုံးရောဂါတစ်မျိုးပဲ။

ဝဋ်နာကံနာရောဂါဟာ ရောဂါဖြစ်တာ ခံနေရသူကိုယ်တိုင်က ရောဂါဖြစ်မှန်းမသိတဲ့ ရောဂါဖြစ်တဲ့အတွက် “အနာမသိ ဆေးမရှိ”ဆိုတဲ့အတိုင်း အနာကိုမသိတော့ ဒီဝဋ်နာကံနာ

ကုပ္ဖိလည်း “ကုရာနတ္ထိ ဆေးမရှိတဲ့ရောဂါ” ဖြစ်တာပဲ။

လူဟာ ဓာတ်ကြီးလေးပါး သတ္တဝါဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီဓာတ်ကြီးတွေကို ဥတုကလည်း ဖောက်ပြန်စေနိုင်တယ်၊ အာဟာရကလည်း ဖောက်ပြန်စေနိုင်တယ်၊ စိတ်ချောက်ချားမှုကလည်း ဖောက်ပြန်စေနိုင်တာပဲ၊ စိတ်ဟာ ဖိစီးခံရမှုများရင် ဒဏ်ရာတွေရပြီး စိတ်နဲ့လုပ်ရတဲ့ ဓာတ်တွေ ဖောက်ပြန်ကြလို့ပဲ၊ ဒီတော့ နာကျင်ခံစားခက်တဲ့ရောဂါတွေရကြတာပဲ။

ဒီရောဂါတွေဟာ ဆိုးဝါးတာပဲ၊ ဒီလို ဆိုးဝါးပေမယ့် ဒီရောဂါတွေဟာ ခံရသူကိုယ်တိုင်ကလည်း နာကျင်ခံခက်တာကို သိတယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေကလည်း ရောဂါခံရသူကို ရောဂါခံနေရတယ်လို့ သိကြတယ်၊ အနာသိတော့ ဆေးရှိတယ်ဆိုတာလို ရောဂါခံရသူကို သိကြတော့ ဖောက်ပြန်နေတဲ့ ဓာတ်ကြီးတွေကို ညီညွတ်မျှတသွားအောင် ဆေးဝါးတွေနဲ့ လုပ်ပေးခံရပြီး နာကျင်ခံခက်မှုတွေကို ပျောက်စေနိုင်တယ်။

ဒါကြောင့် စိတ် ဥတု အာဟာရအကြောင်းတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အနာရောဂါတွေဟာ မလွတ်လပ် မငြိမ်းချမ်းနိုင်တာတွေ မဟုတ်ဘဲ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းကြတယ်၊ အနာရောဂါမသိတဲ့ ဝဋ်နာကံနာရောဂါဟာ ပတ်ဝန်းကျင်လူတွေထဲမှာ သိသူကလည်း မရှိသလောက်ရှားတယ်၊ အဲဒီထဲက သိသူကလည်း ပျောက်တဲ့ဆေးဝါး မရှိတဲ့အတွက် မပေးနိုင်ဖြစ်အောင် အဲဒီဝဋ်နာကံနာရောဂါကို ပျောက်အောင်လုပ်မပေးနိုင်တဲ့ အနာရောဂါပဲ၊ အဲဒီသိသူဟာ ရောဂါရနေသူကို ကိုယ်တိုင်က ရောဂါပျောက်အောင် ဘာတွေလုပ်ကိုင်ရမယ်လို့ လမ်းညွှန်နိုင်တာလည်းရှိတယ်။

ရောဂါရနေသူဟာ အဲဒီလမ်းညွှန်တာကိုယုံကြည်ပြီး လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း လိုက်လုပ်တာကလွဲပြီး ရောဂါပျောက်လမ်း မရှိနိုင်တာဘဲ၊ ကိုယ်ရောဂါခံနေရတာကို ရောဂါ ခံနေရတယ်လို့မသိတော့ လမ်းညွှန်သူရဲ့လမ်းညွှန်ချက်ကို လိုက်နာချင်စိတ် ပေါက်ဖို့လည်း မလွယ်တာဘဲ၊ ဒါကြောင့် ဝဋ်နာကံနာရောဂါဟာ အဲဒီရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းဖို့ အခက်ခဲဆုံးပဲ။

ပြီးတော့လည်း အဲဒီ ဝဋ်နာကံနာရောဂါဖြစ်တဲ့ အစွဲတွေမရှိတဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာဟာ အဲဒီ ရောဂါရနေသူအနေနဲ့ မက်မောလောက်စရာလို့ မမြင်နိုင်တာဘဲ၊ ဝဋ်နာကံနာက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာဟာ အဲဒီ ရောဂါခံနေရသူသိမယ့် ဩဇာတွေအာဏာတွေ ရမှာလည်း

မဟုတ်၊ ဂုဏ်သိရှိတွေ စည်းစိမ်တွေ ရှာလည်းမဟုတ်ဘဲ ဘာခံစားစရာ ကောင်းကောင်းမှ ရတာမဟုတ်လို့ဘဲ၊ လူမှာရှိတဲ့ မျက်စိတွေ နားတွေ နှာ လျှာ ကိုယ်တွေ ဦးနှောက်တွေက ပမာဏအမှန်ကို ကြည့်တတ် မြင်တတ် နားထောင် တွေ့သိတတ်တာတွေ ဖြစ်တာပဲ။ ဒီတော့ ရောဂါရသူက ဆန်းတယ်မထင်ဘူး၊ သူတို့လည်း အဲဒါတွေသိနေတယ်လို့ မှတ်ယူနေလို့ပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီရောဂါပျောက်အောင် လမ်းညွှန်သူကို အလေးထား ယုံကြည်နိုင်ဖို့လည်း အခက်အခဲဖြစ်ပြီး ရောဂါပျောက်ဖို့ မလွယ်တာဘဲ။

ဒီအစွဲရောဂါဟာ ဘယ်လိုနာကျင်ခံခက်တယ်လို့ ရောဂါရနေသူကိုယ်တိုင်က မသိပေမယ့် အဆုံးအစမရှိနစ်နာတာဘဲ၊ ရောဂါခံရသူဟာ မသေပေမယ့် သူ့မျက်စိလည်း မကန်းပေမယ့် သူ့မျက်စိက မြင်တာဟာ မြင်စရာရဲ့ ပမာဏအမှန် မဟုတ်ဘူး၊ နားကလည်း ဒီလိုပဲ၊ နားမထိုင်းပေမယ့် နားကကြားရတဲ့ အသံတွေရဲ့ ပမာဏအမှန်ကို မကြားဘူး၊ နှာ လျှာ ကိုယ်တွေလည်း မထုံမဆွံ့ကြပေမယ့် အနံ့ အရသာ အတွေ့တွေရဲ့ အနက်ဖော်ချက်တွေဟာ ပမာဏအမှန်တဲ့ အနက်ဖော်ချက်တွေ မဟုတ်ဘူး။

ဦးနှောက်ကလည်း မပျက်ပေမယ့် ဦးနှောက်က သိရမယ့် ပမာဏမှန်တွေအတိုင်း သိတာတွေ မဟုတ်ဘူး၊ သေတာဟာ မြင်မယ့်သူ ကြားမယ့်သူ တွေ့မယ့်သူ သိမယ့်သူ မရှိတာဖြစ်လို့ ကောင်းတယ်ဆိုတာ ပြောစရာရှိ ပေမယ့် အစွဲရောဂါရပြီး အသက်ရှင်နေတာဟာ အလွဲတွေကို မြင်နေ ကြားနေသိနေတော့ သေတဲ့သူထက် ဆိုးတယ်လို့ ပြောရမှာဖြစ်တယ်။

ဒီဝဋ်နာကံနာဖြစ်တဲ့ အစွဲရောဂါဟာ လွဲမှားတဲ့အသိနဲ့ပြုလုပ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးရဲ့ အမှုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရောဂါတွေပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီရောဂါတွေကို ကမ္မဇအနာရောဂါတွေလို့ ပြောရတဲ့ရောဂါတွေပဲ၊ ဒီကမ္မဇအနာရောဂါတွေဟာ တခြားရောဂါတွေဖြစ်ကြတဲ့ ဥတု ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဥတုရောဂါ၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်ရတဲ့ အာဟာရရောဂါ၊ စိတ်ကျမှု ကြောင့်ဖြစ်ရတဲ့ စိတ်အကြောင်းရင်းခံ ရုပ်ရောဂါဖြစ်တဲ့ စိတ္တရောဂါ၊ အဲဒီရောဂါတွေနဲ့ ရောဂါချင်းတူပေမယ့် မတူကွဲပြား ခြားနားတာရှိတယ်။

အဲဒါက တခြားရောဂါတွေက ခံစားချက် ဆိုးဝါးတာတွေကို ဖြစ်စေပေမယ့် ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ ခံစားချက်ဆိုးဆိုးဝါးဝါးတွေ ခံစားရတာက အကျိုးရင်းမဟုတ်တာဘဲ၊ ဥတုရောဂါ အာဟာရရောဂါ စိတ္တရောဂါတွေဟာရောဂါခံရသူတွေကို ခံစားချက်ဆိုးဆိုး

ဝါးဝါးတွေ ဖြစ်ပေမယ့် ကမ္မအနာရောဂါဟာ ခံစားချက် ဆိုးဆိုးဝါးဝါးကို ဖြစ်စေတာမဟုတ်ဘဲ ပမာဏအမှန်တွေကို မြင်တတ်ကြားတတ် တွေ့တတ် သိတတ်တာတွေ ဆိုးရှုံးခံရတာပဲ။

မျက်စိရှိလျက် အဲဒီမျက်စိနဲ့မြင်တဲ့အရာက လွဲတာဟာ မျက်စိမရှိတာထက် ဆိုးတာပဲ။ မျက်စိမရှိသူဟာ မြင်စရာရဲ့ ပမာဏအမှန်ကို မမြင်ပေမယ့် မြင်စရာရဲ့ ပမာဏ မဟုတ်တာကိုလည်း မမြင်သူဘဲ။ အလွဲမြင်တာဟာ မမြင်တာထက် ဆိုးဝါးတာပဲ။ ကြားတာ တွေ့တာ သိတာတွေမှာလည်း ဒီလိုပဲ။ ပမာဏအလွဲအချော်တွေ ကြားတာ တွေ့တာ သိတာတွေထက် လုံးလုံးမကြား မတွေ့ မသိတာက ကောင်းတာပဲ။

လုံးလုံးမမြင် မကြား မတွေ့ မသိသူဟာ ဘာသိရှိတာ ခံစားတာ မှတ်သားတာ တုံ့ပြန်တာ ရှင်သန်တာမှ ဖြစ်မှာမဟုတ်လို့ ဘာအမှားမှ ရှိမှာမဟုတ်လို့ဘဲ။ အလွဲကို မြင်ကြားတွေ့သိသူက သူသိတာတွေခံစားပြီး မှတ်သားတာတွေ တုံ့ပြန်တာတွေ ရှင်သန်တာတွေဖြစ်မှာပဲ။ အလွဲတွေကို တုံ့ပြန်မှာဆိုတော့ အလွဲတွေပဲ ဖြစ်မှာဖြစ်လို့ပဲ။ အလွဲလုပ်ဖို့ လူဖြစ်နေတာဆိုတော့ သူ့ရဲ့လူ့အဖြစ်ဟာ အရမတော်တဲ့လူ့အဖြစ် ဖြစ်နေမယ် မဟုတ်လား။

ဝဋ်နာကံနာဖြစ်တဲ့ အစွဲရောဂါလို့ပြောရတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဟာ လူတွေကို ကွဲစေတဲ့ တစ်ခုတည်းသော ရောဂါပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါ အကပ်ခံနေရသူဟာ ရောဂါရဲ့ အကြောင်းရင်းကံအလျောက် မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်တွေရဲ့ အလွဲမြင်ကြား တွေ့သိတာတွေ ဖြစ်တာပဲ။ လူတိုင်းဟာ သူတို့ရဲ့အမှုတွေက တူကြတာတွေမဟုတ်တော့ သူတို့အမှုတွေကဖြစ်စေလိုက်တဲ့ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်တွေရဲ့ အလွဲသိတာတွေကလည်း မတူကွဲပြားခြားနားကြတာဘဲ။

ပြီးတော့လည်း သူတို့ဟာ ကိုယ်မြင်တာ ကြားတာ တွေ့တာသိတာတွေက အမှန်တွေလို့ ထင်ကြပြန်တယ်။ ဒီတော့ လူတွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး စိတ်ဝမ်းမကွဲအောင် ဘယ်လိုဖြစ်နိုင်တော့မလဲ။ တစ်လောကလုံးမှာ ရှိသမျှလူတွေအာလုံးပဲ ကိုယ့်အမြင်နဲ့ ကိုယ်ရှိကြတာပဲ။ တစ်အိမ်ထဲမှာအတူနေကြလည်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးကတော့ ခြားနားလျက်ပဲ။ တစ်ရပ်တစ်ရွာ တစ်မြို့တစ်နယ် တစ်နိုင်ငံထဲနေလည်း တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးကတော့

ခြားမြဲခြားနေတာပဲ။

ကိုယ့်အသိက ကိုယ့်အခွင့်အရေးအတွက်ပဲ။ ကိုယ့်အခွင့်အရေးက သူ့အခွင့်အရေးနဲ့ ငြိနေ ထိနေတယ်ဆိုရင် အနိုင်ရအောင် လုပ်နိုင်မယ်ထင်သူက တစ်ဖက်သူကို ဖိတာကို လုပ်တာပဲ။ ဖိတာခံရသူကလည်း မခံရအောင် တတ်နိုင်သမျှ တုံ့ပြန်တာပဲ။ ဒါဟာမိသားစု မှာလည်း ရှိတာပဲ။ ရပ်ရွာ မြို့နယ် နိုင်ငံမှာလည်း ဒီလိုပဲရှိတယ်။ ဒီတော့ လူလောကဟာ ငြိမ်းချမ်းနိုင်ပါ့မလား၊ လွတ်လပ်နိုင်ပါ့မလား၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုတွေက မလွတ်လပ် မငြိမ်းချမ်းတာတွေ ဖြစ်တာပဲ။

တစ်လောကလုံး မလွတ်လပ် မငြိမ်းချမ်းတာကို အကျဉ်းရှုံးပြောခဲ့ပေမယ့် အကျယ် သိနိုင်မှာပဲ ဖြစ်တယ်။ တစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံ တစ်ဒေသနဲ့တစ်ဒေသ တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့နဲ့ တစ်သင်းတစ်ဖွဲ့ တစ်ဘာသာနဲ့တစ်ဘာသာ နိုင်သူက ရှုံးသူကို လက်စသုဉ်းအောင် မလုပ်နိုင်သေးသလောက် ရန်တွေ ဘေးတွေဖြစ်နေကြမှာပဲ။ တိရစ္ဆာန်တွေဖြစ်တဲ့ခွေးတွေ ကြောင်တွေလို အနိုင်ကိုကိုင်နိုင်သူက နိုင်တဲ့အချိန်အထိ ရန်ပွဲမရှိတာဘဲ။ ရှုံးသူက နိုင်မယ်ထင်လို့ ပြန်ကိုက်ရင် ရန်ပွဲရှိတာပဲ။ နိုင်သူက ရှုံးသွားပြန်ရင် ရန်ပွဲစဲတာပဲ။ ရန်ပွဲကို အနိုင်အရှုံးနဲ့ပဲ စဲစေတာပဲ။

လူလောကသမိုင်းကလည်း ဒီလိုပဲ မဟုတ်လား၊ နိုင်သူကို ရှုံးအောင် မလုပ်နိုင်သေးခင် ညီညွတ်နေကြသလို တွေ့ရတာပဲ။ တကယ်ညီညွတ်တာတော့ မရှိဘူး၊ ကိုယ့်အမြင်အုပ်စုက အားနည်းလို့ရှုံးရင် ငဲ့ခံနေကြတော့ နိုင်သူအမြင်က လွှမ်းမိုးပြီး တည်ငြိမ်နေတာကို ညီညွတ်တယ်ပြောရတာပဲ။ တကယ်ညီညွတ်တယ်ဆိုတာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ လူတွေမှာဖောက် ပြန်တဲ့ အမှတ်သညာတွေ ဖောက်ပြန်တဲ့အသိစိတ်ဓာတ်တွေ ဖောက်ပြန်တဲ့ အယူအဆတွေက ကိုယ်စီရှိနေကြတယ်။

တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ဖောက်ပြန်တာချင်းကလည်း မတူကြဘူး၊ သူတို့ လုပ်ကြတဲ့ ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှု အနေအထိုင်အမှုတွေက ကွဲပြားကြတော့ ဖောက်ပြန်တဲ့ အမှတ်သညာ အသိစိတ်ဓာတ်နဲ့ အယူအမြင်တွေလည်း မတူကြတာဘဲ။ ဒီတော့လည်း သူတို့ကိုယ်စီမှာ ရှိကြတဲ့ မျက်စိချင်းလည်း မတူကြဘူး၊ နားနာ လျှာ ကိုယ်ချင်းလည်း ဒီလိုပဲ မတူကြဘူး၊ အသိဦးနှောက်ချင်းလည်း မတူကြဘူး၊ ဒီတော့ သူတို့တစ်ဦးချင်းရဲ့ မြင်တာခံရတဲ့

အဆင်းရဲ့အဓိပ္ပာယ်ချင်း ဘယ်တူပါတော့မလဲ။

ဒီလိုပဲ ကြားတာတွေ့တာနဲ့ သိတာတွေခံကြရတဲ့အသံ အတွေ့ အသိတွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေလည်း ဘယ်တူကြတော့ မလဲပေါ့၊ ဒီတော့ ဒါတွေညီညွတ်အောင် ဘယ်လိုဖြစ်နိုင်တော့မှာလဲ၊ တိုက်ခိုက်ပွဲတွေရဲ့အရှုံး အနိုင်နဲ့ပဲ ညီညွတ်တာကို သရုပ်ဖော်တာအပြင် တခြားဘယ်ရှိမှာလဲ၊ လူတွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မျက်နှာရိပ်မျက်နှာက အနေအထိုင်တွေ ချိုးပြတာနဲ့ အချင်းချင်းတိုက်ပွဲဆင်မယ်၊ ဒီထက်တိုးလာတော့ စကားတွေနဲ့တိုက်ကြမှာပဲ။

အဲဒီမှာ အရှုံးအနိုင်ပွဲမပြတ်ရင် လက်တွေ့ ခြေတွေနဲ့တိုက်ကြမှာပဲ၊ ဒါကိုခံရသူက ပန်းပေးတယ်ဆိုပြီး လက်မြောက်အရှုံးပေးတာ မလုပ်ရင် တုတ်တွေ ဓားတွေ လေးမြားတွေနဲ့တိုက်ကြတာပဲ၊ အဲဒီလောက်နဲ့ပဲ အားသာသူက အောင်ပွဲခံနိုင်ကြတာပဲ၊ အခုခေတ်ကျတော့ အဲဒီလောက်အားသာတာနဲ့ နိုင်ပွဲဆင်လို့ မရတော့ဘဲ သေနတ်တွေ အမြောက်တွေဗုံးတွေ အမျိုးမျိုးနဲ့ တိုက်ပွဲတွေခေါ်ကြတော့တာပဲ။

လူတွေဟာ ကမ္မအနာရောဂါဖြစ်တဲ့ အလွဲရောဂါက မလွတ်မြောက်သမျှ ဘယ်တော့မှ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းသူအဖြစ် မရောက်နိုင်မှာ အမှန်အဖြစ်ပဲ၊ လူတစ်ဦးတိုင်းစီမှာ ဘေးရန်တိုက်ပွဲရဲ့ မျိုးစေ့ရှိနေကြပြီးဖြစ်လို့ပဲ၊ ဒါကြောင့် လူလောကကြီး လွတ်မြောက်ငြိမ်းချမ်း လို့မရတာဘဲ၊ အဲဒီအထဲက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းချင်တယ်ဆိုရင် အဲဒီလိုဖြစ်ချင်သူဟာ အမြန်ဆုံးနဲ့ အများဆုံး ဖျက်ဆီးနိုင်တဲ့လက်နက်တွေ စုဆောင်းထားရတာပဲ၊ ဒါတွေမှာ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ ရှေ့ဆုံးကရောက်အောင် စူးစမ်းတီထွင်တည်ဆောက်နိုင်သူဖြစ်အောင် စွမ်းနိုင်သူတွေက လုံးပန်းနေကြရတာပဲ။

ဒါဟာ လူလောကရဲ့ တကယ်လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းဖို့ မဖြစ်နိုင်တာဘဲ၊ တိုက်ပွဲအသာစီးရပြီး ရှုံးသူတွေငြိမ်းပြီး မလုပ်နိုင်လို့ ညီညွတ်သလိုဖြစ်တဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှု အတုပဲဖြစ်တယ်၊ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရှိကြတဲ့ လူတိုင်းမှာ တိုက်ပွဲဖြစ်နေကြတာရဲ့ မျိုးစေ့ဟာ လူတစ်ဦးတိုင်း ဆီမှာ ရှိနေတယ်၊ အဲဒါဟာ လူတိုင်းမှာ စွဲကပ်ခံနေရတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါပဲ၊ လူလောကကြီး အမှန်တကယ် လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာဖြစ်တဲ့ နာကျင်ခံခက်တွေလည်း မရှိရာရောက်စေချင်ရင် ကမ္မအနာရောဂါဖြစ်တဲ့ ဝဋ်နာကံနာ အစွဲရောဂါကို

ပျောက်အောင်ကုရမှာပဲ။ အဲဒါကလွဲပြီး လူ့လောကရဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေး မရှိလို့ပြောရမယ် မှတ်စပ်ပါး အခြားမရှိပေါ့။

ပြောပြီးခဲ့သမျှတွေဟာ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှုကို အနက်ဖွင့်ခဲ့ချက်ပဲ။ လွတ်လပ် ငြိမ်းချမ်းရဲ့အနက်ကို ဟိုလိုဖွင့် ဒီလိုဖွင့် တခြားလိုဖွင့်တွေလုပ်ပြီး လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရဲ့အနက် တွေကို အလွဲလွဲအချော်ချော် သိနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး လူ့လောကကြီး လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ လွဲနေမှာ အမှန်ဖြစ်တယ်။ စိတ္တလွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှုပဲ ရကြမယ်လို့ ပြောရမှာပဲ။ စိတ္တလွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှုဟာ လူ့လောကကို မလွတ်လပ်မငြိမ်းချမ်းစေရုံမျှမကဘဲ လူ့လောကကို အမှောင်ကျညစ်နွမ်းအောင် လုပ်ချက်များသာဖြစ်ပြီး ဘယ်လိုမှ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေးကို မရောက်စေတဲ့အရာဘဲ။

လူ့လောကအတွက် လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်တဲ့ လူ့လောကရဲ့ နာကျင်ခံရခြင်း ကင်းရာ နိရောဓအနက်ဖွင့်ချက်ကို ဒီလောက်နဲ့ နိဂုံးချုပ်ရမယ်။ ဒီထက်ဖွင့်ပြရင် ရှည်တာပဲရှိပြီး လူ့လောကက ပိုသိလာမှာ မဟုတ်တာဖြစ်လို့ဘဲ။ အကြောင်းကတော့ လူ့လောကရဲ့ မလွတ်လပ် မငြိမ်းချမ်းရေးကိုဖြစ်စေတဲ့ ဇစ်မြစ်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါကို အနက်မပေါ်ကြလို့ဘဲ။ ဒီတော့ ကမ္မဇအနာရောဂါကို ဆေးမဖော်နိုင်သေးတဲ့ရောဂါဆိုပြီး အားလုံးမှတ်ယူနေခဲ့ကြတာပဲ။ ဒါဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါအမှန်နဲ့ အသိဝေးရာရောက်စေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါဖော်ပြချက်ပဲ။

ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ ဘယ်သူက ဘာဆေးတွေနဲ့ကုလို့မှမရဘဲ လူတွေဒီနေ့သိနေ ကြတဲ့ လူမလိုလားစရာတွေကိုဖြစ်စေတဲ့ မျိုးစေ့ဖြစ်တဲ့ရောဂါပဲ။ ဒီရောဂါဟာ လူ့လောကကို အနာကျင်စေဆုံးပဲ။ ဒါကိုမသိတော့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေး ရပါရစေလို့ အကြိမ်ကြိမ်ဦးညွှတ် နှိမ်ချပြီး ဆုတောင်းနေကြပေမယ့် ဘာကလွတ်လပ်ရမယ် ဘာကငြိမ်းချမ်းစေရမယ်လို့ လွတ်လပ်စရာ ငြိမ်းချမ်းစရာ အပါဒါန်ကို မသိဘဲ လွတ်လပ်ငြိမ်းချင်လို့ ငိုတောင်းနေလည်း လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှုဟာ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်တာဘဲ။

ဒါကြောင့် လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေးရဲ့ လွတ်လပ်အောင်လုပ်ရမယ့် ငြိမ်းချမ်းအောင် လုပ်ရမယ့် မလွတ်လပ်မငြိမ်းချမ်းမှုဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါပဲလို့ အဲဒါကို ကောက်ပြခဲ့တာပဲ။ ဒီလောက်ပြချက်နဲ့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေး အရကောက် တော်လောက်ပြီပေါ့။

လူမှာဖြစ်နေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ

လူ့လောက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရမယ့်အရာဟာ ကမ္မအနာရောဂါဖြစ်တဲ့ ဝဋ်နာ ကံနာ အစွဲရောဂါလို့ အသိပေးခဲ့တော့ အဲဒီကမ္မအနာရောဂါကို သိအောင် လေ့လာ ရမှာပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါဟာ ဘယ်လို ဖြစ်နေတဲ့ရောဂါလဲ၊ လူမှာဒီရောဂါဟာ ဘယ်လို ရတာလဲ ကြည့်ရမယ်။

လူတွေဟာ လူအချင်းချင်း ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါးဖြစ်တဲ့ လူတစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်ကို အသိပေးစရာတွေနဲ့ အသိပေးဆက်ဆံကြရတယ်။ စားမလား စားမယ်၊ သွားမလား သွားမယ်၊ လုပ်မလား လုပ်မယ်၊ အစစတွေနဲ့ မေးမြန်းခိုင်းစေ အသိပေးဆက်ဆံ ကြတာပဲ။ ဒီလို ဆက်ဆံကြတာထဲမှာ ဟုတ်တာတွေများပေမယ့် မဟုတ်တာလည်း ပါလာနိုင်ကြတယ်။ ဟုတ်တာတွေကို ပြောဆိုလုပ်ကိုင် နေထိုင်ကြရင် အဲဒီ ပြောဆိုလုပ်ကိုင် နေထိုင်တာတွေဟာ ပြောဆိုလုပ်ကိုင် နေထိုင်သူရဲ့ ပြောဆိုမှုဥစ္စာ ပြုလုပ်မှုဥစ္စာ နေထိုင် မှုဥစ္စာတွေ ဖြစ်တာပဲ။

ဥပမာ လူတွေဟာ ဈေးရောင်းပြီး လူတွေအကျိုးဆောင်တာတွေ လုပ်သူကလုပ် တယ်၊ လယ်လုပ်ပြီးလူတွေအကျိုးဆောင်တာတွေ လုပ်သူကလုပ်တယ်၊ ယာဉ်ရထား တွေမောင်း ပြီး လူတွေအကျိုးဆောင်တာ လုပ်သူက လုပ်တယ်၊ စာပေပညာတွေ သင်ပေးတာတို့ ဆေးဝါးကျန်းမာအောင် ကုပေးတာတို့ အိမ်ရာလမ်းတံတားတွေ ဆောက်ပေးတာတို့နဲ့ လူတွေအကျိုးဆောင်ပေးသူက ပေးတယ်။ အဲဒါတွေ လုပ်တဲ့အခါ ကိုယ်ကပေးရတာတွေလည်းရှိတယ်၊ ယူရတာတွေလည်း ရှိတယ်၊ ပေးဖို့ယူဖို့ ပြောဆိုရတာတွေ အမူအရာ ပြနေထိုင်ရတာတွေလည်း ရှိတယ်။

ပြီးတော့လည်း အလေးနက်ဆုံးပြောရရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သူပေးချင်တာလည်း ရှိတယ်၊ သူ့ကိုယ်ကို ကိုယ်က ရချင်တာလည်းရှိတယ်၊ အဲဒါအတွက် ပေးရတာလည်း ရှိတယ်၊ ယူရတာလည်းရှိတယ်၊ ပြောရတာလည်းရှိတယ်၊ ဟန်ပန်ပြနေထိုင်ရတာတွေလည်း

ရှိတယ်။ လူမှုဆက်ဆံရေးအားလုံးပဲ ရှိကြတယ်။ ဒီလို ဘယ်သူနဲ့မှ မဆက်ဆံဘဲ တစ်ယောက်တည်း အထီးကျန်နေသူရယ်လို့ လူတစ်ယောက်မှ မရှိတာဘဲ။

ဒီဆက်ဆံမှုအားလုံးဟာ “မျှတ” နေရင် အဲဒီဆက်ဆံမှုတွေဟာ ဆက်ဆံကြသူတွေ ပိုင်တဲ့ ဆက်ဆံမှုတွေပဲ။ “မမျှမတနဲ့ အပိုဆက်ဆံမှု၊ အလိုဆက်ဆံမှု” ဖြစ်နေရင် အဲဒီဆက်ဆံမှုဟာ အမှုရောက်တဲ့ဆက်ဆံမှုပဲ။ အဲဒီဆက်ဆံမှုဟာ ကိုယ်မပိုင်တဲ့ ဆက်ဆံမှုပဲ။ အပြစ်ရှိတဲ့ ဆက်ဆံမှုပေါ့။ ဒီလိုမမျှတတဲ့ ဆက်ဆံမှုဟာ အမှတ်တမဲ့ဆိုရင် ဖြစ်တတ်ကြတယ်။ ဖြစ်ရင် ဒီဆက်ဆံရေးက ဆက်ဆံသူကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးတာ လုပ်တော့မှာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီလိုမမျှတတဲ့ဆက်ဆံမှုကို အပြစ်ရှိတဲ့ဆက်ဆံမှု၊ အမှုရောက်တဲ့ဆက်ဆံမှု၊ အမှုလို့ ပြောရတဲ့ဆက်ဆံမှု ဖြစ်တာပဲ။

ရှေးအခါက ဒီအမှုကိုသိတဲ့ ပညာရှိထိပ်ခေါင်ကြီးဟာ သူတပည့်တွေကို အမြဲ သတိပေးတာလုပ်ခဲ့တယ်။ လွန်ခါနီးမှာတောင် နောက်ဆုံးမှာတမ်း အဖြစ်တခြားအမှာ တွေတောင် မပြောဘူး။ ဒါကိုပဲပြောခဲ့တယ်။ **“လွန်ကျူးမှုတွေဟာ ပျက်တတ်တဲ့ သဘောရှိတာကို မမေ့တဲ့သတိ ရှိကြစေကွယ်တို့။”**လို့ပဲ။

ဒီကနေ့တော့ ကာလတွေရွေ့လျားလို့ ဝန်းကျင်တွေရဲ့ အတိုက်အစားခံရပြီး အဲဒီသတိပေးစကားလည်း အတိမ်းအစောင်း အယိုင်အရွံ့ခံရတယ်။ ဒီနေ့တော့ ကမ္မဇရောဂါတွေရဲ့ အပျက်သဘာဝရှိတာ သတိထားဖို့ပြောတာ မဟုတ်တော့ဘဲ ဥတုကြောင့် ဖြစ်တာတွေအာဟာရကြောင့်ဖြစ်တာတွေရော စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တာတွေရော အကြောင်းပေါင်းစုံကြောင့် ဖြစ်တာမှန်သမျှကို ပျက်စီးတဲ့သဘာဝရှိတယ်လို့ သတိထားကြဖို့ပြောတာဖြစ်နေတယ်။ ဒီလိုဖြစ်တာလည်း ဖြစ်မှာပဲ။ ကမ္မဇရောဂါရောဂါမဖော်နိုင်ကြတော့ ကမ္မဇရောဂါရဲ့ လူ့လောကကို မငြိမ်းမချမ်းစေနိုင်တာမသိတော့ ပစ်မှတ်ပျောက်ကာ ရမ်းပစ်ရတာဖြစ်လို့ပဲ။ ဒါဒီလောက်ပဲထားပါတော့။

လူအချင်းချင်း ဆက်ဆံတဲ့အခါ မမျှတတဲ့ဆက်ဆံတာကို အမှုရောက်တဲ့ ဆက်ဆံတာလို့ ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီအမှုကို “ကမ္မ”လို့ မသုံးခဲ့ဘူး။ မဟုတ်မမှန်တဲ့ ဆက်ဆံတာဖြစ်လို့ မျှတတဲ့ဆက်ဆံမှုနဲ့ ရောနေတာမဖြစ်ရအောင် အဲဒီမမျှတတဲ့ဆက်ဆံမှုကို

လွန်ကျူးမှု “သင်္ခါရ” လို့သုံးခဲ့တာပဲ။ သင်္ခါရဟာ သံ+ကမ္မ နှစ်ပုဒ်ပေါင်းထားတာပဲ။ သံ=လွန်ကျူးတဲ့၊ ကမ္မ=အမှု၊ သင်္ခါရ=လွန်ကျူးမှုလို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာပဲ။

လူတွေဟာ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ တော်သလိုလျော်သလို ဆက်ဆံတတ်ကြတယ်။ အဲဒီခါမှာ လွန်ကျူးမှုတွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်။ လွန်ကျူးမှုကို သတိမထားနိုင်ရင် လွန်ကျူးမှု လုပ်မိလျှင်ရှိတာကို လွန်ကျူးမှုလုပ်သူက မသိဘူး။ လွန်ကျူးမှု အပြစ်ရသူကလည်း ဒါလွန်ကျူးမှုလုပ်တာခံရတာပဲလို့ ပြန်ပြောတာမခံရရင် အဲဒီလွန်ကျူးမှုလုပ်သူဟာ သူလုပ်ခဲ့တဲ့လွန်ကျူးမှုကို သိမ်းပိုက်မှုတွေကို အလိုအလျောက် ဆက်လုပ်တာပဲ။

ဘယ်လို သိမ်းပိုက်သလဲဆိုရင် ဒီလိုလွန်ကျူးမှုအလုပ်ဟာ ငါ့အလုပ်ပဲ။ ဒီလိုလွန်ကျူးမှုကို လုပ်နိုင်တာ ငါဖြစ်လို့ပဲ။ ဒီလိုလွန်ကျူးမှုလုပ်တာဟာ မှန်ကန်တယ်။ ကောင်းမွန်တယ်လို့ ဖောက်ပြန်တဲ့အမှတ်သညာတွေ အသိစိတ်ဓာတ်တွေ အယူအမြင်တွေနဲ့ သိမ်းပိုက်တာပဲ။

တကယ်တော့ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးတွေနဲ့ ကိုယ်ဆက်ဆံသူတွေအပေါ် လွန်ကျူးမှုဖြစ်အောင် မမျှမတလုပ်မိတာဟာ ရှက်စရာပဲ။ ကြောက်လည်း ကြောက်စရာပဲ။ ကြည်လင်သန့်စင်နေတဲ့ ရေထဲကို အညစ်အကြေးတွေထည့်လိုက်လို့ နောက်ကျပြီးမသန့်ပြန့်သွားတာလိုပဲ။ လူ့လောကအတွက် အမှောင်လှိုင်းတစ်ခု ထုတ်လွှတ်ပေးမိရတာဖြစ်လို့ မမျှမတ လုပ်မိတာအတွက် ရှက်စရာကြောက်စရာ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ကြောင့် ကြည်လင်သန့်ရှင်းတဲ့ရေသုံးနေကြသူတွေကို ညစ်ညမ်းနောက်ကျတဲ့ရေတွေ သုံးစေရတာအတွက် ရှက်ဖွယ်ကြောက်ဖွယ်ပဲပေါ့။

ဒီလို ရှက်ဖွယ်နဲ့ကြောက်ဖွယ်တွေကို ရှက်ကြောက်ရကောင်းမှန်းသိသူတွေဟာ မသိလို့ မမျှတတာတွေကို လွန်ကျူးမိသော်မှ မမျှတမှန်းသိတဲ့အခါ ကိုယ်လွန်ကျူးမိလို့ နစ်နာခံရသူအား နစ်နာတာနဲ့အမျှ ပြန်ဖြည့်ဆည်းပေးပြီး နောင်အခါ ဒီလိုမလွန်ကျူးဘဲ နေမယ်လို့ဆုံးဖြတ်တောင်းပန်စကား ဖွင့်ဟဝန်ခံတာကို လုပ်တာပဲ။

ဒီလိုလုပ်တာဟာ မမျှမတ လွန်ကျူးတာကို မသိမ်းပိုက်ပုံဘဲ။ အနောက်တိုင်း

သားတွေသုံးတဲ့ သင့်ခံယူ(Thank you) တွေ၊ ဆောရီ(sorry) တွေနဲ့ အရှေ့တိုင်းက စိတ်မကောင်းပါဘူး၊ ခွင့်လွှတ်ပါ၊ တမင်လုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မတော်လို့ပါဆိုတာတွေဟာ တကယ်ကတော့ မမျှ မတ လွန်ကျူးတဲ့အဖြစ်ကို မသိမ်းပိုက်ပုံ ဖော်ပြရမယ့် စကားတွေပဲ။ ဒီကနေ့ ဘယ်လိုစိတ်ထားနဲ့ ပြောနေကြသလဲတော့ မသိတော့ဘူး၊ မမျှတမှုရဲ့ ဒဏ်ကို ခံရသူက ရန်ပြုတာမခံရရုံဆိုရင်တော့ မကောင်းဘူးပဲ။

လူမှာ ရှက်တတ်တာနဲ့ ကြောက်တတ်တာတွေဟာ ဖြစ်မြဲသဘာဝတွေပဲ။ လူတွေရဲ့ အသိအမှတ်ပြု မခံရမှာနဲ့ ပြစ်တင်ရှုံ့ချမှုတွေကို ရှက်တာကြောက်တာပဲ။ ကိုယ်ပြောတာ ပြုတာနဲ့ နေထိုင်တာတွေဟာ ပြောဖူးပြုဖူး နေထိုင်ဖူးတာ မဟုတ်ဘဲ အစဦးဆုံး ပြောပြနေတဲ့ အခါတွေမှာ အဲဒီလို ရှက်တာကြောက်တာတွေ ဖြစ်ကြတာပဲ။ ရှေးကမလုပ်ဖူးတော့ လုပ်တဲ့အတိုင်းမဖြစ်ဘဲ တလွဲဖြစ်မှာအတွက် လွဲရင် လူတွေရဲ့အသိ အမှတ်ပြုမခံရဘဲ ကဲ့ရဲ့ခံရမှာအတွက် ရှက်တာကြောက်တာပဲ။

ကိုယ်ပြုတဲ့အမှုက မှန်နေလည်း အဲဒီမှန်တဲ့အတိုင်း မပြနိုင်ဘဲလွဲချော်ရင် လူတွေရဲ့ အသိအမှတ်ပြုခံထားရတာတွေ ဆုံးရှုံးပြီး ကဲ့ရဲ့ခံရမှာအတွက် ရှက်တာကြောက်တာပဲ။ ရှက်တာကြောက်တာကို အရကောက်ကြည့်ရင် လူတွေရဲ့အသိအမှတ်ပြုခံရတာ ပျက်သွားမှာနဲ့ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချခံရမှာတွေကြောင့် ဖြစ်တာတွေပဲ။ မှန်တဲ့အမှု အစဦးဆုံးလုပ်တဲ့အခါ မအောင်မြင်ဘဲ လွဲချော်ခံရမှာအတွက် ရှက်တာကြောက်တာဟာ အသိအမှတ်ပြုခံရတာ ပျက်သွားမှာအတွက် ရှက်ပြီး ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချခံရမှာအတွက် ကြောက်တာပဲ။ ဒီအရှက် အကြောက်ဟာ လူတိုင်းနီးပါးမှာရှိတာပဲ။ ကိုယ်မလုပ်ဆောင်နိုင်မှာအတွက် ရှက်တာကြောက်တာကို ငြင်းဆန်ပြီး မရှက်အောင်မကြောက်အောင်လုပ်ရမှာဘဲ။

အဲဒီလို လုပ်သူတွေဟာ လူတွေရဲ့ အထင်ကြီးခြင်းနဲ့ ဂုဏ်ပြုခြင်းတွေ ရကြတာပဲ။ မဟုတ်မမှန်တာလုပ်ရင်တော့ လူလောကရဲ့ အသိအမှတ်ပြုမခံရမှာ အသေအချာဖြစ်လို့ အဲဒီလိုလွန်ကျူးတာဟာ ရှက်စရာပဲ။ လူလောကက အသိအမှတ်မပြုရုံမကဘဲ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ရှုံ့ချဦးမှာဖြစ်လို့ လွန်ကျူးတဲ့အမှုဟာ ကြောက်စရာလည်း ဖြစ်တာပဲ။

လူတစ်ဦးဟာ လူ့လောကအလယ်မှာ တစ်ဦးတည်းရပ်တည်နေတာ

မဟုတ်တာဘဲ၊ လူတွေရဲ့မျက်နှာတွေရပြီး ရပ်တည်နေတာပဲ။ အဲဒီလို ရပ်တည်နေတဲ့သူ ဘယ်လောက် ကြီးမြင့်သလဲ သိမယ်သလဲဆိုတာ လူတွေကသိကြတာဟာ အဲဒီအသိခံလူမှာ မျက်နှာတွေ ဘယ်လောက် ရှိမရှိနဲ့ဆုံးဖြတ်ရတာပဲ။ သူ့ဘက်က ရပ်တည်မယ့်လူ မရှိသူဟာ မျက်နှာမရှိသူဘဲ။ သူ့ဘက်ကရပ်တည်မယ့်လူ နည်းနည်း ပါးပါးပဲရှိသူဟာ မျက်နှာငယ်သူပဲ။ ရပ်တည်မယ့်လူတွေ အများအပြားရှိသူဟာ လူလောကမှာ မျက်နှာကြီးသူပဲ။

လူဟာ မျက်နှာမရှိရင် အခက်အခဲတွေနဲ့ရင်ဆိုင်ရပြီး အသက်ရှင်ရမှာပဲ။ မျက်နှာ ကြီးရင် အသက်ရှင်တဲ့အခါ အခက်အခဲမရှိ ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီလိုဖြစ်ဖို့အတွက် ကိုယ့်မျက်နှာကြီး အောင်ကလည်း အလိုလိုဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်မျက်နှာကြီးဖို့အတွက် ကိုယ့်မျက်နှာကို သူများတွေကိုပေးရတာပဲ။ မျက်နှာပေးတယ်ဆိုတာ သူများတွေကို ကိုယ်က ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်တာတွေ စောင့်စည်းတာတွေ လုပ်တာပဲ။ ကိုယ်က အဲဒီလို မျက်နှာပေးတော့သူများတွေကလည်း ကိုယ့်ကိုမျက်နှာပေးတာရပြီး ကိုယ်ကလည်း မျက်နှာရှိသူ မျက်နှာကြီးသူ ဖြစ်လာတာပဲ။

ဒီလိုဖြစ်ဖို့ ကိုယ်က သူများတွေကို မျက်နှာပေးရတယ်။ မျက်နှာပေးရမှာ မပေးရင် မျက်နှာပျက်တာပဲ။ မျက်နှာပျက်တယ်ဆိုတာလည်း သူ့သဘာဝအတိုင်း အလိုလိုဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးပဲ။ ကိုယ်က လူတွေအသိအမှတ်ပြု ခံရတာကပျက်အောင် ရှက်စရာလုပ်တာနဲ့ လူတွေပြစ်တင်ရှုံ့ချအောင်လုပ်တဲ့ ကြောက်စရာလုပ်တာတွေလုပ်မှ မျက်နှာပျက်တာဖြစ်တာပဲ။

လူလောကမှာ လွန်ကျူးမှုလို့ပြောရတဲ့ ကိုယ်အပြုအမူ နှုတ်အပြောအဆိုနဲ့ စိတ်ဓာတ်အနေအထားတွေဟာ လူလောကက လက်မခံတဲ့အနေအထားတွေပဲ။ ဒါတွေရှိရင် မျက်နှာပျက်မှာပဲ။ ဒါတွေရှိရင် လူတွေရဲ့အထင်သေးတာ ပြစ်တင်ရှုံ့ချတာ ခံရမှာပဲ။ အကြောင်းကတော့ အမှန်မဟုတ်ဘဲ အလွဲအချော်ဖြစ်လို့ပဲ။ မှန်တဲ့အလုပ်ကို မလုပ်တတ် သေးလို့ လွဲချော်ပြီး အမှန်အလုပ် မဖြစ်တာတောင် ရှက်ကြရ ကြောက်ကြရသေးတာပဲ။ မဟုတ်မှန်တဲ့ လွန်ကျူးမှုလုပ်ရင်တော့ လူတွေရဲ့အထင်သေးခံရတာနဲ့ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချခံရတာ အသေအချာပဲ။ ဒါကြောင့် လွန်ကျူးတာဟာ ရှက်ရမှာနဲ့ ကြောက်ရမှာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါသည်ဟာ အဲဒီရှက်ရမှာကိုလည်း ရှက်ရမှန်းမသိ၊ ကြောက်ရမှာ

ကိုလည်း ကြောက်ရွံ့မိသိသည်။ အကြောင်းကတော့ သူ့ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ်နဲ့ ဦးနှောက်မှာ သိတာတွေအရ အဲဒီသိတာတွေဟာ အမှန်တွေပဲလို့ သူသိတယ်။ ဒီအမှန်တွေအတွက် သူလုပ်စရာရှိတာတွေကို အရှက်အကြောက်မရှိ လုပ်တော့သူပဲ။ ဘယ်သူ မကောင်းကောင်း သူကောင်းတယ်လို့ သိနေလို့ပဲ။ ကမ္ဘာ့အေးချမ်းရေးရန်အတွက် လူလောကက လွန်ကျူးတာလို့ သိနေပေမယ့် သူ့အမြင်မှာ လွန်ကျူးတာမဟုတ်ဘူး။ မှန်ကန်တာလို့ သိနေတဲ့အတွက် အဲဒီလွန်ကျူးမှုကို အရှက်မရှိ အကြောက်မရှိဘဲ စိတ်လုံလက်လုံ လွန်ကျူးသူပဲ။

ကမ္ဘာ့အေးချမ်းရေး အကဲခံနေရသူဟာ လွန်ကျူးမှုတွေအမျိုးမျိုးထဲက သူလွန်ကျူးတဲ့အမှုအတွက် ရှက်ရကောင်းမှန်း ကြောက်ရကောင်းမှန်း မသိသူဘဲ။ လူလောကကို မမြင်သူဘဲ။ သူ့ကိုယ်သူသာ သိသူဖြစ်တယ်။ သူလွန်ကျူးတဲ့အမှုအတွက် လူလောက မငြိမ်းမချမ်းဖြစ်တာကို အသိအမှတ်မပြုဘဲ သူလွန်ကျူးတာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ သူ့အကျိုးများမှာကိုသာ မြင်တတ်သူဖြစ်တာပဲ။

သူလွန်ကျူးလို့ဖြစ်တဲ့ သူ့အကျိုးလို့ မြင်တာတွေဟာ လူလောကရဲ့ မျက်နှာအပျက် ခံစရာတွေဖြစ်လို့ သူ့အကျိုးရတာ တကယ်မဟုတ်ဘဲ အပြစ်တွေရမှာတွေပဲ။ ဒါကြောင့် အကျိုးရတယ်ထင်ရပေမယ့် တကယ်ရတာက စိုးရိမ်ပူဆွေးစရာတွေပဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုရလည်း သူလွန်ကျူးတာကြောင့် ဖြစ်တာလို့မသိဘဲ သူလွန်ကျူးအားက နည်းလို့ပဲလို့သာထင်ပြီး ထပ်ကျူးလွန်စရာပဲ လုပ်မှာပဲ။ ပိုက်ကွန်မိတဲ့ သတ္တဝါလိုပဲ။ ရုန်းလေ ပိုကျပ်လေ ဖြစ်တာဟာ ကမ္ဘာ့အေးချမ်းရေးအတွက်ဖြစ်တဲ့ ဖြစ်ရပ်ပဲ။ အဆုံးအထိ အကျပ်တွေလည်း သူလွန်ကျူးတာကို အမှားမမြင်သူဘဲ။

ကမ္ဘာ့အေးချမ်းရေးအကဲခံနေရသူရဲ့ လူလောကဆိုင်ရာအမှားအမှန် တိုင်းထွာစရာ “ပေတံ” ကိရိယာဟာ သူ့ခံစားချက်ပဲ။ သူလွန်ကျူးတာတွေလုပ်တာဟာ သူ့ခံစားချက်ရဲ့ စေ့စားချက်အရလုပ်တာပဲ။ သူလွန်ကျူးလို့ သူလိုချင်တဲ့ခံစားချက် ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီခံစားချက် ယိုယွင်းပျက်စီးလို့ စိုးရိမ်ပူဆွေးရတာပဲ။ လွန်ကျူးတဲ့အတိုင်းဖြစ်လာတဲ့ ခံစားချက်ကို သူလိုချင်တဲ့အတိုင်းဖြစ်လို့ စိုးရိမ်ပူဆွေးရတာ မဟုတ်တာဘဲလို့ မှတ်ယူတာပဲ။

ကမ္ဘာ့အေးချမ်းရေးအကဲခံနေရသူနဲ့ တစ်ထပ်တည်းနီးပါးတူသူကို ပြောပါဆိုရင် အရူးလို့

ပြောရမှာပဲ။ အရူးဟာသူကောင်းတယ်ထင်တာ သူလုပ်တာပဲ။ သူလုပ်ချက်ဟာ လူ့လောက လိုအပ်ချက်နဲ့ ထပ်တူကျလား မကျလား မဝေဖန်သတဲ့။ အရူးရဲ့ လူ့လောကကို သိမြင်ချက် တွေဟာ တကယ်သိမြင်စရာတွေနဲ့ခြားနားတဲ့ “ယထာဘူတ မကျတဲ့” အသိအမြင်တွေပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါအကပ်ခံရသူလည်း ဒီလိုပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါဟာ တစ်မျိုးတည်း မဟုတ်ဘူး။ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ ကမ္မအနာ ရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့လွန်ကျူးမှုကံတွေ များသလောက် များတယ်။ ကမ္မအနာရောဂါက လွန်ကျူးမှုကံတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရောဂါပဲ။ လွန်ကျူးမှုကံတွေမရှိဘဲ ကမ္မအနာရောဂါ မဖြစ်ဘူး။ သူ့အလိုလိုဖြစ်တဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဆိုတာ လုံးလုံးမရှိတာဘဲ။ ကမ္မအနာရောဂါခံနေရသူ ဆီက ရောဂါကူးစက်ခံရတယ်ဆိုတာလည်း မရှိတဲ့ရောဂါဘဲ။ လွန်ကျူးမှုကိုမလုပ်သမျှ ဘယ်ကမ္မအနာရောဂါရနေသူဆိုကမ္မ ကမ္မအနာရောဂါ အကူးခံရတာ မရှိတာဘဲ။

ဒါပေမယ့် ကမ္မအနာရောဂါရနေသူရဲ့ လောကအမြင်နဲ့ လွန်ကျူးချက်တွေကို တွေ့ရပြီးအားကျအတုခိုး လွန်ကျူးတာတွေ လုပ်နိုင်တယ်။ အဲဒီလို သူကိုယ်တိုင်က လွန်ကျူးရင်တော့ လွန်ကျူးသူမှာ ကမ္မအနာရောဂါ အဝင်ခံရနိုင်တယ်။ ရောဂါကူးတာ မဟုတ်ဘဲ ကိုယ်လုပ်လို့ ကိုယ်ရောဂါရတာလို့ပြောရမယ်။ ကမ္မအနာရောဂါသည်ကို တွေ့နေရလည်း သူ့ကိုအားမကျရင်ဖြစ်ဖြစ် အားကျလည်း အတုခိုးလွန်ကျူးတာ မလုပ်ရင်ဖြစ်ဖြစ် ကမ္မအနာရောဂါအဖြစ်ခံရတာ မဖြစ်ဘူးပဲ။ ဒါကြောင့် ကမ္မအနာရောဂါ အဝင်ခံရတာရဲ့ လက်သည်အကြောင်းဟာ ကိုယ်ကံလို့ခေါ်တဲ့ လွန်ကျူးတာလုပ်လို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

ကမ္မအနာရောဂါအဝင်ခံရသူဟာ ကိုယ့်ကိုယ် အပျောက်ဆုံးခံရတာပဲ။ မွေးစဉ်က ပါလာတဲ့ မျက်စိဟာမြင်စရာတွေကို မြင်စရာတွေရဲ့ ပမာဏမှန်အတိုင်းမြင်ဖို့ဖြစ်ပေမယ့် မျက်စိက မြင်စရာရဲ့ ပမာဏမှန်အတိုင်း မမြင်ဘဲ ကမ္မအနာရောဂါက သူမြင်ချင်သလို မြင်စေတော့ မွေးစဉ်ကပါလာတဲ့မျက်စိ ဆုံးရှုံးတာပေါ့။ နား နှာ လျှာ ကိုယ်ဦးနှောက်တွေလည်း ဒီလိုပဲ။ ပကတိ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်တွေမဟုတ်တော့ဘဲ ကမ္မအနာရောဂါကဖြစ်စေတဲ့ မျက်စိ နား နှာ လျှာ

ကိုယ် ဦးနှောက်တွေ ဖြစ်တော့တာပဲ။

ကြားစရာကို ကြားတဲ့အခါလည်း ကြားစရာရဲ့ပမာဏ “သုတမတ္တ”မဟုတ်တော့ဘူး၊ အနံ့အရသာ အတွေ့ကို တွေ့တဲ့အခါလည်း အနံ့ အရသာ အတွေ့တွေရဲ့ ပမာဏဖြစ်တဲ့ “ဃာယိတမတ္တ၊ သာယိတမတ္တ၊ မုတမတ္တ”အတိုင်း မဟုတ်တော့ဘူးပဲ။ မနဉ္စဦးနှောက်က သိစရာကို သိတဲ့အခါလည်း သိစရာရဲ့ပမာဏ “ဝိညာတမတ္တ”ကို မသိတော့ဘူးပဲ၊ သူ့ဆီမှာရှိတဲ့ ရောဂါအတိုင်း သိတော့တာပဲ။

မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်ဒီခြောက်ခုနဲ့သက်ရှိဟာ မြင်နေ ကြားနေတွေ့နေသိနေသူပဲ။ ဒါတွေမရှိတာဟာ သက်ရှိအဖြစ်က သေတာပဲ။ ကမ္မဇရောဂါ အကပ်ခံရသူဟာ ဒါတွေရှိနေလို့ သေသူတော့မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် ဒါတွေက ပုံမှန်အလုပ်ကို မလုပ်ကြတော့ဘဲ မဟုတ်တဲ့အလုပ်တွေ လုပ်ကုန်ကြတာပဲ။ လူရဲ့ရှုထောင့်မရှိတော့ဘဲ ကမ္မဇရောဂါတစ်မျိုးမျိုးရဲ့ ရှုထောင့်ဖြစ်သွားတော့တာပဲ။

မြင်စရာ ကြားစရာ တွေ့သိစရာတွေက သူတို့ရဲ့ပုံမှန်ပမာဏတွေအတိုင်း မပြောင်းမလဲ မရွေ့မလျားရှိနေတာဘဲ၊ ဒါပေမယ့် ကြည့်ရှုနားဆင်တွေ့သိသူက ရှုထောင့်ပြောင်းသွားတော့ မြင်တာ ကြားတာ တွေ့သိတာတွေက ပုံမှန်ပမာဏမှန်အတိုင်း မဖြစ်တော့တာဘဲ၊ ရှုထောင့်တစ်မျိုးနဲ့သိသူ သိသလို နောက်ရှုထောင့်တစ်မျိုးနဲ့သိသူဟာ တူညီတဲ့သိတာ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ လူတွေဟာ စိတ်ဝမ်းကွဲတာတွေ အဖြစ်ခံကြရတာပဲ။ ကမ္မဇရောဂါ အဖြစ်ခံနေကြသူများတော့ လူတွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး နားလည်မှုရပြီး ညီညွတ်နိုင်တယ်ဆိုတာ မရှိနိုင်တာဘဲ၊ တစ်ဦးကိုတစ်ဦးလည်း နားမလည်နိုင်ကြဘဲ ကိုယ့်အသိဟာ အမှန်လို့ လုပ်ကြပြီပေါ့။ ခွင့်လွှတ်တယ်၊ သည်းခံတယ်ဆိုတာ စကားလုံးပဲ ရှိတော့မှာပဲ၊ ကိုယ်သိတာပဲ ကိုယ်ကသိပြီး သူများသိတာကို ကိုယ်မသိရင် သူများကို ဘယ်လိုနားလည်ပါ့မလဲ။

နားမလည်ဘဲ ဘယ်လိုခွင့်လွှတ်ပါ့မလဲ၊ ခွင့်လွှတ်တာ မဟုတ်ဘဲ ဘယ်လို သည်းခံမလဲ၊ ဒီတော့ သည်းခံတယ်ဆိုတာ ခံနေတာသက်သက်ပဲ ဖြစ်တော့မှာပေါ့။ ဒီလိုခံနေတာ သက်သက်ပဲလုပ်နေလို့ ဘယ်လိုအမြတ်ဆုံးအကျင့်အဖြစ် ဘာတွေမြတ်မှာမို့လဲ၊ ဒါကြောင့် သည်းခံတာဟာစကားလုံးပဲဖြစ်တော့မှာပေါ့။ ကမ္မဇရောဂါရှင်ဟာ

တကယ်သည်းခံတာကို မလုပ်နိုင်တာဘဲ။

သည်းခံတာလုပ်တယ်ဆိုရင် မနိုင်လို့ တုံ့ပြန်စရာမရှိတာကြောင့် ခံနေတာပဲ လုပ်ရမှာပေါ့။ ကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်သူဟာ သူ့ကိုယ်သူ ကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်တာကို သိသလို ကမ္မအနာရောဂါ အကပ်ခံနေရတဲ့ ရောဂါသည်ကိုလည်း သိသူပဲ။ ဒါကြောင့် ရောဂါသည်ရဲ့အမှားမှား အပြုအမူတွေကို တွေ့မြင်ခံစားရလည်း သူမှားသလို အမှားနဲ့မတုံ့ပြန်ဘဲ ခွင့်လွှတ်တတ် သည်းခံတတ်တယ်။ လူကြီးတွေဟာ ကလေးကို အလုံးစုံသိနေတော့ ကလေးရဲ့မှားယွင်းတဲ့ အမူတွေအတွက် ကလေးကို အပြစ်မပေးဘဲ ခွင့်လွှတ်နိုင် သည်းခံနိုင်ကြတာမျိုးပဲ။

ဒီတော့ ကမ္မအနာရောဂါသည်ဟာ တိုက်ပွဲကို ဖိတ်ခေါ်နေသူလို့ ပြောရမှာပဲ။ သူ့မထိနဲ့ ထိရင် မီးပွင့်သွားမယ်၊ စိန်ခေါ်ရင် တိမ်ပေါ်အထိ လိုက်မယ်ဆိုတဲ့သူပဲ။ ကမ္မအနာ ရောဂါရနေတာရဲ့ အဖြစ်ဆိုးတွေကို ကုန်အောင်စုံအောင် ပြောလို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ အနည်းအပါး လောက် ကြားဖူးနားဝဖြစ်ရုံ ပြောခဲ့တာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါဟာ အမျိုးမျိုးရှိတယ်လို့ သိအောင်ပြောခဲ့ပြီပဲ။ ကမ္မအနာ ရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ လွန်ကျူးချက်“သင်္ခါရ”တွေက အမျိုးမျိုးရှိတော့ ကမ္မအနာရောဂါ ရနေသူလည်း အမျိုးမျိုးရှိတာသိခဲ့ပြီပဲ။ ရောဂါသည်ခံနေရတဲ့ အဖြစ်တွေဟာလည်း ရောဂါတစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုး ခြားနားကြတာပေါ့။ ဒါကိုလည်း နည်းနည်းလောက်တော့ အသိပေး ဖို့လိုမှာပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါခံနေရသူတွေ တစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုး ခြားနားကြပုံပေါ့။

ကမ္မအနာရောဂါက မလွတ်လပ်ကြသေးလို့ တခြားကမ္မအနာရောဂါသည်ကို မြင်နိုင်အား မရှိကြသူတွေကပြောကြတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါခံနေရသူ အကြောင်းပြောခဲ့ကြတဲ့ ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထု ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေထဲ မျောနေတာကလွတ်လပ်ဖို့ပေါ့။ သူတို့ပြောကြတာဟာ မြေကြီးအောက်ထဲက ကမ္မအနာရောဂါသည်တွေအကြောင်း မိုးကောင်းကင်ပေါ်က ကမ္မအနာရောဂါသည်တွေ အကြောင်းနဲ့ မြေပြင်ပေါ်က လူတွေမမြင်ရတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ သည်တွေအကြောင်းတွေက အဓိကပဲ။

ဒီဒဏ္ဍာရီဝတ္ထု ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းရှစ်ထောင်လောက်က အီဂျစ်ပြည်မှာ ရှိနေပြီပဲ။ နှစ်ငါးထောင်လောက်ကတော့ အိန္ဒိယမှာ ရှိနေတယ်။ နှစ်

နှစ်ထောင်လောက်ကတော့ သီဟိုဠ်မှာရှိတယ်။ နှစ် တစ်ထောင်ကျော်လောက်ကတော့ မြန်မာပြည်မှာရှိလာတာတွေ အမှတ်အသားတွေ ရတယ်။

အဲဒီ ကမ္မဇရောဂါသည် ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထု ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေဟာ ယုတ္တိနဲ့ကြည့်ရင် လူယုံစရာတွေမဖြစ်ကြဘူး။ လူဟာ ယုံတယ်ဆိုတာ ပြောလိုက်တိုင်း ပြလိုက်တိုင်း ယုံတာမဟုတ်တာဘဲ။ ယုံတယ်ဆိုတာ ကိုယ်တွေ့ဖူးတာ တစ်ခုခုနဲ့ ချဉ်းကြည့်ပြီးမှ ယုံကြတာပဲ။ ချဉ်းစရာမရှိရင် မယုံနိုင်ကြဘူး။ ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထု ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေက ကမ္မဇရောဂါသည်တွေရဲ့ ဖြစ်ပျက်နေပုံ ပြချက်တွေဟာ တွေ့ရသူအနေနဲ့ ချဉ်းစရာအလားတူ တစ်ခုခု တွေ့ဖူးတာ မရှိလို့ဘဲ။

ဒါပေမယ့် ယုံကြသူတွေတော့ ရှိတယ်။ အဲဒီ ယုံတဲ့သူတွေယုံနိုင်အောင် ဒဏ္ဍာရီ ဝတ္ထုတွေ ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေ ပြောကြသူတွေက ပါးနပ်ကြတယ်။ အဲဒီသူတွေက လူတွေရဲ့ ပျော့ကွက်ကို သိကြတယ်။ အဲဒါကတော့ လူတွေမှာရှိတဲ့ ကြောက်တတ်တာနဲ့ မက်မောတာပဲ။ တရားလွန်ကြောက်စရာကောင်းအောင် တရားလွန်မက်မောစရာ ကောင်းအောင် အဲဒီ ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထု ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေထဲက ကမ္မဇရောဂါသည်တွေနဲ့ သူတို့ဖြစ်ပျက် နေတာထဲကို ရသဝင်အောင်သွင်းပြီး ပြောကြတာပဲ။

ဥပမာ မြေကြီးအောက် အမှောင်ထဲ ဘာမှမစားရတဲ့နေရတဲ့ ကမ္မဇရောဂါသည် အဖြစ် အီဂျစ်တွေက ရှေးအခါက ယုံကြတယ်။ သံရည်ပူထဲမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ နေနေရတာကို အိန္ဒိယတွေက ရှေးအခါက ယုံကြတယ်။ ကောင်းကင်ပေါ်မှာ စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာရေး ဘာမှမူစရာမရှိဘဲ ပျော်ပါးနေကြတာတွေ မစားမသောက်ဘဲ အနံ့အရသာ အတွေ့မခံဘဲ နေကြတာတွေ အမြင်အကြားလုပ်စရာတောင်မရှိဘဲ နေကြတာတွေ အဲဒီရောဂါသည်တွေ ဖြစ်ကြတာကို သူတို့ ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထုတွေ ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေမှာ ပြကြတယ်။

လူက ဆိုးဝါးတဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့တွေကို ကြောက်တယ်။ ကောင်းမွန်တာတွေရှိရင်မက်မောတာပဲ။ အဲဒါတွေကလွတ်နေတာလည်း အရသာရှိတာပဲ။ လူက ကြောက်ရွံ့စရာ မက်မောစရာနဲ့ငြိမ်းအေးစရာဆိုရင် ယုတ္တိရှိချင်ရုံ မရှိချင်နေ အရသာခံချင်တာပဲ။ အဲဒီအရသာခံရင်းကပဲ အဲဒီအရသာတွေပေးတဲ့ ကမ္မဇရောဂါသည်ရဲ့

ပုံစံနဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ လူတွေရဲ့ ဦးနှောက်အသိထဲမှာအရှိအဖြစ် ယုံကြည်သွားကြတာပဲ။

မြေကြီးပေါ်မှာရှိတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါသည်တစ်မျိုးဖြစ်တဲ့ သရဲ တစ္ဆေ ဥစ္စာစောင့် နတ်ဒေဝါတွေကိုပြကြတယ်။ အဲဒါတွေဟာ တိုင်းပြည်တစ်ခုမှာရှိတာနဲ့ နောက်တိုင်းပြည် တစ်ခုမှာ ရှိတာချင်း မတူတာကြည့်ပြီး ယုံရပေမယ့် အရသာနဲ့ကပ်အပေးခံရလို့ ယုံကြတာပဲဆိုတာ သိသာတယ်။ အဲဒါတွေကို ကိုယ်တွေ့ တွေ့ဖူးတယ်ဆိုတာလည်း ဒုနဲ့ဒေးပဲ။ သူမြင်တာကို သူလိုမျက်စိပါသူက မမြင်ရဘူးဆိုတာ ဘယ်လို ယူတ္တိရှိတော့သလဲ။ ဦးနှောက်ဟာ မရှိတာတွေလည်း မြင်တတ် ကြားတတ် တွေ့တတ် သိတတ်တဲ့ သဘောရှိတာ သိရမှာပဲ။

အဲဒီဒဏ္ဍာရီဝတ္ထု ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေမှာ ကမ္မအနာရောဂါသည်တွေကို ပိုးမွှားတွေ တိရစ္ဆာန်တွေအဖြစ် ပြကြတာတွေ လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီအကောင်ပလောင်တွေဟာ လူတွေ ထက် ဘယ်လောက်ဆိုးလို့လဲ။ လူတွေကအဲဒီအကောင်ပလောင်တွေထက် ဘယ်လောက် ကောင်းလို့ လူက လူကိစ္စပြီးအောင် ဆောင်ရွက်ရတာဟာ အဲဒီအကောင် ပလောင်တွေက လည်း သူတို့ကိစ္စပြီးအောင် ဆောင်ရွက်ရတာထက် ဘယ်လောက်ချမ်းမြေ့မှု သာလွန်လို့လဲ။

သူတို့ကလည်း သူတို့သက်ဝင်ရှင်သန် မျိုးချခဲ့ဖို့ လူတွေ အဲဒီကိစ္စဆောင်ရွက် တာထက် ဘယ်လောက် မသက်မသာ မအောင်မြင် ဖြစ်လို့လဲ။ လူကသာတယ် အကောင်ပလောင်တွေက ချာတယ်လို့ ဘာနဲ့တိုင်းတာလဲ မေးစစ်ဖို့လိုတာပဲ။ လူဘက်ကကြည့်လို့ သူတို့ချာတာ ပဲ။ သူတို့ဘက်ကကြည့်ရင် လူကချာတာတွေ့ရမှာ အသေအချာပဲ။

ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထု ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေက ကမ္မအနာရောဂါခံနေရသူတွေရဲ့ ပုံပြချက် တွေဟာ ကမ္မအနာရောဂါရနေသူကို တစိုးတစိမ့် မသိဘဲ ထင်ယောင်ဗိုးဝါး ပြချက်တွေပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒီပြချက်တွေနောက် ကောက်ကောက်လိုက်မိသူက လူလွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်း ရာအသိကို သိနိုင်တဲ့ ဦးနှောက်ချွတ်ယွင်းသူဖြစ်ပြီး လူ့လောကကို အမှောင်ကရုန်း မထွက်နိုင်စေတဲ့ ပြချက်တွေပဲ။ ဒီပြချက်တွေဟာ လူလွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာနဲ့ ဖီလာဖြစ်တဲ့ အကြောက်တရားအမက်တရားဖြစ်ကြလို့ပဲ။ ဒါဟာ ကမ္မအနာရောဂါအစစ်ကို မသိကြရာက

ပြကြတဲ့ အဖြစ်တွေပဲ။ ကမ္မဇရောဂါအစစ်ကို ဖော်နိုင်သူမပေါ်တော့ ဒီလိုဖြစ်တာပဲ။

ဘီစီခြောက် ရာစုလောက်မှာ အိန္ဒိယမှာပဲ ကမ္မဇရောဂါအစစ်ကို ဖော်ထုတ်သူ ပေါ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီ အချိန်က ကမ္မဇရောဂါမဟုတ်တာ သိနေကြသူတွေ ပြားပြားဝပ်အောင် ငြိမ်ကျသွားကြတာပဲ။ နောက်တော့လည်း အဲဒီကမ္မဇရောဂါ အမှန်ပြချက်ဟာလည်း အိန္ဒိယရဲ့မငြိမ် မသက်မှုအောက်မှာ အပျောက်ဆုံးခံရပြန်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီပျောက်ဆုံးချက် လုံးလုံး လျားလျားတော့မဟုတ်ဘူး။ ကမ္မဇရောဂါအစစ် ဖော်ပြချက်တွေ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု စပ်ဟပ်ယူတတ်သူအတွက် ယူလိုရတဲ့အဖြစ်ရှိတယ်။ ရလို့လည်း ဒီစကားတွေ ပြောနိုင်တာပဲ။

ကမ္မဇရောဂါဟာ တခြားရောဂါတွေလိုပဲ လူမှာစွဲကပ်တဲ့ ရောဂါပဲ။ ဥတုဇရောဂါရသူဟာ လူမှာ နာကျင်ခံခက်ဖြစ်စေသလို အာဟာရဇရောဂါလည်း ဒီလိုပဲ။ စိတ္တဇရောဂါလည်း လူကိုပဲ နာကျင်ခံခက် ဖြစ်စေတာပဲ။ အဲဒီရောဂါတွေရဲ့ အကြောင်းတွေဖြစ်ကြတဲ့ ဥတုတွေ အာဟာရတွေ စိတ်ဖြစ်စရာတွေ မှီဝဲလို့ ရောဂါဖြစ် တာတွေပဲ။ အဲဒီရောဂါတွေဟာ အဲဒီမှီဝဲသူမှာဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီလူ မရှိတဲ့နောက်မှ တစ်ယောက်ယောက်ကိုဖြစ်စေတာ မဟုတ်ကြဘူး။ ရောဂါအဖြစ်ခံရသူဟာ ရောဂါဆိုတဲ့ အတိုင်း နာကျင်တာတွေ နှိပ်စက်တာတွေ ဖြစ်ရတာပဲ။

အဲဒီရောဂါတွေ အဲဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် ကမ္မဇရောဂါကျတော့ ကမ္မဇရောဂါရဲ့ နှိပ်စက်နာကျင်စေတာကျတော့ မသိနိုင်ဖြစ်ပြီး ကံသင်္ခါရတွေ မှီဝဲတဲ့အတွက် ကမ္မဇရောဂါမှီဝဲသူမှာဖြစ်တာကို မသိကြတော့တဲ့အတွက် မှီဝဲသူမရှိတဲ့ နောင်တစ်ချိန်ချိန်ကျမှဖြစ် မှာလို့ ရမ်းဆပြောကြတော့တာပဲ။

ကံသင်္ခါရ အညံ့စားမှီဝဲသူဟာ မှီဝဲသူသေပြီးနောင်မှ အညံ့ဆုံးကမ္မဇရောဂါ သည်အဖြစ် မြေကြီးထဲက သံရည်ပူတွေထဲမှာခံရတဲ့ နာကျင်ခံခက်တဲ့ရောဂါသည်ဖြစ်ရ တယ်လို့ပဲ။ အဲဒီလောက်မဆိုးတဲ့ ကံသင်္ခါရမှီဝဲသူက ကမ္မဇရောဂါအဖြစ် အကောင် ပလောင်တွေ ဖြစ်ကြတာပဲလို့ ပြကြတယ်။ နည်းနည်းကောင်းတဲ့ ကံသင်္ခါရမှီဝဲသူကတော့ မိုးပေါ်ကိုတက်ပြီးဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရောဂါခံစားတာပဲ။ အကောင်းဆုံးကံသင်္ခါရမှီဝဲသူကျ တော့ ကောင်းကင်ကအမြင့်ဆုံးမှာ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ်တွေမရှိသူအဖြစ် ကမ္မဇ

အနာရောဂါ ခံစားနေရတာပဲ။ ဒီလိုတွေ ဟိန္ဒူတွေက ကမ္မအနာရောဂါအဖြစ်မသိတော့ ကြံဆပြောကြတာပဲ။ ဂျိန်းတွေလည်း ဒီလိုလို့ပဲ ပြကြတယ်။

ကံသင်္ခါရနဲ့ အဲဒီကံသင်္ခါရတွေက ဖြစ်စေလိုက်တဲ့ ကမ္မအနာရောဂါရဲ့အဖြစ်ကို အစစ်အမှန်သိကြသူ ရှေးအခါကမပေါ်ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကံသင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရောဂါဟာ အလွန်ကြောက်စရာကောင်းတယ်လို့တော့ ခံယူကြတယ်။ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် မြေကြီးအောက် ထဲမှာဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါသည်တွေနဲ့ မြေကြီးပေါ်က မမြင်ရတဲ့ရောဂါသည်တွေ အကောင်ပလောင်တွေအဖြစ် မြင်နေရတဲ့ တချို့ရောဂါသည်တွေလောက်ပဲ ဟိန္ဒူဘာသာ ဝင်တွေက ကြောက်ကြတယ်။

အကောင်ပလောင်ကောင်းကောင်းနဲ့ မိုးပေါ်က ကမ္မအနာရောဂါသည်ဖြစ်ရမှာ ကျတော့ မကြောက်ရုံလောက်မကဘဲ အဲဒီရောဂါသည်ဖြစ်ဖို့ မျှော်လင့်ဆုတောင်းတာတွေ အထိ လုပ်ကြတာပဲ။ အဲဒီသူတွေဟာ နောက်ဆုံးမှာ အဲဒီကမ္မအနာ ရောဂါသည်ထဲက “ပရမတ္ထမ”လို့ပြောရတဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ဖြစ်တဲ့ ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေ မခံစားတော့တဲ့ ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာသာသိတော့တဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ သည်ပဲဖြစ်တဲ့ “ဗြဟ္မ”လို့ဆိုတဲ့ ကိလေသာတွေကို ပ,သွားအောင်လုပ်ပြီးသူဖြစ်ဖို့ကို သူတို့ကပန်းတိုင် ထားကြတယ်။

အဲဒီကမ္မအနာရောဂါသည်ရဲ့ အဖြစ်ဟာ ကာမခံစားချင်တာက လွတ်ရာဖြစ်လို့ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ “မောက္ခ”အစစ်လို့ ခံယူကြတာပဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာလိုဆိုရင် “ဝိမုတ္တိ”လို့ဆိုတဲ့ နိဗ္ဗာန်နဲ့ အဓိပ္ပာယ်တူတယ်။ ဟိန္ဒူဘာသာတွေက ကမ္မအနာရောဂါကို အဲဒီလိုသိကြပေမယ့် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ခြောက်ရာလောက်က ကမ္မအနာ ရောဂါရဲ့အဖြစ် အစစ်အမှန်ကို သိသူ မပေါ်ခင်ကလေးမှာဘဲ ဟိန္ဒူတွေရဲ့ အဲဒီကမ္မအနာ ရောဂါအသိရဲ့ အားနည်းချက်ကို သိသူ ပေါ်ခဲ့တယ်။ သူကဂျိန်းပဲ။

ဂျိန်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဟာ ကမ္မအနာရောဂါ အမြစ်ပြတ်ဖို့အတွက် နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆယ်နှီးနီး အပြင်းထန်ဆုံးဆင်းရဲဒုက္ခတွေခံပြီးရှာဖွေခဲ့တယ်။ သူ့အမြင်မှာ ဟိန္ဒူကမြင်ပြတဲ့ ကမ္မအနာ ရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှုဟာ အမြစ်မပြတ်ဘူးလို့ပဲ။ ဒီတော့အဲဒီဟိန္ဒူကမြင်တဲ့ ပရမတ္ထမဗြဟ္မာအဖြစ်လို့ဆိုတဲ့ ရုပ်နာမ်တွေရဲ့ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံတွေပဲသိတဲ့ အသိရှိသူဟာလည်း

ကမ္မဇရောဂါသည်အဖြစ်က မလွတ်လပ်မငြိမ်းချမ်းသေးတဲ့အဖြစ်ပဲလို့ သုံးသပ်မိပြီး ကမ္မဇရောဂါသည်အဖြစ်က အမြစ်ပြတ်ဖို့ဆိုရင် ကံသင်္ခါရတွေမလုပ်ဘဲ နေရမှာပဲလို့ မြင်လာတယ်။

လူဟာ ကံသင်္ခါရတွေကို လုပ်နေကြတာပဲ၊ မလုပ်ဘဲ မနေနိုင်ကြဘူး၊ လူတွေက ကံသင်္ခါရတွေကိုလုပ်ချင်နေကြတော့ မလုပ်ဘဲ မနေနိုင်တာဘဲ၊ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရတွေကို မလုပ်ဘဲနေနိုင်ဖို့ လုပ်ချင်စိတ်မပေါ်အောင်နေမှဘဲလို့ သဘောပေါက်ပြီး ကံသင်္ခါရ လုပ်ချင် စိတ်မပေါ်အောင် ကြိုးစားနေထိုင်တယ်၊ ဘယ်လိုကြိုးစားသလဲဆိုတော့ လူကိုချမ်းသာ မပေးတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်စေတာပဲ။

လက်ဦးကျင့်စဉ်အဖြစ် လူ့နေရိုးနေစဉ် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် မဟုတ်တာတွေကို လေ့ကျင့်ရ တယ်လို့ တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီလို လေ့ကျင့်တော့ ကံလုပ်ချင်စိတ်တွေ မပေါ်လာတော့တာပေါ့၊ ကံလုပ်ချင်စိတ် လုံးဝမပေါ်တာဟာ လေ့ကျင့်ခန်းပြီးသူ “ကေဝလီ” ဖြစ်တာပဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ ကံတွေကိုမလုပ်စေရသလဲဆိုတော့ ကံကုန်အောင်လို့ပဲ၊ ကံတွေလုပ်ပြီးတာတွေရောလုပ်နေတာ တွေရော အားလုံးကုန်ရင် ကမ္မဇရောဂါသည်အဖြစ် ဖြစ်တာတွေ ကုန်တယ်လို့ ယူဆလို့ပဲ။

ဂျိန်းပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတာ ကမ္မဇရောဂါသည်အဖြစ်ရဲ့ ဆိုးဝါးတဲ့အဖြစ်ကို အလွန် ရှောင်ရှားလိုသူပဲ၊ ဒါပေမယ့် ကမ္မဇရောဂါကို သူသိတာက ရှေးက ဟိန္ဒူတွေက ပြောတာတွေအတိုင်း သိတာပဲ၊ သူတို့သိကြတဲ့ကမ္မဇရောဂါတွေဟာ ထင်သာမြင်သာ အဖြစ်မရှိတာတွေဘဲ၊ လူသိနိုင်တဲ့နယ်ပယ်ကိုလွန်တဲ့အသိတွေပဲ၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ် သက်ရှိထင် ရှားရှိစဉ်ပဲ ကမ္မဇရောဂါရဲ့အဖြစ်မှန်ကို ထင်သာမြင်သာရှိရှိ သိသူပေါ်ခဲ့တယ်။

သူ့ရဲ့ဖော်ချက်ကိုလည်း ဟိန္ဒူက ပြန်မျိုးဝါးသွားတာခံရပြီး ဟိန္ဒူတွေလိုပဲ အညံ့စား ကံသင်္ခါရတွေက လွတ်ဖို့လောက် လုပ်နေကြ လုပ်စေကြပြီး အမြင့်စားကံသင်္ခါရတွေ လုပ်ကြတာနဲ့ လုပ်ဖို့အားပေးကြတာတွေ ဆောင်ရွက်ပြီး အမြင့်စားကံသင်္ခါရတွေကဖြစ်စေမယ့် ကမ္မဇရောဂါသည်တွေရဲ့ ကောက်ကြောင်းတွေပြောကြကာ အဲဒီကမ္မဇရောဂါသည် ဘဝကို အားကျသွားရည်ယိုနေကြတာပဲ၊ အဲဒါဟာ ကမ္မဇရောဂါသည်အစစ်အမှန်ကို ဖော်ခဲ့သူရဲ့အုပ်စုထဲကလူတွေ ရာခိုင်နှုန်းအပြည့်နီးပါးလောက်ပဲ၊ ကိုးဆယ့်ကိုး ဒဿမ

ကိုးကိုးလောက်အထိဖြစ်မယ်။

သူတို့ ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါကို လုံးလုံးကိုပဲ မသိကြဘူး၊ ဟိန္ဒူတွေသိခဲ့သလိုပဲ သိနေကြတယ်၊ ဟိန္ဒူတွေသိတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဟာ လူတွေအနေနဲ့ ကြားဖူးနားဝ အသိနဲ့ပဲ သိနေကြရတာပဲ၊ ထင်သာမြင်သာမရှိဘဲ သိနေရတာပဲ၊ ဒီတော့ ကမ္မအနာရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကိုပြုလုပ်ဖို့ ဝန်းကျင်အနေက ဖြစ်လာပြီဆိုရင် ကံသင်္ခါရကို မလုပ်ဘဲနေနိုင်သူဆိုတာ မရှိသလောက်ဘဲ။

ထင်သာမြင်သာမရှိတဲ့ ကံသင်္ခါရ ကြားဖူးနားဝအသိဟာ လက်တွေ့ ရင်ဆိုင်လာရတဲ့ ထင်သာမြင်သာရှိရှိ အခက်ခဲကို ဘယ်လို ရှောင်လွှဲတဲ့အသိကို ဖြစ်စေပါ့မလဲ၊ မလုပ်သင့်ဘူးနဲ့ လုပ်သင့်တယ် လွန်ဆွဲရတာအထိတောင် ဖြစ်လိုက်ရမှာ မဟုတ်ဘဲ လွန်ကျူးတာက ရှေ့ကဖြစ်နေမှာပေါ့၊ မလွန်ကျူးနေလို့ အဆုံးရှုံးခံရမှာက အခုလက်တွေ့ လွန်ကျူးလို့ ကမ္မအနာရောဂါရမှာက ကိုယ်မရှိတဲ့နောင်မှာဆိုတော့ ကိုယ်မရှိတဲ့နောင်မှ ဓားနဲ့ခုတ်ခံရမှာနဲ့ အခုဓားနဲ့အခုတ်ခံရမှာ နှစ်ခုဖြစ်ရင် ဘယ်ဟာကို ကြောက်သလဲဆိုရင် နီးရာဓားကြောက်မှာပဲ မဟုတ်လား။

ဒီတော့ ကံသင်္ခါရရှောင်လို့ဖြစ်မယ့် ဒုက္ခက ပစ္စက္ခမျက်မှောက် ကမ္မအနာရောဂါရပြီး ဒုက္ခရောက်မှာက မျက်ကွယ်ဆိုတော့ ကံသင်္ခါရပြုခွင့်ကြုံလာရင် မပြုဘဲရှောင်ဖို့ မလွယ်ကြတာဘဲ၊ ကံသင်္ခါရနဲ့ အဲဒီကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါအစစ်အမှန်ကို ထင်သာ မြင်သာရှိရှိ ဖော်ခဲ့သူရဲ့နောက်လိုက်အုပ်စုတွေက ကာလ ဒေသ ပယောဂ ဝန်းကျင်တွေရဲ့ အတိုက်စားခံရတာကို မကျော်လွန်နိုင်ကြလို့ အလွဲလွဲအချော်ချော် ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါကို သိနေကြပေမယ့် ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ ဖော်ချက်စကား တွေကိုတော့ ကုန်ကုန်ပျောက်အောင် မပျောက်နိုင်ကြဘူး။

ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သူရဲ့ စကားတွေအများအပြားလည်း ဒီနေ့အထိရှိနေတယ်၊ အဲဒီအထဲမှာ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ အစစ်အမှန်မဟုတ်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့စကားတွေ အနည်းနဲ့အများဆိုသလို ဝင်နေတာခံရတာတော့ ရှိတာပေါ့၊ ပြီးတော့လည်း ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါကို နကန်းတစ်လုံးမှ မသိသူက ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါပြချက်ဆိုင်ရာ စကားတွေကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ပေးထားတာ ခံရတာ

ကတော့ တော်တော်မကောင်းတာဘဲ။

အဲဒီအထဲမှာ ကံသင်္ခါရအစစ်အမှန်ရဲ့ ကမ္မဇရာဂါယအစစ်အမှန်ကို ပျောက်ပျက် စေတာတစ်ခုဖြစ်တဲ့ အဆိုးဆုံးအရာတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒါက ဓမ္မအတုအယောင် သူတို့အထဲ အဝင်ခံရတာပဲ။ အဲဒါကို “ပိဋကပဋိရူပက” လို့ ခေါ်ရမှာပဲ။ အဲဒီ ပိဋကပဋိရူပကဟာ ကံ သင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇရာဂါယကို ဖော်ပြခဲ့သူရဲ့ အုပ်စုဝင်တွေက သူတို့ခေါင်းဆောင်ရဲ့ စကားတွေ ထက် အလေးထားအားကိုးခံ ဖြစ်နေတာဟာ အဆိုးဆုံးပဲ။

အဲဒီ ပိဋကပဋိရူပကတွေဟာလည်း ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇရာဂါယ အစစ်အမှန် ဖော်ထုတ်ခဲ့သူရဲ့ စကားတွေလောက်အထိ အများကြီးပဲ။ ပြီးတော့လည်း ပိဋကပဋိရူပက တွေဟာ ပိဋကတွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေကို မှုန့်မှုန့်ညက်ညက် ကျေပျက်ကုန်စေတာတွေပဲ။ ပိဋကဟာ သုတ္တတွေဟောခဲ့တာပဲ။ သုတ္တဆိုတာ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇရာဂါယတွေနဲ့ အဲဒါတွေကို သိကြောင်းလမ်းဖြစ်တဲ့ စည်းကမ်းကလေးလို့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာ တွေပဲ။

ပါဠိသဒ္ဒါကျမ်းမှာ သုတ္တပေါင်း (၆၇၃) ခုရှိတာ ကြားဖူးကြမှာပဲ။ အဲဒီ သုတ္တရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က သဒ္ဒါမှန်က မသွေဖည်နိုင်အောင် စည်းကမ်းချက်တွေ ပြတာတွေပဲ။ မျဉ်းကြိုးကို တင်စားပြီး ခေါ်တဲ့အမည်ပေါ့။ ပိဋကထဲက သုတ္တတွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က ပိဋက ပြောသူဖော်ခဲ့တဲ့ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇရာဂါယတွေဖြစ်ရာနဲ့ ဖြစ်ကြောင်းအပြင် လွတ်မြောက်ရာနဲ့ လွတ်မြောက်ကြောင်း အချက်လေးချက်က လွတ်ထွက်မသွား အောင်ပြောခဲ့တဲ့ စည်းကမ်းတွေ ကလေးတွေကိုပြတဲ့ ပြချက်တွေပဲ။ ပိဋကယောင်ဖြစ်တဲ့ ပိဋကပဋိရူပကဟာ ပိဋကကို အဓိပ္ပာယ်မဲ့ ဖြစ်စေတာပဲ။ ဒါကို သိသာအောင် နည်းနည်းပြောရမှာပဲ။

ကံသင်္ခါရနဲ့ အဲဒါကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇရာဂါယတွေရဲ့ ဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်း လွတ်လပ်ရာနဲ့ လွတ်လပ်ကြောင်း ဟောပြောချက်ပိဋကဟာ လူတွေမှာ ကမ္မဇရာဂါယ တွေ ဘယ်လိုဖြစ်ကြတယ်၊ ဘယ်လိုလွတ်လပ်အောင်လုပ်ပြီး လွတ်လပ်စေရမယ်လို့ ညွှန်ပြ တာတွေဖြစ်တယ်။ ပိဋကပဋိရူပကကတော့ ကမ္မဇရာဂါယအဖြစ်ခံရသူနဲ့ လွတ်လပ်ရ မယ့်သူဆိုတာကိုပဲ မရှိဘူးလို့ပြောပြီး သဘာဝတွေပဲရှိကြပြီး အဲဒီ သဘာဝတွေဖြစ်ပေါ်ရခြင်း

အကြောင်းတွေပဲ အလေးနက်ဆုံးပြတာပဲ။ အဲဒီလို သိလိုက်တော့ အဲဒီသဘာဝတွေကို အခိုင်အမာ မဟုတ်ဘူး၊ အကြောင်းကြုံလို့ ပေါင်းဆုံတာလောက်ပဲ။ ဘာမှမဟုတ်ဘူးလို့ သိစေတာပဲ။ ဒီတော့ ဒီပိဋကပဋိရူပကကပြချက်ဟာ လူမှာဖြစ်တဲ့ ကမ္မအနာရောဂါသိအောင် ပွားလို့ရောဂါသိပြီး ရောဂါဖြစ်ကြောင်းပယ်နိုင်လို့ ရောဂါငြိမ်းရာရောက်တာကို မပြဘဲ သဘာဝအားလုံး အတူပဲ။ နွားထီး ငါးကျပ် နွားမလည်း ငါးကျပ် လုပ်ပြတာပဲ။

ဘာမှ မဟုတ်တာကိုသိအောင် ဘယ်အတွက် လုပ်နေရသလဲ။ လုပ်တော့ရော ဘာမှ မဟုတ်တာက ဟုတ်လာမှာဖြစ်လို့လား၊ အားလုံးသဘာဝတွေက ဘာမှ မဟုတ်တာဆိုတော့ ဟုတ်လာလို့ ဘာကိုရမှာလဲ။ ဘာမှမဟုတ်တာဆိုတော့ လူလည်းမရှိတော့တာဘဲ။ ဘာမှမဟုတ်တာဖြစ်သွားတော့ ဘာမှမဟုတ်တာသိတော့ရော ဟုတ်လားလည်းမသိ မဟုတ်လားလည်း မသိနိုင်ဖြစ်ပြီး ပိဋကပဋိရူပကကို လူလက်လှမ်းမမှီအောင် လေးနက်တာပဲလို့ လုပ်ကြတော့တာပဲ။

ဘာမှမဟုတ်တာအတွက် ဘာနဲ့လေးနက်ကြတယ် လုပ်ကြတာလဲ။ အဲဒါဟာ ကမ္မအနာရောဂါတွေ ဖြစ်ရာဖြစ် ကြောင်း ငြိမ်းရာငြိမ်းကြောင်း ဖော်ထုတ်ချက် လက်စ အဖျောက်ခံရတာပဲ။ ဒါကြောင့် ကမ္မအနာရောဂါအမှန်ကို ဖော်ခဲ့သူရဲ့ နောက်လိုက်အုပ်စုဟာ ကမ္မအနာရောဂါကို ဟိန္ဒူနဲ့ဂျိန်းတို့သိသလိုပဲ အချွတ်ချွတ်အချော်ချော် သိကြပြီး အကျိုးနည်းကြတာပဲ။

ပိဋကပဋိရူပကတွေဟာ ကမ္မအနာရောဂါကို သိဖို့နဲ့ ဘယ်လိုမှ မပတ်သက် တာဘဲ။ ကမ္မအနာရောဂါဟာ အဲဒီရောဂါငြိမ်းရာရောက်ဖို့ တစ်ခုတည်းသော အသိခံရမယ့် အရာပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါအမှန် ဖော်ထုတ်ခဲ့သူရဲ့ ပြောဟောချက်တွေဟာ ကမ္မအနာ ရောဂါသိတာတွေ ပွားဖို့ပဲ ဟောခဲ့တယ်။ အနာသိမှ ဆေးရှိဆိုတာလို ဒီရောဂါပျောက်ဖို့ ဒါကိုသိရမှာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါအမှန်ကိုဖော်ထုတ်ခဲ့သူဟာ ကမ္မအနာရောဂါတွေကို ကမ္မအနာရောဂါရနေသူရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ရောဂါဟာ ရောဂါရနေသူလည်း မဟုတ်ဘူး၊ ရောဂါရနေသူရဲ့ ကိုယ်လည်း မဟုတ်ဘူးလို့ပြောဆိုချက်ကို အားကိုးပြုပြီး ပိဋကပဋိရူပကက အားလုံးသဘာဝတွေကို ကိုယ်မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်ဟာလည်း မဟုတ်ဘူး၊

ကိုယ့်ကိုယ်လည်း မဟုတ်ဘူး လုပ်မှားကြတာပဲ။

ကမ္မဇရောဂါရောဂါဖော်ထုတ်သူက “အားလုံးဟာ ဘာမှမဟုတ်ဘူး” လို့ ပြောခဲ့တာမှာ ပါတဲ့ “အားလုံး” ဆိုတာက “ကမ္မဇရောဂါအားလုံး” ကိုဆိုလိုတာပဲ။ ပိဋကပဋိရူပကက “သဘာဝတွေအားလုံး” လို့လုပ်တာပဲ။ ကမ္မဇရောဂါက ကံကဖြစ်စေတဲ့အစွဲရောဂါပဲ။ ဒီအစွဲထဲက သိမြင်၊ခံစား၊မှတ်သား၊တုံ့ပြန်၊ရှင်သန်လှုပ်ရှားတွေပဲ အသိခံအလုပ်ရှိတာပဲ။ အစွဲ မဟုတ်တာတွေဆိုရင် အသိခံအလုပ်ရှိတာ မဟုတ်တော့ အဲဒါတွေကို “ဘာမှမဟုတ်ဘူး” လုပ်စရာမှ မဟုတ်တာဘဲ။

ကမ္မဇရောဂါ ပြောချက်နဲ့စပ်ပြီး ပြောလာခဲ့တာ စကားတွေ တော်တော်များနေ ပြီပဲ။ ကမ္မဇရောဂါက လွတ်လပ်နိုင်ဖို့ စေတနာတစ်ခုတည်းနဲ့ ဒီလောက်များများ ပြောဖြစ်တာပဲ။ ဒီလိုမှမပြောရင် ကမ္မဇရောဂါသိဖို့မျက်စိက ဖွင့်လို့မရမှာမို့ဘဲ။ ဒီလိုပြောတာတွေအတွက် ကမ္မဇရောဂါကို ဟိန္ဒူတွေသိသလို သိနေတာကို အစစ်အမှန် သိတယ်ထင်သူတွေက သောဝစသတာဂုဏ်မဲ့စွာ စိတ်ခုချင် ခုနိုင်တာပဲ။ ခုလည်းခုပေါ့၊ မတတ် နိုင်တာဘဲ၊ သိသူက ပြောရမယ့်တာဝန်ရှိတဲ့အတိုင်း ပြောခဲ့ရလို့ တာဝန်ကျေပြီပဲ။

ကမ္မဇရောဂါ မသိရခြင်းအကြောင်း ပြောနေတာထက် ကမ္မဇရောဂါဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို ပြန်ဆက်ပြောရအောင်။ ကမ္မဇရောဂါဟာ ကမ္မဇရောဂါရနေသူဆီမှာ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ရောဂါပဲ။ လူတွေမှာကမ္မဇရောဂါရဲ့ ရောဂါလက္ခဏာတွေ ကိုယ်စီရှိ နေကြတာပဲ။ ဆင်းရဲသူကဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာသူကချမ်းသာ၊ အနာရောဂါများသူကများ၊ နည်းတဲ့သူကနည်း၊ ပညာတတ်သူကတတ်၊ ပညာနည်းသူကနည်း၊ ပညာရှိသူကရှိ အစစတွေ ပဲ။ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကွဲပြားကြတာပဲ။

တချို့က ကုန်သည်၊ တချို့က လယ်သမား၊ တချို့က စစ်သား၊ တချို့က ဈေးရောင်း၊ တချို့က ကားမောင်း အစစတွေပဲ။ အဲဒါတွေထဲမှာလည်း ကွဲပြားမှုတွေက အမျိုးမျိုးပဲ။ ဒီလက္ခဏာသွင်ပြင်တွေဟာ ကံသင်္ခါရတွေက ဖန်ဆင်း ဖြစ်ထွန်းစေလိုက်တာ တွေအဖြစ် မြင်လို့ရတာတွေပဲ။ လူတွေရဲ့အဖြစ်တွေဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တူကြတာတွေ ရှိပေမယ့် လုံးလုံးတူတာတော့ လုံးဝမရှိတာဘဲ။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူတွေဆွဲကြတဲ့ ပန်းချီကားတွေ

ရေတွက်မလွယ်အောင်ရှိမှာပဲ။ အဲဒါတွေကြည့်ရင် သိနိုင်ကြတယ်။ လုံးလုံးတူတဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်မှ မရှိတာတွေ့ရမယ်။ စာတွေလည်း ဒီလိုပဲ။ စာတစ်ပုဒ်နဲ့ တစ်ပုဒ် တင်ပြပုံခြင်း ကွဲပြားကြတာချည်းဖြစ်မှာပဲ။ တခြားလူလုပ်ပစ္စည်းတွေလည်း ထင်ရှားပါတယ်။

လူတွေရဲ့ အဖြစ်တွေနဲ့ အလုပ်တွေကို ဖြစ်စေတာဟာ အဲဒီလူတွေရဲ့ ကမ္မဇ အနာရောဂါပဲ။ အဲဒါကို မနောဒွါရလို့လည်းခေါ်လိုရတယ်။ စိတ်ရင်းလို့ပြောလိုလည်းရမှာပဲ။ အရပ်ခေါ်တာတော့ညာဉ်လို့ဖြစ်ဖြစ်၊ သန္ဓေလို့ဖြစ်ဖြစ် ပြောကြတာပဲ။ ကမ္မဇအနာရောဂါကို အစဆုံး ဖော်ပေးခဲ့သူက ပြောစကားတစ်ခု ထားခဲ့တာရှိတယ်။ အဲဒီ “မန” ဟာ ကံသင်္ခါရတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်ပဲ။ အကြီးအကဲပဲ။ အဲဒီကံသင်္ခါရတွေဟာ အဲဒီ “မန”နဲ့ လုပ်ထားတာတွေလို့ပဲ။ ဒါကိုလည်း ဒီနေ့တော့ ဒီလိုတောင်မသိကြတော့ဘူး၊ ထားပါတော့။

ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ အညစ်အကြေးကိုင်သူမှာ အညစ်အကြေး အပေအကျခံရ တာမျိုးပဲ။ ကံသင်္ခါရကအမျိုးမျိုးရှိတာပဲ။ ခိုးတဲ့ ကံသင်္ခါရ၊ သတ်တဲ့ ကံသင်္ခါရ၊ ကာမမှားတဲ့ ကံသင်္ခါရ၊ အစစနဲ့မကောင်းတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေရှိသလို အသက်ကယ်တဲ့ ကံသင်္ခါရ၊ ပေးကမ်း ပူဇော်တဲ့ ကံသင်္ခါရ၊ ကာမမှားအောင်စောင့်စည်းတဲ့ကံသင်္ခါရ အစစတွေနဲ့ ရုပ်တွေကြည့်ပြီး ကာမသညာမရှိတော့တဲ့ ကံသင်္ခါရ၊ ရုပ်မဲ့တွေကြည့်ပြီး ရုပ်မရှိအောင်နေတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေလို့ ကောင်းတယ်ပြောရတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေပဲ။

ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ တစ်ခုကိုတစ်ခု အကြောင်းအကျိုးပြုနေကြတာ တွေပဲ။ ကံသင်္ခါရက ကမ္မဇအနာရောဂါကိုဖြစ်စေသလို ကမ္မဇအနာရောဂါကလည်း ကံသင်္ခါရ ကိုဖြစ်စေတာပဲ။ ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ မနောဒွါရရဲ့နာမည်ပဲ။ အဲဒီမနောဒွါရရှိသူဟာ မနောဒွါရနဲ့သိစရာတွေကိုလက်ခံပြီး သူ့မနောဒွါရရဲ့အဆင့်အလိုက် မဟုတ်က ဟုတ်ကတွေ သိတော့ မဟုတ်ကဟုတ်ကတွေလုပ်တဲ့ ကံသင်္ခါရလုပ်တာတွေကိုဖြစ်စေတယ်။

ကံသင်္ခါရက ကမ္မဇအနာရောဂါအဖြစ် မနောဒွါရကိုဖြစ်စေပြီး အဲဒီမနောဒွါရရှိသူက ကံသင်္ခါရကို ပြုတော့ ကမ္မဇအနာရောဂါက ကံသင်္ခါရကို ဖြစ်စေတာပဲပေါ့။ ဒီတော့ ကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့ ကံသင်္ခါရဟာ တစ်ခုကတစ်ခုကို ဖြစ်အောင် လုပ်နေကြတယ်ဆိုတော့ စက်ဝန်းလည်တာ ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒါကို ဝဋ်စက်ဝန်းလို့ပြောရတာပဲ။

အရက်သောက်ရင် အရက်သမားဖြစ်ပြီး ဘိန်းစားရင် ဘိန်းစားဖြစ်သလို

အလောင်း အစား ကစားရင် အလောင်းအစားသမား၊ ကာမမှားတာလိုက်စားရင် ကာမအမှားလိုက်သမား ဖြစ်ကြတာတွေကို မျက်စိမှိတ်ထားရင်တောင် သိနိုင်မြင်နိုင်အောင် ထင်ရှားတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ ကမ္မဇရာဂါမတွေရဲ့ နာမည်တွေပဲ။

အရက်သမား၊ ဘိန်းစား၊ ကာမအမှားလိုက်သမား လောင်းကစားသမား ဆိုတာတွေဟာ လူမဟုတ်ကြဘဲ သူ့မှာ အရက်သောက်မှု၊ ဘိန်းစားမှု အစစ ကံသင်္ခါရတွေကြောင့် ဖြစ်တာတွေပဲ။ အဲဒါတွေဟာ လူမဟုတ်ရင် ဘာတွေလို့ ပြောရမလဲ။ အဲဒါတွေဟာ ကမ္မဇရာဂါမရနေတာတွေပဲ။ အဲဒီရောဂါက ထင်ရှားနေတော့ ထင်ရှားတာကို လူလို့ထင်ကြတာဟာ **“သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယအမြင်မှား”** လို့ ခေါ်ရတာပဲ။

အဲဒီအမြင်မှားကို ခွဲဖို့ ကမ္မဇရာဂါမကို အစဆုံးအမှန်ကျအောင် ဖော်ထုတ်ခဲ့သူရဲ့ ပြောချက်ကို အခုအခါ သူ့အုပ်စုထဲက လူတွေက “လူဟာ သက္ကာယပဲ” ဆိုပြီး လူကိုခွဲဖို့ ကြိုးစားကာ လူတွေကို **“ငါမဟုတ် သူမဟုတ်”** လို့ လုပ်ကြတာပဲ။ အရက်စွဲဘိန်းစွဲရောဂါဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရာဂါမတွေကို **“ငါမဟုတ်၊ သူမဟုတ်၊ လူမဟုတ်”** လုပ်ရမှာကို **“လူကို လူ မဟုတ်”** လုပ်ပြီး မှားကြတာပဲ။

အဲဒါမှားတာ မကောင်းသလို ဒီကမ္မဇရာဂါမနဲ့ စပ်ပြီးမှားတာလည်း ဆိုးဆိုး ဝါးဝါးရှိသေးတယ်။ အဲဒါက ကမ္မဇရာဂါမတွေကို ငါ့ဟာအဖြစ် သိမ်းပိုက်တဲ့အမြင် မှားပဲ။ အဲဒါတွေဖြစ်တော့ ကောင်းတဲ့ကံသင်္ခါရတွေကြောင့် ကမ္မဇရာဂါမတွေကို ရောဂါလို့မမြင်တော့ဘဲ **“ရဲခဲတဲ့ဆုလာဘ်”** လို့ မြင်တော့တာပဲ။

အဲဒီအမြင်ကိုပဲ **“သမ္မာဒိဋ္ဌိ အမြင်၊ ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ”** လို့ တရားဝင် မှတ်ယူတော့တာပဲ။ အတ္တဒိဋ္ဌိမဟုတ်တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတော့ **“အတ္တဒိဋ္ဌိ”** လို့ မြင်ပြီး ကောင်းကံတွေကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇရာဂါမအဖြစ်တွေကို **“ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ”** လို့ လုပ်ကြတဲ့အဖြစ်အထိ ဆိုးဝါးကြတာပဲ။ ကမ္မဇရာဂါမကို စဖော်နိုင်သူရဲ့ ပြောပြချက်တွေထဲမှာ ကမ္မဇရာဂါမဟာ ကံသင်္ခါရပြုသူဆီက တစ်ဆင့်ခြည်မျှ၊ တစ်ခဏလေးမှ မရွေ့တာဘဲ၊ လူတည်ရာရဲ့ အထက်တွေ အောက်တွေနဲ့ လူဖြစ်ချိန်ရဲ့ ရှေ့တွေနောက်တွေကို ဘာမှမပြောတာဘဲ၊ မြေကြီးအောက်နဲ့ ကောင်းကင်အကြောင်းလည်း

မပြောသူဘဲ။

လူတွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ခြားနားတဲ့အဖြစ်တွေ ဖြစ်နေကြတာရဲ့အကြောင်းဟာ အဖြစ်ခံရသူတွေရဲ့ အပြုအမူကံတွေကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ငါးထောင်လောက် ကတည်းက ယုံကြည်ကြတာတွေ့ရတယ်။

လူမှုလုပ်ငန်းတွေ ကောင်းကောင်းလုပ်လို့ ကောင်းတာဖြစ်တာတွေနဲ့ မလုပ်လို့ မဖြစ်တာတွေကနေ ဆက်လျှောက်ပြီး ခံယူခဲ့ကြပုံပဲ။ ဆယ်ရေးတစ်ရေးဆိုသလိုကတော့ ကောင်းကောင်းလုပ်တိုင်း ကောင်းတာမဖြစ်တာကိုလည်း သူတို့တွေ့ကြမှာပဲ။ ဒါကို အဖြေ ထုတ်တဲ့အခါမှာတော့ အဲဒီသူမမွေးခင်ဘဝက မကောင်းတာလုပ်ခဲ့လို့ပဲဖြစ်ရမယ်လို့ ကြံဆ တော့တာပေါ့။

ဒါမှလူ့အဖြစ်တွေနဲ့စပ်ပြီး ပြောစရာမရှိအောင် ပြည့်စုံတဲ့အမြင်ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား။ အခု ကောင်းတာလုပ်လို့ အခုကောင်းတာဖြစ်တာတွေ တွေ့ပြီး ဒီလိုလုပ်လျှက် မဖြစ်တာဟာ အခု မကောင်းတာလုပ်လို့ မကောင်းတာဖြစ်သလို ရှေးက မကောင်းတာ လုပ်ခဲ့လို့ဆိုပြီး အဖြေထုတ်တာဟာ ငြင်းစရာမရှိတဲ့ အဖြေပဲ။

ဒါကြောင့် အခုဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့အကြောင်းကို မမွေးမီဘဝက လုပ်တဲ့ အကြောင်းအဖြစ်မြင်ပြချက်ဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာ တည်မြဲနေတာပဲ။ အဲဒီကနေ ဘယ်သူမှ ဖောက်မထွက်နိုင်ကြဘူး။ ကမ္မဇအနာရောဂါအစစ်အမှန်ကို ဖော်နိုင်သူဟာ ဒါကို ဖောက် ထွက်တာပဲ။

ကံသင်္ခါရနဲ့ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ အနုအရင့်မျှဖြစ်ပြီးကာလဌာနမခြား ဖြစ်တာကို ဖော်နိုင်တာပဲ။ လူတွေဖြစ်ရပ်တိုင်း ကမ္မဇအနာရောဂါလို့သိနေကြတာလည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ လူတွေ ဖြစ်ရပ်တွေမှာ စိတ္တ ဥတု အာဟာရ ပယောဂတို့ကြောင့် ဖြစ်တာတွေလည်း ရှိကြောင်း၊ ကောင်းကောင်းလုပ်ပေမယ့် အခြားအကြောင်းတွေကြောင့် အဆိုးဖြစ်တာတွေ ရှိကြောင်း ပြောနိုင်လာတာပဲ။

သူက အတိတ်ဘဝတွေက ပါလာတယ်ဆိုတဲ့ ကံတွေကုန်အောင်လုပ်နေသူကို ပါလာတာ ဘယ်လောက်များသလဲ၊ ပါလာတာထဲက ကုန်အောင်လုပ်တာ ဘယ်လောက် ကုန်သွားပြီလဲ၊ ပါလာတာထဲက လက်ကျန်က ဘယ်လောက်ကျန်သေးသလဲ မေးခွန်တွေ

မေးခွဲ သူဖြစ်တာ အထင်အရှားတွေ့ရတယ်။

ကံသင်္ခါရတွေဟာ ကံသင်္ခါရ မဟုတ်ကြတဲ့ တခြားဖြစ်ကြတဲ့ လူရဲ့အလုပ်တွေ အတိုင်းပဲ ဖြစ်ကြတယ်။ ကံသင်္ခါရမဟုတ်ကြတဲ့ တခြား ကိုယ်အလုပ်၊ နှုတ်အလုပ်၊ စိတ်အလုပ်တွေဟာ အောင်မြင်အောင်လုပ်နိုင်ကြရင် လုပ်ပြီးနောက်မှာ လုပ်သူဆီမှာ ကျန်ခဲ့တာကို တွေ့နိုင်ကြတာပဲ။ ဘာကျန်ခဲ့လို့လဲဆိုရင် လုပ်တတ်တာ ကျန်ခဲ့တာပဲ။

လူလုပ်တတ်တာ မှန်သမျှဟာ သူ့ဟာသူ တတ်ပြီးသား ပါလာတာမဟုတ်ဘူး။ အနည်းဆုံး မှောက်တတ် လှန်တတ် ထိုင်တတ် ထတတ်တာလောက်ကစလို့ပဲ။ လုပ်လို့သာ လုပ်တတ်တာပဲ။ စကားပြောတာ လမ်းသွားတာတွေလည်း လုပ်လို့တတ်တာတွေပဲ။ အဲဒီ လုပ်တာကို လေ့ကျင့်တယ်လို့ ပြောရတာပဲ။ အဝတ်ဝတ်တတ်တာ လူမှုဆက်ဆံတာ တွေလည်း ဒီလိုပဲ။ မလေ့ကျင့်ရင် မလေ့ကျင့်တာဟာ မတတ်တာဘဲ။ တတ်တယ်ဆိုရင် တတ်တာဟာ လေ့ကျင့်ထားလို့ပဲ။

တောထဲက ဆင်ရိုင်းတွေကို ဆင်ယဉ်ဖြစ်အောင် လေ့ကျင့်ရသလိုပဲ။ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ မတတ်သူဟာ မလေ့ကျင့်ခဲ့ရလို့ဘဲ။ တတ်နေသူဟာ လေ့ကျင့်ခဲ့ရလို့ပဲ။ အဲဒီ အမျိုးမျိုး လေ့ကျင့်ချက်တွေဟာ အလုပ်တွေဖြစ်ပေမယ့် ကံသင်္ခါရတွေ မဟုတ်ကြဘူး။ ဒီလိုလေ့ကျင့်ထားလို့ လေ့ကျင့်တဲ့အတိုင်း တတ်ကျွမ်းနေတာတွေဟာလည်း ကမ္ဘာ့အနာရောဂါတွေ မဟုတ်ကြဘူး။ အဲဒီတတ်ကျွမ်းသူ ဖြစ်စေတာရဲ့အကြောင်းက ကံသင်္ခါရ မဟုတ်လို့ဘဲ။

စကားပြောတတ်အောင် လေ့ကျင့်ထားလို့ စကားပြောတတ်သူဖြစ်တာဟာ သူပိုင် ဥစ္စာပဲ။ သူပဲ။ သူ့အမှန်တရားအနှစ်သာရပဲ။ အိမ်ဆောက်တတ်အောင် လမ်းဖောက်တတ်အောင် လယ်လုပ်တတ်အောင် ယာဉ်မောင်းတတ်အောင် အစစတွေဟာ လူအနေနဲ့တတ်ပြီးသူ မဟုတ်ဘူး။ တတ်အောင်လေ့ကျင့်ရတာပဲ။ လေ့ကျင့်ပြီးရင် တတ်တာကျန်ခဲ့တာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ သူ့ဥစ္စာတွေပဲ။ အဲဒါတွေဟာ သူ့အဖြစ်ပဲ။ အဲဒါတွေဟာ သူ့အမှန်တရား အနှစ်သာရတွေပဲ။

ကံသင်္ခါရမဟုတ်တဲ့ လူ့အလုပ်အကိုင်အမျိုးမျိုးတွေကို ကျင့်ကြံလို့ တတ်ကျွမ်းမှု ကျန်ခဲ့တာတွေဖြစ်သလိုပဲ ကံသင်္ခါရဖြစ်တာတွေကို ကျင့်ကြံရင်လည်း ကျင့်ကြံတဲ့အတိုင်း

တတ်ကျွမ်းမှုကျန်ခဲ့တာတွေလည်း ရှိတာပဲ။ အဲဒီတတ်ကျွမ်းမှုကျန်ခဲ့တာကတော့ ကမ္မဇ အနာရောဂါဖြစ်တာပဲ။ အဲဒါတွေဟာ ရောဂါတွေဖြစ်တော့ ကိုယ့်ဥစ္စာ၊ ကိုယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ် အတ္တလို့ မပြောရတာတွေဘဲ။

လူ့အလုပ်အကိုင်တွေကို လုပ်တဲ့အခါ အစမှာ ဘယ်သူမှ လုပ်ကိုင်တတ်ပြီးသား မဟုတ်ဘူး။ မလုပ်ကိုင်တတ်ပေမယ့် လုပ်ကိုင်တတ်အောင် လုပ်တာကို လုပ်ရတာပဲ။ အဲဒီလိုလုပ်တာကို ကျင့်တယ် ပြောရတာပဲ။ လေ့ကျင့်တယ်လည်း ပြောကြတယ်။ ကံသင်္ခါရ ဖြစ်တာတွေ ကျင့်တယ်ဆိုတာလည်း အဲဒီကံသင်္ခါရတွေကို လုပ်ကိုင်တာပဲ။ ကံသင်္ခါရ ဟုတ်တာရော မဟုတ်တာရော ကျင့်ရတာပဲ။

လူဟာ ကံသင်္ခါရဖြစ်ဖြစ်၊ ကံသင်္ခါရ မဟုတ်ဘဲ လူမှုအလုပ်အကိုင်တွေဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခုလုပ်ကိုင်ကျင့်ကြံရင် လုပ်ကိုင်ပြီးနောက်မှာ လုပ်ကိုင်သူ့ဆီမှာ လုပ်တတ်တာ ကျန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်တာကိုသိပြီး ကံသင်္ခါရ မဟုတ်တဲ့အမှုကို ကျင့်လို့ဖြစ်တာကို “ကမ္မဇအနာ ရောဂါဖြစ်တယ်” လို့ မပြောရတာ အထူးပဲသိခဲ့စေချင်တယ်။

ကံသင်္ခါရမဟုတ်တဲ့အမှုကို ကျင့်လို့ဖြစ်တာတွေဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါရတာတွေ မဟုတ်ကြလို့ အဲဒါတွေကို ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တလို့ သိမ်းပိုက်ပြီး မှတ်ထင်တာ စိတ်ဝင်တာ အယူအမြင်ဖြစ်တာတွေဟာ သညာဝိပလ္လာသတွေ စိတ္တဝိပလ္လာသတွေ ဒိဋ္ဌိ ဝိပလ္လာသတွေဖြစ်တာ မဟုတ်တာတွေဘဲ။

တရားအားထုတ်ရာက ပြန်လာတဲ့ဖခင်က သူ့အိမ်ပြန်လာတော့ တံခါး ပိတ်ထားလို့ တံခါးခေါက်တော့ အိမ်ထဲကသမီးက တံခါးခေါက်တာ ဘယ်သူလဲ မေးတဲ့အခါ အဖေပါလို့ မပြောနိုင်ဘဲ ရုပ်နာမ်ပါလို့ပြောရတာမျိုး မဖြစ်ဖို့အတွက် ကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါ မဟုတ်တာ သိဖို့လိုတာပဲ။

ကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့စပ်ပြီး ပြောခဲ့တဲ့စကားတွေ အတော်ကြီး များသွားပြီ။ ဒီလောက်ပြောခဲ့တာတောင် နဲ့စပ်စုံလင်ကောင်းမှ စုံလင်မယ်။ ကမ္မဇအနာရောဂါဟာ လူသူတွေ လုံးလုံးလျားလျား မသိကြတဲ့ ရောဂါစိတ်ဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ ပြောခဲ့တာတွေဟာ သိသူအတွက် ပြည့်စုံဖို့အတော်ခဲယဉ်းစရာရှိတယ်။ ပြီးတော့ ကမ္မဇအနာရောဂါအတုကို သိထားတာကလည်း အပိုးကျိုးနေတာဆိုတော့ လက်ခံတတ်ဖို့ အတော်ကြိုးစားရစရာ

ရှိတယ်။ လူတွေကို သူတို့လုပ်ကြတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ သူတို့အဖြစ်တွေကို ကြည့်ကြည့်နိုင်မှ လက်ခံနိုင်ကြလိမ့်မယ်။

ကမ္မဇရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရပြချက်

ကမ္မဇရောဂါဟာ လူ့လောကကို အခြယ်လှယ်ကြီး ခြယ်လှယ်နေတဲ့ အရာဖြစ် ပေမယ့် လူတွေက လွဲလွဲချော်ချော်သိတာ ခံရသလို အဲဒီကမ္မဇရောဂါကို ဖြစ်စေတဲ့ အကြောင်းတရားကံသင်္ခါရကိုလည်း အလွဲလွဲအချော်ချော်ပဲ သိကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအခန်းမှာ ဒါကို ပြောပြရမှာပဲ။

ကံသင်္ခါရကို လူတွေက တော်သလို လျော်သလို သိကြတယ်။ မကောင်းတာကို ပြောတာ ပြုတာ စိတ်နေစိတ်ထားရှိတာက အကုသိုလ်ကံ၊ ကောင်းတာကို ပြောတာပြုတာ စိတ်နေစိတ်ထားရှိတာကျတော့ ကုသိုလ်ကံ ဒီလိုပဲ သိကြတာပဲ။

အဲဒီထက် ပိုသိတယ်ဆိုသူက ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေပြုတဲ့အခါ စေတနာပါတယ်။ အဲဒီ စေတနာဟာ ကံပဲလို့ပဲ။ စေတနာဆိုတဲ့စကားက ဗမာစကား မဟုတ်ဘူး၊ ပါဠိစကားပဲ။ ဒါကို ဗမာက မွေးစားလိုက်တာ၊ ဒါကို ဗမာလိုပြန်ရင် ပိုပြီးမပေါ်လွင်မှာဘဲဖြစ်လို့ ဒီအတိုင်းပဲ မွေးစားလိုက်တာပဲ။ ဗမာလိုပြန်ရင် မပေါ်လွင်လို့ မွေးစားလိုက်တော့လည်း ပိုပြီးမပေါ်လွင်တာဘဲ။

ကောင်းတာ မကောင်းတာတွေကို ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေနဲ့ ပြုတဲ့အခါမှာ စိတ်ပါ လက်ပါ ပြုတာလား၊ စိတ်လက်မပါဘဲ ပြုတာလား၊ ဒါမှမဟုတ် အခြေအနေအရ ပြုတာလား၊ ပြုကိုပြုချင်လို့ ပြုတာလား၊ ဒီလိုတွေနဲ့ စေတနာဆိုတာကို ပြောရမှာပဲ။ ပြုချင်လို့ ပြုတာ၊ ပြုကိုပြုချင်လို့ ပြုတာတွေဆိုရင် စေတနာပါတယ်ပြောရတာပဲ။ စေတနာဆိုတာ စိတ်မဟုတ်ပေမယ့် စိတ်နဲ့အတူဖြစ်တာဆိုတော့ စေတနာရဲ့အနက် မပေါ်တဲ့အခါ ပေါ်တဲ့စိတ်နဲ့ပြောရင်လည်း စေတနာနဲ့ထပ်တူပဲပေါ့။

ဒီတော့ စိတ်ပါလက်ပါပြုတဲ့ ကောင်းမှုတွေ မကောင်းမှုတွေဟာ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတွေပဲပေါ့၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုတွေကို လုပ်ပေမယ့် ခိုင်းစေသူရဲ့အာဏာကို

မလွန်ဆန်နိုင်လို့ လုပ်တာတွေဟာ ကံသင်္ခါရ မဖြစ်ဘူး၊ အခိုင်းစေလည်း ခံရတာကို စိတ်ပါလက်ပါလည်း လုပ်ရင်တော့ ကံသင်္ခါရဖြစ်တယ်လို့ သိကြမှာပဲ၊ ဒါတွေဟာ ကံသင်္ခါရရဲ့ ထင်ရှားတဲ့အချက်အလက်တွေပဲ၊ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရဖြစ်ဖို့ စေတနာဟာ အရေးကြီးတယ် ပြောရတာပဲ၊ ကံသင်္ခါရအရယူရင် စေတနာကို ယူကြတာပဲ၊ စေတနာဟာ ကံပဲပေါ့။

ကံသင်္ခါရကို ဒီလို သိကြတာဆိုတော့ ကံသင်္ခါရကို လူကလုပ်တယ်လို့ အဓိပ္ပာယ်ရောက်ပြီးကံသင်္ခါရတွေရဲ့ ကောင်းမကောင်း အကျိုးတွေကိုခံစေတဲ့အခါ လူကိုလည်းခံစေကြတာ အထင်အရှားဖြစ်တယ်၊ မကောင်းမှုကံလုပ်လို့ အပြစ်ပေးရုံ့ချတဲ့အခါ အဲဒီမကောင်းမှု ကံပြုသူကို အပြစ်ပေးရုံ့ချကြတာပဲ၊ အဲဒီကောင်းမှုကံပြုသူကိုပဲ ဂုဏ်ပြုထောမနာကြတာပဲ။

ကံသင်္ခါရပြုတာကို ခံရသူများခံရသလို ခံရအောင် လုပ်တာတွေဟာ အပြစ်ပေးတာတွေပဲ၊ ဂုဏ်ပြုထောမနာ လုပ်တာလည်း ဒီလိုပဲ၊ ကံသင်္ခါရလုပ်သူက အလုပ်ခံရသူကို နစ်နာစေတယ်ဆိုရင် အဲဒီလို နစ်နာစေတာမျိုးကို ကံသင်္ခါရလုပ်သူက ခံရတာမျိုးပဲ၊ ကံသင်္ခါရလုပ်သူဟာ ကံသင်္ခါရအလုပ်ခံရသူ မဟုတ်ပေမယ့် ကံသင်္ခါရ အလုပ်ခံရသူ ခံရသလို ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲ မေးစရာဖြစ်တာပဲ၊ လုပ်သူဟာ ခံသူမဟုတ်ဘဲ ခံသူခံရတာက လုပ်သူမှာ ဘယ်လိုလာဖြစ်တာလဲပေါ့။

ဒီလိုဖြစ်တာဟာ လက်စားချေတာပဲ၊ လက်စားချေတာဟာ လုပ်တာကို ခံရသူနဲ့ ခံရသူအသိုင်းအဝိုင်းက လုပ်ရတာပဲ၊ ဒါမှမဟုတ် ခံရသူအတွက် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးတဲ့ နိုင်ငံအုပ်ချုပ်မှုတရားရေးဌာနက လုပ်ရတာပဲ၊ ဒီလိုလက်စားချေခံရတာဟာ ကောင်းမကောင်း လုပ်သူရဲ့ ကောင်းမကောင်း အလုပ်တွေကဖြစ်စေတဲ့ အကျိုးပေးတာတွေလား မေးရင် ဟုတ်တယ်လို့ ဝန်ခံကြမှာပဲ။

တကယ်တော့ အဲဒါတွေဟာ မှန်မှာ မဟုတ်ကြဘူး၊ အမှန်လို့ လူ့လောကဟာ ဆိုးသွမ်းမိုက်မဲနေကြတာပဲ၊ ဒါကို လက်ခံကြမှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီလို လက်စားချေပေးနိုင်လို့ လူ့လောက အခုလောက်ကောင်းမွန်နေတာလို့ မြင်ပြကြမှာဖြစ်လို့ပဲ၊ သမိုင်းမှာ ဟန်မူယာဘီ တင်ထားခဲ့တဲ့ လက်စားချေစည်းကမ်းလုပ်ခဲ့တာ ဒီနေ့အထိပဲ၊ ဒါတွေ ရှိနေတာဟာ

လူ့ယဉ်ကျေးမှုလို့ မြင်ကြလို့ပဲ။

လက်စားချေစနစ်ဟာ အလျော်အစားစနစ်ပဲ။ အလျော်အစား မလုပ်ရအောင် လူတွေမှာ ရှောင်လွှဲတဲ့နည်းလမ်းတွေ ရှိတာပဲ။ ပုန်းကွယ်တာနဲ့ အနိုင်ယူတာတွေပဲ။ ကိုယ်က အလျော်ပေးရမှာကို ဘယ်သူမှမသိအောင် လုပ်နိုင်ရင် အလျော်ပေးဖို့ တောင်းသူ မရှိတော့တာဘဲ။ ပြီးတော့လည်း အလျော်တောင်းမယ့်သူတွေကို မတောင်းဝံ့အောင် ဖိနှိပ်အနိုင်ယူနိုင်ရင်လည်း အလျော်တောင်းသူ မရှိဖြစ်ပြီးအလျော်ပေးစရာ မလိုတော့တာဘဲ။ ဒီလိုအလျော်မပေးရအောင် ပုန်းကွယ်တာနဲ့ အနိုင်ယူတာတွေဟာ လူ့လောကကို ဘယ်လို ယဉ်ကျေးစေလို့လဲ။ လူ့လောကကို မိုက်မဲစေတာတွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား။

ဒီတော့ လက်စားချေစနစ်ဟာ လူ့လောကကို ပိုမို မိုက်မဲစေတဲ့စနစ် မဟုတ်ဘူးလား။ ဒီစနစ်ကြောင့် လူ့လောကဟာ ပိုမိုမိုက်တွင်းနက်လာစေတယ် ပြောရမှာပဲ။ ကိုယ်ပြုပြီးတဲ့ ကံသင်္ခါရကို ဖုံးလွှမ်းတာနဲ့ အပြုခံရသူတွေအပေါ် မလွန်နိုင်အောင် ဖိစီးနှိပ်စက်တာ လုပ်တာတွေက ပြုတဲ့ကံရဲ့ နောက်ဆက်တွဲတွေအဖြစ် လုပ်လာကြလို့ပဲ။

ဒါတွေ ဘယ်ကလာတာလဲဆိုရင် ကံသင်္ခါရပြုသူ လက်စားချေတဲ့စနစ်ဖြစ်တဲ့ အလျော်အစားစနစ်ကလာတာတွေပဲ။ ဒီစနစ်ဟာလူ့လောကကို ငြိမ်းချမ်းအောင်လုပ်တဲ့စနစ် အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုထားကြပေမယ့် အမှန်စင်စစ် လူ့လောကကို မငြိမ်းချမ်းမှုတွေဖြစ်စေတဲ့ စနစ်ပဲ။

ဒါတွေအားလုံး ဘာကြောင့် ဖြစ်လာတာလဲဆိုရင် အကြောင်းက တစ်ခုတည်းရှိ တာပဲ။ အဲဒါက **“ကံသင်္ခါရကို လူကပြုလုပ်တယ်”**လို့ သိနေကြတာက ဖြစ်စေတာပဲ။ ဒီအသိဟာ ကံသင်္ခါရကို မသိတာဘဲ။ စေတနာကို ကံသင်္ခါရလို့သိတာဟာ ကံသင်္ခါရဟာ ကံသင်္ခါရပဲလို့ သိတာနဲ့ထပ်တူဖြစ်နေလို့ပဲ။ မိဘကိုသိတယ် ဆိုရင် **“မိဘဟာ ဘယ်လိုဟာလဲ အမေးခံရသူက မိဘဟာ မိဘပဲပေါ့”**လို့ ဖြေတာမျိုး ဖြစ်နေလို့ပဲ။

ဒီအဖြေဟာ မမှန်လို့လားမေးရင် မပြည်စုံလို့ပဲလို့ပြောရမယ်။ မိဘကို မိဘလို့သာသိပြီး မိဘရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေကိုမသိရင် မိဘကို ဘယ်လို လုပ်ကျွေးကြမလဲ။ မိဘဂုဏ်ကျေးဇူးတွေဟာ မိဘရဲ့ အနှစ်သာရတွေပဲ။ အဲဒါတွေမသိဘဲ မိဘဟာ ငါ့အဖေနဲ့အမေတွေပဲ။ ဒါကြောင့် သူတို့ကိုငါချစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ငါလုပ်ကျွေးမယ်လို့တော့

လုပ်နိုင်တာပေါ့။

အဲဒီအသိဟာ မိဘဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိတာဖြစ်တဲ့အတွက် မိဘက လောကပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း လုပ်နေလည်း ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သူတို့ဟာ ငါ့မိဘတွေဖြစ်လို့ ငါချစ်တယ်၊ ငါလုပ်ကျွေးမယ်ဆိုပြီး လုပ်ရင် လောကအဖျက်လုပ်ငန်းကို ကူလုပ်ပေးတာ မျိုးတွေ ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီမိဘအသိမျိုးဟာ လူဆိုးဖြစ်စေတာ လူမိုက်အားပေးလုပ်တာ ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီလိုဖြစ်တာဟာ မိဘရဲ့ဂုဏ်ကျေးဇူးမသိဘဲ မိဘကို အဖေနဲ့အမေဖြစ်တဲ့လူလို့ သိနေတာကြောင့်ပဲ။ မိဘကို မိဘလို့သိတာ မဟုတ်သေးဘဲ မိဘရဲ့အနှစ်သာရဖြစ်တဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပါသိမှ မိဘသိတာ ဖြစ်တာပဲ။

ကံသင်္ခါရသိတာလည်း ကံသင်္ခါရဟာ ကံသင်္ခါရပဲသိတာလောက်မဟုတ်ဘဲ ကံ သင်္ခါရရဲ့အနှစ်သာရသိမှ ကံသင်္ခါရနဲ့စပ်တဲ့အမှန်တွေ လုပ်နိုင်မှာပဲ။ ကံသင်္ခါရကို လုပ်သူဟာ လူပဲ။ လူကလုပ်တာပဲလို့မြင်ရင် မကောင်းမှုကံအတွက် အလျော်ပေးစရာတွေနဲ့ ကောင်းမှုကံအတွက် လက်ခံရယူစရာတွေ ဖြစ်နေမှာပဲ။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရအဆိုးတွေလုပ်ရင် အလျော်မပေးရအောင် ဖုံးကွယ်လုပ်မယ်ပေါ့။

ကံသင်္ခါရအကောင်းလုပ်ရင် လူသိထင်ရှားပြပြီး “ပကာသန” လုပ်ကြတာပဲ။ မြေကြီးကို သက်သေထူတာတွေ မင်းစိုးရာဇာ သိကြားဗြဟ္မာနဲ့ ငရဲသေဋ္ဌ်နင်း ယမမင်းဆိုတာတွေကို သက်သေထူပြီး လုပ်ကြပြီပေါ့။ သက်သေရှိမှ ကိုယ်ရစရာက မရဘဲ ဆုံးရှုံးတာမဖြစ်ဖို့ အဓိပ္ပာယ်ပေါ့။ ဒါတွေကြောင့် ကံသင်္ခါရကို လူ့လောက၊ ကမဝင်္ဂါကြား၊ ကံသင်္ခါရကို ကံသင်္ခါရလို့ပဲ သိကြတယ်လို့ ပြောခဲ့တာပဲ။

ကံသင်္ခါရကို ကံသင်္ခါရလို့ပဲ သိတာက ကံသင်္ခါရရဲ့ အနှစ်သာရကို မသိတာဘဲ။ ဒါကြောင့်ပဲ ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့အဖြစ်တွေကို ကမ္မအနာရောဂါအဖြစ် မသိနိုင်ကြတာဘဲ။ ဒီတော့ ကမ္မအနာရောဂါမသိတာရဲ့ လက်သည်ဟာ ကံသင်္ခါရကို ကံသင်္ခါရပဲလို့ သိတာထက် မပိုတဲ့အသိကြောင့်ပဲဆိုတာ ထင်ရှားတာပဲ။

ကံသင်္ခါရရဲ့ အနှစ်သာရဆိုတာ ကံသင်္ခါရရဲ့ ပကတိတည်ရှိနေတဲ့ အဖြစ်ပဲ။ အဲဒါက ဘယ်လိုတည်ရှိနေလို့လဲ၊ ကံသင်္ခါရ မှန်သမျှတွေဟာ ကောင်းတဲ့ကံသင်္ခါရပဲ ဖြစ်ဖြစ် မကောင်းတဲ့ကံသင်္ခါရပဲ ဖြစ်ဖြစ် ကံသင်္ခါရတွေအားလုံးဟာ သူတို့အသိနဲ့သူတို့

လုပ်ကြတာချည်းဖြစ်တာ သိနေကြလို့ပဲ။ သူတို့ဆီမှာရှိနေတဲ့အသိနဲ့ လုပ်ကြတယ်ဆိုတာတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ပြောစရာရှိတယ်။ အဲဒါက သူတို့အသိဆိုတာကို သူတို့ကိုယ်တိုင် သိကြရဲ့လားလို့ပဲ။

သူတို့အသိဟာ သူတို့မသိတဲ့အသိပဲ။ သူတို့အသိဆိုတာဟာ သူတို့ဆီမှာ ရှိနေတာတော့ အမှန်ပဲ။ အဲဒီအသိကို သူတို့ကိုယ်တိုင် မသိကြဘူး။ ကိုယ့်အသိကို မသိဘူးဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား မေးချင်စရာပဲ။ သူတို့ဆီမှာ ရှိနေတဲ့အသိကို ဖြစ်စေတာက ကံသင်္ခါရဖြစ်တော့ သူတို့အသိဟာ ကံသင်္ခါရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇာနာရောဂါအသိ ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့သိတဲ့အသိ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်တာပဲ။

အဖောအရောင်ရောဂါ ရေဖျင်းစွဲရောဂါရနေသူဟာ အစာတွေ စားချင်တယ်။ အသားများများ စားချင်တယ်။ ဆီးချိုရောဂါရသူဟာ အချိုများများစားချင်တယ်။ ဒီလိုစားချင်တဲ့အသိတွေဟာ ရောဂါရဲ့အသိတွေပဲ။ လူ့အသိ မဟုတ်တဲ့ အသိပေါ့။ အဲဒီအသိတွေဟာ ရောဂါမရှိရင် လူရှိပေမယ့် အဲဒီအသိမျိုး မရှိတာဘဲ။

ကံသင်္ခါရမှန်သမျှတွေဟာ ကောင်းတဲ့ကံသင်္ခါရပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မကောင်းတဲ့ ကံသင်္ခါရပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကံသင်္ခါရတွေအားလုံးဟာ ကမ္မဇာနာရောဂါမရှိရင် ကံသင်္ခါရဖြစ်အောင် ပြုလို့ မရတာဘဲ။ ကမ္မဇာနာရောဂါရှိသူမှသာ ကံသင်္ခါရပြုလို့ရကြတာပဲ။ ကမ္မဇာနာရောဂါရှိသူမှပဲ ကိုယ့်အသိကို မသိတာဘဲ။

ကမ္မဇာနာရောဂါ မဟုတ်တဲ့ ကုန်သွယ်လယ်လုပ် ဈေးရောင်း ယာဉ်မောင်း အလုပ်တွေကျင့်လို့ ကျန်ခဲ့တာတွေက ကိုယ့်အသိကို ကိုယ်သိတဲ့ အသိတွေပဲ။ ကံသင်္ခါရကို အဲဒီကိုယ့်အသိ ကိုယ်သိတာတွေက မဖြစ်စေနိုင်ကြဘူး။ ကိုယ့်အသိ ကိုယ်မသိတဲ့ ကမ္မဇာနာရောဂါ အသိတွေကသာ ကံသင်္ခါရတွေကို ဖြစ်စေလို့ပဲ။ ဒါကြောင့် ကံသင်္ခါရလုပ်တဲ့ အသိဟာ ကိုယ့်အသိမဟုတ်ဘဲ ကမ္မဇာနာရောဂါအသိလို့ ပြောခဲ့တာပဲ။

ဒါကြောင့် ကံသင်္ခါရ ကောင်း မကောင်း တစ်ခုခုလုပ်နေသူကို အကဲခတ်ကြည့်တတ်ရင် အဲဒီလူမှာ လူနဲ့တူတဲ့စိတ်ရှိသူမဟုတ်တာ တွေ့ရမှာပဲ။ ဘီလူးသရဲ စီးနေသလိုလို နတ်ဗြဟ္မာတွေပူးနေသလိုလို ဖြစ်တာတွေ့ရမှာပဲ။ သူတို့ လှုပ်ရှားကြတဲ့ အသွင်သဏ္ဌာန်နဲ့ အသံဗဟိတတွေ တစ်မျိုးဖြစ်နေတာ တွေ့ရမှာပဲ။ ပကတိလူရဲ့ဟန်တွေ သူတို့ဆီမှာ ပျောက်

နေကြလို့ပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါရှိသူမှ ကံသင်္ခါရ လုပ်လို့ရတယ်။ ကံသင်္ခါရဖြစ်မှ ကမ္မအနာရောဂါကလည်း ဖြစ်လို့ရတာပဲ။ ဒီတော့ လူအဖြစ်မွေးဖွားလာစဉ်က နှစ်ခုလုံးပါလာတာလည်း မဟုတ်တော့ ဒီနှစ်ခုက လူတွေဆီ ဘယ်လို ရောက်လာသလဲဆိုတဲ့ အမေးဝင်လာ ခံရစရာ ရှိတယ်။ လူတွေဟာ ကံသင်္ခါရတွေကို ကမ္မအနာရောဂါရနေသူ မဟုတ်လို့ ပြုလုပ်နိုင်အား မရှိကြသူတွေဘဲ။ ကံသင်္ခါရကို မပြုရသေးတဲ့အတွက် ကမ္မအနာရောဂါလည်း မဖြစ်ကြရသေးသူတွေလည်း ဖြစ်ကြတယ်။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါတွေဟာ လူတွေဆီကို ဘယ်လို ရောက်လာကြသလဲပေါ့။

လူတွေဟာ ကံသင်္ခါရတွေကို ကိုယ်တိုင်က မလုပ်တတ်ပေမယ့် သူများတွေအနေနဲ့ ကံသင်္ခါရအမျိုးမျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးကို မြင်စရာ၊ ကြားစရာ၊ တွေ့စရာ၊ သိစရာအဖြစ် သူတို့အသိထဲ ရောက်လာတယ်။ ကံသင်္ခါရတွေကို ပြုကြသူတွေကလည်း သူတို့ပြုလုပ်ကြတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကို သူတို့လို ကံသင်္ခါရမပြုလုပ်တတ်သေးသူတွေကို မျှဝေပေးတာတွေ လုပ်ကြတယ်။ အဲဒီလို လုပ်တာဟာ လူ့ရဲ့သဘာဝပဲ။

လူဟာ ကိုယ်မြင်တာ ကြားတာ တွေ့သိတာကို သူများတွေကို ပြောပြချင်ရတယ်။ ဒါဟာ လူမှာရှိတဲ့ ထူးထူးခြားခြား အဖြစ်ပဲ။ ဒါရှိလို့ ဒီနေ့လိုမျိုး လူတွေ တိုးတက်တာပဲ။ လူထဲမှာပဲ ဒါနည်းတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ တိုးတက်မှုနည်းတာ တွေ့နေရတာပဲ။ ဒီတော့ ကိုယ်သိတာကို သတင်းပေးမျှဝေတာဟာ လူ့ရဲ့သဘာဝလို့ ပြောခဲ့တာပဲ။

ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုကြသူတွေဟာ သူတို့ပြုတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို အမျှဝေတယ်ဆိုတဲ့ “ပတ္တိဒါန”တွေ လုပ်ကြရတာပဲ။ အဲဒါကို အဖို့ပေးတယ်လို့လည်း ပြောကြတယ်။ အဖို့ပေးတယ် အမျှပေးတယ်ဆိုတာ နှစ်မျိုးတော့ရှိတာပေါ့။ ပထမတစ်မျိုးက ကိုယ်လုပ်နေတဲ့ကောင်းမှုကို ကြိုက်ပြီး နည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် မျှခံတာမျိုး လုပ်ဖို့ပေးတာဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ အဖို့အမျှပေးတာမျိုးပဲ။

နောက်တစ်မျိုးကတော့ ကိုယ်လုပ်တဲ့ကောင်းမှုထဲ နည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် မျှခံဝိုင်းဝန်းတာမျိုး မလုပ်လည်း အဲဒီလုပ်တဲ့ကောင်းမှုကို ထောက်ခံတာမျိုး လုပ်တာပဲ။ “ကောင်းတယ်။

အခုလို ကောင်းမှုလုပ်တာ ကောင်းတယ်”လို့ နှုတ်နဲ့ပြောတာမျိုး ဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်နဲ့ပြောတာမျိုးဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်နဲ့သဘောကျတာမျိုးဖြစ်ဖြစ် လုပ်ကြတာပေါ့။

လူတွေရဲ့ လူ့လောကလို့ဆိုတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတည်ဆောက်တာဟာ အဲဒီ အမျှပေး အမျှယူဖြစ်တဲ့ အဖို့ပေးအဖို့ယူလုပ်ငန်း လုပ်ကြလို့ပဲ။ အဲဒါကို ခေတ်စကားနဲ့ပြောရင် သတင်းပေး သတင်းယူ လုပ်ကြတာပါပဲ။ အဲဒါမရှိရင် လူ့လောကဆိုတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆို တာ မဖြစ်လာစရာဘဲ။ ဒီသတင်းပေး သတင်းယူစနစ်က ကံသင်္ခါရတွေလုပ်တာမှ မဟုတ်၊ ကံသင်္ခါရမဖြစ်တာတွေမှာလည်း သတင်းပေး သတင်းယူတွေ လုပ်ကြတာပဲ။

သမိုင်းတွေ ဒဏ္ဍာရီဝတ္ထုတွေ ပုံပြင်ပြဇာတ်တွေ ရုပ်ရှင်တွေ ရုပ်သံနဲ့စာနယ်ဇင်းတွေ အားလုံးနဲ့ လူကိုယ်တိုင် ပြောဆိုပြုမူ နေထိုင်နေကြတဲ့ ပကတိအနေတွေ၊ ဒါတွေဟာ သတင်းပေးနေတာတွေပဲ။ အဲဒီထဲမှာ ကံသင်္ခါရအဖြစ်တွေလည်း ပါတာပဲ။ အဲဒီသတင်းပေး တာတွေကို တွေ့ကြသူတွေအနေနဲ့ သတင်းပေးချက်ကို ကြိုက်ရင် သဘောကျနှစ်ခြိုက်ပြီး ခံစားတာဖြစ်တာပဲ။ ဇာတ်ပွဲကြည့်သူကို ဇာတ်ခုံပေါ်က နှစ်ပါးသွား ကပြနေတာဟာ သတင်းပေး အမျှအဖို့ပေးနေတာပဲ။

ကြည့်သူက ပြချက်ကို ကြိုက်ရင် ပြသူ အဖို့နဲ့အမတို့ အပေးအယူမျှနေတာထဲ စိတ်ဝင်သွားပြီး ကြည့်သူက အဖို့ဖြစ်ရင် ပြသူအဖို့နေရာ ဝင်ယူပြီး ကြည့်သူက အမဖြစ်ရင် ပြသူအမနေရာမှာ ဝင်ယူပြီး ကိုယ်တိုင် ပြောတာပြုတာ မျက်နှာ ခြေလက်အနေအထားတွေကို ဘာမှမလုပ်ရပေမယ့် ပြသူလုပ်တာကို ကိုယ်လုပ် နေရသလို ဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို လုပ်ရလို့ ခံစားရတာမျိုးလည်း ကိုယ်စီခံစားရတာတွေ ဖြစ်ကြတာပဲ မဟုတ်လား၊ ကိုယ်ကချော့မြူ တာနဲ့ အချော့အမြူခံရတာ မဟုတ်ပေမယ့် ချော့မြူတာ အချော့မြူခံနေရတာလို ခံစားကြတာပဲ။

ဒါဟာ တကယ် ချော့မြူသူနဲ့ အချော့အမြူခံသူတွေ ခံစားရတာကို အနုပညာနဲ့ သတင်းပေးတာကို အနုပညာရှင်တွေက ပွဲကြည့်သူကို သတင်းပေးလို့ ပွဲကြည့်သူက သတင်း ယူလိုက်တာရဲ့ ပုံစံပဲ။ ကြောက်စရာ တစ္ဆေအခြောက်ခံရတဲ့အကြောင်း ပြောပြသတင်း ပေးတဲ့စကား နားထောင်သူဟာ တစ္ဆေအခြောက်ခံရသူရဲ့ခြောက်တဲ့တစ္ဆေကို မြင်နေပြီး

ကျောစိမ့်အောင် ကြောက်တာရတာဟာ သတင်းယူတာပဲ။

ဒီလိုပဲ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရတွေကို ကိုယ်တိုင်မလွန်ကျူးပေမယ့် လွန်ကျူးပြတာ တွေဖြစ်ဖြစ် လွန်ကျူးပြတဲ့ သတင်းပေးချက်တွေဖြစ်ဖြစ် တွေ့သိရတဲ့အခါ ကိုယ်တိုင်လွန်ကျူး သူနဲ့ ထပ်တူခံစားချက်မျိုးဖြစ်တဲ့အရသာတွေ ခံစားတယ်။

ဒါတွေဟာ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရတွေကို ကိုယ်တိုင်မလွန်ကျူးပေမယ့် လွန်ကျူးသူနဲ့ တစ်ထပ်တည်းကျအောင် ကိုယ်ကရပ်တည်လိုက်တာဖြစ်လို့ လွန်ကျူးခံရတဲ့ သူတွေအပေါ်ကို လွန်ကျူးသူရဲ့ စိတ်ထားနဲ့ ခံစားချက်အတိုင်း ခံစားသာယာတာဖြစ်ပြီး မကောင်းမှုကံသင်္ခါရကို လွန်ကျူးတာဖြစ်တာပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရလွန်ကျူးမှုဟာ ကိုယ်တိုင် လုပ်တာမဟုတ်ပေမယ့် စိတ်နဲ့ လွန်ကျူးတာပဲ။

မကောင်းမှုကံသင်္ခါရ လွန်ကျူးတာဖြစ်တော့ ကံသင်္ခါရခရီးလမ်းဖြစ်တဲ့ “ကမ္မပထ”အနေနဲ့ လွန်ကျူးပြရင် မကောင်းမှုကံသင်္ခါရက သူခိုးဓားပြကာမမှား လွန်ကျူးမှုဖြစ်ရင် သတင်းယူသူ လွန်ကျူးတဲ့ကံသင်္ခါရက အဲဒါတွေ ကိုယ်စိတ်နဲ့လိုက်လုပ်တဲ့ အဘိဇ္ဈာ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရ ခရီးလမ်း “ကမ္မပထ” လွန်ကျူးတယ် ပြောရမှာပဲ။

မကောင်းမှုကံသင်္ခါရ လွန်ကျူးသူက ကံသင်္ခါရခရီးလမ်း “ကမ္မပထ” သတ်ဖြတ်ညှင်းဆဲမှုဖြစ်ရင် သတင်းယူသူမှာဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရခရီးလမ်း “ကမ္မပထ”က သတ်ဖြတ် ညှင်းဆဲခံရသူကို ပျက်စီးစေချင်တဲ့ မနောကံသင်္ခါရလွန်ကျူးတာ ဖြစ်တာပဲ။ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရ လွန်ကျူးသူက ကံသင်္ခါရခရီးလမ်း “ကမ္မပထ”မဟုတ်တာတွေကို အဟုတ်အဖြစ်လွန်ကျူးပြနေရင် သတင်းယူသူမှာဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရခရီးလမ်း “ကမ္မပထ”က အဲဒီပြချက်ထဲက မဟုတ်တာတွေက တကယ်အဟုတ်တွေပဲလို့ အမြင်မှားတဲ့ မနောကံသင်္ခါရအဖြစ် သာယာလွန်ကျူးတာပဲ။

ကိုယ်မြင်ရ ကြားရ တွေ့သိရတဲ့ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရ သတင်းတွေကို **“ကောင်းတာတွေ ဟုတ်တာတွေပဲ ဟန်ကျလိုက်တာ”**လို့ သာယာတာဟာ မနောကံဖြစ်တာပဲ။ မနောကံမြောက် လွန်ကျူးတာပဲပေါ့။ ကောင်းမှုကံသင်္ခါရတွေ အမျှပေးလို့ သာဓုခေါ်တာတွေလည်း အဲဒီအမျှပေးတာကို သာဓုခေါ်ရတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကို ကိုယ်မပြုရပေမယ့် ပြုသူက ပြုတာကို ကိုယ့်စိတ်က သဘောကျလက်ခံပြီး သာယာ

တာဖြစ်လို့ အဲဒီသာဓုခေါ်ကောင်းချီးပေးသူဟာ မနောက်မြောက်တဲ့ ကောင်းမှု မနောက်သင်္ခါရဖြစ်တာပဲ။

ကိုယ့်မှာ ကမ္မဇရောဂါမရှိဘဲ သူများကံသင်္ခါရလုပ်ကြတာတွေကို တွေ့ပြီး အားကျထောက်ခံတဲ့ ကမ္မဇရောဂါ ကူးစက်ခံရပြီး သူများကံသင်္ခါရလုပ်တာထဲကို ကိုယ်ထိလက်ရောက်ဝင်မပါဘဲ စိတ်နဲ့လွန်ကျူးတဲ့ မနောက်သင်္ခါရကို လွန်ကျူးတာပဲ။ ကံသင်္ခါရ အမြင် အကြား အတွေ့ သတင်းပေးချက်တွေကို ရကြသူတိုင်း သတင်းပေးသူတွေရဲ့ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ ကမ္မဇရောဂါတွေ ဖြစ်ကြတယ်လို့ မဟုတ်ကြဘူး။

သတင်းယူ သူက ပေးတဲ့သတင်းကို လက်မခံငြင်းဆန်ပြီး သတင်းထဲက ကံသင်္ခါရတွေကို အကောင်းဖြစ်ဖြစ် အဆိုးဖြစ်ဖြစ် လက်မခံဘူးဆိုရင် သာယာမှုခံစားမှု သဘောကျမှုတွေ မဖြစ်ဘူး ဆိုရင်တော့ သတင်းပေးတဲ့ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ ကမ္မဇရောဂါတွေ မဖြစ်ကြဘူးလို့ သိရမယ်။ ဒါပေမယ့် ကံသင်္ခါရသတင်းရသူတွေဟာ အများအားဖြင့် သတင်းပေးတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကိုသဘောတူပြီး မနောက်သင်္ခါရတွေဖြစ်ကြ ကမ္မဇရောဂါတွေဖြစ်ကြတာပဲ။

ဒီလိုဖြစ်တာတွေဟာ ကံသင်္ခါရတွေကိုပေးတဲ့သတင်းတွေမှ ဒီလိုဖြစ်ကြတာ မဟုတ်ဘဲ ကံမဟုတ်တဲ့ ကံသင်္ခါရမမြောက်တဲ့ တခြားလူအပြုအမူအပြောအဆို အနေအထိုင် သတင်းတွေမှာလည်း သဘောကျသာယာလက်ခံပြီး အဲဒါတွေကို စိတ်မနောနဲ့လက်ခံတာ၊ အဲဒီလို လက်ခံပြီး အဲဒီလို အမူအကျင့်တွေ လုပ်တတ်သူတွေ ဖြစ်ကြတာပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီလိုဖြစ်တာတွေဟာ လူရဲ့သတင်းပေး သတင်းယူ လက်ခံတဲ့သဘာဝလို့ ပြောခဲ့တာပဲ။

ကံသင်္ခါရတွေရော ကမ္မဇရောဂါတွေပါ နှစ်ခုလုံးမရှိတဲ့လူတွေဆိုကို ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ကမ္မဇရောဂါတွေက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရောက်လာကြတယ်ဆိုတာ ပြောခဲ့တာပဲ။ လူဟာ အတုမြင် အတတ်သင်ဆိုတဲ့စကားအတိုင်း သူများပြုလုပ်တဲ့ ကံကိုမြင်တော့ သာယာတယ်၊ သာယာတာက အကောင်းထင်တယ်ဆိုရင်တော့ သူပြုတဲ့ ကံလုပ်တာထဲ ကိုယ့်စိတ်ပါတယ်၊ သူပြုတဲ့ကံကိုတွေ့ပြီး သာယာတာနဲ့စိတ်ပါတာတွေဟာ ကမ္မဇရောဂါနဲ့ကံသင်္ခါရတွေ ဖြစ်ကြတာတွေပဲ။

ကိုယ်က ကံသင်္ခါရလုပ်သူ မဟုတ်ပေမယ့် လုပ်သူနေရာမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသွင်းပြီး

ကြည့်မိသွားတာပဲ။ အသက်ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ်က အဖြစ်တစ်ခုပြောပြရမယ်။ မန္တလေး ရောက်စကပဲ။ ကျောင်းနဲ့မဝေးလှတဲ့ အားကစားကွင်းကြီးထဲမှာ မြန်မာလက်ရဲ့ အလံဗိုလ်ပွဲ ကျင်းပတယ်။ ကိုယ်ကလည်း တောကရောက်စဆိုတော့ လက်ရဲ့ထိုးတာဆို မြင်ဖူးတယ်ရှိ အောင် သွားကြည့်တယ်။ ဝင်ကြေး တမတ်ပေးရတယ်။

အဲဒီအချိန်က နှစ်ဆယ့်ငါးပြားသုံးတာ ခေတ်မစားသေးဘူး။ မှတ်မှတ်ရရပဲ။ စစ်ကိုင်းကျောင်းသား “ကျော်စိန်နဲ့ကရင်တိုးလု”တို့ ထိုးကြတဲ့ပွဲမှာ လူချင်းပူးတဲ့အခါ တထောင်နဲ့ထောင်းတာဟာ စက်အမြန်နှုန်းမျိုးပဲ။ အဲဒီလိုဖြစ်တာ ကြည့်နေတုန်းမှာ လက်တွေ့ခြေတွေ လှုပ်မရတဲ့အဖြစ်ဖြစ်တာ ခံစားရတယ်။ ကိုယ်က ထိုးရတာလည်း မဟုတ်။ ခံရတာလည်း မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်သွားတဲ့အဖြစ်ပဲ။ ဒီလိုခံစားရတာနဲ့ မရှေးမနှောင်းမှာဘဲ ရှုံးသူဖက်က နိုင်စေချင်စိတ်တွေ တဖွားဖွား ပေါ်လာတယ်။

ဒီအဖြစ်ကလေးဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါနဲ့ ကံသင်္ခါရဖြစ်ကြတာရဲ့ သရုပ်ပြချက် ကလေးပဲ။ ဒါဟာကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါဝင်ပုံ ပြချက်ပဲ။ တခြားနည်းတွေနဲ့ ဝင်ကြပုံ လည်း အများအပြား ရှိနိုင်တယ်။ အဲဒါကို နည်းနည်းပြောပြရမယ်။

လူတွေဟာ ဝတ်တာ စားတာတွေကို မေ့မေ့လျော့လျော့ ဝတ်ကြ စားကြတယ်။ ဉာဏ်ပညာအဆင်ခြင်ရှိရှိ မဝတ် မစားမိကြဘူး။ ဝတ်တာ စားတာတွေက ဘယ်အချိန်ကစပြီး ဝတ်ခဲ့စားခဲ့တယ်လို့ မသိဘဲ ဝတ်လာစားလာကြတာဖြစ်တော့ ဘယ်လိုဉာဏ်ပညာ အဆင်ခြင်သွင်းရမယ်ဆိုတာ မသိကြတာဘဲ။ အဝတ်ကို ကိုယ်ကဝတ်ခဲ့တာ မဟုတ်ဘဲ အဝတ်က ကိုယ့်ကို လာဝတ်တာနဲ့ အစားကိုလည်း ကိုယ်ကစားတာမဟုတ်ဘဲ စားစရာက ကိုယ့်ပါးစပ်ထဲဝင်လာလို့ စားတာ ဖြစ်နေတော့ မဆင်ခြင်တတ်တော့တာဘဲ။

ကလေးက အဝတ်ကို မဝတ်ချင်ဘဲ မိဘမွေးချင်းတွေက ဝတ်စရာကို လာချည်ပေးတာကို ကလေးက ခံရတာပဲ။ ကျွတ်သွားရင် ခြေနဲ့ခတ်ပစ်တာပဲ။ လူကြီးတွေက ဒီလိုမလုပ်ရ ဘူးဆိုပြီး လာချည်ပေးကြရတာကြာတော့ အဝတ်၊ဝတ်တာ ဖြစ်သွားခဲ့တာပဲ။ အစားလည်း ဒီလိုပဲ။ စားစရာကို ကလေးက စားတာမဟုတ်ဘဲ စားစရာက ကလေးပါးစပ်ထဲ ရောက်လာလို့ မျိုလိုက်ရတာပဲ။ ဒီတော့ ဝတ်တာစားတာတွေ

ဘယ်ဆင်ခြင်တတ်ပါတော့မလဲပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ကြီးလာတော့ ဝတ်တတ် စားတတ်ပြီး လှတာ လိုက်တာကို ဝတ်ချင်တယ်၊ ကောင်းတာကိုစားချင်တယ်၊ လှတာကောင်းတာကို ခံစားပြီး လှတဲ့အဝတ်နဲ့ကောင်းတဲ့အစာ ဝတ်ချင်တာစားချင်တာ ဖြစ်တာပဲ။ လှတဲ့အဝတ်ဝတ်ရင် လှမှာပဲ။ ကောင်းတဲ့အစာ စားရင် လည်း ကောင်းမှာပဲ။ ဝတ်တာစားတာကို အဆင်ခြင်မသွင်းဘဲ ဝတ်စားရခြင်းအကြောင်း မသိတာ ဖြစ်တော့ အလှနဲ့အကောင်းက ရှေ့တန်းက ခေါင်းထောင်လာတာပဲ။

လှတာဝတ်လို့ လှပေမယ့် လှဖို့ဝတ်တာ မဟုတ်ဘဲ မှက်၊ ခြင်၊ ယင်၊ လေနဲ့ မမြင်ထိုက်တာတွေ ကာကွယ်ဖို့ဖြစ်တဲ့ ဝတ်ရခြင်းရဲ့အကြောင်း အမြင်ကို ဆင်ခြင်ရင် လှတာနဲ့စပ်ပြီး ခံစားသာယာတာ မဖြစ်ဘူးပဲ။ ဒီလို မမြင်တော့ လှတာဝတ်လို့ လှတယ်၊ လှတာကို ခံစားသာယာတယ်၊ ဒါကြောင့် လှဖို့ လှတာကို ဝတ်တယ်လို့ ဖြစ်တာပဲ။

အစကတော့ အမှတ်တမဲ့ဝတ်ပြီး ခံစားတာပဲ။ အမှတ်တမဲ့ ခံစားတာပဲ။ အဲဒီလို ဝတ်တာနဲ့ခံစားတာတွေ အမှတ်ထင်ထင်ဖြစ်လာတော့ ဝတ်ရတာလည်း သာယာတယ်၊ ခံစားရတာလည်း သာယာတယ်ဖြစ်ပြီးတော့ ကံသင်္ခါရနဲ့ကမ္မအနာရောဂါတွေ ဖြစ်ကြတာပဲ။ ကံသင်္ခါရနဲ့ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါတွေဟာ အမှတ်တမဲ့ဖြစ်နေချိန် တစ်စုံလုံးတွဲပြီး ဝင်လာတာထင်စေချင်လို့ ဒီအကြောင်း ပြောခဲ့တာပဲ။ ဒီထက်ထင်လွယ် စရာရှိတဲ့ အကြောင်းတစ်ခုပြောပါဦးမယ်။

မြို့တစ်မြို့ တပ်စခန်းထဲက ကလေးတစ်ယောက်ဟာ မိဘက ကျောင်းသွားခိုင်း တာ သွားဖို့ပြင်ပြီး လူပျိုဘားမှာ အိပ်နေကြတဲ့လူပျိုတွေထဲ ဝင်အိပ်နေပြီး ကျောင်းပြေး တာလုပ်တယ်။ လူပျိုတွေက သူတို့အကြားလာအိပ်တဲ့ ကလေးကို သူတို့စောင့်ခြုံထဲဆွဲ သွင်းပြီး ကလေးရဲ့ ကျင်ကြီးပေါက်ထဲ ကာမမှားတာ လုပ်ကြတာပဲ။ ကလေးဟာ ကျင်ကြီးပေါက်စုတ်ပြီတယ် ခံရပြီး နာကျင်လို့ငိုတဲ့အခါ ပွတ်သတ်နှစ်သိမ့် ချော့မော့ပေးကြတာကို ကလေးက သာယာတဲ့အတွက် နောက်နေ့တွေမှာလည်း အဲဒီကိုပဲ လာအိပ်တာလုပ်တယ်။ အဲဒီနောက် ကလေးဟာကြီးတော့ မိန်းမလျာ ဖြစ်နေတော့တာပဲ။

အဲဒီမှာ ကျင်ကြီးပေါက်ကို အကျင့်မှားခံတာလည်း မကောင်းမှု ကံသင်္ခါရ လွန်ကျူးရာရောက်တယ်။ လွန်ကျူးရင် နာကျင်တာ ခံစားရတာနဲ့အတူ လွန်ကျူးလို့ဖြစ်တဲ့

သာယာမှုလည်း ခံစားရတာ သိနိုင်တယ်။ လွန်ကျူးခံတာဟာ လွန်ကျူးမှုပဲ။ လွန်ကျူးမှုက ဖြစ်စေတဲ့ ခံစားမှုဟာ ကမ္မအနာရောဂါပဲဖြစ်တာဟာ ကာလတိုလွန်းတဲ့အတွက် ဘာက “စ” တယ် မပြောနိုင်အောင်ဖြစ်တာ တွေ့ရမှာပဲ။

ဒီအမှုတွေဟာ လူတွေမှာ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ အဝင်ခံရပုံကို ဝေဖန်နိုင် စရာတွေအတွက် အချက်အလက်တွေပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါရဲ့ ကြောက်ရွံ့စရာ ဖျက်ဆီးနိုင် စွမ်းအားလည်း ပေါ်လွင်စရာ ရှိတယ်။ ယောကျ်ားအဖြစ် အမွေးဖွားခံရပေမယ့် သူ့ကိုယ်သူ မိန်းမမဟုတ်ဘူးလို့ ဘယ်လိုမှ မြင်မရစေတော့တာဘဲ မဟုတ်လား။

ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဟာ အမြီးပြန် ခေါင်းပြန်ဖြစ်နေတဲ့ အရာနှစ်ခုပဲ။ ကံသင်္ခါရကြောင့် ကမ္မအနာရောဂါရတယ်။ ကမ္မအနာရောဂါက ကံသင်္ခါရကို ပြန်ဖြစ် စေတယ်။ ဒီတော့ ရှေးကံသင်္ခါရဟာ ကမ္မအနာရောဂါရဲ့ အကြောင်းဖြစ်ပြီး နောက်ကမ္မ အနာရောဂါဟာ ကမ္မအနာရောဂါရဲ့ အကျိုးဖြစ်တယ်။ ကမ္မအနာရောဂါလည်း ဒီလိုပဲ။ ရှေးကမ္မရောဂါဟာ ကံသင်္ခါရရဲ့ အကြောင်းဖြစ်ပြီး နောက်ကမ္မအနာရောဂါက ကံသင်္ခါရရဲ့ အကျိုးဖြစ်တာပဲ။

ဒီနှစ်ခုရဲ့ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးဖြစ်ပုံ ပြောခဲ့တာက ပေါ်လွင်ဖို့အတွက်ပဲ။ အပြည့် အစုံပြောရင်တော့ ကမ္မအနာရောဂါက မြင်ကြားရ တွေ့သိရတာတွေကို အလွဲလွဲ အချော်ချော်တွေကို ဖြစ်စေတာပဲ။ ဒီလို ပမာဏမဟုတ်တဲ့ မြင်စရာကြားစရာ တွေ့သိစရာတွေကို တွေ့လို့ အလွဲလွဲအချော်ချော် အမှုတွေကို လုပ်တာပဲ။ အဲဒီလို လုပ်တာတွေကို ကံသင်္ခါရလို့ ပြောရတာပဲ။

ဒီတော့ ကမ္မအနာရောဂါက ကံသင်္ခါရကို ဖြစ်စေတယ်ဆိုတာ ကြားခံအဖြစ် ကမ္မအနာရောဂါရဲ့ အသိခံတွေကို ပမာဏကလွဲချော်ပြီး သူသိချင်သလို သိတာကိုဖြစ်စေတာ ပါဝင်နေတာပဲ ပြောရမယ်။ ဥပမာ အရက်မူးသူက အမှားတွေ လုပ်တာလိုပဲ။ အရက်မူးသူက အမှားကို မှားအောင်ဆိုပြီး ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တမင်တကာ လုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ မူးသူသိမြင်နေ တာတွေက သူလုပ်ခဲ့သလို လုပ်ရမှာတွေလို့ မြင်နေတာကြောင့်လုပ်တာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါရသူကို ကမ္မအနာရောဂါက မြင်စရာကြားစရာ တွေ့စရာ သိစရာတွေကို ပမာဏအမှန်အတိုင်း မြင်တတ် ကြားတတ် တွေ့သိတတ်တာတွေကို

ပျက်စီးစေလို့ အလွဲလွဲအချော်ချော်တွေကို မြင်တာကြားတာ တွေ့သိတာတွေ ဖြစ်စေတာပဲ။ ဒါကြောင့်သာ ကမ္မဇောဂါယရသူဟာ သူပြောစရာ ပြုစရာနဲ့ မျက်နှာ ခြေလက် ထားစရာတွေကို အလွဲလွဲအချော်ချော်တွေ ပြောဆိုတာ ပြုလုပ်တာ အမူအရာတွေလုပ်တာပဲ။ ကမ္မဇောဂါယရသူရဲ့ ဒီလို ကိုယ်နှုတ်နှလုံး တစ်ခုခုနဲ့ တုံ့ပြန်ချက် ချွတ်ချော်တာတွေဟာ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိနဲ့ တမင်တကာ တုံ့ပြန်တာ မဟုတ်တာဘဲ။

ဥပမာ ထင်အောင်ပြောရရင် အလွဲလွဲအချော်ချော် တုံ့ပြန်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေဟာ ရေတွေစီးသွားနေကြတာတွေလိုပဲ။ ရေဟာ ဘယ်ကို သွားချင်တယ်၊ မသွားချင်ဘူးလို့ မရှိဘူး၊ နိမ့်ရာကို သွားမှာပဲ။ ဒီလိုပဲ ကံသင်္ခါရတွေကလည်း ဘယ်လို တုံ့ပြန်ချင်တယ်၊ မတုံ့ပြန်ချင်ဘူးလို့ မရှိဘူး၊ ကမ္မဇောဂါယရသူမှာဖြစ်တဲ့အသိအရ တုံ့ပြန်မှာပဲ။ အသိအမြင်တွေက ချွတ်ခြံကျနေလို့ တုံ့ပြန်မှုတွေဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေလည်း ချွတ်ခြံကျကြတာပဲ။

ဒီလို ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇောဂါယ ဆက်စပ်ပုံ သိကြသူတွေက ကံသင်္ခါရပြုသူ တွေရဲ့ ချွတ်ခြံကျတဲ့ အမှုတွေအတွက် အဖတ်ဆယ်ပြီး ဗွေမယူဘဲ သည်းခံနိုင်ကြတာပဲ။ ခွင့်လွှတ်နိုင်ကြတယ်ပေါ့။ ပြန်လည် တုံ့ချေစရာလို့ မမှတ်ယူကြတာဘဲ။ လူကောင်းတွေက အရူးရဲ့စော်ကားချက်အတွက် သဘောထားသလို ထားလို့ပဲ။

ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇောဂါယအကြားက ဖြစ်ပွားတဲ့အသိတွေကို မစမ်းဝါးနိုင် ရင်တော့ ကံသင်္ခါရပြုတာခံရသူဟာ ဗွေမယူဘဲ မနေနိုင်ဘူး၊ ခွင့်လွှတ်သည်းခံတယ် ဆိုတာလည်း မလုပ်နိုင်ဘူး၊ လုပ်တယ်ဆိုရင် ရန်စရှည်နေမှာ ကြောက်တာကြောင့် ဗွေယူချင်လျက် ခွင့်မလွှတ်ချင်၊ သည်းမခံချင်ဘဲလျက် ဗွေမယူ ခွင့်လွှတ် သည်းခံလိုက် ရတာတွေပဲ။

ကမ္မဇောဂါယရသူရဲ့ ဝန်းကျင်အပေါ် ပမာဏနဲ့ခြားနားတဲ့ အလွဲလွဲအချော် ချော် အသိတွေကို မိုက်တာတွေလို့ ပြောရတယ်။ လူမိုက်ဆိုတာ အဲဒီ အသိရဲ့နာမည်ပဲ။ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး တုံ့ပြန်မှုမှားတာကို လူမိုက်လို့ပြောရတာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီ တုံ့ပြန်မှုမှားတာ တွေက မိုက်လို့ဖြစ်တဲ့ အကျိုးတွေပဲ။ မျက်မမြင်ဆိုတာ တိုက်စရာတွေကို တိုက်လို့ ခေါ်တာ မဟုတ်ဘဲ မတိုက်ပေမယ့် တိုက်စရာတွေကို မမြင်လို့ ခေါ်တာလိုပဲ။ လူမိုက်ဆိုတာ

သိစရာရဲ့ ပမာဏတွေကို သိဖို့ အမှောင်ကျနေလို့ အလွဲလွဲအချော်ချော် သိသူကို ခေါ်တဲ့နာမည်ပဲ။

လူမိုက်ဟာလည်း ရွံ့ရှာစက်ဆုပ်စရာလူ မဟုတ်ဘူး၊ သူမိုက်ချင်လို့ မိုက်တာမှ မဟုတ်တာဘဲ၊ ကမ္မအနာရောဂါရနေတဲ့ ရောဂါသည်ပဲ၊ ကြင်နာစရာ သနားစရာ ခွင့်လွှတ် သည်းခံစရာ လူပဲ၊ ဒီလောက်ဆိုးဝါးတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါကို ဖြစ်စေတဲ့ကံသင်္ခါရဟာ ဖြစ်မိရင် အဲဒီဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေက လွတ်အောင်လုပ်လို့ မရတော့ဘဲ ကံသင်္ခါရပြီး ကံသင်္ခါရ တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေတယ်။

ကံသင်္ခါရကို မကောင်းမှန်းသိလည်း ကံသင်္ခါရမဖြစ်အောင် မတားနိုင်ဘူး၊ ကံသင်္ခါရက ဘယ်လို စက်ယန္တရားဖြစ်ရတယ်လို့ မသိတော့ ကံသင်္ခါရမဖြစ်အောင် တားတဲ့လမ်း မဖောက်နိုင်ကြဘူး၊ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရကို ဆိုးတဲ့ကံသင်္ခါရက ကောင်းတယ် ဆိုတဲ့ ကံသင်္ခါရဖြစ်အောင် လမ်းလွဲတာကို လုပ်ကြရတာပဲ၊ ရေလိုပေါ့၊ အရှိန်နဲ့ စီးလာတဲ့ရေကို ရပ်သွားအောင် လုပ်လို့မရဘဲ ရေကို မစီးစေချင်ရာ မစီးဝင်အောင် ရေလမ်းလွဲကြသလို ကံသင်္ခါရတွေလည်း လမ်းလွဲတာပဲ လုပ်ကြရတယ်။

ကံသင်္ခါရဟာ တစ်ခုကတစ်ခုကို လမ်းလွဲလည်း ကံသင်္ခါရဟာ ကံသင်္ခါရပဲ ဖြစ်တာပဲ၊ လိမ်ညာ၊ကာမမှား၊ ခိုးယူ၊ ဆိုးဆာဆဲတဲ့အလုပ်တွေဟာ ကံသင်္ခါရအဆိုးတွေပဲ၊ အဲဒီ လိမ်မှား၊ခိုး၊ဆိုးတွေကလွတ်အောင် လမ်းလွဲတာဟာ မလိမ်၊မမှား၊မခိုး၊မဆိုးတာတွေကို လုပ်တာပဲ၊ ဒီထက်လမ်းလွဲတာတစ်မျိုးကတော့ လိမ်မှား၊ခိုး၊ဆိုးစရာတွေကို မသိအောင်နေ တာနဲ့ မရှိအောင်နေတာတွေ လုပ်ကြတာပဲ။

ဒါတွေလုပ်တာကို လမ်းလွဲအောင်လုပ်တာပဲလို့ ဘာဖြစ်လို့ပြောရသလဲ၊ မလိမ်၊ မမှား၊မခိုး၊မဆိုးတာတွေဟာ လိမ်မှား၊ခိုး၊ဆိုးတွေမဖြစ်အောင် နေတာတွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား၊ လိမ်မှား၊ခိုး၊ဆိုးတွေကို မသိအောင်နဲ့မရှိအောင်နေတာတွေဟာလည်း လိမ်မှား၊ခိုး၊ဆိုး မကောင်းမှုတွေ မရှိအောင် နေတာတွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား ပြောစရာပဲ၊ အဲဒီလိုပြောတာ မမှားဘူး၊ ဒါပေမယ့် လိမ်မှား၊ခိုး၊ဆိုးတာတွေ မလုပ်ပေမယ့် အဲဒါတွေလုပ်တတ်တဲ့ ကမ္မအနာရောဂါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ မိုက်ကန်းမှုကြီးက အဲဒီ လိမ်မှား၊ခိုး၊ဆိုး မလုပ်သူဆီမှာ

ရှိနေလို့ပဲ။

အဲဒီလို မိုက်ကန်းမှုကြီး တန်းလန်းရှိလျက် လိမ်,မှား,ခိုး,ဆိုးမလုပ်ဘဲ မလိမ်,မမှား,မခိုး,မဆိုးတာ လုပ်တာဟာ လိမ်,မှား,ခိုး,ဆိုးလုပ်လို့ ဖြစ်ရမှာတွေကို ပြောကြတော့ အဲဒါတွေမဖြစ်ဘဲ အဲဒါတွေထက် ကောင်းတဲ့အဖြစ်တွေ ဖြစ်မယ်ပြောကြတာတွေကို ဖြစ်ချင်ကြလို့ပေါ့။ ဒီထက်လည်း ရှိနိုင်သေးတယ်။

အဲဒါက သူများတွေ လိမ်,မှား,ခိုး,ဆိုးတာ ကို တွေ့ရတဲ့အခါ ဒါမှမဟုတ် ကိုယ်တိုင်အဲဒီလိုလုပ်တာတွေ ခံရတဲ့အခါ မခံချင်ဘူး၊ ခံပြင်းတယ်၊ ကိုယ်ကလုပ်လို့ ခံရသူတွေလည်း မခံချင်တာ ခံပြင်းတာတွေဖြစ်ကြမှာပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီမကောင်းတာတွေ မလုပ်တော့ဘဲ အဲဒါတွေရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် မလိမ်,မမှား,မခိုး,မဆိုးတာလုပ်မယ်အသိနဲ့ လုပ်ကြတာပဲ။

အဲဒီလို လုပ်သူတွေဟာ လိမ်,မှား,ခိုး,ဆိုးတွေက လွတ်မြောက်ကြသူတွေ မဟုတ်ဘူး လား၊ လွတ်မြောက်အောင် အလုပ်ကိုလုပ်နေသူတွေ မဟုတ်လားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူးလို့ဘဲ ပြောရမယ်၊ မလိမ်,မမှား,မခိုး,မဆိုးတွေလုပ်တာဟာ လိမ်,မှား,ခိုး,ဆိုးတွေကို လမ်းလွဲသွားအောင် လုပ်တာတွေ ဖြစ်လို့ပဲ။

အဲဒီလို လုပ်သူတွေဟာ လိမ်,မှား,ခိုး,ဆိုးဖြစ်တဲ့ မကောင်းတဲ့ အလုပ်တွေရဲ့ မကောင်းပုံသိတာက မှားနေကြတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ သူများပြောတာတွေ သိတာရင် လည်း ဖြစ်လို့၊ ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်တိုင်သိတာကျတော့လည်း လိမ်,မှား,ခိုး,ဆိုးဖြစ်တဲ့ မကောင်းတဲ့ အလုပ်တွေရဲ့ အလုပ်ခံရသူတွေမှာ ခံရချက်ရဲ့ မကောင်းပုံသိတာ ဖြစ်နေလို့ပဲ။

ခိုး,ဆိုး,လိမ်,မှားဖြစ်တဲ့ မကောင်းမှုတွေကဖြစ်စေတဲ့ မကောင်းပုံက ဘာတွေလဲ၊ မကောင်းတဲ့ကမ္မဇအနာရောဂါတွေပဲပေါ့၊ ဒါကို မသိတော့ ဒါရဲ့အပြစ်တွေ မမြင်ဘဲ ဒါကိုမမုန်းဘူး၊ ဒီတော့ ဒီကမ္မဇအနာရောဂါက သူတို့ မလွတ်ကြဘူး၊ ကမ္မဇအနာရောဂါ တန်းလန်းနဲ့ ခိုး,ဆိုး,လိမ်,မှားတွေ မဖြစ်အောင် မခိုး,မဆိုး,မလိမ်,မမှားတာတွေ လုပ်တာဟာ ဒီကောင်းတာတွေ လုပ်မယ်ဟဲ့ဆိုပြီး အားထုတ်အားသွင်း အားယူဟန်လုပ်ပြီး လုပ်ရတာပဲ။

ရေစီးသန်တဲ့ရေအားကို မလိုရာမစီးစေဘဲ လိုရာစီးအောင် အားထုတ်အားသွင်း အားယူဟန် လုပ်ပြီး လမ်းလွဲရတာမျိုးပဲ၊ ဒါကြောင့် ကမ္မဇအနာရောဂါကို မမြင်မမုန်းဘဲ

ကမ္မအနာရောဂါရှင်အဖြစ်နဲ့ မလိမ်၊မမှား၊မခိုး၊မဆိုးတာတွေ လုပ်တာတွေဟာလည်း ကံသင်္ခါရတွေပဲ။ အဲဒီ ကံသင်္ခါရကတော့ ကောင်းမှုကံသင်္ခါရပေါ့။

ကောင်းမှုကံသင်္ခါရဖြစ်လို့ ကောင်းတာမဟုတ်ဘူး၊ ယဉ်ယဉ်ရူးတဲ့အရူးဟားလည်း အရူးပဲ။ ရိုင်းရိုင်းရူးတဲ့အရူးမှ ရူးတာမဟုတ်ဘူး၊ ယဉ်ယဉ်အရူးဟာ ရိုင်းရိုင်းအရူးဆီ ဖောက်သွားနိုင်တာပဲ။ ကောင်းမှုကံသင်္ခါရပြောင်းလုပ်တာဟာ ရိုင်းရိုင်းအရူးက ယဉ်ယဉ်အရူး အဖြစ် ဖောက်ပြီးရူးတာပဲ မဟုတ်လား၊ ဒီလိုပဲ ယဉ်ယဉ်ကလည်း ရိုင်းတာဘက် ပြောင်းနိုင် တာပဲ။

အရူးဟာ သူ့ကိုယ်သူ မထိန်းတတ်သလို ကမ္မအနာရောဂါရှင်ကလည်း ဒီလိုပဲ သူ့ကိုယ်သူ အစိုးမရဘဲ၊ ဒါကြောင့် ကောင်းမှုကံသင်္ခါရဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ ရှင်ဟာလည်း မငြိမ်းချမ်းဘဲ၊ လူ့လောကဟာ ကမ္မအနာရောဂါကို မသိတော့ ကမ္မအနာရောဂါမရသူ မရှိသလောက် ရှားတယ်။ ကမ္မအနာရောဂါရှင်က သူ့ဝန်းကျင်မှာရှိ တဲ့လူကို ဆက်ဆံတဲ့အခါ လိုရင်လိုသလို မလိုရင်မလိုသလို ဆက်ဆံတော့ ကံသင်္ခါရဖြစ်ကြတာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါ ရနေသူဟာ လူ့လောကကို ပမာဏမှန်အတိုင်း မမြင်နိုင်ဘူး၊ သူလိုအပ်တာတွေနဲ့ပဲ မြင်တယ်။ သူ့အတွက် အသုံးကျမလား၊ မကျဘူးလားပဲ၊ သူ့လိုအပ်ချက် ဖြည့်ပေးသူဆိုရင် အသုံးကျတဲ့လူပဲ။ အဲဒါကို ဖျက်ဆီးမယ့်သူဆိုရင် အသုံးမကျတဲ့လူပဲ။ သူ့မိဘကိုလည်း အဲဒီလိုပဲ ကြည့်တယ်။ သားမယားနဲ့ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ မွေးချင်းသားချင်းတွေကိုလည်း ဒီလိုပဲ ကြည့်တာပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီကမ္မအနာရောဂါရှင်ကို လူ့လောကကိုသိဖို့ တိုင်းထွာတဲ့ “ပေတံ”ပစ္စည်းက သူဖြစ်နေလို့ အဲဒီသူကို “အတ္တသမား”လို့ ပြောကြတယ်။ “အတ္တသမား”ကို သေးသိမ်တဲ့လူလို့သတ်မှတ်ပြီး “အတ္တသမား”ထက်ကျော်အောင် လုပ်ကြတယ်။ လုပ်ကြပုံက ကိုယ်ကျိုးကို သိပ်မလုပ်ဘဲ ကိုယ့်မိသားစုအကျိုးတွေ၊ အဲဒီထက်ပိုပြီး ကိုယ့်ရပ်ရွာ အကျိုးတွေ၊ နိုင်ငံအကျိုးတွေ၊ လူမျိုးအကျိုးတွေ၊ ကိုယ်ကိုးကွယ်တဲ့ ဘာသာ သာသနာ အကျိုးတွေ၊ လူသားထုကြီးတစ်ခုလုံးအကျိုးတွေ တစ်ဆင့်တစ်ဆင့် မြင့်ထက်မြင့်ဆောင်ကြတာပဲ။ အဲဒီလို မြင့်ထက်မြင့် အလုပ်တွေဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရလုပ်သူ

တွေကိုတော့ “မဟာအတ္တသမား”လို့ ဟိန္ဒူတွေက ခေါ်ကြတာ သိရတယ်။ ဟုတ်တာပဲ။ အတ္တကို တစ်လောကလုံးအနှံ့ ကြီးအောင်ချဲ့လိုက်တော့ အကြီးဆုံးအတ္တကို ခေါ်ရတဲ့ မဟာအတ္တကြီး ဖြစ်တာပေါ့။

သူ့နိုင်ငံနဲ့ ကိုယ်နိုင်ငံတိုက်ရင် ကမ္မဇရောဂါရှိသူဟာ သူ့ရဲ့အတ္တကို သူ့နိုင်ငံဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး သူ့နိုင်ငံက နိုင်ငံလုပ်တဲ့ဘက်က ရပ်တည်တာပဲ။ သူ့လူမျိုးနဲ့ ကိုယ့်လူမျိုး၊ သူ့ကိုးကွယ်ရာနဲ့ ကိုယ်ကိုးကွယ်ရာတွေလည်း ဒီလိုပဲ။ ကိုယ့်အတ္တကို လူမျိုးအထိ၊ ကိုယ်ကိုးကွယ်ရာ တစ်ဘာသာလုံးအထိ ကြီးအောင်ချဲ့လိုက်လို့ပဲ။ လူ့လောက တစ်ခုလုံးနဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေတိုက်ရင်လည်း ဒီလိုပဲ။ သူ့အတ္တကို အကြီးဆုံးဖြစ်အောင် ဖြန့်ထားနိုင်ရင်မဟာအတ္တရှိသူ ဖြစ်တာပဲ။

ဒါတွေဟာ ကမ္မဇရောဂါရှိသူတွေရဲ့ ကောင်းမှုကံသင်္ခါရ ဖြစ်စဉ်တွေပဲ။ အဲဒီလို ကောင်းမှုကံသင်္ခါရရှိတဲ့ ကမ္မဇရောဂါရှင်တွေဟာ ကိုယ့်အတွက်သက်သက် ကောင်းဖို့လုပ်သူကိုတော့ အတ္တသမား တစ်ကိုယ်ကောင်းသမားလို့ အပြစ်တင်ကြတယ်။ မိသားစုဖြစ်ဖြစ် ဆွေမျိုးမိဘတွေဖြစ်ဖြစ် ရပ်ရွာနယ်ပယ်လူမျိုးနိုင်ငံ ဘာသာသာသနာ လူသားမှန်သမျှ ဒီအစုအမက်တွေထဲကတစ်ခုခုကောင်းဖို့ လုပ်သူကိုတော့ အတ္တသမား တစ်ကိုယ်ကောင်းသမားလို့ မပြောတော့ဘဲ ပရဟိတသမား၊ ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြုသမား၊ အာဇာနည်သူရဲကောင်း၊ ထူးချွန်သူ အစစနာမည်ကောင်းတွေပေးပြီး သိတာခံရသူတွေပဲ။

မြန်မာပြည်က စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦးက ကိုယ့်အတ္တကို လူသားအနှံ့ကြီးအောင် လုပ်လိုက်တော့အတ္တအဖြစ် ရှာမရတော့ဘဲ အနတ္တဖြစ်သွားတယ်လို့များ ရေးခဲ့တာဖတ်ရဖူး တယ်။ အတ္တကို ကိုယ့်အတွက်လောက်မက ဖြန့်လိုက်တော့ အတ္တက ကြီးလွန်းသွားတဲ့ အတ္တ မဟာအတ္တ ဖြစ်သွားတာလို့ပဲ။ မဟာအတ္တဟာ အနတ္တမဖြစ်တာဘဲ။ အတ္တကို ဘယ်လောက်ကြီးအောင် ဖြန့်ဖြန့် အတ္တပျောက်တာ မဖြစ်တာဘဲ။ အတ္တဟာ ကမ္မဇရောဂါရှိသူရဲ့ အဖြစ်ပဲ။ ကမ္မဇရောဂါရှင်ဟာ အတ္တပျောက်အောင် ဘယ်လောက်ပရဟိတတွေအဖြစ် ကံသင်္ခါရတွေလုပ်ပေမယ့် လုပ်သူက အတ္တပဲဖြစ်တော့ အတ္တကို မပျောက်စေနိုင်တာဘဲ။

မနေ့တစ်နေ့က မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ခေါင်းဆောင်လုပ်သွားကြသူတွေဟာ သူတို့အတ္တကို

မြန်မာပြည်အနှံ့ ချဲ့ကြတာပဲ။ သူတို့က ကမ္မအနာရောဂါရှိသူတွေဆိုတော့ သူတို့ရဲ့ အဲဒီအလုပ်တွေလည်း ကံသင်္ခါရတွေဖြစ်ပြီး တိုင်းပြည်အာဏာ လက်လွှတ်သွားတဲ့အခါ သူတို့အတ္တကြီးအောင်လုပ်လို့ ပိုကြီးသွားပေမယ့် ပိုပြီးကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းတာထဲ အကျခံ ကြရတာ အထင်အရှားပဲ။ သူတို့ ပျော်ရွှင်ငြိမ်းချမ်းနေကြမယ်လို့ ဘယ်သူက အသိအမှတ် ပြုတာ ခံရလို့လဲ။

ကောင်းမှုကံသင်္ခါရမှန်သမျှဟာ အတ္တကိုကြီးအောင်နဲ့ ကြီးထက်ကြီးအောင်လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေပဲ။ ဒီတော့ သူတို့တကယ်ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်နိုင်ကြသလားဆိုတော့ ကမ္မအနာရောဂါရသူပဲဖြစ်တာဆိုတော့ မငြိမ်းချမ်းမပျော်ရွှင်နိုင်ကြသူတွေ ဖြစ်တာပဲ။ တစ်ကိုယ်ကောင်း အလုပ်ဖြစ်တဲ့ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရတွေလည်း မလုပ်ချင်တဲ့ အများကောင်းတဲ့အလုပ် “ပရဟိတ” ဖြစ်တာတွေပဲလုပ်လည်း မငြိမ်းချမ်းဘူးလို့မြင်တဲ့ ကမ္မအနာရောဂါရှင်ရယ်လို့လည်း ရှိတယ်။

သူက သူ့ကောင်းကျိုးရော သူများကောင်းကျိုးရော နှစ်ခုလုံးလုပ်ရတာတွေကို ရှောင်နိုင်အောင် လူတွေကိုတွေ့တဲ့အခါ ကိုယ့်အတ္တရဲ့အမြင်နဲ့ မမြင်ဖို့ အဲဒီလူတွေရဲ့ အဆင်းအသံအနံ့အရသာ အတွေ့တွေဟာ “လူ” ဘယ်ဟုတ်လို့လဲလို့ “လူအမှတ်သညာ” ပျောက်ကြည့်တာ လုပ်တယ်။

နောက်တစ်မျိုးလည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒါက အဲဒီ“လူ”အဖြစ်မပြောရတဲ့ အဆင်းအသံအနံ့အရသာအတွေ့တွေဟာ ခဏတစ်ခုအတွင်း ဖြစ်တာပဲ။ ပြီးရင် မရှိတော့ အောင် ပျက်တာဘဲ။ ပျက်ပြီးတာက နောက်ထပ်ပြန်မဖြစ်တော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ဖြစ်ပြီးပျက်သွားတာတွေဟာ နောက်ထပ်ပြန်ပြီး ဘယ်တော့မှ ပေါ်မလာနိုင်တော့ဘူး။

နောက်ထပ်အသစ်ဖြစ်တဲ့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့တွေကို တွေ့နေရတာဟာ ပျက်ပြီးတာက ပြန်ပေါ်လာတာ မဟုတ်ဘဲ နောက်ထပ် အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့တွေဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အကြောင်းအစိတ်အပိုင်းအသစ်တွေ ဆုံဆည်းကြလို့ဖြစ်တဲ့အသစ်ပဲ။ ဒီအသစ်လည်းဖြစ်ပြီး မရှိတော့တာဘဲ။ ဒီတော့ အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့တွေလည်း လူလိုပဲ အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့အစုပဲ။ တကယ်ရှိတာမဟုတ်တဲ့ အပျက်ပဲလို့ကြည့်ပြီး ကိုယ့်အကျိုး “အတ္တဟိတ”လည်း မလုပ်ဘူး။

သူများအကျိုး “ပရဟိတ”လည်း မလုပ်ဘူး၊ သူတစ်ပါး အကျိုး“ပရဟိတ” ဆိုတာ ကိုယ်ကျိုး“အတ္တဟိတ”နဲ့ စပ်နေတယ်။ ကိုယ်ရှိလို့ သူများရှိတာ သူများရှိရင် ကိုယ်လည်း ရှိမှာပဲ။

အတ္တနဲ့မဟာအတ္တကွာတယ်။ အတ္တပဲဖြစ်ဖြစ် မဟာအတ္တပဲဖြစ်ဖြစ် နာကျင်ခံခက်တွေ ဝေနေအောင်ခံရတာပဲ။ ဒီလိုနာကျင်ခံခက်တာတွေ မခံရအောင် အတ္တလုပ်ငန်း ကံသင်္ခါရ တွေရော မဟာတ္တ=မဟာအတ္တလုပ်ငန်း ကံသင်္ခါရတွေရော မလုပ်ဘဲ ရှောင်မှဆိုပြီး ရှောင်နိုင်အောင် အဆင်းအသံအနံ့အရသာအတွေ့လို့ပြောရတဲ့ “လူ”အဖြစ်တည်ဆောက်ရတဲ့ အခြေခံဓာတ်သဘာဝ “ပရမ”တွေအဖြစ် မြင်အောင်နဲ့ အဲဒါတွေရဲ့အပျက်တွေအထိ မြင်အောင် လုပ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကို လုပ်တာပဲ။ ဒီတော့ အတ္တနဲ့ မဟာအတ္တက လွန်တော့တာပေါ့။ အဲဒါတွေကဖြစ်စေတဲ့ နာကျင်ခံခက်မှုတွေ မရှိတော့ဘူးပေါ့။

ဒါလည်း ကမ္မဇရောဂါရနေသူကလုပ်တဲ့ အလုပ်ဖြစ်လို့ ကံသင်္ခါရက လွတ်လို့ မရတာဘဲ။ ကမ္မဇရောဂါရှင်ဟာ ကံသင်္ခါရကလွတ်အောင် လုပ်စရာကိုမြင် တတ်တဲ့ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်မရှိတော့ ကံသင်္ခါရက လွတ်အောင် မလုပ်နိုင်တာဘဲ။ အတ္တနဲ့မဟာအတ္တက လွတ်အောင်လုပ်တဲ့အတွက် လွတ်ပေမယ့် အတ္တတစ်မျိုးကို သူမှာ အဖြစ်ခံရတာပဲ။ အဲဒီအတ္တက ဘာလဲဆိုတော့ ပရမအတ္တပဲ။

အဲဒါကို ဟိန္ဒူအသံနဲ့ပြောတော့ “ပရမတ္ထမ” ပေါ့။ “ပရမတ္ထမ”ဟာ “ပရမအတ္တ” ပဲ။ အမြင့်ဆုံးအတ္တပေါ့။ “မဟတ္တမ” ထက်ကြီးတဲ့ အတ္တပဲ။ ဒီ“ပရမတ္ထမ”က အတ္တမဟာအတ္တတွေထက် လူကိုနာကျင်ခံခက် ဖြစ်စေတယ်။ သူ့မှာငြိမ်းချမ်းစရာ ပျော်ရွှင်စရာဆိုတာ ဘာမှမရှိတဲ့အဖြစ်ရောက်တာခံရတာပဲ။ လူ့ကိစ္စဘာမှ မဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ လူစဉ်ကို မမှီသူ ဖြစ်တာပဲ။ သူ့ကို တစ်ချိန်က ချစ်လှပါတယ်။ မြတ်နိုးလှပါတယ်။ အားကိုးလှပါတယ်ဆိုသူတွေရဲ့ လစ်လျူရှုတာ ခံရသူဖြစ်တာပဲ။ ဘာအသုံးမှမကျသူအဖြစ် အချည်းနှီးလူ “မောဃပုရိသ”အဖြစ် အမြင်ခံရတော့သူ ဖြစ်တာပဲ။

ဒီပရမအတ္တရှိသူဟာ လူတွေရဲ့မြတ်နိုးအားကိုးခံမဖြစ်တော့ဘဲ ကမ္မဇရောဂါရှင် ဖြစ်တော့ လူတွေမျက်နှာမြင်ရတာဟာ အဲဒီသူက မချမ်းသာတော့ဘဲ အဲဒီလူတွေကိုရှောင်ပြီး တောကြိုချုံကြားတိုးသူ ဖြစ်စေတာပဲ။ ဒါဟာ ပရမအတ္တ ကမ္မဇရောဂါရသူရဲ့ အဖြစ်ပဲ။

ဒီအဖြစ်ဟာ အလိုလိုဖြစ်လာတာ မဟုတ်ဘဲ ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေလိုက်လို့ဖြစ်လာတာပဲ။ အဲဒါဘာကံသင်္ခါရလဲဆိုတော့ အတ္တကမ္မအနာရောဂါနဲ့ မဟာအတ္တ “မဟတ္တမ” ကမ္မ အနာရောဂါတွေကိုကြောက်လို့ အဲဒါတွေက လွတ်အောင် အဲဒါတွေကိုဖြစ်စေတာတွေဖြစ်တဲ့ ရုပ်တွေကို စုပြီးပုံဖော်ထားတဲ့ သညာနဲ့ ရုပ်တွေရဲ့ သူ့အစိတ်အပိုင်းနဲ့သူ စုလိုဖြစ်တာတွေကို အရှိတွေပါ မပျက်ဘူးလို့မြင်နေတဲ့ သညာ၊ ဒီသညာတွေကို ပျက်အောင်ဖျက်တဲ့ ကံသင်္ခါရက ဖြစ်စေတာပဲ။

ဒီတော့မကောင်းမှုကံသင်္ခါရမဟုတ်အောင် ကံသင်္ခါရတွေကို လူတွေလုပ်နေကြတာ အတွက် တကယ်ကောင်းမှု ကံသင်္ခါရတွေ ဖြစ်ရောလားလို့ ထင်စရာရှိပေမယ့် တကယ် ကောင်းမှုကံသင်္ခါရမဖြစ်ဘဲ တစ်နည်းတစ်ဖုံ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရပဲဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမယ်။

ကံသင်္ခါရတွေရဲ့ ဇစ်မြစ်တွေဟာ ကမ္မအနာရောဂါတွေဖြစ်တော့ ကမ္မအနာ ရောဂါသည်ရဲ့ လွတ်မြောက်အောင်လုပ်ဆောင်ချက်တွေဟာ ကံသင်္ခါရအပင်တွေပဲ ပေါက်ပွားစေတာပေါ့။ ဒီမျိုးဟာ မျိုးနဲ့တူတဲ့အပင်ကို ပေါက်စေပြီး ဒီအပင်ကရတဲ့မျိုး ဟာလည်း ဒီမျိုးပဲရမှာဟာ သဘာဝနိယာမပဲ မဟုတ်လား၊ ကံသင်္ခါရအပင်ကသီးတဲ့ အသီးရဲ့မျိုးဟာ ညံ့ညံ့အတ္တမျိုးလား လတ်လတ်အတ္တမျိုးလား အတ္တမဟုတ်ဘူးလို့ထင်ရတဲ့ အတ္တမျိုးလားပဲ။ ညံ့ညံ့အတ္တမျိုးစေ့ကို တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေ လုပ်လိုရတဲ့ မျိုးပဲ။

သူများမျက်ရည်ကျမှ ကိုယ်ထမင်းဝတယ်ထင်တဲ့ ဘယ်သူသေသေ ငတေမာ ပြီးရော ဆိုသူတွေ လုပ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေပဲ။ အလတ်စားအတ္တမျိုးစေ့က သူများအကျိုး သယ်ပိုးတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေလုပ်လို့ ရတဲ့မျိုးစေ့ပဲ။ အတ္တမဟုတ်ဘူး၊ “အနတ္တဖြစ်တယ်” ထင်ရတဲ့ အတ္တမျိုးစေ့က ကိုယ်ကျိုးရှာနဲ့ အများအကျိုးဆောင်အဖြစ်က လွတ်တဲ့ ရုပ်အသိနဲ့ရုပ်မရှိအသိတွေဖြစ်အောင် လုပ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေ လုပ်လိုရတဲ့ မျိုးစေ့တွေပဲ။

ဒီအမျိုးမျိုးဖြစ်ကြတဲ့ အတ္တမျိုးစေ့တွေဟာ ဆက်လက်ရှင်သန် ကြီးထွားခွင့်ရရင် အတ္တအမျိုးအပင်တွေဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရအမျိုးမျိုးတွေ ဖြစ်စေတာပဲ။ အဲဒီအပင်တွေက ဖြစ်စေတဲ့မျိုးကလည်း အဲဒီအတ္တမျိုးစေ့တွေပဲပေါ့။ မျိုးနဲ့အပင်အပင်နဲ့မျိုး ချာချာလည်နေတာတွေ

လူမှာဖြစ်နေကြတာပဲ။ အဲဒါ ကမ္ဘာ့အနာရောဂါသံသရာပဲ။

ဒီကမ္ဘာ့အနာရောဂါသံသရာကို ကမ္ဘာ့အနာရောဂါကို မသိကြသူတွေအနေနဲ့ မသိကြဘူး။ ရှေးအခါက ဟိန္ဒူတွေ၊ ဂျိန်းတွေဟာ သံသရာကို ပြောကြပေမယ့် ဒီကမ္ဘာ့အနာရောဂါသံသရာကို မပြောနိုင်ကြဘဲ ကံသင်္ခါရတွေ ကံသံသရာလည်စေတယ်ဆိုတာကို လူက မမွေးမီတွေကလုပ်ခဲ့တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေက အခု“လူ” အဖြစ်ရပြီး၊ အခု“လူ” ရဲ့ ကံသင်္ခါရတွေက အဲဒီ“လူ”သေပြီး နောင်မှာဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါအဖြစ်တွေ ဖြစ်စေတယ်။

ဒီလူအဖြစ်ဟာ အမေကမွေးလို့ဖြစ်ပေမယ့် ဒီလူအဖြစ်ကို အမေနဲ့အဖေပေါင်းတာက ဖြစ်စေတယ်လို့ မမှတ်ယူကြဘူး။ တစ်နေရာရာ သတ္တဝါတစ်ခုခုက သေပြီး အမွေဝမ်းထဲ ဝင်လာပြီး လူဖြစ်တာလို့ မှတ်ယူကြတယ်။ ဒီကလူသေရင် မြေမြှုပ် မီးရှို့ ရေမျှော တစ်ခုခု လုပ်လိုက်ကြရပေမယ့် ဒီကလူဟာ တခြားတစ်နေရာရာက မိခင်ဝမ်း သွားဝင်စားရတယ်လို့ မှတ်ယူ ကြတယ်။ ဒီလူဟာ ဒီလိုလုပ်လာတာ အစမထင်အောင်ဘဲ။ အဆုံးလည်း မမြင်နိုင် လုပ်နေဦးမယ်လို့ မှတ်ယူကြတယ်။ အဲဒီလို လည်ပတ်ပြေးလွှား နေတာကို သံသရာလို့ သိကြတယ်။

လူတွေလုပ်ကြတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေဟာ လူမှာ ကမ္ဘာ့အနာရောဂါတွေဖြစ်ပြီး အဲဒီ ကမ္ဘာ့အနာရောဂါရှင်တွေက လောကလူတွေကိုကြည့်တဲ့အခါ သူ့အတွက် ကြောက်ရမှာ တွေလား။ မက်ရမှာတွေလား မြင်တဲ့အမြင်တွေဖြစ်တော့ ကံသင်္ခါရဖြစ်တာတွေ ထပ်လုပ်တာပဲ။ ထပ်လုပ်တော့ ကမ္ဘာ့အနာရောဂါထပ်ဖြစ်ပြီး ရောဂါရတော့ ကြောက်စရာ မက်စရာတွေမြင်တဲ့ မဟုတ်ကဟုတ်ကအမြင်တွေပဲ ထပ်မြင်တယ်။

မြင်တော့ မဟုတ်ကဟုတ်က အလုပ်ဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေ ထပ်လုပ်တယ်လို့ ကမ္ဘာ့အနာရောဂါအသိအမြင်ကို ပထမဆုံးသိမြင် ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သူက သံသရာဆိုတဲ့ ကျင်လည်ပြေးလွှားတာဟာ လူသတ္တဝါမဟုတ်ဘဲ ဒီဝဋ်သုံးပါးက လူပေါ်မှာ လည်ပတ် ပြေးလွှားတာလို့မြင်ပြီး ဟိန္ဒူနဲ့ ဂျိန်းတို့ရဲ့ သံသရာအနက်အဓိပ္ပာယ်က လွဲထွက်ခဲ့တာပဲ။

ဒါကြောင့် ဟိန္ဒူတွေ ဂျိန်းတွေလို ဒီလူအဖြစ်ဟာ မိဘနှစ်ပါးက ဖြစ်စေလိုက် တာမဟုတ်ဘဲ မမွေးမီ ကံသင်္ခါရက ဖြစ်စေတယ်လို့ ခံယူတာကို ကမ္ဘာ့အနာရောဂါ ဖော်ထုတ်နိုင်သူက လက်မခံဘဲ လူမိဘနှစ်ပါးက ဖြစ်စေလိုက်တာလို့ “အယံကာယော

။လ။ မာတာပေတ္တိက သမ္ဘဝေါ”လို့ အတိအလင်းပြောတာပဲ။

တစ်နေရာရာက “သေဆုံးတဲ့ သတ္တဝါဆီက အမေ့ဝမ်းထဲ လာခဲ့တယ်” ဆိုတဲ့ အပြောက မှားယွင်းတဲ့အပြောဖြစ်တယ်။ ဂျိန်းတွေက “ကံသင်္ခါရတွေငြိမ်းအောင် လုပ်ပြီးသေသူဟာ ဘယ်အမေ့ဝမ်းမှ မဝင်တော့ဘဲ အမေ့ဝမ်း ဝင်တာပြတ်တယ်” ပြောတာလည်း မှားယွင်းတဲ့ ပြောစကားပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒီအပြောမျိုးတွေဟာ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာများဖို့တွေ ဖြစ်တဲ့အပြောတွေပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါတွေ တဒင်္ဂငြိမ်း၊ ဝိက္ခမ္ဘာငြိမ်း၊ သမုစ္ဆေဒငြိမ်းတွေငြိမ်းဖို့ အသိအမျိုးမျိုးတွေ သိဖို့နဲ့ နာကျင်ခြင်း ကင်းရာရောက်ဖို့မဟုတ်ဘဲ အပြောတွေ ဖြစ်တယ်လို့ နေရာပေါင်းများစွာ အခါသင့်သလောက် ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမယ့် ဒီကနေ့တော့ လူတွေဟာ ဟိန္ဒူနဲ့ဂျိန်းဝါဒကအယူတွေကို ဖောက်ထွက်တဲ့စကားပြောတာတွေကို မကြားကြတော့ဘဲ ဟိန္ဒူနဲ့ဂျိန်းတွေပြောကြတဲ့ လူသံသရာလည် တာပဲသိပြီး အဲဒီသံသရာက ကျွတ်လွတ်အောင် ကံသင်္ခါရအညံ့တွေ ရှောင်ရှားပြီး ကောင်းမှု ကံသင်္ခါရတွေကိုပဲ ပွားများနေကြတော့တယ်။ ကမ္မအနာရောဂါ သံသရာသိဖို့ထားလို့ ကမ္မအနာရောဂါကိုပင် ဆေးမပေါ်သေးတဲ့ ဥတုအာဟာရ စိတ်တွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရောဂါအဖြစ် အသိမှားပြီး အလွန်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါအစစ်အမှန်ကို မသိကြတော့တာဘဲ။ ဒီလို မသိတော့ ကမ္မအနာရောဂါကိုဖြစ်စေတာဟာ တခြားမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့် ကိုယ်နှုတ်နှလုံးလှုပ်ရှားမှု လွန်ကျူးတဲ့ အဖြစ် ကံသင်္ခါရတွေလို့ မသိကြတော့ဘဲ ကံသင်္ခါရတွေကိုပဲ ပုံအောပြီး ပြုနေကြတာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါအသိကို လက်ဦးဆုံး ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သူ ပြောခဲ့တဲ့စကားတစ်ခု ဒီနေ့အထိရှိနေတာတွေ့ဖူးတယ်။ အဲဒါက “လောကမှာ ကျင်ကြီးဟာ စက်ဆုပ်ရွံရှာစရာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီကျင်ကြီးမှာ အယုတ် အမြတ်မရှိဘူး၊ ယုတ်သူကစွန့်တဲ့ ကျင်ကြီးလည်း စက်ဆုပ်ရွံရှာစရာဖြစ်သလို မြင့်မြတ်ကြသူတွေနဲ့ အမြင့်မြတ် ဆုံးဖြစ်ကြသူတွေက စွန့်ကြတဲ့ကျင်ကြီးတွေလည်း စက်ဆုပ်စရာလို့ပဲ။ ဒီလိုပဲ ‘ကံသင်္ခါရဘဝ’တွေဟာ လည်း အယုတ်အမြတ် ခွဲစရာမရှိဘူး၊ ရွံရှာစက်ဆုပ် စရာချည်း

ဖြစ်တယ်”လို့ပဲ။

ဒီနေရာမှာ ကံသင်္ခါရကို “ဘဝ”လို့ သုံးလိုက်တာနဲ့စပ်ပြီး နားလည်အောင်ရှင်းပြဖို့ လိုမယ်။ “ဘဝ”ကို လူအဖြစ် မွေးတာက သေတဲ့အထိကို လူ့ဘဝလို့ သိတာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီအဖြစ်ကို ဘာကြောင့် “ဘဝ”လို့ခေါ်တယ်လို့ စိစစ်မိတာတော့ မရှိကြဘူး။ တကယ်တော့ လူ့အလုပ်ကို လုပ်နေရလို့ ခေါ်ရတာပဲ။ အဲဒီလူသေပြီဆိုရင် လူ့အလုပ်ကို မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အတွက် “ဘဝ” ဆုံးပြီလို့ပြောရတာပဲ။

“ဘဝ”ဆိုတာ အလုပ်ရဲ့နာမည်ဖြစ်တာ သိစရာတွေက များတာပဲ။ “ဘာလုပ်နေသလဲ” အမေးခံရရင် ကားမောင်းနေသူက ကားသမားဘဝ၊ ဈေးရောင်းနေသူက ဈေးသည်ဘဝ အစစပြောကြတာပဲ။ အရက်အလွန်သောက်သူကို အရက်သမားဘဝ၊ ဘိန်းစားနေသူကို ဘိန်းစားဘဝလို့ ပြောကြတာတွေလည်း တွေ့နေရတာပဲ။ အိမ်ထောင်ပြုတာ လုပ်သူကို အိမ်ထောင်ရှင်ဘဝ၊ အိမ်ထောင်ကွဲသူကို အိမ်ထောင်ပျက်ဘဝ အစစ ပြောကြတာတွေဟာ အလုပ်ရဲ့အခေါ်တွေပဲ။

အလုပ်ရဲ့နာမည်ကို အလုပ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့အဖြစ်မှာ တင်စားပြီး အဲဒီအလုပ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အဖြစ်ကိုလည်း “ဘဝ”လို့ခေါ်တာပဲ။ ဥပစာ အခေါ်ပေါ့။ ယခုအခေါ်ကတော့ အလုပ်ကို “ဘဝ”ခေါ်တာပဲ။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရက ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေနဲ့ တုံ့ပြန်တဲ့အလုပ်တွေဖြစ်လို့ အဲဒီအလုပ်တွေကို “ဘဝ”ခေါ်တာပဲ။ “ဘဝ”ဟာ အလုပ်ဖြစ်လို့ “ဘဝ”ကို တိုက်ပွဲလို့ပြောကြတာပဲ။ တိုက်ပွဲဆိုတာ အဟောင်းအလုပ်မရှိဘူး၊ အသစ်ချည်းပဲ လုပ်ရတာ ဖြစ်လို့ပဲ။ ကံသင်္ခါရတွေကလည်း ဒီလိုပဲ။ အဟောင်းကံသင်္ခါရ ထပ်လုပ်ရတယ်ဆိုတာ မရှိဘဲ အသစ်ချည်းပဲ တုံ့ပြန်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေလုပ်ရတာ ဖြစ်လို့ “ဘဝ”ခေါ်တာပဲ။

ကမ္မဇရောဂါကို လက်ဦးသိမြင်ဖော်ထုတ်ခဲ့သူဟာ “ဘဝ”လို့ခေါ်တဲ့ ကံသင်္ခါရ အားလုံးကို ရှုမှန်းပြီး ကံသင်္ခါရတွေကို မပြုလုပ်ရင် ကမ္မဇရောဂါမဖြစ်တာနဲ့ ကမ္မဇရောဂါမဖြစ်ရင် ဝန်းကျင်မှာရှိကြတဲ့ သိစရာအားလုံးအပေါ် ပမာဏနဲ့လွဲချော်တဲ့ အသိများ မဖြစ်ပေါ်ဘဲ သိစရာရဲ့ ပမာဏအတိုင်း သိတာပဲ။ ဒီလိုသိရင် ဘဝလို့ပြောရတဲ့ ကံသင်္ခါရဖြစ်တဲ့ အလွဲလွဲအချော်ချော် ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတုံ့ပြန်တာ မရှိတော့တာကို လူ့ကိုယ်ပေါ်က အဖြစ်တွေအဖြစ် ထင်ထင်ရှားရှား ပြတ်ပြတ်သားသား မြင်ခဲ့တယ်။

ဒီအကြောင်းကို သူ့အသိကနေ စကားလုံးအဖြစ် သူ့နှုတ်ဖျားတက်လာတာဖြစ်တဲ့ အထိပဲ။

“တစ်ချိန်မှာ ကမ္မဇအနာရောဂါ သဘာဝတွေထင်လာ၊

ဒါတွေ တစ်ခုမှ အကြောင်းမဲ့ မဟုတ်တာ၊

အဲဒီအခါ ပျောက်ကြပေ! အားလုံး ယုံမှားကင်္ခါ” ဆိုတာမျိုးပဲ။

ဒီအသိအမြင်ဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါကို သိမြင်ဖော်ထုတ်သူရဲ့ ကိုယ်ပိုင်အသိ အမြင်ပဲ။ ဒီအသိအမြင်အရ လူတိုင်းမှာရှိကြတဲ့ ယုံမှားမျိုး သူ့မှာရှိတာတွေလည်း အကုန် ရှင်းသွားသူ ဖြစ်တာပဲ။ အဲဒီယုံမှားတွေက တို့တစ်တွေ တစ်နေရာရာက လာခဲ့တာလား၊ မလာခဲ့ဘူးလား၊ တစ်နေရာရာကို သွားမှာလား၊ မသွားဘူးလား၊ ဒီမှာရှိနေတာလား၊ မရှိ နေဘူးလား အစစအတွေးတွေပဲ။ ဒီအတွေးယုံမှားကတော့ ဘယ်သူမဆို တွေးတတ်သူ မှန်သမျှ ရှိတာပဲ။ သူလည်း တွေးတတ်သူပဲဆိုတော့ ဒီယုံမှားရှိသူပဲပေါ့။

ဒီအတွေးဟာ အတွေးလွဲ အတွေးမှားပဲလို့ သူသိသွားပြီ၊ ဒီလိုမှားတာဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါ မသိလို့ဘဲ။ “အဲဒီရောဂါဘာကြောင့်ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီရောဂါက ဘာဆက် ဖြစ်စေတယ်”မသိတာဘဲ။ အဲဒီကမ္မဇအနာရောဂါကို မသိတော့ ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့ အဖြစ် တွေဟာ လူရဲ့အဖြစ်တွေပဲလို့ သိတာဟာ အသိလွဲတာပဲ။ ရောဂါရဲ့အဖြစ်နဲ့ လူရဲ့အဖြစ်ဟာ တစ်ခုတည်းအဖြစ်လို့ သိတော့ ဒီလူအဖြစ်တွေ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ခြားနေကြတာ ဘယ်ဘဝက ဘာတွေ လုပ်ခဲ့ကြလို့လဲ တွေးမှားပြီး နောင်ဒီလိုမဖြစ်အောင် ဘာတွေလုပ်ကြမလဲ ဆက်မှားကြတာပဲ။

တကယ်တော့လူအဖြစ်ဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့အဖြစ် မဟုတ်ဘဲ ကမ္မဇအနာ ရောဂါဟာ လူအတွက် ယာယီ ဧည့်သည်ပဲ။ လူမှာအမျိုးမျိုးအဖြစ်တွေဖြစ်နေတာဟာ ဧည့်သည်ရဲ့လက်ချက်တွေပဲ။ ဒီတော့ လူကိုဘယ်က လာ-မလာ၊ ဘယ်လို သွား- မသွား၊ ဒီမှာ ဖြစ်-မဖြစ် ဝေဝါးနေရမှာ မဟုတ်တာဘဲ။ ဒါတွေဝေဝါးနေ တာဟာ “ယုန်တောင်ပြေး၊ ခွေး မြောက်လိုက်” ဆိုတဲ့စကားပုံလို လွဲမှားတဲ့အမြင်ဖြစ်တာပဲ။

လူမှာ ယုတ်သူမြတ်သူ ဆင်းရဲသူချမ်းသာသူ အစစနဲ့အဆူဆူဖြစ်နေတာတွေဟာ လူ့အဖြစ်နဲ့အတူပါတာတွေ မဟုတ်ဘဲ လူမှာ ကမ္မဇအနာရောဂါ အကပ်ခံရတာတွေရဲ့

အဖြစ်တွေပဲ။ အယုတ်အမြတ် ဆင်းရဲချမ်းသာအဖြစ်တွေအတွက် တရားခံလက်သည်ဟာ လူ့အဖြစ်မဟုတ်ဘဲ ကမ္မဇရောဂါရဲ့အဖြစ်ဖြစ်လို့ လူရဲ့အတိတ်အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်တွေကို ဆင်ခြင်ဝေဖန်တာဟာ အလွဲတွေပဲ။ ကမ္မဇရောဂါရဲ့ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တွေကို ဝေဖန်ရမှာပဲ။

ကမ္မဇရောဂါရဲ့ အတိတ်ဟာ ကံသင်္ခါရပဲ။ ကမ္မဇရောဂါရဲ့ အနာဂတ်ဟာ မြင်သမျှ ကြားသမျှ တွေ့သိသမျှတွေကို အလွဲအချော်တွေဖြစ်အောင် မြင်တာ ကြားတာ တွေ့တာ သိတာပဲ။ ကမ္မဇရောဂါရဲ့ပစ္စုပ္ပန်ဟာ ကမ္မဇရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံရဲ့အမြင်အတိုင်း မြင်တတ်တဲ့မျက်စိပဲရှိသူ ကြားတတ် တွေ့တတ် သိတတ်တဲ့ နား နှာ လျှာ ကိုယ် ဦးနှောက်ပဲရှိသူ ဖြစ်တာပဲ။

ကမ္မဇရောဂါရဲ့ အတိတ်၊အနာဂတ်၊ပစ္စုပ္ပန်တွေဟာ ထင်သာမြင်သာ ရှိတာ တွေပဲ။ ဒါကြောင့် ဘယ်ယုံမှားမျိုးမှ ဖြစ်စရာမရှိသလို ဘယ်အမြင်မှားမျိုးမှ ဖြစ်စရာလည်း မရှိတာဘဲ။ ကမ္မဇရောဂါ မဝေဖန်ဘဲ ကမ္မဇရောဂါကို ခံနေရတဲ့ ရောဂါသည်လူကို ဝေဖန်ရင် လူ့အတိတ်နဲ့အနာဂတ်တွေဟာ ကြံကောင်းစီရ လုပ်ယူရတာတွေပဲ။ ယုံမှားစရာ မရှိအောင် မတတ်နိုင်တာဘဲ။

ကမ္မဇရောဂါ လက်ဦးသိမြင်ဖော်ထုတ်ခဲ့သူဟာ ကမ္မဇရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မဇရောဂါမဖြစ်မီ အတိတ်ဟာ ကံသင်္ခါရဖြစ်တာနဲ့ ကမ္မဇရောဂါရဲ့အဖြစ် ပစ္စုပ္ပန်ဟာ အရှိအတိုင်း မြင်စရာ ကြားစရာ တွေ့သိစရာတွေကို လက်ခံတဲ့ အစိတ် အပိုင်းတွေဖြစ်ကြတဲ့ မျက်စိ နား စတာတွေ ချွတ်ယွင်းနေတာတွေသိတာပဲ။ ကမ္မဇရောဂါရဲ့ အနာဂတ်ဖြစ်တဲ့ မြင်စရာ ကြားစရာ တွေ့သိစရာတွေကို မြင်တာ ကြားတာတွေ့သိတာတွေဟာ ပုံမှန်မဟုတ်တော့ဘဲ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်ပြီး အလိုတွေ အမျက်တွေ ဖြစ်ကြတာပဲ။ ဒါတွေက တုံ့ပြန်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေနဲ့ ကံသင်္ခါရအသစ်တွေ လုပ်တာပဲ။

လူမှာဖြစ်သမျှ အကောင်းအဆိုး အမျိုးမျိုးတွေဟာ ကမ္မဇရောဂါရဲ့အဖြစ်တွေပဲ။ ကမ္မဇရောဂါဟာ လူကဖြစ်စေတာ မဟုတ်ဘဲ ကံသင်္ခါရက ဖြစ်စေတယ်။ ကံသင်္ခါရ ကိုလည်း လူကလုပ်တာ မဟုတ်ဘဲ အမြင်အထင်အလွဲတွေက ဖြစ်စေတယ်။ အမြင်အထင်

အလွဲတွေကို ကမ္မအနာရောဂါအဖြစ်တွေက ဖြစ်စေတယ်။ ဒီတော့ ကမ္မအနာရောဂါဟာ လူမှာဖြစ်နေပေမယ့် ကမ္မအနာရောဂါဖြစ်အောင် ကမ္မအနာရောဂါက စက်ဝန်းဖြစ်နေတဲ့အဖြစ်ကို မြင်တော့ လူမှာဖြစ်ကြတဲ့ အကောင်းအဆိုး အမျိုးမျိုးတွေနဲ့စပ်ပြီး လူက လူ့အဖြစ်မရမီ ဘာတွေများလုပ်ခဲ့လို့လဲဆိုတဲ့ သံသယယုံမှားကင်္ခါတွေ ငြိမ်းကြတော့တာပေါ့။ ဒီတော့ကမ္မအနာရောဂါ သံသရာစက် လည်ပတ်နေတာကြောင့် လူမရှိတဲ့နောင်မှာ ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်ဖြစ်မှာနဲ့စပ်ပြီး အမြင်မှားခံယူတာလည်း မဖြစ်တော့တာဘဲပေါ့။

ဥပမာအားဖြင့် ဝမ်းပျက်မယ့်အစားလို့ ဝမ်းပျက်မှု လူမှာအဖြစ်ခံရတာဟာ ဝမ်းပျက်စာကို မသိတော့ “လူမဖြစ်မီက ဝမ်းပျက်စရာ ဘာတွေလုပ်ခဲ့လို့များ ဝမ်းပျက်တာလဲ” ယုံမှားတာကို ဝမ်းပျက်ကုပေးတဲ့ဆေးဆရာက ဝမ်းပျက်ဖြစ်စေတဲ့ အစာကို သိတဲ့အတွက် အဲဒီအစာကို ပျက်ပြယ်စေတဲ့ဆေးတိုက်လို့ ဝမ်းပျက်ပျောက်တဲ့အခါ ဝမ်းပျက်သူက “ဒီလို ဝမ်းပျက်တာမျိုး လူသေပြီး နောင်ဘဝမှာမဖြစ်အောင် ဘာလုပ်နေရမလဲ” မြင်ပြတာကို အဲဒီလို မမြင်ဖို့ပြောပြီး ဝမ်းပျက်စာကိုရှောင်ဖို့ ပြောတာလိုပဲ။

ဝမ်းပျက်တာဟာ လူရဲ့အဖြစ် မဟုတ်ဘူး၊ လူမှာလာဖြစ်တဲ့အဖြစ်ပဲ။ အဲဒီအဖြစ်ဟာ အာဟာရဇရောဂါရဲ့ အဖြစ်ပဲ။ ဒီရောဂါဟာ လူပေါ်မှာလာဖြစ်ပြီး လူပေါ်မှာပဲ ပျောက်တာပဲ။ ဥတုဇရောဂါ စိတ္တဇရောဂါတွေလည်း ဒီလိုပဲ။ အဲဒီရောဂါတွေဟာ လူရဲ့အဖြစ်တွေ မဟုတ်ဘူး၊ လူမဟုတ်ဘူးပေါ့။ လူမှာလာကပ်ဖြစ်တဲ့ အဲဒီရောဂါတွေရဲ့အဖြစ်တွေ ရောဂါတွေပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါလည်း ဒီလိုပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါရဲ့အဖြစ်ဟာ လူရဲ့အဖြစ်မဟုတ်ဘူး၊ လူမှာလာကပ်ဖြစ်နေတဲ့ အဖြစ်ပဲဖြစ်တယ်။

ကမ္မအနာရောဂါရဲ့ စက်ဝန်းဖြစ်ပုံမသိတော့ ကမ္မအနာရောဂါကို မသိတော့ဘဲ ကမ္မအနာရောဂါဟာ လူရဲ့အဖြစ်ပဲ၊ လူပဲလို့ မှတ်ထင်ကြတာ ဖြစ်တယ်။ “ငှက်မသိတော့ ဆက်ရက်ချိုးထင်၊ အချက်မသိတော့ သမက် သူခိုးထင်” ဆိုတဲ့လောကစကားပုံလိုပဲ။

လူရဲ့အဖြစ်နဲ့ ကမ္မအနာရောဂါရဲ့အဖြစ်၊ ဒီအဖြစ်နှစ်ခုဟာ လွဲမယ်ဆိုလည်း လွဲစရာရှိတာပဲ။ အကြောင်းကတော့ ဒီအဖြစ်နှစ်ခုမှာ တူညီတဲ့အဖြစ်တွေရှိကြလို့ပဲ။ အဲဒါတွေက သိတတ်တာ ခံစားတတ်တာ မှတ်သားတတ်တာ တုံ့ပြန်တတ်တာ ရှင်သန်လှုပ်ရှားတတ်တာတွေပဲ။ အဲဒီငါးမျိုးဟာ လူမှာလည်းရှိတယ်။ ကမ္မအနာရောဂါမှာလည်း ရှိတာပဲ။

ဒီတော့ အကြားအမြင် ဗဟုသုတနည်းပါးရင် “ငှက်မသိတာမျိုးဖြစ်ရင် ဆက်ရက် ချိုးထင်သလို” လူမှာရှိတာတွေလို ကမ္မဇရောဂါမှာလည်း ရှိတော့ လူနဲ့ကမ္မဇရောဂါကို ကွဲပြားအောင် မခွဲခြားနိုင်တော့တာပဲပေါ့။ ဥတု အာဟာရ စိတ်တွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရောဂါတွေရဲ့ အဖြစ်တွေကိုတောင် ဗဟုသုတ နည်းသူတွေအနေနဲ့ လူရဲ့အဖြစ်တွေလို့ ထင်ကြတာ မဟုတ်လား။

လူရဲ့အဖြစ်ဖြစ်တဲ့ သိတတ် ခံစားတတ် မှတ်သားတတ် တုံ့ပြန်တတ် ရှင်သန်တတ် တာတွေနဲ့ ကမ္မဇရောဂါရဲ့အဖြစ်ဖြစ်တဲ့ သိတတ် ခံစားတတ် မှတ်သားတတ် တုံ့ပြန်တတ် ရှင်သန်လှုပ်ရှားတတ်တာတွေက ဘယ်လိုခြားနားကြလို့လဲ။ ဒါကိုကွဲပြား အောင်ကြည့်တတ်တဲ့ ဗဟုသုတ ရှိရမှာပဲ။ ဒါမရှိရင် ကမ္မဇရောဂါရဲ့ အဖြစ်တွေဟာ လူရဲ့အဖြစ်တွေနဲ့ အတူလိုဖြစ်ပြီး ကမ္မဇရောဂါဟာ လူပဲလို့ မမှတ်ဘဲမနေနိုင်ဖြစ်မှာပဲ။

အဲဒီနှစ်မျိုးရဲ့အဖြစ်ဖြစ်တဲ့ အစုငါးစုမှာ တစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုးရဲ့ အစုငါးစုရှိတဲ့ အနေအထားတွေကမတူကွဲပြား ခြားနားကြတာပဲ။ လူရဲ့အဖြစ်ဖြစ်တဲ့ အစုငါးစုရဲ့ အနေအထားကအတိုင်းအထွာ ပမာဏအမှန်အတိုင်းသိတတ် ခံစားတတ် မှတ်သားတတ် တုံ့ပြန်တတ် လှုပ်ရှားတတ်တာတွေပဲ။ ကမ္မဇရောဂါရဲ့အဖြစ်ဖြစ်တဲ့ အစုငါးစုရဲ့ အနေအထား လက္ခဏာတွေက အတိုင်းအထွာပမာဏမှန်နဲ့ လွဲချော်ပြီး သိစရာမဟုတ်တာကို သိတတ်တာ မှတ်သားစရာ မဟုတ်တာကို မှတ်သားတတ်တာ ခံစားစရာမဟုတ်တာကို ခံစားတတ်တာ တုံ့ပြန်စရာမဟုတ်တာကို တုံ့ပြန်တတ်တာ ရှင်သန်လှုပ်ရှားစရာ မဟုတ်တာကို ရှင်သန်လှုပ်ရှားတတ်တာတွေပဲ။

ပမာဏမှန်တဲ့အစုငါးစုနဲ့ ပမာဏမှန်မဟုတ်တဲ့အစုငါးစုပေါ့။ လူနဲ့ ကမ္မဇရောဂါတို့ အဖြစ်ချင်း ဒီလိုခြားနားကြတယ်။ ဒီနေရာမှာ နည်းနည်းပြောစရာ ရှိတယ်။ သိစရာကို လုံးလုံးမသိတာဟာ ပမာဏ မဟုတ်တာ သိတာအတူလား မေးစရာပဲ။ မဟုတ်ဘူးလို့ပဲ ဖြေရမယ်။ မြင်တာ ကြားတာ တွေ့သိတာတွေဟာ သိတာတွေပဲ။

အဲဒီမှာ မြင်စရာ ကြားစရာ တွေ့သိစရာရဲ့ အရှိအတိုင်း သိတာမဟုတ်ဘဲ အလွဲလွဲအချော်ချော် ကိုယ်သိချင်ရာ သိတာဟာ ပမာဏမဟုတ်တာ သိတာပဲ။ ခံစား မှတ်သား တုံ့ပြန် ရှင်သန်လှုပ်ရှားအစုတွေမှာလည်း သိတဲ့အစုလိုပဲ။ မြင်စရာ ကြားစရာ

တွေ့စရာ သိစရာတွေက အလွဲလွဲအချော်ချော် မြင်စရာကြားစရာတွေ၊ စရာသိစရာတွေကို ခံစားတာ မှတ်သားတာ တုံ့ပြန်တာ ရှင်သန်လှုပ်ရှားတာတွေဟာ ပမာဏမဟုတ်တဲ့ ခံစားမှတ်သား တုံ့ပြန်ရှင်သန်လှုပ်ရှားမှု အစုတွေပဲ။ လူရဲ့အဖြစ် အစုငါးစုနဲ့ ကမ္မအနာရောဂါရဲ့အဖြစ် အစုငါးစုတို့ဟာ ဒီလိုခြားနားကြတာပဲ။ ဗမာစကားပုံထဲက “ကိုယ်ထင် ကုတင်ရွှေနန်း”ဆိုတာနဲ့ “ရမ်းကြိုက် နွားချော” ဆိုတာမျိုးတွေဟာ ကမ္မအနာရောဂါရဲ့ အစုငါးစုထဲက အမြင်တွေပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါရဲ့အဖြစ်မှာ ပါဝင်တဲ့အစုငါးစုက ပျက်စီးနေတဲ့အစုတွေ ဆိုးဝါးနေတဲ့အစုတွေ အနှစ်သာရမရှိနေတဲ့အစုတွေဖြစ်လို့ အဖြစ်ခံရတဲ့လူမှာ နာကျင်ခံရတာတွေပဲ။ “မဲ့ချည်တစ်ခါ ငိုချည်တစ်လှည့်” ဖြစ်နေတယ်၊ ပျော်တဲ့အခါက သကြားအုပ်ထားတဲ့ ဆေးခါးလောက်ပဲ၊ ဒီလိုဖြစ်လို့ ကံသင်္ခါရတွေ တိုးတက်လုပ်လို့လည်း “ရှားစောင်းကြီးပင်တော အနှစ်ရှာတာ”လို ဘယ်လောက် ကြီးမြင့်ဖွံ့ထွားတဲ့ ရှားစောင်း ကြီးပင်တွေ ခုတ်လှဲခွဲစိတ်ရှာလည်း မျက်စိထဲ ရှားစောင်းအစေးဝင်ပြီး ကန်းတာပဲ အဖတ်ရမှာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါကို မျက်ဝါးထင်ထင် သိမြင်ဖော်ထုတ်ခဲ့သူဟာ ကံသင်္ခါရကို လည်း ကံသင်္ခါရမဟုတ်တာတွေနဲ့ ကွဲကွဲပြားပြား ခွဲခြမ်းပြနိုင်သူဖြစ်တယ်။ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့ ကံသင်္ခါရမှန်သမျှဟာ လူ့အသိနဲ့ လုပ်တာ မဟုတ်တဲ့ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးတွေနဲ့ ပြုတဲ့အမှုတွေပဲ။ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးနဲ့ပြုတာတွေဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီ ပြုတာတိုင်းကို ကံသင်္ခါရအဖြစ် မပြောခဲ့ဘူး၊ လူ့အသိနဲ့ပြုတဲ့ ကိုယ်အပြုအမူ နှုတ်အပြောအဆို မျက်နှာခြေလက်အနေအထား အမှုတွေဟာ ကံသင်္ခါရမဖြစ်တဲ့ အမှုတွေပဲ၊ ဒါတွေဟာ ပြုကာမတ္တအမှုတွေပဲ၊ ကြိယာမတ္တ အမှုတွေလို့ ပြောရတာတွေပဲ။

ကိုယ်အပြုအမူ နှုတ်အပြောအဆို စိတ်ဓာတ်အနေအထား အမှုတွေဟာ ကံ သင်္ခါရဖြစ်ဖို့အတွက် ကမ္မအနာရောဂါကသိတဲ့ အသိမဲ့လုပ်တာ ဖြစ်ရမှာပဲ။ ကမ္မအနာ ရောဂါကသိတဲ့အသိက အသိခံအရှိရဲ့ ပမာဏမဟုတ်တာကို သိတဲ့ အသိပဲ။ သိတယ်ဆို တာလောကထဲမှာ တကယ်ရှိတာကို ကိုယ့်ခေါင်းထဲရှိလာအောင် လုပ်တာကို ခေါ်တာပဲ။ မြန်မာတွေ မြန်မာမဖြစ်ခင်က တိဘက်လူမျိုးတွေလို့ ကြားဖူးတယ်၊ အဲဒီ တိဘက်တွေဟာ

ဒီနေ့အထိ သိတယ်ဆိုတာကို ရှိတယ်လို့ ပြောနေတုန်းပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒီတော့ “သိတယ်ဆိုတာ ဝန်းကျင်ကအရှိကို ခေါင်းထဲကအရှိ လုပ်တာရဲ့နာမည်” ပဲ။

ဒီတော့ သိတယ်ဆိုတာ ဝန်းကျင်က တကယ်အရှိကို ခေါင်းထဲမှာလည်း အရှိဖြစ်မှ သိတာပဲ။ ဝန်းကျင်က မရှိတာကို ခေါင်းထဲအရှိ လုပ်ထားရင် အဲဒါ အသိ မဟုတ်တာဘဲ။ ကမ္မဇရောဂါအသိဟာ ဝန်းကျင်အရှိကို သိတာမဟုတ်တဲ့အတွက် အသိလို့ပြောရပေမယ့် အသိမဟုတ်တဲ့အသိပဲ။ အဲဒီ အသိမဟုတ်တဲ့ အသိဟာ အသိလို့ပြောရပေမယ့် တကယ်တော့ မသိတာဘဲဖြစ်တယ်။

ကမ္မဇရောဂါရဲ့ အဲဒီအသိနဲ့ ကံသင်္ခါရလို့လုပ်တော့ ကံသင်္ခါရဟာ ဘယ်ကမ်းဆိုက်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားစရာမလိုတာဘဲ။ ကမ္မဇရောဂါကို လက်ဦး ဖော်ထုတ်ခဲ့သူက ကံသင်္ခါရဟာ ပျက်စီးတဲ့သဘာဝရဲ့အဖြစ်မို့ လေးလေးနက်နက် ညွှန်ပြခဲ့တယ်။ ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် သူ့အုပ်စုက လူတွေဟာ ဒီစကားကို ကြားကို မကြားကြဘူး၊ သူတို့ကြားချင်သလို အဆိုးကံသင်္ခါရတွေပဲ အဖျက်သဘာဝရှိတယ်လို့ ဆွဲကြားဖြစ်ကြတယ်။

ကောင်းမှုကံသင်္ခါရ ဆိုတာတွေကို တတ်နိုင်ရင် တတ်နိုင်သလောက် ကြိုးကုတ် အားထုတ် လုပ်ကိုင်ကြတယ်။ သူတို့ လုပ်ကြတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေဟာ ကံသင်္ခါရ တွေငြိမ်းရာရောက်ဖို့ အထောက်အကူ ပြုမယ်လို့ လည်းထင်ကြတယ်။ ဘယ်လောက် ကောင်းတယ်ဆိုရတဲ့ ကံသင်္ခါရဖြစ်ဖြစ် ကမ္မဇရောဂါကို မဖြစ်စေဘူးဆိုတာ မသိကြတော့တာဘဲ။ **“မဟုတ်တဲ့ လမ်းသွားလို့ ဟုတ်တဲ့ပန်းတိုင် ရောက်တယ် ဆိုတာ ဖြစ်ရိုးထုံးစံ မရှိတဲ့အဖြစ်”** ပဲ။

ဒီလိုဖြစ်တာဟာ ကံသင်္ခါရရဲ့အဖြစ်သဘာဝကို အမှန်မသိကြတော့လို့ဘဲ။ ကံ သင်္ခါရရဲ့ အဖြစ်သဘာဝတိုင်းဟာ ဝန်းကျင်ကအသိခံဖြစ်တဲ့ အရှိကို သိတဲ့အသိမပါဘဲ ပြုလုပ်မှုတွေချည်းဖြစ်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ကံသင်္ခါရကို မြန်မာစကားအဖြစ် ပြန်တဲ့စကားလုံးက လွန်ကျူးမှုပဲ။

အဲဒီစကားတွေရဲ့ အဓိပ္ပာယ်က **“လွန်”** ဆိုတာ အရှိမဟုတ်တာကို သိတာဖြစ်လို့ အရှိကလွန်တာလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ **“ကျူး”** ဆိုတာ ကျော်ပြီးလုပ်တာဖြစ်တယ်။ **“မှု”** ဆိုတာက အဖြစ်တစ်ခုကို ဖြစ်စေတဲ့အရာလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ဒီတော့ “အရှိကိုကျော်ပြီး

ပြုလုပ်တဲ့အဖြစ်တစ်ခုကို ဖြစ်စေတဲ့အရာ” ကို ပါဠိလို “ကံသင်္ခါရ”၊ မြန်မာလို “လွန်ကျူးမှု” လို့ဆိုလိုတာပဲ။

ဒီအဖြစ်ဟာ ကံသင်္ခါရ အမည်ရတာတိုင်းရဲ့ အဖြစ်ပဲ။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရတိုင်းဟာ လူတွေအနေနဲ့ လက်ရှောင်ရမယ့်အရာပဲ။ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရဖြစ်တဲ့ လိမ်တာတွေ ကာမ မှားတာတွေ ခိုးယူတာတွေ သတ်ဖြတ်ဆိုးဝါးတာတွေ ဒီလိုကံသင်္ခါရမျိုးမှ လက်ရှောင်ရမှာ မဟုတ်ဘဲ ကောင်းမှုပြောရတဲ့ အများအကျိုးဆောင်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ ကိုယ်ကျိုးဆောင်၊ အများအကျိုးဆောင်နှစ်မျိုးက အလွတ်နေနိုင်အောင်လုပ်တဲ့ အဲဒီဆောင်စရာလို့သိတဲ့သညာနဲ့ ဆောင်စရာတွေပါ မရှိအောင်နေတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေလည်း ရှောင်ရမှာတွေပဲ။

ကောင်းမှုကံသင်္ခါရတွေဖြစ်တဲ့ အများအကျိုးဆောင် အစရှိတဲ့သင်္ခါရတွေဟာ လောကကောင်းစေတာတွေဖြစ်လို့ ရှောင်လို့ကောင်းပါ့မလား မေးစရာရှိတယ်။ ဒါနားလည် အောင် အထပ်ထပ်ဆင်ခြင်ရဖို့ရှိတယ်။ အများအကျိုးဆောင်တဲ့ကံသင်္ခါရကို လွန်ကျူးသူရဲ့ အမြင်မှာ ထင်ထင်လင်းမြင်တာထက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထင်ပေါ်တဲ့အဖြစ်ရမှာကို မြင်တာဖြစ်လို့ ကံသင်္ခါရဖြစ်တာပဲ။ ဒါက အထပ်ထပ် မငဲ့မညှာ စိစစ်ရဖို့ ရှိမှာပဲ။ လူဟာ သဘာဝအရ လူတွေရဲ့အသိအမှတ်ပြု ခံရတာကို လိုလားတယ်။ အဲဒါမပါဘဲ အကျိုးဆောင်သူဖြစ်ပြီလားပဲ။ ဒီအများအကျိုးရှိတဲ့အလုပ်ဟာ ကိုယ်မလုပ်ရင်မဖြစ်လို့ ကိုယ်လုပ်ရတာမျိုး အလုပ်ဆိုရင်တော့ ကြိယာမတ္တ ဖြစ်စရာပဲ။

အကျိုးရှိ အကျိုးမဲ့တွေ သိတာနဲ့ ရှိတာတွေ မဖြစ်အောင်လုပ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေ လည်း အလွန်ငြိမ်းအေးတာနဲ့တူတဲ့ ကံသင်္ခါရဖြစ်တော့ ရှောင်ဖို့တော်ပါ့မလား ပြောစရာပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရတွေ လုပ်သူရဲ့အသိကလည်း တကယ်ငြိမ်းအေးတဲ့အဖြစ် သိတာမဟုတ်ဘဲ ကံသင်္ခါရပြုမယ့်သူက သိချင်သလိုသိထားတဲ့ ငြိမ်းအေးမှုအသိပဲ။

လူဟာ လူအချင်းချင်း ဆက်ဆံရတာပဲ။ မဆက်ဆံရအောင်နေလို့ ငြိမ်းအေးတာ ဟာ တကယ်ငြိမ်းအေးတဲ့အဖြစ်လား သူသိချင်သလို သိထားတဲ့ငြိမ်းအေးတာပဲ။ အဲဒါတွေ အတွက် လုပ်ပြီဆိုတော့ လုပ်တာတွေဟာ လုပ်ထိုက်တဲ့ အရှိကို လွန်ကျူးတာ တွေဖြစ်နေ တော့ ကံသင်္ခါရဖြစ်တာပဲပေါ့။ ဒီလိုလွန်ကျူးတဲ့ကံသင်္ခါရတွေ မရှောင်ဘဲလုပ်သူဟာ လုပ်တဲ့ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ အစွဲကပ်ခံရသူပဲ ဖြစ်တယ်။ လွတ်လပ်သူ

မဖြစ်နိုင်ဘဲ မြောင်းထဲက မတက်နိုင်သတဲ့။ ကံသခါရ လုပ်စရာ တွေမြင်ပြီး ကံသခါရထဲ ဝဲလည်မှာပဲ။

ဒီတော့ လုပ်စရာမဟုတ်တဲ့အလုပ်ဟာ ကံသခါရအလုပ်ပဲ။ လုပ်စရာမဟုတ်တဲ့ အလုပ်ဟာ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး လုပ်လို့မရဘူး၊ အားထည့်ပြီးလုပ်ရတယ်။ ပမာဏမှန်သိပြီး လုပ်ရတဲ့ အလုပ်ဟာ အားမထည့်ဘဲ လုပ်နိုင်တယ်။ အားမထည့်ဘဲလုပ်ရလို့ အဲဒီ အလုပ်အတွက် ဂုဏ်ယူတာလည်း မလုပ်ဘူး၊ ဂုဏ်ပြုလည်း မခံဘူး၊ ဂုဏ်ပြုစရာလို့ မထင်လို့ဘဲ။ အဲဒါ ကြိယာမတ္တအလုပ်ပဲ။ လုပ်သင့်လို့လုပ်တဲ့ အလုပ်ပေါ့။

လူဟာ လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်ကို ကိုယ်ကလည်း လုပ်နိုင်တယ်ဆိုရင် လုပ်ရတာက သဘာဝပဲ။ လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်ကိုပဲ ကိုယ်လုပ်ရအောင် သူများတွေနဲ့ တိုးခွေလုတာ မလုပ်ဘူး၊ မလုပ်ရလည်း ရတယ်။ လုပ်ရလည်း ရတယ်ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီပြောခဲ့တာတွေ ထပ်နေသလိုဖြစ်တာ ကြိယာမတ္တအလုပ်က လူတွေနဲ့ မရင်းနှီးကြလို့ အသိခက် မနေအောင်လို့ဘဲ။

ဒီအကြောင်းဖြည့်တဲ့အနေနဲ့ မိတ်ဆွေလူငယ် သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်အကြောင်း နည်းနည်းပြောရမယ်။ သူတို့ဟာ စာအုပ်ပေါင်းများစွာ ဖတ်ကြတဲ့ အတွေးအခေါ် လိုက်စား ကြသူတွေပဲ။ တစ်နေ့မှာ တစ်ယောက်က မိတ္တူကူးစက်တွေ စ-ပေါ်ချိန်လောက်မှာ စက်လေး ငါးလုံးနဲ့ မိတ္တူကူးဆိုင်ဖွင့်တယ်။ သူ့ကို သူ့သူငယ်ချင်းကပြောတာ ခံရတယ်။ ဒီအလုပ်ဟာ သူလုပ်မှဖြစ်မယ့် အလုပ်လားလို့ပဲ။

လူမှာ စားဝတ်နေရေးကျန်းမာရေးအသက်မွေးမှုဟာ မခက်ခဲရမယ့်အရာဘဲ။ တခြား သက်ရှိအကောင်ပလောင်တွေကိုကြည့်ရင် သိနိုင်တာပဲ။ သူတို့မှာ ဘာအသုံးချခံမှ မသုံးဘဲ အသက်မွေးနိုင်ကြတာပဲ။ လူက အသုံးခံအမျိုးမျိုး အသုံးချပြီး အသက်မွေးနိုင်သူပဲ။ ဒီလိုဖြစ်လျက် ခက်ခဲနေတာဟာ စားဝတ်နေရေးကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အပိုအလျှံတွေ များနေတာနဲ့ အဲဒါတွေ အဖိခံရပြီး တုံးနေတဲ့လူအဖြစ် ခံနေရလို့ပဲ။

ဒီတော့ လူတွေဟာ ခွေးကြောင်နဲ့ အခြားအကောင်ပလောင်တွေလောက် ချမ်းသာကြမယ့်ပုံ မရှိတာဘဲ။ သူတို့မှာ ဘာဝန်လေးတာမှ မရှိကြဘူး၊ နေချင်သလိုနေ အိပ်ချင်သလိုအိပ်ပဲ။ ခွေးကဟောင်တာဟာ တာဝန်အရဟောင်တာမဟုတ်ဘဲ သူဟောင်ချင်လို့

ဟောင်တာပဲ၊ ကြောင်က ကြွက်ဖမ်းတာလည်း ဒီလိုပဲ၊ တာဝန်အရဖမ်းတာ မဟုတ်ဘူး၊ တခြားအကောင်ပလောင်တွေ သူတို့အလုပ် လုပ်ကြတာလည်း တာဝန်အရမဟုတ်ဘဲ သူတို့လုပ်ချင်ကြလို့ လုပ်ကြတာပဲ၊ ကျွဲ နွား အဖြစ်ကို ကြောက်စရာလို့မြင်ကြတယ်၊ သူတို့ဟာ လူတွေရဲ့အလုပ်တွေ လုပ်ပေးနေရတယ်ဆိုတာလည်း လူတွေက သူတို့အစာ ရေစာနဲ့ ဘေးရန်တွေလုံခြုံအောင် လုပ်ပေးတာတွေကို သူတို့ရနေကြတာနဲ့ မမျှဘူးလား။

လူမှာ အဲဒီအကောင်ပလောင်တွေထက် ပိုတဲ့အသိတွေရှိတယ်၊ အဲဒီအသိတွေဟာ အကောင်ပလောင်တွေထက် ချမ်းသာအောင် ဖန်တီးနိုင်တာတွေပဲ၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီအသိတွေ ရေလိုက်လွဲပြီး ကံသင်္ခါရတွေလုပ်ကြတော့ အကောင်ပလောင်တွေထက် စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးဝမ်းနည်း ဆင်းရဲဝန်တွေ တနင့်တပိုး ထမ်းပိုးနေကြရတယ်၊ ဘယ်နည်းနဲ့သေသေ သေတာဟာ အားလုံးအတူတူပဲ မဟုတ်လား။

ကြက်တွေ ဝက်တွေမှာ စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးဝမ်းနည်းတာတွေ လူလောက် ဘယ်များပါမလဲ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေတဲ့ ကြက်ဝက် ခွေးကြောင်ကျွဲနွားရယ်လို့ တစ်ကောင်တလေလေးတောင် မတွေ့ဖူးကြဘူး မဟုတ်လား။

လူမှာရှိတဲ့ အသိတရားတွေက လူအတွက် အသုံးကျတဲ့ အသုံးချခံပစ္စည်းတွေ တီထွင်နိုင်လို့ လူနေထိုင်သုံးဆောင်စရာတွေ အဆင့်မြင့်မြင့် လူကို နေနိုင်စေတာပဲ၊ ဘယ် လောက်ဝေးတဲ့နေရာ နေကြသူချင်းဖြစ်ဖြစ် လက်တစ်ကမ်းကလူလို ပြောဆိုဆက်ဆံနိုင် မြင်နိုင် ကြားနိုင်ကြတယ်၊ တစ်နေရာကပစ္စည်း တစ်နေရာရောက်ဖို့ရာလည်း အခက်အခဲမရှိဘဲ ရက်လမဆိုင်းရောက်အောင် လုပ်နိုင်ကြတယ်။

ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီလောက်အစွမ်းထက်တဲ့ ဘယ်အကောင်ပလောင်မှလိုက်မမီတဲ့ အသိတရားကို လမ်းမှားတဲ့ကံသင်္ခါရကို လူတွေက အသုံးချကြတော့ လူ့လွတ်လပ်မှုဟာ တခြားအကောင်ပလောင်တွေထက်မသာလွန်ရုံမက သူတို့ကိုတောင် မမီနိုင်အောင်အထိ အဆုံးရှုံးခံနေကြရတယ်၊ “**ကံသင်္ခါရဟာ လူကိုကမ္မအနာရောဂါသည်အဖြစ် ဝဋ်ခံနေရအောင် လုပ်တဲ့ဝဋ်လုပ်ငန်းအစစ်**”ပဲ။

ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဝဋ်နာဟာ အဆင်းရဲဆုံးလို့ လူတွေသိနေ ကြတဲ့ ငရဲသားအဖြစ်ထက်ဆိုးဆာတာပဲ၊ လူတွေသိနေကြတဲ့ ရေခွေးပွက်ပွက်ထဲ နှစ်ထောင်

ပေါင်းများစွာ နစ်မြုပ်နေရာက ထောင်ပေါင်းများစွာ ပြန်တက်လာပြီး ခဏလောက် ရေနွေးမျက်နှာပြင်မှာ ပေါ်ရတဲ့အချိန်မှာ **“ဒု၊သ၊န၊သော”** လို့ပြောကြတဲ့ ငရဲသားတွေဟာ သူတို့ခံနေရတာရဲ့ အကြောင်းသိပြီး နောင်တရနိုင်ကြလို့ တစ်ယောက်က-ဒု၊ နောက်တစ်ယောက်တိုင်း သ၊န၊သော လို့ဂါထာမန္တန် သီခွဲနိုင်ကြပေမယ့် ကံသင်္ခါရလုပ်လို့ ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရောဂါအဖြစ်ခံရသူဟာ ကံသင်္ခါရလည်း အပြစ်မမြင်နိုင်၊ ကမ္မဇရောဂါ ဖြစ်နေမှန်းလည်းမသိ၊ လွတ်ရာ ကျွတ်ရာလည်း မမြင်နိုင်ကြလို့ဘဲ။

ကံသင်္ခါရလုပ်လို့ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရောဂါသည်ဟာ ရှေ့မသိ နောက်မသိ ခုလည်း မသိဖြစ်ပြီး ငရဲသားဆိုတာထက် ဆိုးတဲ့အဖြစ်လို့ ဆိုလိုတာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒါတွေကို လက်ဦးဆုံးသိတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က **“ဒီအသိဟာ အတိုင်းမသိ နက်နဲတဲ့ အသိ၊ လောကကို အလင်းပေးမယ့် အသိ၊ လူတွေကို အမှောင်ထဲက ဆွဲထုတ်နိုင်တဲ့ တစ်ခုတည်းဖြစ်တဲ့အသိပဲ၊ အမှောင်တိုက်ထဲမှ ဆွဲထုတ်ဖို့ ငါရှာနေတာ ဒီအသိပဲ၊ ဒီအသိနဲ့လောကကို လွတ်လပ်အောင် ငါသယ်ပိုးမယ်၊ ငါဟာ လူတွေကို လွတ်လပ်စေသူရဲ့ ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်ဘုရားအဖြစ် လုပ်မယ်”**ဆိုပြီး ဒီအသိအမြင်ကို စိတ်တိုင်းကျတဲ့အထိ အထပ်ထပ် အချောသပ်နိုင်အောင် ဆင်ခြင်တာတွေ ရက်အတန် ကြာကြာကလေးလုပ်ပြီး ဒီအသိတွေကို နယ်အနံ့လည်ဖြန့်တာပဲ၊ သူ့နောက်ကလိုက်ပြီး ဖြန့်တဲ့လုပ်ငန်းလုပ်သူကလုပ်၊ သူ့ဖြန့်ချက်ကို ဦးထိပ်ရွက်ပန်ဆင်ကာ ကိုယ်နဲ့ဝန်းကျင်ကို လွတ်လပ်စေသူကလွတ်လပ်စေ လုပ်ကြတာပဲ။

ဒါပေမယ့် လူ့လောကအတွက် ခက်တောင့်ခက်ခဲ ပေါ်ထွက်လာခဲ့တဲ့ ဒီအသိအမြင် ဟာ အိန္ဒိယ စန္ဒဂုတ်မင်းက ဥရောပကို စစ်ရှုံးတာထဲ မြှောပါခံရတာပဲ၊ စန္ဒဂုတ်မင်းက စစ်ရှုံးသုံးသပ်ချက်ကို သူ့အမတ်ကြီး စာဏကျကို လုပ်စေရာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေက စစ်ရှုံးတရားခံဖြစ်လို့ သတ်မှတ်တာနဲ့အတူ ဖိနှိပ်တာလည်း ခံရတာပဲ။

အဖိနှိပ်ခံရတာရဲ့ သက်သေအဖြစ် ဒီနေ့တိုင်ရှိနေတာကတော့ ကမ္မဇရောဂါကို ကာလသုံးတန်လုံးမိအောင် ဖော်ခဲ့သူကို ကမ္မဇရောဂါရှင်ထဲက တစ်ဦးရဲ့ ဝင်စားသူလို့ အလုပ်ခံရတာပဲ၊ အဲဒီဖိနှိပ်ချက်ဟာဒီနေ့တိုင် ကမ္မဇရောဂါကို သိလို့မရအောင် အသက် ဝင်နေတော့တာပဲ၊ ကမ္မဇရောဂါ ဖော်ထုတ်သူကိုယ်တိုင် အသင်္ချေ အသင်္ချာ ဘဝများစွာ

ကမ္မအနာရောဂါသည် ဖြစ်ခဲ့ရတယ်လို့ ရွှေ့လာတော့ ကမ္မအနာရောဂါကို သတ္တဝါလူအဖြစ် သံသရာလည်တဲ့ ဟိန္ဒူဝါဒအောက်က ဖောက်ထွက်မှုကြီး ပျောက်ခြင်းမလှ အပျောက်ခံရတာပဲ။ အခုတော့ အဲဒီမှာ စိတ်ချလက်ချ အားလုံးအိပ်ပျော်နေကြပြီပေါ့။

“အစွမ်းထက်လှ စာဏကျ”လို့ ဂုဏ်ပြုလောက်ပါရဲ့။

ကမ္မအနာရောဂါဖော်ထုတ်သူနောက် လိုက်ကြတဲ့အုပ်စုတွေဟာ အားလုံးနီးပါးက ဟိန္ဒူမိဘဘိုးဘွားက ပေါက်ပွားကြသူတွေဖြစ်တော့ စာဏကျ လှည့်ချက် အစွမ်းထက်တာပဲ။ ဒီနေ့တော့ ဟိန္ဒူဝါဒရဲ့ သံသရာလည်ပတ်နေတဲ့ သတ္တဝါတွေရဲ့ အမြင်ကို မျှဝါးနိုင်သူတွေ လောကကို လွှမ်းမိုးပြီ။ အဲဒါက သိပ္ပံခေတ်တွေပဲ။ သိပ္ပံတွေဟာ ဗက(စာရပါက)မျိုးနွယ်တွေပဲ။ အဲဒီဝါဒကို လူသုံးတည့်အောင် ဆန်းသစ်နိုင်ခဲ့ကြတာပဲ။

ဒီတော့ စာဏကျလှည့်ကွက် ကျိုးပျက်ချိန်ရောက်ပြီပေါ့။ ကမ္မအနာရောဂါကို လက်ဦးဖော်ထုတ်ခဲ့သူဟာ ဘဝအသင်္ချေ အသင်္ချာ ကမ္မအနာရောဂါရှင်လူနာအဖြစ် ပြောခဲ့ရ တယ်လို့ပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါကို လက်ဦးဖော်ထုတ်သူက ဘယ်မှာ ဘယ်သူ့ကို ပြောခဲ့ ကြောင်း သက်သေရှိလို့လား။ ပြောခဲ့တယ်လို့ ပြောချင်ရင် ကမ္မအနာရောဂါကို လက်ဦး ဖော်ထုတ်သူရဲ့ ပြောဆိုချက်တွေ စုဆောင်းကြတဲ့ ပထမအကြိမ်စုတာတွေမှာ ပါရဲ့လား။

ပါတယ်ဆိုရင် ပထမအကြိမ်ရဲ့ တံဆိပ်ခတ်နှိပ်တာ ပါရမယ်။ ပထမအကြိမ်ရဲ့ တံဆိပ်က **“ဧဝံမေသုတံ”**ပဲ။ အဲဒီတံဆိပ်အောက်မှာ အတိအကျပါတာမဟုတ်ဘဲ ပါယောင်ယောင် ပါတာဆိုရင် နောက်မှ ညှပ်ထည့်ထားတာပဲ။ **“ဧဝံမေသုတံ”** တံဆိပ်နဲ့ နောက်ထည့်တွေကို သက်သေသက္ကာယရှိရှိ ပြစရာတွေ အထင်အရှား မငြင်းဖယ်နိုင်အောင် ပြလို့ရတယ်။

ကမ္မအနာရောဂါကို လက်ဦးဖော်ထုတ်သူအနေနဲ့ ဘဝအသင်္ချေ အသင်္ချာ သံသရာ လည်ခဲ့ရကြောင်း ပြချက်တွေဟာ ဓမ္မာသောကရဲ့နောက်မှ စာဏကျလှည့်ကွက် အမိခံရသူတို့ရဲ့ လက်ထဲမျောပါပြချက်တွေပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါကို လက်ဦးဖော်ထုတ်သူဟာ ကံသင်္ခါရကြောင့်အကောင်ဖြစ်တာကို ဘယ်ပြောမလဲ။ ကံသင်္ခါရကြောင့် ကမ္မအနာရော ဂါဖြစ်တာကို သိပြီးသူပဲ။ လူမှာဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲချမ်းသာ အစစကွဲပြားမှုပြဿနာတွေဟာ

ကမ္မဇရောဂါရဲ့ သဘာဝအဖြစ်တွေသိပြီးသူပဲ။

ဒီတော့ကံသင်္ခါရဟာ လူကိုဖြစ်စေတဲ့အရာ မဟုတ်ဘဲ ကမ္မဇရောဂါကိုသာ ဖြစ်စေတာလို့ ဖော်ထုတ်သိမြင်သူကို ရှေးဘဝက ကံသင်္ခါရတွေကြောင့်ဖြစ်သူပဲလို့ အလုပ်ခံရတာဟာ ကမ္မဇရောဂါဖော်ထုတ်သူရဲ့ နောက်လိုက်အုပ်စုတွေကို ပြောင်းပြန် လန်အောင် ချာချာလှည့်တာခံရတာပဲ။ အဲဒီခေတ် အနေအထားအရ ချာချာလှည့်ခံရတာကို မလွန်ဆန်နိုင်ခဲ့ဘဲ ခံကြရတယ်။ အဲဒီခေတ်ဟာ ကြောက်ရွံ့ခြင်းတရား ရီလီးဂျင်း ‘Religions’ လွှမ်းမိုးသောခေတ်ပဲ။ လူ့လောကရဲ့ အမြင်ကိုယ်တိုင်က ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် အားကိုးရာအဖြစ် ဆည်းကပ်ကြတာပဲ။

ကြောက်ရွံ့ခြင်းတရား ရီလီးဂျင်း “Religions”ဟာ လူတွေကို အရှိန်နယ်ကို သိစေတာ မဟုတ်တာတွေဘဲ။ လောကမှာ အရှိဟာ နှစ်ပါးပဲ ရှိတယ်။ ရုပ်နဲ့နာမ်ပဲ။ နောက်တစ်မျိုးပြောရင် ဝန်းကျင်နဲ့ အဲဒီဝန်းကျင်ကို သိတဲ့အသိပဲ။ ဝန်းကျင်က ရုပ်။ အဲဒီဝန်းကျင်ကိုသိတာက နာမ်ပဲ။ ကြောက်ရွံ့ခြင်းတရား ဆည်းကပ်မှုဟာ ဒီအရှိ နှစ်ပါးကလွန်ရာတွေပဲ။

သူတို့က သူတို့ဟာ နာမ်ဝါဒီတွေလို့ သိစေချင်ကြတယ်။ သူတို့သိတဲ့ အသိဟာ ဝန်းကျင်ကို သိတဲ့အသိနဲ့ အဆက်ပြတ်တဲ့ အသိတွေပဲ။ ရုပ်ကိုသိတဲ့ အသိဟာ ရုပ်ဝါဒီတွေရဲ့ အသိဖြစ်တယ်။ နာမ်ဝါဒီတွေရဲ့ သိတဲ့ အသိဟာ ရုပ်ကိုသိတဲ့ အသိတွေကို သိသူတွေ ဖြစ်ရမှာပဲ။ ကြောက်ရွံ့ခြင်းတရား ရီလီးဂျင်း “Religions” ဆည်းကပ်တဲ့အသိဟာ အဲဒီနှစ်မျိုးမဟုတ်တဲ့ အသိတွေပဲ။

အဲဒါရုပ်ကို သိတဲ့အသိ မဟုတ်ဘဲ ရုပ်သိတဲ့အသိနဲ့ မဆက်စပ်တဲ့အသိကို သိသူတွေပဲ။ ဒီအသိဟာ ရီလီးဂျင်း “Religions” ကြောက်ရွံ့သူတွေရဲ့ ဆည်းကပ်ရာအသိပဲ။ ရုပ်သိတဲ့အသိနဲ့ မဆက်စပ်တော့တဲ့ သိစရာကို သိတာက အရှိမဟုတ်တာကို သိတာ ဖြစ်သွားပြီပဲ။ ဒါကြောင့် ဒီအသိဟာ စိတ္တဇအသိပဲ။

ဒီကနေ့ခေတ်က ဒါကို လွန်ခဲ့ကြပြီး သိပ္ပံခေတ် လက်တွေ့ခေတ်ဖြစ်နေခဲ့ပြီ။ ဒီနေ့ခေတ်က လက်ခံတဲ့အသိက ရုပ်ကိုဖြစ်ဖြစ် ရုပ်ကိုသိတဲ့အသိနဲ့ဆက်စပ်တဲ့အသိဖြစ်ဖြစ် ဒီနှစ်မျိုးအနက် တစ်မျိုးမျိုးသိတာကိုပဲ လက်ခံတဲ့ခေတ်ဖြစ်ပြီ။ ဒါကြောင့် စာဏကျရဲ့

ကမ္မဇ အနာရောဂါဖော်ထုတ်သူကို ပျောက်ဖျက်ချက်နဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါကိုပါ ပျောက်ဖျက်ချက်ဟာ ပျောက်ပျက်အောင် အစွမ်းထက်တော့တာဘဲ။

ရီလီးဂျင်း “Religions” တွေဟာ သိပ္ပံပေတံနဲ့ တိုင်းနိုင်မှုကို လွန်တယ်လို့ ဂုဏ်တင်ချင်တတ်ကြတယ်။ သိပ္ပံဆိုတာ အရှိနှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ရုပ်အရှိနဲ့ ရုပ်ကိုသိတဲ့အသိနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့အသိဖြစ်တဲ့ “အရှိ”၊ ဒီအရှိနှစ်မျိုးသိတာပဲ။ ဒီနှစ်မျိုးဟာ လူသိနိုင်တဲ့ နှစ်မျိုးပဲ။ ဒီအသိနှစ်မျိုးအပြင် လူကိုအကျိုးပြုတဲ့အသိ မရှိတာဘဲ။ ဒီတော့ သိပ္ပံပေတံဟာ လူ့အသိပေတံ ပဲ။ ရီလီးဂျင်း “Religions”ဟာ လူ့အသိပေတံနဲ့ တိုင်းလို့မရတာဖြစ်ရင် လူကိုဘယ်လို အကျိုးဖြစ်စေမလဲ။ ရီလီးဂျင်း “Religions”ဟာ လူကို အကျိုးမဖြစ်စေဘဲ လူတွေဆီ လာတာဟာ လူကိုအဆုံးခံစေဖို့ ဖြစ်ရမှာပဲပေါ့။

စာဏကျဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါကို အရှိနှစ်ပါးက လက်မလွှတ်တဲ့အသိနဲ့ ဖော် ထုတ်ခဲ့သူကို ရီလီးဂျင်း “Religions”သိုးအုပ်ထဲက သိုးကြီးတစ်ကောင်အဖြစ် သွတ်သွင်းပြ သွားခဲ့တယ်။ နှစ်ပေါင်း နှစ်ထောင့်လေးရာကျော်လောက် သမိုင်းထဲကလူတွေဟာ ရီလီးဂျင်း “Religions”သိုးအုပ်ထဲက သိုးတွေဖြစ်ခဲ့ကြရတယ်။ သူတို့ဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါကို လုံးလုံး မသိမြင် မကြားဖူးကြဘူး။

ကမ္မဇအနာရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရကိုလည်း မသိကြဘူး။ ကံသင်္ခါရဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါ ရစေတဲ့အရာဖြစ်ပြီး ကမ္မဇအနာရောဂါက ကံသင်္ခါရကို ဖြစ်စေတာလည်း မသိကြသူတွေဘဲ။ အခုကြားဖူးကြပြီပဲ။ ဒီအကြားစကားယုံကြည်ရင် ကမ္မဇအနာရောဂါကို ကိုယ်တိုင်မြင်ပြီး ကံသင်္ခါရကိုကျောခိုင်းကာ ကမ္မဇအနာရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းဖို့ ရှေ့အခန်းပြတာကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြဖို့ပဲ။

ကမ္မဇအနာရောဂါမှ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ရောက်ဖို့အလုပ်

ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့ နိဒါန်းဖြစ်တဲ့အကြောင်းရင်းက ကံသင်္ခါရဖြစ်တာ သိခဲ့ပြီ ဆိုတော့ ကမ္မဇအနာရောဂါကို ပျောက်စေချင်ရင် ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ထင်ရှားပြီးသားပဲ။ အလုပ်အဖြစ် ကံသင်္ခါရ သတ်ရမှာပဲ။ ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့နိဒါန်းဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကို

မလုပ်မိအောင်နေမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ရပ်တည်တာ လုပ်ရမှာပဲ။

ကံသင်္ခါရ မလုပ်မိအောင် ဘယ်လိုနေမလဲ

ကံသင်္ခါရတွေကို ရှောင်မယ်ဆိုရင် လူကကံသင်္ခါရလုပ်တဲ့အခါ အသိပေးစရာ သုံးခုထဲက တစ်ခုခုနဲ့ အသိပေးတာလုပ်တာပဲ။ အဲဒါတွေက ကိုယ်အပြုအမူ နှုတ်အပြောအဆို စိတ်ဓာတ်အနေအထားတွေပဲ။ ကာယ ဝစီ မနောလိုလည်း သိကြပြီးရှိတာတွေပဲ။ အဲဒီသုံးမျိုးနဲ့ အသိပေးမှာကို စောင့်ရမယ်ဆိုတော့ အဲဒီသုံးမျိုးမှာ ကံသင်္ခါရတွေ မဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက် တယ်ဆိုတာဟာ မလုပ်မိအောင်နေဖို့ဘဲ မဟုတ်ဘူးလား ပြောစရာရှိတယ်။

ကံသင်္ခါရတွေကို မလုပ်ဘဲ နေကာမျှနဲ့ စောင့်တာမဖြစ်ဘူး၊ စောင့်ရှောက်တာဖြစ်ဖို့ သင်္ခါရလုပ်တဲ့အခါ ပျော်မွေ့တာတွေကို ပျော်မွေ့မှုမဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက်မှပဲ ကံသင်္ခါရ မဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက်တာဖြစ်မယ်။ ကံသင်္ခါရဖြစ်အောင် စောင့်တယ်ဆိုပြီး အိပ်နေလို့မရ ဘူး၊ အိပ်ပျော်နေရင် ကံသင်္ခါရလုပ်တဲ့အခါ ပျော်မွေ့တာတွေဟာ ပျော်မွေ့စရာတွေ မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့အသိ ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ။

ကံသင်္ခါရတွေ ကိုယ့်ကိုယ်နှုတ်နှလုံးမှာ မဖြစ်အောင်စောင့်တာမှာ ကံသင်္ခါရတွေ လုပ်တဲ့အခါ ပျော်မွေ့စရာတွေကို ပျော်မွေ့စရာတွေ မဟုတ်ဘူးလို့ အသိသွင်းပြီး ကံသင်္ခါရ မဖြစ်အောင် နေတာမှပဲ စောင့်ရှောက်တာဖြစ်တာပဲ။ ဥပမာ အသားတွေ ငါးတွေ နေလှန်းထားတဲ့အခါ ခွေးမစား ကျီးမထိုးအောင် စောင့်ရှောက်ကြရတဲ့အခါ စောင့်ရှောက်တာဖြစ်အောင် ဘယ်လို လုပ်ရသလဲ။ ခွေးတွေ ကျီးတွေ အသားလှန်းတာဆီ ရောက်မလာအောင် မောင်းတာတွေ လုပ်ရတာလိုပဲ။

ကံသင်္ခါရလုပ်တာ ပျော်မွေ့တာတွေကို ပျော်မွေ့တာ မဖြစ်ဖို့အတွက် ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် သိဖို့တော့မလွယ်ဘူး၊ ဒီတော့ သိအောင်နာယူတာ သင်ယူတာတွေ လုပ်ရမှာပေါ့။ လမ်းညွှန်အသိနဲ့ အဲဒါတွေမှာ ပျော်မွေ့စရာမဟုတ်ကြောင်း အသိယူရမှာပဲ။ အဲဒီအသိနဲ့ ကံသင်္ခါရတွေမဖြစ်အောင် ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေကို စောင့်ရှောက်ရမှာပဲ။ ကံသင်္ခါရတွေ စောင့်ဖို့အတွက် ကံသင်္ခါရတွေ သိဖို့လည်း လိုတယ်။ ကံသင်္ခါရတွေကို မသိဘဲ အဲဒီ

ကံသင်္ခါရတွေကို ဘယ်လိုစောင့်မလဲ၊ ကံသင်္ခါရတွေကလည်း တစ်ခုလည်းမဟုတ် နှစ်ခုလည်း မဟုတ်ဘဲ အရေအတွက် များတယ်။

ကမ္မဇအနာရောဂါတွေက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် ကံသင်္ခါရတွေအားလုံး ရှောင်တာလုပ်ရမှာပဲ။ ကံသင်္ခါရတစ်ခုကို မရှောင်နိုင်လို့ကျန်ရင် ကမ္မဇအနာရောဂါတစ်ခုက မလွတ်လပ် မငြိမ်းချမ်းမှာဘဲ။ ဒါကြောင့် ကံသင်္ခါရများပေမယ့် ရှောင်တာကိုတော့ အားလုံး လုပ်ရမှာပဲ။

ကံသင်္ခါရ အမျိုးအစားပြဆိုချက်အကျဉ်း

ကံသင်္ခါရတွေများပေမယ့် အမျိုးအစားနဲ့ခွဲရင် မများတာတွေ့ရမှာဘဲ။ အဲဒါက ယူစရာ ပေးစရာတွေနဲ့စပ်တဲ့ ကံသင်္ခါရ၊ ယူစရာ ပေးစရာတွေ မသိအောင်နဲ့ မရှိအောင် တို့နဲ့စပ်တဲ့ ကံသင်္ခါရလို့ နှစ်မျိုးပဲရှိတယ်။ လူဟာ ဝန်းကျင်လူတွေနဲ့ ယူစရာလည်း ပမာဏမဲ့ လွန်ကျူးပြီး ယူတယ်။ ပေးစရာလည်း ပမာဏမဲ့ လွန်ကျူးပြီး ပေးတယ်။ အဲဒီလို လုပ်ရတာလည်း ချမ်းသာတဲ့ခံစားမှုတွေခံစားရတယ်။

ဒီတော့ ဒီခံစားရတာကိုလည်း သာယာငြိမ့်ကပ်တယ်။ အဲဒါတွေနဲ့ ယူတာတွေ ပေးတာတွေကို ကိုယ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် နှုတ်နဲ့ဖြစ်ဖြစ် ဟန်ပန်အနေ အထားနဲ့ဖြစ်ဖြစ် လုပ်တယ်ဆိုရင် အဲဒါ ကံသင်္ခါရဖြစ်တာ တစ်မျိုးပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရထဲမှာလည်း အကောင်းအဆိုး ကံသင်္ခါရ အစစတွေနဲ့ အမျိုးမျိုးတော့ ရှိသေးတယ်။

နောက်တစ်မျိုး ကံသင်္ခါရက ပေးစရာ ယူစရာတွေ လွန်ကျူးတာ မဖြစ်အောင် ပေးစရာ ယူစရာမှန်သမျှကို အသိမဝင်အောင် သိစရာကို လွှဲထားတာနဲ့ အဲဒီ လွှဲထားခံရတဲ့ သိစရာရဲ့ အရှိမဟုတ်တာတွေ သိနေအောင် ပမာဏလွန်ပြီးလုပ်တာပဲ။ လူမှာရှိတဲ့မျက်စိတွေ နားတွေ နှာလျှာကိုယ်တွေနဲ့ ဦးနှောက်တွေကို အလုပ်မလုပ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရပဲပေါ့။

ကံသင်္ခါရတွေဟာ အကျဉ်းချုပ်ပြောတော့ ဒီနှစ်မျိုးပဲ။ လူတွေ ဆက်ဆံကြတဲ့အခါ အပေးအယူတွေဟာရှိမြဲပဲ။ အဲဒီ အပေးအယူတွေဟာ ပမာဏရှိတဲ့ အပေးအယူတွေ ဖြစ် ရမှာပဲ။ ပေးရင် ယူရင် ပေးရခြင်း ယူရခြင်းဆိုင်ရာ အတိုင်းအတွာပမာဏ ရှိရမှာပဲပေါ့။ ပေးစရာ ယူစရာတွေဟာ ကိုယ်စွမ်း ဉာဏ်စွမ်းတွေနဲ့ လုပ်ယူရတာတွေပဲ။ ကိုယ့်ဆီကို

ဘာမှမလုပ်ဘဲ ပေးစရာ ယူစရာတွေက ရောက်လာကြတာ မဟုတ်ကြဘူး။

ဒီတော့ ပေးစရာတွေကို ပေးလိုက်ရတာဟာ ကိုယ့်ကိုယ်စွမ်း ဉာဏ်စွမ်းကို ဖွံ့ဖြိုးလိုက်ရတာပဲ။ ယူစရာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ သူ့ကိုယ်စွမ်း ဉာဏ်စွမ်းကို ဖွံ့ဖြိုးလိုက်ရတာပဲ။ လူတိုင်းဟာ ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်း ရှိကြသူချင်း အတူပဲ။ ဒီတော့ တစ်ဦးစီကို တစ်ဦးက ပေးဖို့ယူဖို့ မလိုသလို ထင်ရအောင်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းထုတ်တာ မဟုတ်ရက လိုတာရှိနိုင်တာပဲ။

ဥပမာ လယ်သမားဟာ စားစရာရပေမယ့် ဝတ်စရာနေစရာနဲ့ ဆေးဝါးမရဘူး။ ဒီလိုပဲ အဝတ်အထည်ရက်လုပ်သူဟာ ဝတ်စရာပဲရမယ်။ ကျန်တာမရဘူး။ ကိုယ်လုပ်လို့ ပိုတာ သုံးဖို့လိုသူကို ပေးပေမယ့် အတိုင်းအထွာပမာဏရှိရှိ ပေးရမှာပဲ။ ယူတာလည်း သူပိုတာ ကိုယ်ယူပေမယ့် ရတိုင်းယူရမှာ မဟုတ်ဘဲ အတိုင်းအထွာ ပမာဏရှိရှိ ယူရမှာပဲ။

ချစ်လို့ ဒါမှမဟုတ် ကြောက်လို့ ဒါမှမဟုတ် မျှော်လင့်စရာ တစ်ခုခုမျှော်လင့်လို့ ပေးတာမဖြစ်ရမှာဘဲ။ ယူတာမှာလည်း ဒီလိုပဲ။ ချစ်အောင်ကြောက်အောင် မျှော်လင့်အောင် လုပ်ပြီးယူတာ မဖြစ်ဖို့ဘဲ။ သူ့အနေနဲ့လူ့ကိစ္စလုပ်နိုင်အောင် ပေးတာ။ ကိုယ်လည်း လူ့ကိစ္စ ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့ယူတာဟာ ပေးတာယူတာတွေရဲ့ပမာဏတွေပဲ။

ဥပမာ မြို့အစည်းအဝေးပွဲကို ရွာတွေက ကားတွေနဲ့တက်လာကြရာ ဓာတ်ဆီပြတ်ပြီး ရပ်နေတဲ့ရှေ့က ကားတစ်စီး တွေ့တဲ့အခါ အစည်းအဝေးအမီရောက်ဖို့ ဓာတ်ဆီမျှပေးတာလုပ်သလိုမျိုး ပမာဏကို ပြောရမယ်။ သုတေသီဟာ လုပ်နေစဉ်မှာ စားဝတ်နေရေး ချို့တဲ့မှာပဲ။ အောင်မြင်အောင် လုပ်နိုင်ဖို့ အဲဒီချို့တဲ့တာကို ဖြည့်ပေးတာဟာ ပမာဏရှိရှိ ပေးတာပဲ။ သုတေသီက ယူတာလည်း သုတေသန လုပ်နိုင်အောင်အတွက်ပဲ ယူရမှာပဲ။ ကိုယ့်ကလေးတွေကို ပေးတယ်။ ဒီလိုပဲ ဖြစ်ရမှာပဲ။ သူတို့ လူ့ကိစ္စဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့နဲ့ အဲဒီရောက်ဖို့ပဲပေါ့။

လူတွေဟာ ပေးတာ ယူတာတွေကို လူတိုင်းပဲလုပ်နေကြတယ်။ ပေးတာ ယူတာရဲ့ ပမာဏသိပြီးပေးတာယူတာတော့ မရှိသလောက် ဖြစ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ပေးတာယူတာမှာ ပေးရယူရမယ့် အတိုင်းအထွာပမာဏ မဟုတ်ဘဲ ပေးကြယူကြတာပဲ။ အဲဒီ ပေးတာ ယူတာတွေဟာ အဟုတ်မဟုတ်တဲ့ ပေးတာယူတာတွေပဲ။ အဲဒါ

ကံသင်္ခါရတွေပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရ တွေကို ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးနဲ့ သင့်သလိုလွန်ကျူးကြတာပဲ။

ဒီကံသင်္ခါရလုပ်တဲ့အတွက် လူတွေကို ချစ်တာတွေ မုန်းတာတွေနဲ့ လူလောကရဲ့ အချစ်ခံရတာတွေအမုန်းခံရတာတွေဖြစ်ပြီး လူတွေကို လူစုကွဲစေတာပဲ။ ကိုယ့်ကို မပေးသူ၊ နည်းနည်းပေးသူနဲ့ များများပေးသူကို အတူလို စိတ်ထားနိုင်ပါ့မလား၊ ကိုယ့်ချစ်သူကို မုန်းသူနဲ့ ကိုယ့်မုန်းသူကို ချစ်သူနဲ့ ကိုယ့်ကိုချစ်သူကို ချစ်သူနဲ့ ကိုယ့်ကို မုန်းသူကို မုန်းသူတွေနဲ့လည်း အတူလိုစိတ်ထားနိုင်ပါ့မလား။

ဒီအပေးအယူတွေဟာ ပမာဏမဲ့ ပေးကြယူကြတာကြောင့် လောကကို မညီမညွတ် ဖြစ်စေတဲ့အထိဆိုးဝါးတယ်။ ဒီလိုမြင်အောင်ကြည့်ပြီး အပေးအယူ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး ကံသင်္ခါရတွေဟာ မလုပ်ရမယ့် ကံသင်္ခါရတွေပဲ။ ပေးစရာ ယူစရာတွေနဲ့စပ်ပြီး ပမာဏရှိရှိ ပေးတာယူတာဆိုရင် ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေဖြစ်နေအောင်စောင့်တာကို ကျင့်ကြရမှာပဲ။

နောက်စောင့်ရမယ့် ကံသင်္ခါရတစ်မျိုးလည်း ရှိသေးတယ်။ အဲဒါက ပေးစရာ ယူစရာတွေကိုမလုပ်မကောင်း လုပ်လည်းမကောင်းဖြစ်တာ သိကြသူတွေလုပ်ကြတဲ့ ကံသင်္ခါရပဲ။ သူတို့ဟာ အပေးအယူပြုလုပ်တဲ့ကိုယ်နှုတ်နှလုံး ကံသင်္ခါရကြောင့် လူအုပ်စုတွေကွဲပြီး သူနိုင်ကိုယ်နိုင် အပြိုင်ကြတဲ့တိုက်ပွဲတွေကို မြင်ကြတယ်။ အပေးအယူ လုပ်ရခြင်းရဲ့ ပမာဏကို မမြင်ကြတော့ အပေးအယူကို ဖြစ်စေတဲ့ပေးစရာနဲ့ ယူစရာတွေကိုလွတ်အောင်ရှောင်ဖို့ လုပ်ကြတာပဲ။

ဒီတော့ ပေးစရာယူစရာတွေဟာ လွတ်အောင်ရှောင်လိုလည်းမရတော့ ပေးစရာ ယူစရာတွေအပေါ်မှာ အမြင်ပြောင်းနိုင်အောင် ကြိုးစားကြတာပဲ။ ပေးစရာယူစရာတွေဟာ သူတန်ဖိုးနဲ့သူရှိနေကြပြီး အနည်းအများတွေခြားနားကြတယ်။ ဒီတော့ အနည်းအများ ပေးတာယူတာကြောင့် ဝမ်းသာဝမ်းနည်းတွေဖြစ်ကြပြီး လူတွေကို တုန်လှုပ်ချောက်ချား စေကြတာပဲ။ ဒီတော့ ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့ တန်ဖိုးတွေဖြစ်ပေါ်လာတာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ကြည့်ကြတယ်။

ပေးစရာ ယူစရာတွေဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု တန်ဖိုးအနိမ့်အမြင့်တွေ ခြားကြပေမယ့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်တဲ့အခါ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုအတူဖြစ်နေတာကို တွေ့ကြတယ်။ အဲဒါက ပေးစရာယူစရာ တစ်ခုတိုင်းမှာအပျော့အမာ အတွန်းအဆွဲ အလှုပ်အငြိမ် အပူအအေး

ဒီသဘာဝလေးမျိုး အနည်းအများကို အခြေခံပြီး အဆင်း အသံ အနံ့ အစစအပြောင်းအလဲ ဖြစ်နေတာတွေ တွေ့ကြတယ်။

ဒါတွေဟာ ပေးစရာယူစရာတွေအပေါ် လူတွေသိနေတဲ့ အရည်အချင်းတန်ဖိုးတွေ မဟုတ်ဘူး၊ ပေးစရာ ယူစရာတွေထဲမှာ လူတွေသိနေတဲ့ တန်ဖိုးတွေမရှိဘူး၊ ဒီလိုမရှိလည်း တန်ဖိုးတွေ ရှိတယ်လို့ သိနေကြတာဟာ လူတွေအတွက် ဘာအကျိုးမှ မပြီးတာလောက် မကဘဲ လူတွေရဲ့မညီညွတ်မှု မငြိမ်းချမ်းမှုကို ဖြစ်စေတဲ့အသိမှားပဲ၊ တန်ဖိုးတွေ အမျိုးမျိုးရှိ တယ်လို့ မြင်နေကြတာဟာ အမြင်မှားနေကြတာပဲလို့ တွေ့ကြတယ်။

ဒီတော့ ပေးစရာယူစရာတွေအပေါ်မှာ တန်ဖိုးတွေရှိတယ်အမြင်ဟာ လူ့လောကကို မငြိမ်းချမ်းစေတဲ့ အမြင်ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီအမြင်မှားကို လူ့လောကထဲက ပျောက်စေရမယ်၊ ဒါပျောက်မှ လူ့လောကငြိမ်းချမ်းမယ်၊ လူတွေညီညွတ်ငြိမ်းချမ်းကြဖို့ ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့ တန်ဖိုးအမြင်မှားတွေကို လွန်မြောက်နိုင်အောင် အဲဒီ ပေးစရာယူစရာတွေထဲက ဓာတ်သဘာဝ တွေမြင်အောင် လေ့လာစေရမယ်၊ အထပ်ထပ်စုစုသွင်းပြီးလေ့လာကြရမယ်ဆိုပြီး လေ့လာ ကြတာပဲ။

ဒီလိုလေ့လာမှုတွေဟာ ကိုယ်တွေ့မြင်တဲ့အထိ ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့ တန်ဖိုးမရှိ တာကို သိမြင်ကြတာပဲ၊ ဒီလိုသိတဲ့အတွက် ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့ တန်ဖိုးအသိက လွတ်ပြီ ဆိုပြီး နှစ်သက်ကြ ဝမ်းမြောက်ကြသူတွေပဲ၊ ဒီတော့ ပေးစရာယူစရာတွေထဲက သဘာဝတွေ မှာပဲ သူတို့အသိကိုထားတာတွေနဲ့ နေကြတော့တာပဲ။

သူတို့ဟာ ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့ တန်ဖိုးတွေက လွန်ပြီးသိတဲ့အသိကို ကိုယ်တိုင် သိကြသူတွေပဲ၊ ကိုယ်တိုင်သိတဲ့ အသိဟာ ဖယ်ရှားဖို့မလွယ်တဲ့ အသိပဲ၊ ဖယ်ရှားဖို့ပြောတာ ခံရရင် ပြောလာသူကိုပဲ အထင်သေးကြတာ လုပ်တယ်၊ ဒီလိုပြောလာတာဟာ မသိလို့ဘဲလို့ ပေါ့၊ သူတို့ဟာ ငြိမ်းချမ်းရာအစစ်ကို ကိုယ်တိုင်ရနေသူတွေဖြစ်လို့ ဘယ်မှပြောင်းစရာ မရှိတော့တာဘဲလို့ မှတ်ယူသူတွေ ဖြစ်ကြတယ်။

ပေးစရာယူစရာတွေမှာ တွေ့နေရတဲ့ လိုလားစရာ မလိုလားစရာ အရည်အချင်း တန်ဖိုးတွေကို ဘယ်သွားထားမှာလဲလို့ သူတို့ကိုမေးတော့ သူတို့က အလွယ်တကူပဲ ဖြေကြတယ်၊ အဲဒါတွေက မျက်လှည့်အရပ်တွေလိုပဲလို့ပေါ့၊ ဒါကတော့ ဝိညာဉ်လိမ်ဖြစ်တယ်

လို့ ပြောကြတယ်။ အဲဒီအရည်အချင်း တန်ဖိုးတွေဟာ ပေးစရာယူစရာတွေဆိုမှာ လုံးဝမရှိဘူး။ သိသူက သူ့အသိရဲ့လိမ်တာတွေကြောင့် ဖြစ်နေတာတွေလိုပဲ။

ဒါတွေကြောင့် သူတို့ရဲ့ ပေးစရာယူစရာတွေအပေါ်မှာ ဘာအရည်အချင်းတန်ဖိုးမှ မရှိဘူးဆိုတဲ့အမြင်ကို မဟုတ်ဘူးမြင်အောင် ပြောလို့မရတာဘဲ။ ပြောတာခံရရင် ပြောလာ သူကိုပဲ မသိလို့ပြောတာလို အထင်သေးကြတာပဲ။ ဒီထက်ဆိုးတာလည်း ရှိသေးတယ်။ သူတို့မြင်တဲ့ အမြင်ဟာ သူတို့သာမြင်တဲ့ အမြင်မဟုတ်ဘဲ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ဆယ့်ခြောက်ရာစု လောက်က သူတို့ရဲ့ခေါင်းဆောင်ကြီးလည်း အဲဒါကိုမြင်ပြီး ပြသွားတယ်။ အဲဒီပြချက်အရ သူတို့မြင်ကြတာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီခေါင်းဆောင်ကြီးက အဲဒီအမြင်ကို နာမည်တောင်မှည့် သွားတယ်။ အဲဒါဟာ လက်ငင်း လွတ်မြောက်ငြိမ်းချမ်းရာ **“ဒိဋ္ဌဓမ္မ နိဗ္ဗာန်”** လို့ပဲ။

အဲဒီသူတွေဟာ ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့ ပျော့မှုမာမှု တွန်းမှုဆွဲမှု လှုပ်မှုငြိမ်မှု ပူမှုအေးမှုတွေမှာ သူတို့အသိစိတ်တွေ တည်နေစေကြတဲ့ဟာ ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့ တန်ဖိုးအသိတွေက လွတ်မြောက်မှုဆိုင်ရာ အမှန်တရားဖြစ်တယ်လို့ ခံယူကြတဲ့ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” အစွဲရှိသူတွေပဲ။

ဒီအသိဟာ ကိုယ်တွေ့သိတဲ့အသိဖြစ်တဲ့အတွက် မမှန်တဲ့အသိဖြစ်စရာ မရှိရမလိုဘဲ။ ဒါပေမယ့်မမှန်တဲ့အသိဘဲ။ အကြောင်းကတော့ ပေးစရာ ယူစရာတွေမှာ ကြမ်းမှုနုမှု အစစ သဘာဝတွေရှိတာမှန်ပေမယ့် အဲဒီသဘာဝတွေပဲရှိတာ မဟုတ်ကြလို့ဘဲ။ အဲဒီသဘာဝရဲ့ အနည်းအများအစုရှိတဲ့ စုဝေးပုံခြားတာအလျောက် စုဝေးမှုတစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူခြားနားကွဲပြား ကြတာပဲ။

အဲဒီကွဲပြားခြားနားချက်တွေက အရည်အချင်းတန်ဖိုးတွေ ကွဲပြားခြားနားစေတာပဲ။ ဒီတော့ ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့ အရှိကိုသိတာမှာအရည်အချင်းပေါ်အောင် ကြည့်ခွင့်မရလို့ အရည်အချင်းမရှိဘူးလို့ သိတာဖြစ်တဲ့အတွက် သဘာဝတွေပဲရှိတယ်အသိဟာ မမှန်တဲ့အသိဘဲ။ ဒီတော့ ဒီအသိဟာ အဟုတ်မဟုတ်တဲ့ အသိပဲ။ ဒါမှမဟုတ် ပမာဏမဟုတ်တဲ့ အသိပဲ။

ပမာဏမဟုတ်တဲ့အသိနဲ့ ကြမ်းမှုနုမှု အစစ သဘာဝတွေပေါ်မှာ စိတ်တည်နေ အောင်လုပ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး အလုပ်တွေဟာ ကံသင်္ခါရဖြစ်တာတွေပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရဟာ

ဘာကံသင်္ခါရလဲ၊ ပေးစရာယူစရာတွေရဲ့တန်ဖိုးတွေကို မသိအောင်နေလို့ မသိတဲ့အတွက် ပေးစရာယူစရာ အသိမရှိအောင် လွန်ကျူးတဲ့ ကံသင်္ခါရလို့ ပြောရမယ်။

နောက်ထပ် ကံသင်္ခါရတစ်မျိုးလည်းရှိသေးတယ်၊ အဲဒါဟာ ပေးစရာယူစရာ တွေကို ပေးစရာယူစရာတွေ မဖြစ်အောင် ကြမ်းမှုနုမှု အစစ သဘာဝတွေပဲရှိတယ်လို့ အသိခံရတဲ့ အဲဒီသဘာဝတွေရှိတယ်ဆိုတာလည်း မဟုတ်ဘူးလို့မြင်တဲ့ အမြင်ရှိတဲ့ ကံသင်္ခါရပဲ။

ဘာကြောင့် ဒီသဘာဝကို မရှိဘူးလို့ မြင်ရတာလဲ၊ ဒီဓာတ်သဘာဝတွေဟာ ဖြစ်ကြတာ မှန်ပေမယ့် ဖြစ်ပြီးရင် မရှိတဲ့အဖြစ်ရောက်အောင် ပျက်သွားတာတွေပဲ၊ နောက်ထပ် ဆက်ပြီးဖြစ်တာတွေလည်း ဖြစ်ရာမှာပဲ ပျက်တာပဲ၊ ရှေ့အဖြစ်နဲ့နောက်အဖြစ်တွေ အစဉ် တန်းနေလို့သာ ဒီအစဉ်အတန်းကို ကြမ်းမှုနုမှု သဘာဝလို့ပြောနေရတာ၊ တကယ်တော့ မရှိရာကလာပြီး မရှိရာရောက်သွားတာဆိုတော့ တကယ်အရှိမဟုတ်တာဘဲလို့မြင်တာပဲ။

ဒီလိုမြင်တာဟာ မှန်ပေမယ့် ကြမ်းမှုနုမှု အစစ သဘာဝတွေဟာ အရှိမဟုတ် တာတော့မဟုတ်ဘူး၊ ဒီတော့ ဘာမှမရှိတာကသာ အမှန်ဖြစ်တယ်၊ ဓာတ်သဘာဝ ရှိတယ် မြင်တာဟာ အမှားပဲလို့မြင်တာဟာ ပမာဏအမှန် မဟုတ်တာဘဲ၊ တကယ်တော့ ဓာတ် သဘာဝတွေလည်း ရှိတဲ့အရှိတွေပဲ၊ မရှိတဲ့အဖြစ်လည်း ကိုယ်တွေ့သိရတဲ့ အရှိပဲ၊ ဒီလိုမမြင်ဘဲ မရှိတာကသာ တကယ်အရှိလို့ သိတဲ့အသိဟာ ပမာဏနဲ့လွဲချော်တဲ့ အသိပဲ။

ဒီအသိနဲ့ မရှိတာကိုအသိခံထားပြီး ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေ ဖြစ်စေတာတွေဟာ သင်္ခါရတွေပဲ၊ ပမာဏမဟုတ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေကို ဖြစ်စေတာဖြစ်လို့ လွန်ကျူးတာ ဖြစ်ပြီး ကံသင်္ခါရဖြစ်ရတာပဲ၊ ဒီကံသင်္ခါရနှစ်မျိုးဟာ ပေးစရာယူစရာတွေကပေးတဲ့ မငြိမ်းချမ်းမှုတွေက လွတ်ဖို့ပေးစရာယူစရာတွေ မသိအောင်လုပ်တဲ့သင်္ခါရနဲ့ အဲဒီမသိ အောင်လုပ်တဲ့ ဓာတ်သဘာဝ တွေရဲ့ အရှိကိုဖျောက်ပစ်တဲ့အတွက် ပေးစရာယူစရာရဲ့ ဖြစ်စရာမရှိစေတဲ့ ကံသင်္ခါရနှစ်မျိုးပဲ။

ဒီကံသင်္ခါရတွေဟာ ကျင့်ကြံသူကို ပျက်စီးခြင်းတွေတိုင်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေပဲ၊ ဘယ်လိုပျက်စီးခြင်းတိုင်တာတွေ ဖြစ်သလဲ၊ လူမှာ မျက်စိ နား နှာ လျှာ ကိုယ်တွေ ရှိတာပဲ၊ ဒီကံသင်္ခါရတွေက အဲဒါတွေကို သုံးမရတာတွေ ဖြစ်စေတယ်၊ နောက်ကံသင်္ခါရက

ဦးနှောက်ကို သုံးမရအောင် ဖြစ်စေတယ်။ လူကဒီအသိခံတွေကိုလက်ခံပြီး သိရသူပဲ။ အဲဒါတွေ မရှိတော့ဘူးဆိုရင် လူအဖြစ်ဟာ ဆုံးရှုံးပျက်စီးတော့တာပဲပေါ့။

ဒီတော့ ကံသင်္ခါရတွေ အားလုံးဟာ လူ့အတွက်အန္တရာယ်လမ်း လှမ်းသွားမှုတွေပဲ။ ဒီကံသင်္ခါရတွေဟာ လူ့လောက မငြိမ်းချမ်း မညီညွတ်စေရုံမျှမကဘဲ ငြိမ်းချမ်းပြီးညီညွတ် စရာတွေကို မသိအောင်နဲ့မရှိအောင်လုပ်တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အစွမ်းအစတွေပျက်စီးအောင် အာရုံခံအင်္ဂါတွေကို အလုပ်မလုပ်စေတဲ့ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးလွန်ကျူးမှု ကံသင်္ခါရတွေပဲ။

ဒါကြောင့် ဒီကံသင်္ခါရတွေလည်း မမွေ့လျော် မပျော်ပိုက်ရမယ့် “ဝိရမိတဗ္ဗ” အရာတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဒီကံသင်္ခါရတွေကို ရှောင်ကြဉ်တဲ့ ကိုယ်အပြုအမူ နှုတ်အပြော အဆို စိတ်ဓာတ်အနေအထား “ဝိရတီ” တွေပဲဖြစ်ဖို့ စောင့်စည်းစောင့်ရှောက်တာတွေ လုပ်ရမှာပဲ။

ကံသင်္ခါရတွေ အရေအတွက်အရများမှာဖြစ်ပေမယ့် အကျဉ်းချုပ်လိုက်ရင် ဒီနှစ်ပါးပဲရှိမယ်။ ပေးစရာယူစရာ အသိခံတရားတွေနဲ့စပ်ပြီး အတိုင်းအထွာ ပမာဏ မဟုတ်တာကို အဟုတ်လုပ်ပြီး ကိုယ် နှုတ် နှလုံးလွန်ကျူးမှု ကံသင်္ခါရနှင့် ပေးစရာယူစရာ မရှိတဲ့အဖြစ် အသိဖြစ်ဖို့နဲ့ အဲဒီအသိဖြစ်စရာတွေရဲ့ မရှိလို့ ပေးစရာ ယူစရာ မရှိတဲ့အဖြစ် တွေမှာ အတိုင်းအထွာ ပမာဏမဟုတ်ဘဲ ဟုတ်တယ်လုပ်ပြီး ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လွန်ကျူးမှုကံ သင်္ခါရပဲရှိတယ်။

ဒီကံသင်္ခါရတွေဟာ လူတွေလုပ်လေ့လုပ်ထရှိကြတဲ့ကံသင်္ခါရတွေပဲ။ တစ်ခုကို လွန်ကျူးလို့ အချိုးမကျတဲ့အဖြစ်တွေရင် နောက်တစ်ခုပြောင်းပြီး လုပ်ကြတာပဲ။ ဝန်ထမ်း သမားလိုပဲ။ ညာဘက်ပုခုံးနဲ့ ထမ်းလာတဲ့ဝန်ထုပ်လေးလာရင် ဘယ်ဘက်ပုခုံးနဲ့ ပြောင်းထမ်း တာနဲ့ နည်းနည်းတူတယ်။ ဒီလိုပဲ ဒီသင်္ခါရဟာ မဟုတ်ဘူးထင်ရင် သင်္ခါရမဟုတ်တာကို ပြောင်းထမ်းတာ မလုပ်တတ်ဘဲ နောက်သင်္ခါရတစ်မျိုးကို ပြောင်းလုပ်တာပဲ။

ကံသင်္ခါရတွေဟာ အပြည့်အဝ ဘာသာပြန်ရင် လွန်ကျူးမှုပဲ။ လွန်ကျူးတယ် ဆိုတာ လူအချင်းချင်းဆက်ဆံတဲ့အခါ မျှတရမှာဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီမျှတတာမဖြစ်ဘဲ လွန်ပြီးဆက်ဆံတဲ့ အလုပ်ကို လုပ်တဲ့အမှုပဲ။ ဒီလွန်ကျူးမှုရှိရင် လူ့လောကကို

မညီညွတ်စေနိုင်ဘူး၊ မညီညွတ်ရင် လူ့လောကကြီး မငြိမ်းချမ်းနိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် ဒီလွန်ကျူးမှုဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေဟာ ဘယ်ကံသင်္ခါရက ကောင်းတယ်၊ ဘယ်ကံသင်္ခါရက မကောင်းဘူး၊ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရကို ရှောင်မယ်၊ ကောင်းမှုကံသင်္ခါရကို လုပ်မယ်လို့ မလုပ်သင့်ဘူး၊ မကောင်းမှုကံသင်္ခါရလုပ်တာဟာလည်း ကောင်းမှုကံသင်္ခါရဖြစ်ဖို့ အကြောင်းရှိသလို ကောင်းမှုကံသင်္ခါရလုပ်တာလည်း မကောင်းမှုကံသင်္ခါရဖြစ်ဖို့ အကြောင်း ရှိတာပဲ။ မြို့တစ်မြို့ ရှင်လောင်းလှည့်ပွဲကို ရိုင်းစိုင်းစွာနှောက်ယှက်တဲ့ အရူးတစ်ယောက်ကို အလှူဒကာက သပိတ်လွယ်ကြီးလွှတ်ချပြီး အရူးနဲ့နပ်လုံးတာမျိုးတွေကို တွေ့ဖူး ကြစရာ ဒုနဲ့ဒေးပဲ။

ကံသင်္ခါရမှန်သမျှတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင်အသိနဲ့လုပ်တာတွေ မဟုတ်တာချည်းဘဲ၊ အရင်ကကိုယ်ကိုယ်မှာ ဝင်ပူးနေတဲ့ ကမ္မဇရာဂါယက လုပ်စေတာချည်းဖြစ်လို့ အဲဒီကံ သင်္ခါရတွေမှာ မပျော်ပိုက်မိဖို့ လိုတာပဲ။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရမှန်သမျှဟာ တို့ရှောင်ရမယ့် “ဝိရမိတဗ္ဗ” မကောင်းဆိုးဝါးတွေလို့ မြင်နိုင်အောင် အားထုတ်ပြီး ဒီကံသင်္ခါရတွေကလွတ်တဲ့ အပြောအပြု အနေတွေနဲ့မျှတတဲ့ ပေးစရာယူစရာတွေကို ပေးတာ ယူတာနဲ့ အပျော့အမာ အတွန်းအဆွဲ အလှုပ်အငြိမ် အပူအအေးနဲ့ အဲဒါတွေရဲ့ မရှိရာတွေဟာ ပေးစရာယူစရာ တွေရဲ့ အရည်အချင်းတန်ဖိုးပြောင်းလဲတာ သိစရာတွေအဖြစ်မျှတအောင် အသုံးပြုကြတဲ့ အပြောအဆို အပြုအမူ အနေအထိုင် ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေဖြစ်အောင် ဆောက်တည်ကြရမှာပဲ။

အခုခေတ် သိပ္ပံဆရာတွေ တီထွင်ထားကြတဲ့ အမျိုးမျိုး လူအသုံးကျတဲ့ပစ္စည်း တွေဟာ အပျော့အမာ အစစ သဘာဝတွေကို လိုအပ်သလိုဖြစ်အောင် အသုံးပြုကြတာပဲ။ အဲဒါတွေဟာမျှတတဲ့ ပြောပြနေတွေပဲ။ ဆိုလိုတာက ပေးစရာယူစရာတွေနဲ့ ပေးစရာယူစရာ အရည်အချင်းတန်ဖိုးတွေဖြစ်စေတဲ့ အပျော့အမာ အတွန်းအဆွဲ အလှုပ်အငြိမ် အပူအအေး၊ အဲဒါတွေရဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကို အတိုင်းအတွာ ပမာဏမှန် အသိရှိရှိနဲ့ ကိုယ်နှုတ် နှလုံးတွေမျှတအောင် ကျင့်ကြရမယ်လို့ပဲ။

အဲဒီလိုအကျင့်ဟာ ကမ္မဇရာဂါယကို လွန်မြောက်ငြိမ်းချမ်းရာရောက်စေတဲ့ အကျင့်ရဲ့အစပဲ။ ကျင့်တယ်ဆိုတာ လေ့ကျင့်တယ်ဆိုတာနဲ့ အဓိပ္ပာယ်တူတာပဲ။ လေ့ကျင့်တယ် ဆိုတာ မလုပ်တတ်သေးတာကို လုပ်တတ်အောင် လုပ်တာပဲ။ ဒီတော့

လုပ်တာမှာ အမှားမှား အယွင်းယွင်းရှိနိုင်တာပဲ။ မှားရင် မှန်အောင်ပြင်လုပ်ရတာဟာ လေ့ကျင့်တာပဲ။ အခုလည်း ကံသင်္ခါရရောင်ကြည်ရေးအကျင့်ဟာ မရှောင်နိုင်တာဖြစ်မှာပဲ။ ဖြစ်ရင်ပြန်ရှောင်ရမှာပဲ။

အဲဒီ ကံသင်္ခါရရောင်တဲ့ မျှတတဲ့အကျင့်ကို ဝိသင်္ခါရအကျင့်လို့ပြောရမှာပဲ။ ဝိသင်္ခါရမှာ “၈”ဆိုတာ ဝိရဟ(ကင်းခြင်း)အနက်ရှိတယ်။ သင်္ခါရက ကင်းလွတ်ရေးအကျင့်ပဲ။ အဲဒီအကျင့်ဟာ သင်္ခါရအကျင့်မှာ ရပ်တည်နေရာက ဝိသင်္ခါရ “သင်္ခါရမှ ကင်းလွတ်တဲ့” အကျင့်ကို ပြောင်းပြီးရပ်တည်ရတဲ့ အကျင့်ဖြစ်လို့ ဒီအကျင့်ကို ကမ္မဇာနောရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ ရပ်တည်ချက် “သီလ” အကျင့်လို့ပြောရတယ်။

ကမ္မဇာနောရောဂါဟာ ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတာ ခံရတာဆိုတော့ ကံသင်္ခါရကို မရှောင်လို့မှီဝဲနေရင် ကမ္မဇာနောရောဂါပျောက်ဖို့လမ်းမရှိဘဲ ရောဂါတိုးပြီး ဆိုးနေမှာပဲ။ ကမ္မဇာနောရောဂါကို ပျောက်စေချင်ရင် ကမ္မဇာနောရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကို မမှီဝဲဘဲ ရှောင်ရှားနေရမှာပဲ။

ကံသင်္ခါရရောင်ဖို့ဆိုရင်လည်း ကံသင်္ခါရရဲ့ဆန့်ကျင်ဘက် ကံသင်္ခါရကင်းတဲ့ အကျင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရအကျင့်ကို ကျင့်ရမှာပဲ။ ဝိသင်္ခါရအကျင့်ဆိုတာ ဝန်းကျင်ကသိစရာတွေ အပေါ် တုံ့ပြန်ရတဲ့အခါ မျှမျှတတ အတိုင်းအထွာ ပမာဏမှန်ကို မလွဲချော်စေတဲ့ တုံ့ပြန်မှုရဲ့ နာမည်ပဲ။

ဒါကြောင့် ဝိသင်္ခါရအကျင့်ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်အပြုအမူ နှုတ်အပြောအဆို စိတ်ဓာတ် အနေအထားအကျင့်တွေ လေ့ကျင့်နေရင် ကမ္မဇာနောရောဂါဟာ မပျောက်တော့ မပျောက်သေးပေမယ့် တိုးတက်မလာတာ ဖြစ်စေမှာပဲ။ ကမ္မဇာနောရောဂါ ရပ်တန့်သွား မယ်ပေါ့။ စိတ်ဥတုအာဟာရတွေကြောင့် အဖြစ်ခံရတဲ့ ရောဂါတွေလိုပဲ။

မတည့်တာမှီဝဲရင် ရောဂါတိုး လာတာခံရပြီး မတည့်တာကိုရှောင်ရင် ရောဂါမပျောက်ပေမယ့် ရောဂါရပ်တန့်နေတာကို ဖြစ်စေတာပေါ့။ ဒါကြောင့် အဲဒီရောဂါတွေ ရနေသူကို ကုသပေးသူတွေက ရောဂါနဲ့ဆန့် ကျင်တဲ့ အနေအထိုင် အစားအသောက်တွေကို မှီဝဲစေပြီး ရောဂါကိုဖြစ်စေတဲ့ အနေအထိုင် အစားအသောက်တွေကို ရှောင်ခိုင်းတာပဲ။ ဒီလိုရှောင်စရာတွေကို ရှောင်လိုက်ရင် ရောဂါမပျောက်ပေမယ့် ရောဂါပိုဆိုးအောင်

တိုးလာတာ မဖြစ်စေတာဘဲ။

ကမ္မဇရောဂါလည်း ရောဂါပဲဆိုတော့ ရောဂါမတိုးဖို့ ရှောင်စရာတွေကိုရှောင်တဲ့ အကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်ရတာပဲ။ အဲဒီလေ့ကျင့်စရာတွေဟာ ရောဂါတိုးမှာတွေကို ရပ်တန့်စေတဲ့ အကျင့်ဖြစ်တဲ့အတွက် သီလအကျင့်လို့ ပြောရမယ်။ ဒီအကျင့်က ကမ္မဇရောဂါ မတိုးစေရဲဘဲ ဖြစ်မယ်။ ဒီအကျင့်တစ်ခုတည်းနဲ့တော့ ကမ္မဇရောဂါက မပျောက်သေးဘူး၊ ကမ္မဇရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာဆီကို မရောက်စေနိုင်သေးဘူးပေါ့။

ရောဂါမပျောက် သေးပေမယ့် ရောဂါမတိုးအောင် လုပ်နိုင်တာဟာ ကောင်းလှပြီ မဟုတ်လား၊ ရောဂါရပ်တန့် နေတာဟာ ရောဂါပျောက်ဖို့ ဖြစ်တော့ဖို့ပဲ မဟုတ်လား၊ ဒီဝိသင်္ခါရအကျင့်ဟာ ရှောင်ရတဲ့အကျင့်ပဲ။ ရှောင်တာကို ပါဠိဘာသာဖြင့်ပြောရင် “ဝိရတီ” လို့ပြောရတယ်။ ဝိရတီဟာ ဝိနဲ့ရတီ နှစ်ပုဒ်ပေါင်း စကားလုံးပဲ။ “ရတီ”က မွေ့ပျော်တာ၊ “ဝိ”က ကင်းတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာပဲ။

ဘယ်လို မွေ့ပျော်စရာတွေက ကင်းစေရတာလဲ မေးစရာ ရှိတယ်။ မွေ့ပျော်စရာ အကင်းခံရတာတွေက ကမ္မဇရောဂါကို ဖြစ်စေတဲ့အကြောင်းတွေဖြစ်ကြတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကို ကင်းစေရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ကံသင်္ခါရတွေဟာ အရှောင်ခံအကျင့်တွေပဲပေါ့။ ဒါကို ပါဠိလိုပြောတော့ “ဝိရမိတဗ္ဗဓမ္မ”တွေလို့ ပြောရတာပဲ။ အဲဒါလည်း ဝိရမိတဗ္ဗဟာ ဝိနဲ့ရမိတဗ္ဗ နှစ်ပုဒ်ပေါင်းစကားလုံးပဲ။

ရမိတဗ္ဗက မွေ့ပျော်ခံတွေပဲ။ ဝိကကင်းတာဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာပဲ။ မွေ့ပျော်ခံတွေက ကင်းတာတွေပေါ့။ မွေ့ပျော်ခံတွေဆိုတာ ကံသင်္ခါရတွေပဲ။ ကာမကံသင်္ခါရ ကောင်းမကောင်း ကြိုက်ရာလုပ်ကြသူတွေဟာလည်း ကာမကံသင်္ခါရကောင်း မကောင်း တွေမှာ ကာမတဏှာတွေနဲ့ မွေ့ပျော်နေကြတာပဲ။ ရူပါရူပကံသင်္ခါရကို ကြိုက်ရာလုပ် ကြသူတွေဟာလည်း ရူပကံသင်္ခါရ အရူပကံသင်္ခါရတွေမှာ ရူပတဏှာလို့ခေါ်တဲ့ ဘဝတဏှာ၊ အရူပတဏှာလို့ခေါ်တဲ့ ဝိဘဝတဏှာတွေနဲ့ မွေ့ပျော်နေကြတာတွေပဲ။

ဒါကြောင့် အဲဒီကာမကံ သင်္ခါရတွေ ရူပကံသင်္ခါရ အရူပကံသင်္ခါရတွေဟာ ကာမ၊ဘဝ၊ဝိဘဝတဏှာရှိသူတွေရဲ့ မွေ့ပျော်ခံတွေပဲ။ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရမှာ မွေ့ပျော်နေသူတွေကလည်း ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရ အကျင့်တွေကျင့်ကြပြီး မဖြစ်သေးတဲ့

အကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေ ဖြစ်အောင်၊ ဖြစ်ပြီးတဲ့ အကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေ တိုးတက်ဖြစ်အောင်၊ ဖြစ်ပြီးတဲ့ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကို ပျက်စေတဲ့ ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရပျက်ကုန်အောင်၊ မဖြစ်သေးတဲ့ ကာမအကုသိုလ် ကံသင်္ခါရကို ပျက်စေတဲ့ ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေ မဖြစ်ပေါ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်ကြပြီး ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေပြုကျင့်နိုင်ဖို့ မပြတ်တဲ့နိုးကြားမှုသတိတွေ အပြည့်ဝစောင့်ကြည့်ကာ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကျင့်ရာက စိတ်တွေတခြား မဖြစ်အောင်ထားတဲ့အတွက် ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရ ဈာန်ယာဉ်တွေစီးပြီး မြေလျှိုးမိုးပျံလို့ ပြောရလောက်အောင် တန်ခိုး အဘိညာဉ်တွေပေါက်တော့ ကာမအကုသိုလ် ကံသင်္ခါရဆိုင်ရာ အသိဉာဏ်ဖြစ်တဲ့ ဉာဏ်နီတွေ ဉာဏ်နက်တွေ အတွေးအခေါ်တွေမှာ ဝိဇ္ဇာဖြစ်သွားတာပဲ။

အဲဒီဝိဇ္ဇာက အောက်လမ်းဝိဇ္ဇာပေါ့၊ ဒီတော့ ဒီကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကျင့်သူဟာ သူကျင့်တဲ့ အဲဒီ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရမှာ မွေ့ပျော်တော့တာပေါ့။

တစ်ခုခုမှာမွေ့ပျော်တယ်ဆိုတာ လူတိုင်းမှာ ရှိကြတာပဲ၊ မွေ့ပျော်တယ်ဆိုတာ မွေ့ပျော်ခံရတဲ့တစ်ခုခုကိုကျင့်တဲ့ အလေ့အကျင့်လုပ်တာမှာ လုပ်ရတာနဲ့ လုပ်ရခြင်းရဲ့ အကြောင်း အသိတစ်ထပ်တည်း ဖြစ်သွားတာရဲ့နာမည်ပဲ၊ တစ်ခုခုကို လေ့ကျင့်တဲ့အခါ လေ့ကျင့်ရတာနဲ့ လေ့ကျင့်ရခြင်းရဲ့ အကြောင်းဖြစ်တဲ့အသိအမြင် တစ်ထပ်တည်းမဖြစ်ရင် အဲဒီကျင့်ရတာမှာမပျော်တာဘဲ၊ အဲဒီလိုဖြစ်နေရင် လေ့ကျင့်ရတာဟာ ပျင်းစရာဖြစ်တာပဲ၊ ပျင်းတယ်ဆိုတာ လုပ်ရခြင်းရဲ့အကြောင်း အသိအမြင် တစ်ထပ်တည်းမကျတာရဲ့ နာမည်ပဲ။

ဥပမာ ကွန်ပျူတာ စာရိုက်သူဟာ ကွန်ပျူတာလက်ကွက်ကို လက်ကရိုက် ရပေမယ့် လက်က လက်ကွက်မသိဘဲ မျက်စိက လက်ကွက်သိတာနဲ့ ရိုက်ရရင် စာရိုက်ရတာ ပင်ပန်းပြီး မပျော်ဘူး၊ မျက်စိက လက်ကွက်ကြည့်နေဖို့မလိုဘဲ လက်က လက်ကွက်ကို သိသွားရင် စာရိုက်ရတာ မပင်ပန်းဘဲ ပျော်တာပဲ။

မျက်စိနဲ့ လက်ကွက်ကိုကြည့်ပြီး စာရိုက်သူဟာ ကွန်ပျူတာစာရိုက်တတ်သူ မဖြစ်သေးဘဲ လက်က လက်ကွက်ကို သူ့ဟာသူ ရွှေ့လျားပြီး စာရိုက်သူက စာရိုက်တာနဲ့ စာရိုက်သူရောသွားလို့ ပျော်သူဖြစ်တာပဲ၊ ဘယ်အလုပ်မဆိုမှာလည်း အလုပ်နဲ့လုပ်ရခြင်း ဆိုင်ရာ အသိရောသွားသူဟာ ပျော်သူဖြစ်တာပဲ၊ ဒီနှစ်ခု မရောသူဟာ မပျော်သူဖြစ်တာဘဲ။

ဘယ်အလုပ်မျိုးမဆိုမှာလည်း များများလုပ်ရင် အလုပ်နဲ့ အသိမရောဘဲ မနေကြဘဲ ရောသွားတာချည်းပဲ။

ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရအကျင့်နဲ့ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကို ကျင့်ရခြင်း ဆိုင်းရာ အသိအမြင် အတွေးအခေါ် တစ်ထပ်တည်းဖြစ်သွားသူဟာ ကာမအကုသိုလ်ကံ သင်္ခါရ ကျင့်ရတာမှာ ပျော်မွေ့သူပဲ။ အဲဒီပျော်မွေ့မှုပျက်စေချင်ရင် အဲဒီပျော်မွေ့တဲ့အကျင့်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အကျင့်ကို များများကျင့်ရမှာပဲ။ ဝိသင်္ခါရဖြစ်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေကျင့်ပြီး အဲဒီအကျင့်ဝိရတီရဲ့ ဝိရမိတဗ္ဗတွေကို ရှောင်ရင် ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရပျက်မှာပဲ။

ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကျင့်ရင် အဲဒီအကျင့်ကို အထပ်ထပ်လေ့ကျင့်ရင် အဲဒီ အကျင့်မှာ ကာမအကုသိုလ်ကံလုပ်တဲ့ လုံ့လ၊သတိ၊သမာဓိတွေဝင်ပြီး ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရ ဈာန်တွေရပြီး ဒီဈာန်တွေက ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေဆိုင်ရာ မြေလျှိုး မိုးပျံတန်ခိုး အဘိညာဉ်တွေပေါက်ကာ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရအကျင့်တွေကို ကျင့်ရခြင်းအကြောင်း အသိအမြင်ဖြစ်တဲ့ ဉာဏ်ပန်းတွေ ဉာဏ်ခရမ်းတွေပေါက်တဲ့ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရ အကျင့် စရဏဆိုင်ရာ ဝိဇ္ဇာဖြစ်တာပဲ။ ဒီတော့အကျင့်စရဏနဲ့အသိဝိဇ္ဇာ တစ်ထပ်တည်းကျတော့ အဲဒီကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရမှာ မွေ့ပျော်တာပဲ။

ကာမအကုသိုလ်ကံနဲ့ ကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေဟာ အရူးကကျင့်တဲ့ မကောင်းမှုနဲ့ ကောင်းမှုပဲ။ လူကောင်းတွေက အရူးက ဆွဲတာလုတာ ခံရတာပဲ။ မငြိုငြင်ဘူး၊ အရူးကပေးတာ ကမ်းတာလည်း မနှစ်သက်ဘူး၊ အရူးလုပ်တာတွေချည်း ဖြစ်လို့ပဲ။ လူရဲ့ပကတိစိတ်နဲ့ လုပ်တာတွေ မဟုတ်လို့ ငြိုငြင်တာ နှစ်သက်တာမဖြစ်ကြတာဘဲ။ အရူးကယူတာနဲ့ အရူးက ပေးတာကို ငြိုငြင်နိုင်ကြ နှစ်သက်နိုင်ကြသူတွေဟာ အရူးတွေပဲရှိတယ်။ အရူးက အရူးမှန်း မသိလို့ ငြိုငြင်နိုင်တာ နှစ်သက်နိုင်တာတွေ ဖြစ်နိုင်ကြတာပဲ။

ဒီတော့ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရနဲ့ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရ အကျင့်တွေမှာ ဉာဏ်နီဉာဏ်နက် ဉာဏ်ပန်းရောင် ဉာဏ်ခရမ်းရောင်တွေပေါက်တဲ့ ကာမကံသင်္ခါရအကျင့် စရဏကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကာမကံသင်္ခါရ ဝိဇ္ဇာဖြစ်တော့ အဲဒီကာမကံတွေမှာ မွေ့လျော်ပျော်

တော့တာပဲ။

ကာမကုသိုလ်ကံနဲ့ အကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေအားလုံးဟာ လောကမညီမညွတ်အောင် လုပ်ဆောင်တဲ့ မမျှတတဲ့ လုပ်ငန်းတွေဖြစ်လို့ အလုပ်မဟုတ်တဲ့အလုပ်တွေ ဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီမှာ အသိနဲ့ အလုပ်တသားတည်းဖြစ်အောင် ပျော်နေတော့ အဲဒီကာမကံအလုပ်တွေကို အဟုတ်မဟုတ်တဲ့အလုပ်တွေလို့ မသိကြတော့ဘဲ ဟုတ်တယ်ထင်ခံနေရတာတွေပဲ။

ရူပကံသင်္ခါရနဲ့ အရူပကံသင်္ခါရအကျင့်တွေလည်း ဒီလိုပဲ။ ကျင့်ကြသူတွေဟာ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးတွေနဲ့ အပျော့အမာ အတွန်းအဆွဲ အလှုပ်အငြိမ် အပူအအေး အဲဒါတွေက ဖြစ်စေတဲ့ အဆင်း အသံတွေပေါ့။ ဒီသိစရာတွေပဲသိတဲ့အကျင့်နဲ့ အဲဒါတွေတောင် ဖြစ်ပြီးပျက်တာတွေ သိပြီးမရှိနေတာကို သိတဲ့အသိတွေပဲ သိတာကိုလေ့ကျင့်နေကြတာပဲ။ ဒီအကျင့်တွေဟာ ကျင့်စမှတော့ အကျင့်မှာမပျော်ဘူး၊ သူတို့သိရာက အသိခံတွေဟာ လွတ်လွတ်သွားတတ်လို့ပဲ။

ဒီလိုလွတ်သွားတာမျိုးဖြစ်ရင် ပြန်သိအောင် သိစရာတွေကို ပြန်ကပ်တာတို့၊ မလွတ်ဘဲနေရင်လည်း ဆထက်မလွတ်အောင် လုံ့လထားတာတို့၊ ကာမသိစရာတွေပေါ်ရင် ပျောက်အောင်၊ မပေါ်ရင် ဆက်မပေါ်အောင် လုံ့လတွေထားပြီးကျင့်တော့ ရူပကံသင်္ခါရနဲ့ အရူပကံသင်္ခါရရဲ့ သိစရာတွေ လက်မလွတ်အောင် ကျင့်လာနိုင်လာတာပဲ။ ဒါလည်း သတိထားပြီး စောင့်ကြည့်တဲ့စိတ်တွေလည်း ဆက်လေ့ကျင့်နေရတာပဲ။

ဒီရူပါရူပကံသင်္ခါရတွေရဲ့ သိစရာတွေ ပျောက်ဆုံးဖို့ ဦးတည်နေတဲ့ ကိုယ်အနေအထား ခံစားမှုအနေအထား စိတ်ကူးအနေအထား အလုပ်အနေအထားတွေ ဖြစ်နေသလား ဆိုတာ သတိထားတဲ့အကျင့်လည်း ကျင့်ရတာပဲ။ ဒီလိုတွေကျင့်တော့ ရူပါရူပကံသင်္ခါရတွေရဲ့ သိစရာတွေမှာ သိတဲ့စိတ်တွေ စူးစူးစိုက်စိုက်ဖြစ်ပြီး ရူပကံသင်္ခါရအတွက် ရူပဈာန်ဝင်တာပဲ၊ အရူပကံသင်္ခါရအတွက် အရူပဈာန်ဝင်တာပဲ။

ဒီဈာန်ဝင်တာတွေဟာ ဈာန်ဝင်သူရဲ့ အလေ့ ဝသီအဖြစ် လုပ်ဖန်များတော့ ရူပါရူပကံသင်္ခါရတွေမှာတော့ မြေလျှိုးမိုးပျံ့လောက်အောင် အစွမ်းအစတွေဖြစ်ပြီး ရူပါရူပကံသင်္ခါရတွေ လုပ်ရခြင်းဆိုင်ရာ အသိတွေပေါက်လာတာပဲ။ ဉာဏ်တွေ ပေါက်တာပေါ့။ ဘာဉာဏ်တွေလည်း ဆိုရင်တော့ ဉာဏ်အနီအောက်တို့ ဉာဏ်

ခရမ်းလွန်တို့ပဲ။

ရူပါရူပကံသင်္ခါရတွေက သိစရာတွေသိအောင်ကျင့်တာ အထပ်ထပ်လေ့ ကျင့်တာတွေ ဟာ စရဏတွေပဲ။ အဲဒီစရဏတွေ လုပ်တဲ့အတွက် ဉာဏ်အနီအောက်တွေ ဉာဏ်ခရမ်းလွန်တွေ ပေါက်တာဟာ ရူပါရူပကံသင်္ခါရဝိဇ္ဇာပေါက်တာပဲ။ အကျင့်က စရဏ၊ အသိက ဝိဇ္ဇာပေါ့။ ရူပါရူပကံသင်္ခါရဟာ အကျင့်ရော၊အကျင့်ကို ကျင့်ရခြင်း အကြောင်းအသိရော ပေါက်တော့ ရူပါရူပကံသင်္ခါရဟာ ရူပါရူပကံသင်္ခါရလုပ်သူရဲ့ ဥစ္စာဖြစ်တဲ့အထိ ပျော်မွေ့သွားတော့တာပဲ။

ရူပါရူပကံသင်္ခါရတွေရဲ့ သူတို့သိစရာတွေမှာ ပျော်နိုင်ဖို့အတွက် သူတို့မှာလည်း ရှောင်စရာကိုရှောင်ရတယ်။ အဲဒါက ကာမသိစရာတွေကို ရှောင်ရတာပဲ။ ကာမသိစရာတွေဟာ သူတို့အတွက် ဝိရမိတဗ္ဗတွေပဲပေါ့။ အရူပကံသင်္ခါရကလည်း သူတို့သိစရာနဲ့ပျော်နေဖို့ ရှောင်စရာဝိရမိတဗ္ဗကိုရှောင်ရတာပဲ။ အဲဒီဝိရမိတဗ္ဗက ရူပကံသင်္ခါရကသိရတာရဲ့ သိစရာပဲ။ ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရမှာ ပျော်မွေ့သူရဲ့ ရှောင်စရာဝိရမိတဗ္ဗဟာ ကာမအကုသိုလ်ကံ သင်္ခါရက သိစရာဒုစရိုက်တွေပဲ။

ကံသင်္ခါရအားလုံးဖြစ်တဲ့ ကာမကံတွေ ရူပါရူပကံတွေဟာ သူ့အကျင့်တွေကို ပွားများတာကြောင့် ပေါက်လာတဲ့ အသိဉာဏ်တွေဖြစ်ကြပြီး သူ့ကံနဲ့ သူ့ဉာဏ်တပ်မိပြီး ကံသင်္ခါရကျင့်တာတိုင်း အဲဒီကျင့်တဲ့ကံသင်္ခါရမှာ ပျော်မွေ့ကြတာပဲ။ ဒီတော့ အဲဒီကံသင်္ခါရကို အကောင်းမထင်ဘဲ မနေနိုင်ဖြစ်ပြီး နောက်ကံသင်္ခါရတစ်ခုပြောင်းဖို့ အခက်အခဲရှိတာပဲ။

လောကဥပမာ တင်ကြည့်ရင် လူတွေဟာ ကိုယ်အနေကြာရာမှာ ပျော်သလိုပဲ၊ တောမှာနေသူက တောမှာပျော်၊ တောင်ပေါ်နေသူက တောင်ပေါ်မှာပျော်၊ မြို့မှာနေသူက မြို့မှာပျော်တာမျိုးပဲ။ အခု ကမ္မဇအနာရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းလမ်းဖြစ်တဲ့ “ဝိသင်္ခါရအကျင့်”ကို ကျင့်တော့မယ်ဆိုတော့ ကံသင်္ခါရအားလုံးဟာ ပျော်မွေ့စရာမဟုတ်တဲ့ “ဝိရမိတဗ္ဗ” ဖြစ်ပုံ အသိတွေကို ကျင့်ရတော့မယ်။

ကာမကံသင်္ခါရတွေလည်း လူလောက လူတွေကို စိတ်ဝမ်းတွေကွဲ မညီမညွတ် တွေ ဖြစ်အောင်ဖန်တီးတဲ့အကျင့်အဖြစ် စက်ဆုပ်ရွံရှာ နှလုံးနာရမယ်။ ရူပါရူပကံသင်္ခါရ တွေကိုလည်း လူတွေရဲ့မျက်စိတွေ မကန်းဘဲနဲ့ မမြင်သူဖြစ်အောင်လုပ်မှု၊ မထိုင်းဘဲနဲ့

မကြားအောင် မဆွံ့မအ မထုံမထိုင်းဘဲ မတွေ့ထိမသိမြင်အောင် လူကို လူစဉ်မမီအောင် ဖန်တီးတဲ့အကျင့်ပဲ။

ဒီလိုဖြစ်လျှက် လူတွေက ဒီကံသင်္ခါရအားလုံးဖြစ်တဲ့ ကာမအကုသိုလ်ကံ ကာမကုသိုလ်ကံ ရူပကုသိုလ်ကံ အရူပကုသိုလ်ကံတွေထဲက တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခုကို ဘာကြောင့်ကျင့်နေတာလဲ မေးစရာပဲ။ အဖြေက ဒီကံသင်္ခါရတွေလုပ်လို့ လူ့လောကမှာဖြစ်လာမယ့် အဖြစ်တွေကို မဝေဖန်မိတာနဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ ဒီကံသင်္ခါရတွေက ပြုသူဖြစ်တဲ့ကိုယ့်ကို ဖျက်ဆီးမှာကိုလည်း မဝေဖန်မိတာဖြစ်တဲ့ အကြောင်းနှစ်ချက်ကြောင့် ဒီကံသင်္ခါရ အမျိုးမျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးကို ကျင့်မိကြတယ်လို့ပဲ ဖြစ်တယ်။

ဒီကံသင်္ခါရတွေအားလုံးဟာ ပြုသူကို ပျက်စီးစေတာကို မဝေဖန်နိုင်တာဖြစ်ဖို့ သင့်ပေမယ့် အပြစ်ရတဲ့ လူ့လောကအကျိုးနည်းမှုတွေ မဝေဖန်မိတာက ဖြစ်ဖို့မသင့်သလို ဖြစ်တယ်လို့တွေ့ရစရာရှိတယ်။ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေဟာ အပြစ်ရသူမှာ နစ်နာမှုဖြစ်တာ အထင်အရှားပဲ။ ဒီအဖြစ်သိဖို့ဝေဖန်နေစရာ မလိုသလိုဘဲ။

ဒီလိုဖြစ်ပေမယ့် ကံသင်္ခါရ ပြုသူအမြင်မှာ ပြုသူဖြစ်တဲ့ သူကောင်းစားမှာမြင်တာက လက်ဦးဖြစ်နေတော့ အပြစ်ရသူ နစ်နာမှုကို မဝေဖန်နိုင်တော့တာဘဲ။ ကာမအကုသိုလ်ကံ သင်္ခါရပြုသူဟာ သူကောင်းစားဖို့ အမြင်က လက်ဦးနေတယ်ဆိုရင် ကာမကုသိုလ်ကံ သင်္ခါရပြုသူကတော့ သူများတွေ ကောင်းစားအောင် လုပ်နေသူပဲ။

ဒီတော့ ဘယ်လိုအပြစ်မြင်အောင် ဝေဖန်ရမှာလဲ မေးစရာပဲ။ အဖြေက ကာမကုသိုလ်ကံ သင်္ခါရပြုသူတွေလည်း ကိုယ်ကောင်းစားဖို့အမြင်နဲ့ပြုတာပဲ။ သူဟာ သူများကောင်းဖို့ လုပ်နေတာဖြစ်ပေမယ့် အဲဒီမြင်တဲ့ သူများကောင်းဖို့ဆိုတာဟာ ကိုယ်ကောင်း ဖို့မြင်တာရဲ့အောက်မှာပဲ ရှိတယ်။

ဒါကိုပုံပေါ်အောင် ဝေဖန်ကြည့်ရမယ်။ သူများကောင်းအောင် လုပ်တာကို လူ့လောကကြီးက အားပေးကြတယ်။ လုပ်ချင်လာအောင် ကုသိုလ်ရတယ်လို့ ချီးမွမ်းထောမနာတွေလုပ်ကြတယ်။ ပြောသူရော အပြောခံရသူပါနှစ်ဦးက အဲဒီရတဲ့ကုသိုလ်ဆိုတာ သိကြတယ်လို့တော့ မဟုတ်ကြဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကုသိုလ်ကံ ကောင်းတယ်ဆိုတာ မဟုတ်တဲ့

ကောင်းတာမျိုးကို ရကြတာ လက်တွေ့သိကြတယ်။

အဲဒီရတာက လူတွေရဲ့အသိအမှတ်ပြုတဲ့ မျက်နှာတွေပဲ၊ လူ့လောကမှာ လူတွေရဲ့မျက်နှာရတာလောက် ကြည်နူးဝမ်းသာရတာမျိုးဟာ မရှိသလောက်ရှားတာပဲ၊ မျက်နှာရှိသူဟာ လုပ်ချင်တာအောင်မြင်တာပဲ။

ဒီတော့ လူအလိုချင်ဆုံးအရာဟာ လူတွေရဲ့ မျက်နှာတွေပဲ၊ ကာမကုသိုလ်ကံ ကျင့်သူကို လူတွေကမျက်နှာသာ ပေးကြတယ်၊ လူစုလူဝေးအလယ်မှာ ကိုယ်ပြုတဲ့ ကာမ ကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကို ဝမ်းမြောက်စကားတွေ ပြောတာခံရပြီး ဝိုင်းဝန်းကာ ကောင်းချီးပေးတာ လည်း ခံရတယ်၊ ဒါတွေဟာ သာယာတဲ့ မျက်နှာသာပေးတာတွေ ခံရတာပဲပေါ့။

ကာမကံသင်္ခါရ ကုသိုလ်ကိုပြုသူက သူများကို လုပ်ကိုင်ပေးရတာထက် သူရတဲ့ မျက်နှာသာတွေကပိုလွန်တာပဲ၊ ဒီတော့ ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရ ကျင့်ကြသူတွေဟာ အကျင့်ခံရသူတွေအတွက် အမြင်ထက် ကျင့်သူကိုယ်တိုင်အတွက် အမြင်နဲ့ ကျင့်တာပဲ၊ ဒါကြောင့် ကာမကံသင်္ခါရပြုသူတွေဟာ လူသိရှင်ကြား ပြုတတ်ကြတယ်၊ ဒါကို တချို့က မလိုလားကြဘူး။

အဲဒီသူတွေက ပြောတယ်၊ လက်တစ်ဖက်လုပ်တဲ့ ကာမကုသိုလ်ကံ သင်္ခါရကိုကျန် လက်တစ်ဖက်က မသိအောင်လုပ်ဖို့ဘဲ၊ ဒါလည်း မျက်နှာသာရဖို့ပါပဲ၊ ကာမအကုသိုလ် ကံသင်္ခါရလုပ်သူဟာ လူတွေ ဆိတ်ကွယ်ရာမှာ လုပ်ပေမယ့် လူတွေသိကြတာပဲ မဟုတ်လား၊ ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကို ဆိတ်ကွယ်ရာမှာလုပ်တာ အသိခံရတော့ပိုပြီး မျက်နှာသာရတာပဲ။

ဆိတ်ကွယ်ရာမှာပြုတဲ့ ကုသိုလ်ကံသင်္ခါရက မများလှပေမယ့် အများအပြား ရှိနိုင်တယ်လို့ ဖြည့်တွေးပြီး မျက်နှာသာတွေ ပိုရတာပဲ၊ ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရလုပ်တာရဲ့ ပင်မရည်ရွယ်ချက် ကတော့ ကိုယ်ရဖို့မဟုတ်သလိုဖြစ်ပေမယ့် တကယ်က ကိုယ်ရဖို့ပဲ၊ ဒီတော့ ကာမကုသိုလ်ကံတွေပြုကြတာပဲ။

ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရဟာ ပြုသူအကျိုးရဖို့မျှော်ကိုးပြီးကျင့်ပေမယ့် လောက လည်းအကျိုးဖြစ်တယ်လို့ ပြောရမလိုရှိတယ်၊ တကယ်တော့ လူ့လောကကို အကျိုးဖြစ်

စေတာ မဟုတ်တာဘဲ၊ ဒါကိုဝေဖန်ကြည့်ရမယ်၊ လောကမှာ လူတွေဟာ လက်နှစ်ဖက် ခြေနှစ်ချောင်း ခေါင်းတစ်လုံး ပါသူတွေချည်းပဲ။

အနည်းအပါးချို့တဲ့သူကတော့ ခြွင်းချက်ပေါ့၊ လက်ခြေ ခေါင်းတွေ ကောင်းကောင်း အလုပ်မလုပ်နိုင်သေးတဲ့ နနယ်သူ မဟုတ်သူတွေကို သူတို့ အားနဲ့သူတို့ ရပ်တည်စေ သင့်ကြတယ်၊ မရပ်တည်တတ်ကြရင် ရပ်တည်တတ် အောင်ညွှန်ပြပေးသင့်ကြတယ်၊ သူတို့မှာ လိုတာရှိရင် သူတို့မှာရှိတဲ့ပိုတာနဲ့ဖလှယ်ယူတာမျိုး လုပ်ကြမှာပဲ၊ ဒါဟာ လူ့လောကရဲ့ အစဉ်အလာ နိယာမပဲ၊ ဒီနိယာမဟာ လူ့လောကရဲ့မျှတတဲ့နိယာမပဲ၊ ဒီနိယာမဟာ လူ့လောကမှာ အပေါ်စီးလက် အောက်လက်တွေ မရှိစေတဲ့နိယာမဘဲ။

ဒါကြောင့် လူတစ်ဦးကလူတစ်ဦးကို ကြောက်ရတာလည်း မရှိ၊ အားနာရတာ လည်း မရှိ၊ တွယ်တာရတာလည်းမရှိ၊ မျှော်လင့်အားကိုးရတာလည်းမရှိဖြစ်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားကိုးနိုင်တဲ့လွတ်လပ်တဲ့ နိယာမပဲ၊ ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရဟာ ပြုသူက သူကောင်းစားဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပြုတာဖြစ်တဲ့အတွက် အပြစ်ရသူတွေကို ဖရိဖရဲ လွှင့်ကြံကုန်စေကြတာတွေပဲ။

ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရဟာ နောက်ကွယ်မှာဖြစ်ပျက်ချက်တွေကိုဝေဖန်ကြည့်ရင် ကုသိုလ်ကံ သင်္ခါရအပြစ်ရသူတွေကို ဝယ်ယူလိုက်တာဖြစ်ကြောင်း အထင်အရှားတွေ့ရ မှာဖြစ်တယ်၊ အနည်းဆုံးပြောရင် ကုသိုလ်ကံသင်္ခါရအပြစ်ရသူတွေဟာ ပြုသူရဲ့လူတွေဖြစ် ကုန်ကြတာချည်းပဲ။

ကုသိုလ်ကံသင်္ခါရ အပြစ်ရသူတွေဟာ ပြုသူကို ချစ်ရတယ်၊ ကြောက်ရတယ်၊ တွယ်တာရတယ်၊ မြတ်နိုးရတယ်၊ အားကိုးရတယ်၊ မျှော်လင့်ရတယ်၊ ဩဇာခံရတယ်၊ ကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေ ပြုသူကလည်း သူ့ကိုချစ်ခင်ကြောက်ရွံ့ ဩဇာခံသူနဲ့ အဲဒီလိုမဟုတ်သူ တွေကို အတူတကွတသားတည်းမမြင်နိုင်ဘဲ ခွဲခြားမြင်တာတွေ လုပ်ရတော့တာပဲ၊ ဒီတော့ လူတွေမှာ အုပ်စုတွေကွဲကြရတယ်၊ မမျှမတတွေဖြစ်ပြီး မငြိမ်းမချမ်းတွေဖြစ်ကြရတယ်။

ဒါကြောင့် ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရဟာ လူတွေကို အပြစ်ရသူနဲ့ ပြုတဲ့သူအဖြစ် မတူညီတဲ့ အတန်းအစားကို မွေးဖွားပေးတဲ့ ငြိမ်းချမ်းဖို့အတွက် အဟုတ်မဟုတ်တဲ့ လုပ်ငန်း အကျင့်ပဲ၊ အဲဒါကို ကျင့်သူကိုယ်တိုင်ကိုလည်း ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါ စွဲကပ်မှုဒဏ် ခံစားရပြီး ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရလုပ်ပြီး လူတွေကို

သူဖန်တီးတာ အောက်မှာ ရှိတဲ့လူတွေ ဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့ပဲ။

သူတစ်ကိုယ်လုံးမှာ ရှိတာတွေက သိတာတွေဖြစ်တော့တဲ့အထိ ဝဋ်လိုက်ခံရ သူဖြစ်ပြီး ကာမကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကို မဝေဖန်နိုင်သူဖြစ်ခံရတာပဲ။ ရူပကုသိုလ်ကံသင်္ခါရနဲ့ အရူပကုသိုလ်ကံသင်္ခါရတွေက မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်စရာ ဘယ်လိုမဖြစ်တာလဲဆိုတာ ထင်ရှားနေတာပဲ။ မကန်းဘဲ မမြင်တာ၊ မထိုင်းဘဲ မကြားတာ၊ မဆွံ့မအမထုံဘဲ မတွေ့မသိတာတွေဟာ မလိုလား မပျော်ပိုက်စရာတွေဘဲ။ ဝန်းကျင်က သိစရာတွေကို မသိတာတွေဟာ လူဖြစ်ရုံနဲ့နေတာတွေပဲ။ ဒါတွေဟာ ဝေဖန်မိနေစရာမလိုဘဲ သိရမှာတွေဖြစ်တယ်။

ဒါပေမယ့် ဒီရူပကံသင်္ခါရ အရူပကံသင်္ခါရတွေမှာ ပျော်ပိုက်နေတာဟာ ဘယ်လို ကြောင့်လဲ မေးစရာပဲ။ အဖြေက ဒီရူပကံသင်္ခါရကျင့်ကြသူတွေဟာ ကာမကံသင်္ခါရတွေကို အကြောက်ကြီး ကြောက်ပြီး ကျင့်ကြတာဖြစ်လို့ ကာမသိစရာတွေကလွတ်နေတဲ့ သိစရာဖြစ်တဲ့ အပျော့အမာ အတွန်းအဆွဲ အလုပ်အငြိမ် အပူအအေးစတဲ့ ဓာတ်သဘာဝတွေသိစရာမှာ ဘေးရန်ကင်းတဲ့ သိစရာအဖြစ် ပျော်မွေ့ကြတာပဲ။ ဒီသူတွေဟာ ကာမကောင်း မကောင်း ကံသင်္ခါရတွေကြောက်လို့ ပြေးပေါက်မှားတဲ့ သူတွေပဲ။ ကျားကြောက်လို့ အရှင်ကြီးကိုးကာမှ အရှင်ကြီးက ကျားထက်ဆိုးနေတာကို မသိနိုင်သူတွေဘဲ။

ရူပါရူပကံသင်္ခါရတွေဟာ ကျင့်သူကို မမြင်မကန်း၊ မကြားမပင်း၊ မတွေ့မသိ၊ မဆွံ့ မအတွဲအဖြစ်ရောက်စေတဲ့အကျင့်တွေပဲ။ လက်နှစ်ဖက်ခြေနှစ်ချောင်း ခေါင်းတစ် လုံးရှိသူဖြစ်ပေမယ့် သူများတွေလို ကိုယ်ဟာကိုယ်ရပ်တည်ဖို့ စားဝတ်နေရေးတွေ ဖြစ် အောင်မလုပ်နိုင်ဘဲ သူများကိုမိုခိုရသူ ဖြစ်စေတာတွေပဲ။

သူတို့ဟာ သူတို့အကျင့်တွေကို ကျင့်လို့ မြေလျှိုးမိုးပျံတဲ့အသိတွေရပြီး ပျော်နေကြပေမယ့် သူတို့ရဲ့ အဲဒီအကျင့်တွေဟာ လုပ်နိုင်ပေတယ်လို့ အံ့သြစရာတွေကို လူတွေကိုဖြစ်စေရုံထက် မပိုတာဘဲ။ တကယ့်လူ့ကိစ္စ ဖြစ်တဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရပ်တည် ရှင်သန်ဖို့ကတော့ လူတွေကို အားကိုးနေရသူတွေပဲ။ သူတို့ အကျင့်က လူတွေကို ဘာမှအလုပ်အကျွေးမလုပ်နိုင်ရုံမျှမက လူတွေကို အံ့ဖွယ်သူဖြစ်အောင် ပြပြီး အမြင်မှားတွေ

ဖြစ်စေတာတွေပဲ။

ဒီရူပါရူပကံသင်္ခါရကျင့်လို့ တန်ခိုးပြနိုင်သူတစ်ဦး ဟိုဖက်နားခေတ်က ကမ္ဘာကျော် အောင်ပေါ်ခဲ့သူတစ်ယောက် အိန္ဒိယမှာ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ သူ့အမည်က “ဆိုင်းဘာဘာ” လို့ပဲ။ သူဟာ လူတွေအံ့လောက်တာတွေ အမျိုးမျိုးကို ထမင်းစားရေသောက်လို လွယ်လွယ်ကူကူ အကြိမ်မရေတွက်နိုင်အောင် ပြခဲ့တယ်။ တစ်ခါမှာ နှမ်းဘတ်ကျောက်ခဲကို မြှောက်ပြီး ပြန်ကျလာတဲ့အခါ သင်္ကြာခဲဖြစ်နေတာကို အနောက်ကပညာရှင်တစ်ဦးကို ပြတယ်။

ပညာရှင်က စမ်းကြည့်တော့ တကယ်ဖြစ်တာတွေရပြီး သူ့ကိုပြန်ပြောတယ်။ အိန္ဒိယမှာ ဒီလိုကျောက်တွေ အများအပြားရှိတယ်။ ဒါတွေကို သင်္ကြာဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး အိန္ဒိယပို့ကုန်အဖြစ်ပို့ရင် အိန္ဒိယဆင်းရဲပျောက်ဖို့ အထောက်အကူပဲ။ ဒီတော့ အဲဒါလုပ်ပါလို့ပဲ။ “ဆိုင်းဘာဘာ” က ပြန်ပြောတယ်။ ဒါက ပျော်စရာကစားပြတာပဲ။ သဘာဝတရားတွေကို ပျက်ကုန်အောင် မလုပ်ရဘူးဆိုတာမျိုးပဲ။ “ဆိုင်းဘာဘာ” က လူတွေအတွက် ဘာမှလုပ်မပေးနိုင်ပေမယ့် လူတွေကတော့ “ဆိုင်းဘာဘာ” စားဖို့ဝတ်ဖို့ နေဖို့တွေ ပေးနေရတာပဲ။ သူ့အကျင့်ကို လူတွေအား ကျစေတာပဲ ပေးသွားပြီး လူ့လောကကို ပျက်စီးမှုအမွေချန်ခဲ့တာ လုပ်သွားသူပဲ။

ရူပကံသင်္ခါရကျင့်သူတွေဟာ ဓာတ်သဘာဝတွေကို အမှန်တရားတွေလို့မှတ်ထင်ပြီး အရူပကံသင်္ခါရကျင့်သူတွေကတော့ အဲဒီရူပသဘာဝမရှိရာဟာ အမှန်တရားလို့ မှတ်ထင်တယ်။ သူတို့အမှန်တရားလို့ မှတ်ထင်တာတွေဟာ မဟုတ်ဘူးလို့ မပြောရပေမယ့် အဲဒီအမှန်တရားက ဘာဖြစ်ဖို့အတွက် အမှန်တရားလဲဆိုတာတော့ သူတို့မှန်အောင် မပြောနိုင်ကြဘူး။ သူတို့ ပြောကြတာက ကာမကံသင်္ခါရနဲ့ရူပကံသင်္ခါရတွေကပေးတဲ့ ဒုက္ခတွေကလွတ်ရာဖြစ်လို့ အမှန်တရားဆိုတာမျိုးပဲ။ သူတို့ပြောတာ မမှန်ဘူး။ မောင်းထောင်းနေရလို့ ရေခပ်ရတာကလွတ်တာမျိုးဟာ တကယ်လွတ်တာ မဟုတ်လို့ဘဲ။

ဘာမှမရှိတော့ ဒုက္ခပေးမှာတွေမရှိတာ မမှန်ဘူးလား ပြောစရာရှိတယ်။ ဘာမှမရှိတာကို အမြဲရှိနေအောင် မတတ်နိုင်ကြဘူး။ တတ်နိုင်တယ်ဆိုရင် စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာရေး အကူတွေ ဘယ်လုပ်တော့မှာလဲ။ ဘာမှမရှိဘူး သိပေမယ့် အသိနဲ့အညီ ဘာမှလုပ်စရာမရှိအောင် မနေကြတာကြည့်ပြီးသိနိုင်တာပဲ။ သူတို့သေပြီးရင် ဗြဟ္မာအဖြစ် အသက်ရှည်တာ

ကမ္ဘာများစွာနဲ့ နေရမယ်လို့လည်း ထင်ကြတယ်။ ဒီအသိဟာ ထင်သာမြင်သာမရှိတဲ့ “အသိန္ဒိဋ္ဌိက” အသိတွေပဲ။

ဒါကို ဘယ်လိုယုံရမလဲ။ ယုံဖို့အတွက်ချဉ်စရာ ဘာရှိလို့လဲ။ မချဉ်ဘဲယုံရင် မျက်ကန်းအယုံ ဖြစ်မှာပေါ့။ သူတို့သေပြီးရင် ဘာမှမဖြစ်တော့ဘူး ယုံသူလည်း ယုံကြတယ်။ ဒါလည်း ချဉ်တွက်စရာ ဘာရှိလို့လဲ။ ချဉ်တွက်စရာ မရှိဘဲယုံတာဟာ ထင်သာမြင်သာမရှိတဲ့ “အသိန္ဒိဋ္ဌိက” အသိတွေပဲ။ အသိန္ဒိဋ္ဌိကဟာ ရာဇစောရတွေလိုပဲ လွတ်အောင် ရှောင်ရမှာတွေပဲ။ ဒီတော့ အသိန္ဒိဋ္ဌိကဟာ လူတွေကိုဒုက္ခရောက်အောင် ခလုတ်ဆူး ညှောင့် “ခါဏု၊ ကဏ္ဍက” တွေ ထောင်ထားခဲ့တာတွေ လုပ်ခဲ့ကြတာပဲ။

ဒီကံသင်္ခါရတွေဟာ လူများစုအနေနဲ့ ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကလွဲပြီး ကျန်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကို ကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းရှိသလောက် ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ပွားများ ကြတာနဲ့ ပွားများနိုင်အောင် ဆော်သြကြတာတွေ လုပ်နေကြတာ ခံနေကြရတယ်။ ဒီကံသင်္ခါရတွေဟာ ကမ္မဇရာဂါရပြီး အသိအမှောင်ကျခံရလို့ မိုက်မဲသူတွေလုပ်ကြတဲ့ အဟုတ်မဟုတ်တဲ့ လွန်ကျူးမှုတွေဖြစ်ကြောင်း ကမ္မဇရာဂါက လွတ်လပ်ဖို့ လက်ဦး ဖော်ခဲ့သူက အတိအလင်း ညွှန်ပြခဲ့တာပဲ။

ဒီညွှန်ပြချက်ကို တေးသီချင်းလုပ်ပြီး ဆိုကနေကြတယ်။ ကာမအကုသိုလ်ကံ သင်္ခါရပဲ လွန်ကျူးတာဖြစ်တယ်။ ကျန်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေက လွန်ကျူးမှု မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါတွေ မလုပ်ရင် မလုပ်ကောင်းဘူးပြောရင် ပြောသူဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပဲ။ အဲဒါမယုံတာဟာ ဝိစိကိစ္ဆာပဲ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှ ပေါ့ပေါ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမဟုတ်ဘဲ ဘယ်သူချွတ်လို့မှမရတဲ့ “နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ” ပဲလို့ အပြတ်နှိပ်ကွပ်ကြတာ ခံရတာပဲ။

ဒီလိုဖြစ်တာဟာ ဝိသင်္ခါရဖြစ်တဲ့ ကိုယ်အပြုအမူ နှုတ်အပြောအဆို စိတ်အနေ အထားဆိုတာ ဦးချို့နဲ့လား မေးကြမယ့်သူတွေဖြစ်လို့ပဲ။ ဝိသင်္ခါရ ငြိမ်းချမ်းရေးငှက် မသိတော့ သင်္ခါရဆက်ရက်ကို ငြိမ်းချမ်းရေး ချိုးငှက်ထင်ကြတာပဲ။ ကမ္မဇရာဂါကို လက်ဦးဖော်ထုတ်ခဲ့သူအနေနဲ့ ဖော်ထုတ်ရခြင်းရဲ့ ပန်းတိုင်ဟာ တစ်ခုပဲရှိတယ်။

အဲဒါ ကမ္မဇရာဂါတွေက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရေးပဲ။ အဲဒီငြိမ်းရေးကို အရောက်သွားတဲ့ လမ်းလည်း တစ်ကြောင်းတည်းပဲရှိတယ်။ အဲဒါက ကံသင်္ခါရတွေက

ကင်းရာ ဝိသင်္ခါရကျင့်ပြီး ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါတွေကို ငြီးငွေ့ပျင်းမုန်းစေတဲ့ အကျင့်နဲ့ ကံသင်္ခါရတွေကလွတ်လပ်ရာ ဝိသင်္ခါရအမြင်ရှင်းတဲ့ အကျင့်တွေပဲ။

ဝိသင်္ခါရဆိုတာ ကံသင်္ခါရတွေကိုရှောင်တဲ့ ဝိရတီရဲ့ နာမည်ပဲ။ ဝိသင်္ခါရဖြစ်တဲ့ ဝိရတီအကျင့်သန်လာရင် ကံသင်္ခါရတွေကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါတွေကို ကံသင်္ခါရရဲ့ ဆိုးဝါးချက်တွေအဖြစ် မြင်ပြီးကံသင်္ခါရကို စက်ဆုပ်ရွံရှာ နှလုံးနာစေတဲ့အကျင့်ပဲ။ ဒီအကျင့်ရင့်သန်လာရင် ကံသင်္ခါရတွေဟာ ကိုယ့်ဟာမဟုတ်တာ ကိုယ်မဟုတ်တာ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တ အနှစ်သာရမဟုတ်တာသိတဲ့ အသိဉာဏ်ပေါက်တဲ့အကျင့်ပဲ။ ဒီအကျင့်“လေ့ကျင့်ရမှု” သုံးသွယ်ပါတဲ့လမ်းဟာ အဲဒီကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ သွားသူသိတဲ့ အသိဟာလည်း တစ်ခုပဲရှိတယ်။ အဲဒါက ကံသင်္ခါရတွေကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါဟာ ပျက်စီးတဲ့ဆိုးဝါးတဲ့အနှစ်မဲ့တဲ့အရာအဖြစ် သိတာပဲ။

ကမ္မအနာရောဂါသိသူ ပယ်ရမယ့်အရာလည်း တစ်ခုပဲရှိတယ်။ အဲဒါက ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ အဲဒါတွေလုပ်ဖို့ သိနေတဲ့အသိမှားတွေပဲ။ ရှောင်စရာကံသင်္ခါရတွေကို ရှောင်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါး ရပ်တည်တဲ့အကျင့်ဟာ **“ဝိရတီအကျင့်”** ဒါမှမဟုတ် **“ဝိသင်္ခါရ အကျင့်”**ပဲ။ ဒီအကျင့်ဟာ ကံသင်္ခါရတွေကို တဒင်္ဂပဲရှောင်နိုင်တာဖြစ်တဲ့အကျင့်လို့ ပြောရတယ်။

ဒီထက်ကံသင်္ခါရတွေရှောင်တဲ့ ဝိရတီ၊ဝိသင်္ခါရအကျင့်မှာ ပံ့ပိုးတဲ့စိတ်တွေထားရမှာပဲ။ ဒါမှကံသင်္ခါရတွေကို ကွာသွားအောင် ခွဲနိုင်တဲ့အထိရှောင်နိုင်မှာပဲ။ အဲဒါဘယ်လို ပံ့ပိုးတဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ ထားမလဲ။ ကံသင်္ခါရတစ်ခုခုကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါတွေရှိတယ်။ အဲဒါတွေဟာ“ငါ့ဟာ၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တတွေပဲ” ဆိုတဲ့အသိအမှတ် အမြင်တွေ မှားကြတာတွေပဲ။

ကံသင်္ခါရဆိုတာတွေဟာ ပမာဏမှန်နဲ့ကင်းပြီး အဟုတ်မဟုတ်တာတွေကို အဟုတ် လုပ်ထားတာတွေပဲ။ ဒါတွေက ဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါတွေဟာ “ငါ့ဟာ၊ငါ၊ ငါ့ကိုယ် အတ္တ”လို့အသိတွေ အမှတ်တွေ အမြင်တွေ မှားကြတာတွေပဲ။ အဟုတ်မဟုတ်တာတွေကို ငါ့ဟာလို့သိရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ငါလို့မှတ်ရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တလို့ ယူရင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီအသိအမှတ် အယူတွေကို ကံသင်္ခါရတွေကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါတွေမှာ

စွဲတဲ့အစွဲတွေလို့ ပြောရတာပဲ။

ဒီအသိအမှတ်အယူတွေဟာ အဖြစ်ခံရသူကို အစွဲဝင်စေတယ်။ အဲဒီလူမှာရှိတဲ့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ ဦးနှောက်တွေကို ပျက်စေလို့ပဲ။ အဲဒီမျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်တွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်အတ္တမဟုတ်တာတွေဘဲ မဟုတ်လား။ အဲဒီ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇောရာဂါကို ဖြစ်နေရင် ပယ်ပျောက်သွားအောင် အားထုတ်ရမယ်။ မဖြစ်သေးရင်လည်း မဖြစ်လာအောင် အားထုတ်ရမယ်။ ကံသင်္ခါရနဲ့ ကမ္မဇောရာဂါ ကင်းနော့မဖြစ်ရင် ကင်းအောင်နဲ့ ကင်းနေရင် ဆထက်လွန်ပြီး ကင်းနေအောင် ကြိုးစားအားထုတ်တာတွေ လုပ်ရမှာပဲ။

ပြီးတော့ သတိတရားလည်း လက်ကိုင်ထားရမယ်။ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ့်စိတ် ကိုယ့်ခံစားချက် ကိုယ့်အလုပ်အကိုင်တွေတိုင်းမှာ သတိထားရမယ်။ အဲဒီ သတိထားရမယ့် နေရာတွေက ကံသင်္ခါရတစ်ခုခု ပြုပြီးတဲ့အခါ အဲဒီသတိထားရမယ့်နေရာတွေအဖြစ် ဖြစ်တည်ကျန်ခဲ့လို့ပဲ။ ကမ္မဇောတွေပေါ့။ ဒါကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလို့လည်း ခေါ်တယ်။ အဲဒီလို ခေါ်ရခြင်းကြောင့်ကတော့ အဲဒါတွေဟာ ငါ့ဟာဖြစ်တယ်၊ ငါ၊ ငါ့ကိုယ်အတ္တတွေဖြစ်တယ် လို့ အစွဲတွေရဲ့ အစွဲခံရတဲ့ခန္ဓာတွေဖြစ်လို့ပဲ။ အဲဒီ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဆိုတာဟာ ကံသင်္ခါရတွေက ဖြစ်စေတဲ့ ခန္ဓာတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ကမ္မဇောတွေပဲပေါ့။

အဲဒီ ကမ္မဇောတွေထဲမှာ ရုပ်တွေလည်းပါတယ်။ ခံစားမှု မှတ်သားမှု တုံ့ပြန်မှု သိမှုတွေလည်းပါကြတယ်။ စုစုပေါင်း ခန္ဓာငါးပါးပဲ။ အဲဒါကို ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာလို့လည်း ခေါ်ကြတယ်။ အဲဒီကမ္မဇောတွေဟာ ကံသင်္ခါရတွေက ဖြစ်စေလိုက်တာတွေ ဖြစ်ပေမယ့် ဝိသင်္ခါရတွေမကျင့်သူက ကံသင်္ခါရတွေ ဖြစ်စေလိုက်တာတွေလို့ မသိဘူး။ ဒီလို မသိရခြင်း အကြောင်းကတော့ ကံသင်္ခါရတွေကို ပြုလုပ်လိုက်တာကိုပင် ကံသင်္ခါရတွေလို့ မသိကြလို့ဘဲ။

ဒီလိုမသိရင် ကံသင်္ခါရတွေကို ဘယ်လိုသိကြလို့လဲ မေးစရာပဲ။ အဖြေက ငါလုပ်လိုက်တာ တွေလို့ သိနေကြလို့ပဲ။ သူထင်သလို တကယ်ပဲ ကံသင်္ခါရကို သူကလုပ် လိုက်တာဆိုရင် အဲဒီလုပ်ချက်ဟာ ကံသင်္ခါရမဟုတ်တဲ့ဟာဘဲ။ ကမ္မဇောရာဂါကသိနေတဲ့

အသိကဖြစ်စေလိုက်တာဖြစ်လို့ ကံသင်္ခါရဖြစ်တာပဲ။

ဒီတော့ ကမ္မဇေဒန္တာတွေဟာ ကံသင်္ခါရကဖြစ်စေတဲ့ ခန္ဓာတွေလို့ မသိပြန်တာဘဲ၊ ဘယ်လိုသိလို့လဲမေးစရာပဲ။ အဖြေက ကိုယ်လုပ်လို့ဖြစ်တာ ကိုယ့်ခန္ဓာပေါ်လို့ သိတာပဲ။ ကိုယ်ကလူဆိုတော့ ကံသင်္ခါရတွေလုပ်လို့ဖြစ်တဲ့ခန္ဓာဟာ လူ့ခန္ဓာလို့ သိတော့တာပဲ။ ဒါသိဖို့ ကံသင်္ခါရတွေကို ရှောင်တဲ့ကိုယ်နှုတ်နှလုံး ဝိရတီအကျင့် ဝိသင်္ခါရတွေကို ကျင့်ဖန်များမှ ဝိရမိတဗ္ဗဖြစ်တဲ့ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ ဝိရတီဖြစ်တဲ့ဝိသင်္ခါရတွေရဲ့ ခြားနားချက်ကို သိပြီး ကမ္မဇေဒန္တာတွေကို သိလာတာပဲ။

ဝိရမိတဗ္ဗဖြစ်တဲ့ကံသင်္ခါရတွေကို ရှောင်တဲ့ဝိရတီ ကိုယ် နှုတ် နှလုံးအကျင့်ဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရကိုကျင့်ရင် သင်္ခါရနဲ့ဝိသင်္ခါရ မခွဲနိုင်သလို ကမ္မဇေဒန္တာနဲ့လူ့ခန္ဓာလည်း မခွဲနိုင်တာဘဲ။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတွေကို လူတွေက ကိုယ့်ခန္ဓာတွေလို့ထင်မှတ်နေကြတာဟာ ဝိသင်္ခါရအကျင့်ကို မကျင့်ကြရုံမျှမက ဝိသင်္ခါရအကျင့်ဆိုတာကို မသိကြလို့ဘဲ။ ဝိသင်္ခါရ အကျင့်ဆိုတာ ဝိရတီသီလအကျင့်တွေပဲ။ ဒီအကျင့်ဟာ ဝိရမိတဗ္ဗဖြစ်တဲ့ကံသင်္ခါရတွေ ရှောင်ရတဲ့အကျင့်ဖြစ်လို့ ဒီဝိရတီသီလကို ဝိသင်္ခါရအကျင့်လို့ပြောရတာပဲ။

ဒီနေရာ ပါဠိဝေါဟာရတွေ တော်တော်များများ ပြောနေရလို့ ဦးနှောက်ရှုပ်သွားတာ မဖြစ်စေချင်ဘူး။ လူဟာ မသိတာတစ်ခုကို ဦးနှောက်ထဲထည့်လိုက်ရင် ဦးနှောက်က အဲဒါကိုမဖတ်ဘူး။ ဒီပါဠိဝေါဟာရတွေလည်း ဦးနှောက်က မဖတ်ဘဲ ငြီးငွေ့သွား စရာဖြစ်တယ်။ ဒီစကားလုံးတွေက သုံးမှပဲဖြစ်မှာမို့ သုံးလိုက်ရတာပဲ။ **“ကံသင်္ခါရရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟာ ဝိသင်္ခါရပဲ။ ဝိရတီတဗ္ဗရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟာ ဝိရမိတဗ္ဗပဲ။ ဒီတော့ ဝိရတီနဲ့ဝိသင်္ခါရ၊ ဝိရမိတဗ္ဗနဲ့ကံသင်္ခါရအရတွေဟာ တူကြတာတွေ”**လို့ မှတ်ပေးဖို့ပဲ။

ဝိရတီဟာ ဝိသင်္ခါရဖြစ်ကြောင်းနဲ့ ဝိရမိတဗ္ဗဟာ ကံသင်္ခါရဖြစ်ကြောင်းကို သိဖို့ တော့ သိသူဆရာရဲ့ပြချက် ယူရမှာပဲ။ ဆရာက ကံသင်္ခါရတွေဟာ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာ တွေလို့ ပြမှာပဲ။ အဲဒီကံသင်္ခါရတွေ ရှောင်စရာဝိရမိတဗ္ဗတွေပဲ။ ဒါရှောင်တာ ဝိရတီကျင့်တာပဲ။ ဒီအကျင့်ဟာ ဝိသင်္ခါရအကျင့်ပဲ။ ဒီလိုသိအောင် စိတ်သွင်းပြီးသူက ဝိသင်္ခါရ ကိုယ်၊နှုတ်၊ နှလုံး၊အကျင့်တွေ ကျင့်တာပဲ။ အဲဒါ ကမ္မဇေဒန္တာရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ

ရောက်ကြောင်းအကျင့်သိလဲ။

ဒီသီလဟာ လူတွေခံယူနေတဲ့ ငါးပါးသီလနဲ့အတူလို့ ပြောလိုရတယ်။ ငါးပါးသီလဟာ ဂရုဓမ္မသီလပဲ။ ဗမာလိုဆိုရင် အလေးအနက်ဆောင်စရာ သီလပေါ့။ ဒါပေမယ့် အဲဒီသီလကို လူတွေမဆောင်နိုင်ကြဘူး။ ဒီလိုဖြစ်တာဟာ အမြင်မှန်နဲ့ မဆောင်နိုင်ကြလို့ဘဲ။ ဒီငါးပါးကို ဆောင်ကြတာက အမြင်မှားနဲ့ပဲ ဆောင်ကြတယ်။ ငါးပါးသီလယူတဲ့အခါ ဒီငါးပါးရှောင်တာကို ဆောင်ပါမယ်လို့ ပေါ့ပေါ့တန်တန် ယူခဲ့တာမဟုတ်ဘူး။

ကမ္မဇရောဂါကို လက်ဦးဖော်ထုတ်သူနဲ့ သူ့သဘောတရားတွေ အဲဒါတွေကို ဖြန့်ဝေတဲ့သမဂ္ဂကို ဆည်းကပ်သူအဖြစ် ဆောင်ယူတာပဲ။ အဲဒါက ပြတဲ့အမြင်နဲ့ ဆောင်ယူရမှာပေါ့။ အဲဒီ အမြင်က ကာမအကုသိုလ်ကံသင်္ခါရကသာ လွတ်တဲ့အမြင် မဟုတ်ဘူး။ ကမ္မဇရောဂါ တွေကဖြစ်စေတဲ့ အသိတွေနဲ့လုပ်တဲ့ ကာမရူပအရူပကံ သင်္ခါရအားလုံးကလည်း လွတ်တဲ့အမြင်ပဲ။ ဒီအမြင်မသိဘဲ တလွဲအမြင်နဲ့ဆောင်ကြလို့ ငါးပါးသီလ မဆောင်နိုင်ကြတာဘဲ။

ကြုံလာလို့ပြောလိုက်တာ ဒီစကားတွေ ရှည်သွားတယ်။ ဝိရတီသီလဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရကျင့်ဖို့ သိသူရဲ့ပြချက်ရသူဟာ ဝိသင်္ခါရဖြစ်ဖို့ ဝိရတီအကျင့်ကိုကျင့်တဲ့ ဝိရမိတဗ္ဗဖြစ်တဲ့ကံသင်္ခါရတွေကို ရှောင်တယ်။ ဒီတော့ ကံသင်္ခါရရေယာဉ်ကြောမှာ အမျောမခံရတော့ဘူး။ ဒီလိုဖြစ်တော့ ကံသင်္ခါရတွေနဲ့ကံသင်္ခါရက ဖြစ်စေတာတွေကိုမြင်ခွင့်ရသူ ဖြစ်တာပဲ။

မြင်တာကို သုံးသပ်တော့ ကံသင်္ခါရနဲ့ အဲဒါကဖြစ်စေတာတွေဟာ အချည်းအနှီး တွေအကျိုးမများဘဲ အကျိုးများတယ် သိမှီတာတွေဖြစ်ကြောင်းသိတော့ ဒါတွေကို စက်ဆုတ်တယ်။ မဖြစ်သေးတာ မဖြစ်အောင်နဲ့ ဝိသင်္ခါရမဖြစ်သေးတာဖြစ်အောင် ဖြစ်ပြီးတဲ့ဝိသင်္ခါရတွေ ဆထက်တိုးဖြစ်အောင် အားထုတ်တာပဲ။

ဒါဟာ ဝိရတီသီလကို အားဖြည့်တဲ့ နာကျင်တာတွေပဲ။ ဝိသင်္ခါရအားထုတ်တာလို့ လည်း ပြောရမှာပဲ။ ဒီလိုအားထုတ်ရင် တရားအားထုတ်တာ ဖြစ်တာပဲ။ အကြောင်းကတော့ ကမ္မဇရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ ရောက်ကြောင်းဟာ ဆောင်စရာဝိသင်္ခါရအကျင့်ပဲ။ ဒါကို တရားလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒါ အားထုတ်တာဖြစ်လို့ တရားအားထုတ်တာ ဖြစ်တာပဲ။

ဝိရတီသီလကို အားဖြည့်တဲ့အကျင့်မှာ သတိထားတာလည်း ပါတယ်။ “သတိထား တယ်”ဆိုတာကို ဘယ်မှာ သတိထားမှာလဲ မေးရင် ကံသင်္ခါရတွေကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာ ရောဂါတွေမှာ သတိထားရမှာပဲ။ အဲဒီကမ္မအနာရောဂါမှာ ကိုယ်ကာယ လည်းရှိတယ်။ စိတ်လည်းရှိတယ်။ ခံစားမှုလည်းရှိတယ်။ ကျန်တဲ့ အလုပ်တွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါတွေမှာ သတိထားရမှာပဲ။

အဲဒါတွေမှာ ဘယ်လို သတိထားမလဲလို့လည်း မေးစရာရှိတာပဲ။ အဲဒါရဲ့ အဖြေက ကမ္မအနာရောဂါတွေမှာ ရောဂါထစရာနဲ့ကြုံရင် ရောဂါထလာတတ်တာ တွေရှိတယ်။ အဲဒီရောဂါထလာတာတွေကို သတိထားရမှာပဲ။ ကမ္မအနာရောဂါမှာ မှားယွင်းချွတ်ချော်တဲ့ သိရှိခံစား၊ မှတ်သားတုံ့ပြန်၊ ရှင်သန်လှုပ်ရှားတွေ ရှိပေမယ့် အဲဒါတွေဟာ အိပ်နေကြတယ်။ အိပ်နေတာကို နိုးကြွလာအောင် နှိုးဆွတာခံရမှ အိပ်နေတာတွေက နိုးကြွပြီးထလာကြတာပဲ။

အဲဒါတွေက ကံသင်္ခါရတွေကိုလုပ်ဖို့ လိုလားတာတွေနဲ့ မလုပ်ရလို့ မကျေနပ်တာတွေဘဲ။ အဲဒါတွေကိုသတိဖြစ်နေအောင်လုပ်တာက ဘယ်အတွက် လုပ်တာလဲဆိုရင် ကံသင်္ခါရ လုပ်ချင်စိတ်တွေနဲ့ မလုပ်ရလို့စိတ်ပျက်တာတွေရှိနေရင် ကံသင်္ခါရလုပ်ရတဲ့ဆီကို အပေါက်အလမ်းရှာပြီး အရောက်သွားမှာပဲဖြစ်တယ်။

အရောက်သွားရင် ကံသင်္ခါရတွေ လုပ်ဖြစ်တဲ့အဖြစ်ရောက်ပြီး ဝိရတီသီလဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရအကျင့်တွေ ပျက်မှာကို မဖြစ်စေဖို့ဘဲ။ ဝိရတီသီလ စောင့်ထိန်းတဲ့ ဝိသင်္ခါရသီလ အကျင့်တွေ မပျက်အောင် ဒီလိုထဲတဲ့စိတ်တွေ ရုပ်တွေကို နိုင်ဖို့ သတိထားရတာပဲ။ နောက်ထပ် ဝိရတီသီလဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရအကျင့်ကို အားဖြည့်တာအဖြစ် ကံသင်္ခါရနဲ့ အဲဒါကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာရောဂါအပေါ်မှာ အပြစ်တင်တဲ့စိတ်တွေ မရွှေ့အောင်ထားတာဘဲ။

ဘယ်လိုအပြစ် တွေ မြင်တာလဲ။ ကံသင်္ခါရနဲ့ အဲဒါကဖြစ်စေတဲ့ ကမ္မအနာ ရောဂါတွေဟာ လူအဖြစ် မဟုတ်တဲ့ လူရန်သူ သူစိမ်းတွေဖြစ်တာနဲ့ လူကို ဒုက္ခမျိုးပေးတဲ့ အရာဖြစ်တာ ပျက်စီးမှုအမျိုးစုံ ဖြစ်စေတာတွေကို ဈာန်အလီလီဝင်တဲ့ အထိပွားများတာပဲ။

ဒီကံသင်္ခါရကိုရှောင်တဲ့ ဝိရတီသီလဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရအကျင့်ကို အားဖြည့်တော့ ရှေးကမသိဘူးတဲ့အသိတွေ ကျင့်သူမှာထင်လာတယ်။ ကျင့်ခဲ့ဖူးတဲ့ကံသင်္ခါရအဟောင်းတွေ

နောက်လိုက်ပြီး အောက်မေ့သိမြင်တာတွေ ဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီသင်္ခါရတွေကဖြစ်စေလိုက်တဲ့ ကမ္မဇရာဂါယရှင်တွေရဲ့ အဖြစ်အမျိုးမျိုးဖြစ်သူတွေကိုလည်း သူ့အကောင်နဲ့ သူ့အကောင် ကွဲပြားသိလာတယ်။ ပြီးတော့ ဒါတွေဟာ စိတ်ကုန်စရာတွေလို့လည်း သိလာတယ်။

ဒီလို ဝိရတီသီလဖြစ်တဲ့ ဝိသင်္ခါရအကျင့်ကိုအားဖြည့်တဲ့ အကျင့်တွေကျင့်ရင် ဖြတ်ကနဲ လျှပ်ခနဲဒီလိုအသိတွေ ထင်လာကြတယ်။ ဒါတွေဟာ ဝိသင်္ခါရအကျင့်ကို အားဖြည့်ကျင့်ရာက ရလာတဲ့အဖြစ်တွေပဲ။ ကမ္မဇရာဂါယက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ လမ်းမှာ အကျင့်သုံးစုံ ရှိတဲ့အနက် နောက်ဆုံးအကျင့်က ဝိသင်္ခါရဉာဏ်အကျင့်ပဲ။ ဒီအကျင့်က ဝိသင်္ခါရအားဖြည့်အကျင့်က ရှေးကမသိဘူးတဲ့ အသိတွေပေါင်းစပ်ပြီး သိအောင်ကျင့်ရတဲ့ အကျင့်ပဲ။

အကောင်ပလောင် အမြင်တွေဟာ ကမ္မဇရာဂါယရဲ့ အဖြစ်တွေပဲ။ လူစင်စစ်က ခွေးကောင် ဝက်ကောင် တစ္ဆေကောင် သရဲကောင် ငရဲကောင် ပြိတ္တာကောင် အသူရကယ်ကောင်နဲ့ နတ်ကောင် ဗြဟ္မာကောင် အသွင်တွေပေါက်အောင် သူတို့ သိရှိ ခံစား မှတ်သား တုံ့ပြန် ရှင်သန်လှုပ်ရှား အဲဒီအဖြစ်တွေဟာ တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် မတူကွဲပြား ခြားနားကြတာပဲ။

ထင်ရှားအောင် ဥပမာဆောင်ရင် ကဇာတ်ခုံတစ်ခုပေါ်မှာ ဇာတ်သူဇာတ်သားတွေ ဇာတ်ကကြရာမှာ မင်း ပုဏ္ဏား မင်းသား မင်းသမီး ဝန်ကြီး သူဌေး သူဌေးကတော် အလုပ်သမား အားလုံးဟာ လူတွေပဲ။ အဲဒီဇာတ်သမားလူတွေမှာ အဝတ်အဆင်တွေ ပြုမှုနေထိုင်ဟန်တွေ ပြောဆိုတဲ့စကားတွေက တစ်ယောက်တစ်မျိုးစီပဲ။ သူတို့ဟာ ကိုယ့်အရပ် ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ့်စကားနဲ့ ကိုယ့်ဇာတ်ခုံပေါ်က ကားလိပ်ရှေ့မှာ ထွက်လာတဲ့အခါ ဇာတ်ပွဲကြည့်သူတွေက သူတို့ကို သူတို့ပြုကြတဲ့ ဇာတ်ရုပ်အတိုင်း မြင်ကြတာပဲ။ ဒါဟာ သဏ္ဌာန်လုပ်တာက သရုပ်နဲ့ တူအောင်လောက်ပဲ။

ကမ္မဇရာဂါယကြောင့်ဖြစ်နေတဲ့ သဏ္ဌာန်တွေ လုပ်ထားတာတွေ မဟုတ်ဘဲ စိတ်ရောကိုယ်ရော အဲဒီသဏ္ဌာန်တွေ ဖြစ်နေတာတွေပဲ။ လူပဲ ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရသလဲ ဆိုတော့ ဒီလိုအမှုအရာတွေဖြစ်ဖို့ အလွဲလွဲအချော်ချော် ကျင့်မှားမိလို့ပဲ။ အဲဒီကျင့်မှားတာဟာ ကံသင်္ခါရပဲ။ ငရဲ ကံသင်္ခါရ အမှားကျင့်တော့ ငရဲအကောင်သဏ္ဌာန်ရှိတဲ့ သိရှိ ခံစား

မှတ်သား တုံ့ပြန် ရှင်သန်လှုပ်ရှားတွေဖြစ်တာပဲ။ တခြားအကောင်ပလောင်တွေနဲ့ နတ်ဗြဟ္မာ တွေဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့အဖြစ် သဏ္ဌာန်တွေပဲ။

ငရဲရောဂါ တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ပြိတ္တာရောဂါ အသူရကာယရောဂါ နတ်ဗြဟ္မာ ရောဂါတွေပဲ။ ဒီအကောင်ပလောင်တွေရဲ့အဖြစ်ဟာ ကမ္မဇအနာရောဂါရဲ့ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူတဲ့ရောဂါအဖြစ်တွေပဲ။ ရောဂါအစွဲကပ်ခံရသူဟာ လူ့အသိ ခံစား မှတ်သား တုံ့ပြန် ရှင်သန်လှုပ်ရှားမှုတွေ အပျောက်ခံရတာပဲ။ ဒါကြောင့် ရောဂါရှိသူရဲ့အသိဟာ လူ့အသိမဟုတ်ဘဲ ရောဂါအသိပဲ။ ခံစားစတာလည်း ဒီလိုပဲ။

ဒီကမ္မဇအနာရောဂါတွေဟာ လူမှာဖြစ်တာပဲ။ လူကလွဲတဲ့တခြားမှာ ဒီကမ္မဇအနာ ရောဂါမဖြစ်ဘူး။ ဒီရောဂါဟာ လူကြောင့်ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး။ လူက အစားမှား တာကြောင့် လည်း ဒီရောဂါ မဖြစ်ဘူး။ လူဟာ အနေမှား စိတ်ကူးမှားတွေ ရှိပေမယ့် ဒီရောဂါမဖြစ်ဘူး။ ဒီရောဂါရဲ့ဇာစ်မြစ်ဟာ ကံသင်္ခါရပဲ။ ကံသင်္ခါရမဖြစ်ရင် ဒီရောဂါမဖြစ်ဘူး။ ကံသင်္ခါရက နတ်ဗြဟ္မာကံသင်္ခါရကျင့်ရင် အဲဒီကံသင်္ခါရနဲ့တူတဲ့ နတ်ဗြဟ္မာခန္ဓာ တွေရှိသူဖြစ်မှာပဲ။ နတ်ဗြဟ္မာခန္ဓာဆိုတာ အဲဒါကိုဖြစ်စေတဲ့နတ်ဗြဟ္မာ ကံသင်္ခါရထဲက ခန္ဓာတွေမျိုးခန္ဓာတွေပဲ။

ဒီလိုကံသင်္ခါရတွေက လူမှာ ဘာကြောင့် လာဖြစ်နေရသလဲ မေးစရာပဲ။ လူကကမ္မဇအနာရောဂါကို ငါ့ဟာလို့ စိတ်စွဲတာ ဖြစ်တယ်။ ငါလို့ အမှတ်စွဲတာဖြစ်တယ်။ ငါ့ကိုယ်အတ္တလို့လည်း အယူစွဲတာဖြစ်တယ်။ ဒီအစွဲတွေက လူမှာ ကံသင်္ခါရကျင့်တာတွေ ဖြစ်စေတာပဲ။ ကံသင်္ခါရတွေ လူကလုပ်တယ်လို့ မြင်တတ်ကြတယ်။

တကယ်တော့ ကံသင်္ခါရတွေကို လုပ်တယ်လို့ အမြင်ခံရတဲ့လူမှာ လူစိတ်ပျောက်နေတာ လူ့ခံစားမှု မှတ်သားမှု တုံ့ပြန်မှု ရှင်သန်လှုပ်ရှားမှုတွေ ပျောက်နေတာ မသိကြလို့ လူ့ခန္ဓာနဲ့ လုပ်တာမဟုတ်ဘဲ အစွဲကပ်ခံနေရတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါခန္ဓာနဲ့ လုပ်တာပဲ။

လူမှာစွဲကပ်နေတဲ့ ကမ္မဇအနာရောဂါထဲက ခန္ဓာတွေက ကံသင်္ခါရတွေကို ဖြစ်စေ တယ်။ ကံသင်္ခါရတွေက ကမ္မဇအနာရောဂါခန္ဓာကို ဖြစ်စေတယ်လို့ လူမဟုတ်တဲ့ အကြောင်း တွေကြောင့် ဖြစ်နေကြတဲ့အကျိုးတွေလို့ ဝိသင်္ခါရအသိဉာဏ်အကျင့်က အသိတွေဖြစ်

လာတယ်။

ဒီလိုဖြစ်တော့ ကမ္မဇရောဂါက နောက်ထပ် ကမ္မဇရောဂါကို ဖြစ်စေမယ့် ကံသင်္ခါရတွေမလုပ်အောင် ကမ္မဇရောဂါမှာ အိပ်နေတဲ့အခါရောဂါဟာ ရောဂါမမြင်ဘဲ ငါ့ဟာ၊ငါ့ကိုယ်အတ္တလို့ အသိမှား အမှတ်မှား အယူမှားတွေ နိုးထကြွမလာစေဖို့အတွက် အိပ်ပျော်နေတဲ့ အဲဒီအစွဲတွေဟာ စွဲစရာ ကမ္မဇရောဂါကို မသိလို့ဖြစ်တာဘဲ၊ ကမ္မဇရောဂါဟာ လူပေါ်မှာဖြစ်တဲ့ အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တဲ့ အကျိုးလို့သိတဲ့ အသိကြောင့် ငါ့ကိုယ်အတ္တ မဟုတ်တာဘဲလို့ အယူမှားအစွဲအိပ်နေတာ ရှင်းသွားတယ်။

ဒါကြောင့် အယူမှားအစွဲ မထနိုင်တော့လို့ အယူမှားကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကံသင်္ခါရတွေ မဖြစ်တော့ဘဲ အဲဒါကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဇရောဂါလည်း လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတာပဲ။ ဆက်လက်ပြီး ငါအစွဲ၊ ငါ့ဟာ အမှတ်စွဲတွေလည်း ဝိသင်္ခါရအကျင့်နဲ့ ဒီအကျင့် အားပေးတဲ့အကျင့် ဝိသင်္ခါရအသိ ဉာဏ်အသိတွေ ဆထက်ပွားတော့ ကမ္မဇရောဂါ အပေါ် အမှတ်စွဲ အသိစွဲမရှိတော့ အဲဒါတွေကဖြစ်စေတဲ့ ကံသင်္ခါရတွေ မဖြစ်တော့ဘူး၊ ဒီလိုမဖြစ်တော့ ကမ္မဇရောဂါတွေက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းတာပဲ။

နိဂုံးစကား

ကမ္မဇရောဂါဟာ လူကို ဆုံးရှုံးမှုအကြီးဆုံး ပေးနိုင်တဲ့ရောဂါပဲ၊ ဒီရောဂါက လူတွေ လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရဖို့ အလွန်လိုအပ်တာပဲ၊ လူ့လောကမှာ လူတွေဟာ တာဝန်အမျိုးမျိုး ထမ်းဆောင်ပြီး အချင်းချင်းမှီခိုရပ်တည်နေကြတာပဲ၊ ဒီလိုနေရတဲ့အထဲက လူတွေဟာ ဖောက်ပြန်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် လူတွေ စိတ်လက်မချမ်းမသာ ဖြစ်ကြရတာပဲ။

အခုမဖောက်ပြန်ဘဲ မှန်မှန်ကလေး တာဝန်တွေထမ်းနေလည်း သူ့မှာဖောက်ပြန်ခဲ့တဲ့ သမိုင်းကရှိနေတော့ မယုံကြည်နိုင်ကြဘူး၊ ကမ္မဇရောဂါအခံရှိနေတာကြောင့် လစ်ရင် လစ်သလို သူကလည်း ဖောက်ပြန်မယ့် လူစားထဲကပဲ၊ ရပ်ရွာ၊ရပ်ကွက်၊ မြို့ပြ၊ခရိုင်၊

ပြည်နယ်၊တိုင်း၊နိုင်ငံ၊ကမ္ဘာဆိုတာ လူတွေနဲ့ ဖွဲ့စပ်စုစည်းထားရတာတွေပဲ။ စိတ်မချရတဲ့လူတွေနဲ့ ဖွဲ့ထားတာဖြစ်တော့ ဘယ်တော့မှောက်ပြန်မလဲ ရင်တမမ နေကြရတာပဲ။

ဒီလိုမဖြစ်ရအောင် မှန်ဝါးချင်မှန်ဝါးမှာ ဖြစ်ပေမယ့် ဒီကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းရာ လမ်းကလေးကို ဖောက်ခဲ့ပြီးပြီ။ ကမ္မအနာရောဂါက လွတ်လပ်ငြိမ်းချမ်းမှုကို လိုလားသူဟာ ဒီလမ်းကို ကြိုးစားလျှောက်လှမ်းကာ ငြိမ်းချမ်းရာအရောက်သွားပြီး ဒီလမ်းကို ထင်ရှားပီပြင်အောင် ဖော်ဆောင်တဲ့လုပ်ငန်းကို လုပ်ချင်တဲ့စေတနာတွေ ပေါ်ပေါက်စေချင်ပါတယ်။

ဒီလောက်နဲ့ ဒီတင်ပြချက် နိဂုံးချုပ်ပြီ။

ဓမ္မဝိဟာရီ ဆရာတော် အရှင်ဉာဏ

(၄-၃-၂၀၁၄ / ၃၀- ၃-၂၀၁၄)

အခန်း(၂)၊ တိုက်အမှတ်(၃)၊ မြစ်ကြီးနားမြို့အကျဉ်းထောင်၊

မြစ်ကြီးနားခရိုင်၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ မြန်မာပြည်မြောက်ပိုင်း၊

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ၊ အာဆီယံဒေသတွင်းနိုင်ငံ၊

အရှေ့တောင် အာရှ။